

FUGLE og DYR i Nordjylland

FUGLE og DYR i Nordjylland 2004

ISSN 0903-1731

Rapport nr. 41 fra Nordjysk Ornitologisk Kartotek

© 2005 Nordjysk Ornitologisk Kartotek

Fotografisk, mekanisk eller anden gengivelse eller mangfoldiggørelse af denne bog eller dele heraf er ikke tilladt ifølge gældende dansk lov om ophavsret.

Udgivet af: Foreningen Fugle og Dyr i Nordjylland
Spørgelvej 23, 9270 Klarup
Giro 6 21 17 71

Pris: Medlemmer kr. 120,- + evt. forsendelsomkostninger
Abonnenter kr. 130,- + evt. forsendelsomkostninger

**Henvendelse
til kasserer:** Tscherning Clausen, Spørgelvej 23,
9270 Klarup, telefon 98 31 73 54.

Hjemmeside: www.nordfugl.dk/fdn

Udgivet i samarbejde med og med økonomisk støtte af DOF Nordjylland og Viborg.

Redaktion: Albert Schmidt, Bjarne Laubek, Hans Christophersen,
Henrik Haaning Nielsen, Frits Rost, Henrik Holm Brask,
Kurt Prentow, Lars Bo Jacobsen, Mark Pedersen,
Palle A.F. Rasmussen, Rune Sø Neergaard,
Simon Sigaard Christiansen, Tscherning Clausen
og Niels Fabæk.

Forside og bagside: Jens Frimer Andersen.

Tegninger: Jens Frimer Andersen, Brian Zobbe.

Fotografer: Ole Krogh, Albert S. Hansen, Rune Sø Neergaard,
Arthur Jensen, Jens Kristian Kjærgaard, Knud Pedersen
Anni Nielsen, Peter Nielsen og Arnold Houmann.

Korrektur: Palle A. F. Rasmussen, Hans Christophersen.

**Illustrationer
og tilrettelæggelse:** Frits Rost.

Layout og trykning: Sats & Tegn og Skive Offset

Oplag: 350 stk.

Redaktionen 2004

AS:	Albert Schmidt Tlf. 9799 1053	Søndergade 46, 7741 Frøstrup	7741as@schmidt.mail.dk
BLA:	Bjarke Laubek Tlf. 8616 8600	Lillehammervej 20, 8200 Århus N Mobil 27235181	blk@carlbro.dk
FRO:	Frits Rost Tlf. 8727 1011	Baldersvej 18, 8800 Viborg Mobil 26854011	f.rost@mobilixnet.dk
HAC:	Hans Christophersen Tlf. 9839 2916	Rosenvænget 10, 9520 Skørping	hach@mail.dk
HHN:	Henrik Haaning Nielsen Tlf. 9799 3739	Frimervej 16, 7742 Vesløs	haanings@broelling.dk
HHB:	Henrik Holm Brask	Vestre Allé 26, 9000 Aalborg Mobil 25360372	
KUP:	Kurt Prentow Tlf. 98900047	Tøtmosen 19, 9800 Hjørring	kurt@prentow.dk
LBJ:	Lars Bo Jacobsen Tlf. 3585 6963	Hamletsgade 14 b, 3. Sal, mf, 2200 Kbh. N	lbjacobsen@biostud.ku.dk
MP:	Mark Pedersen Tlf. 9812 6054	Sct. Jørgensgade 5, 9000 Aalborg	mp@aalkat-gym.dk
PR:	Palle A.F. Rasmussen Tlf. 9816 5904	Ryesgade 16, 9000 Aalborg	pain@mail1.stofanet.dk
RSN:	Rune Sø Neergaard Tlf. 61166936	Karensvej 48, 8220 Brabrand	rsneergaard@hotmail.com
SSC:	Simon Sigaard Christiansen Tlf. 98181775	Heisesvej 6, 9200 Aalborg SV. Mobil 40217314	ssc@home3.gvdnet.dk
TC:	Tscherning Clausen Tlf. 98317354	Spergelvej 23, 9270 Klarup	tsc.vib@mail.tele.dk
NF:	Niels Fabæk Tlf. 21624834	Hyldalsvej 6, 9520 Skørping	niels@avnatura.dk

Afsnit/Artsgruppe	Initialer
Redaktionsliste + indledning	
+ aktiviteter	FRO
Lommer	PR
Lappedykkere	TC
Stormfugle	HHN
Stormsvaler	HHN
Årefodede	TC
Skarver	TC
Storkefugle	TC
Svaner	Bla
Gæs	TC
Svømmeænder	TC
Dykænder	AS
Rovfugle	HAC
Hønsefugle	FRO
Tranefugle	FRO
Vadefugle 1 (Strandskade-Vibe)	AS+TC
Vadefugle 2 (ryler)	HHB
Vadefugle 3	
(Prærieløber-svømmesnepper)	RSN
Kjører	PR
Måger	HAC + PR + TC

Afsnit/Artsgruppe	Initialer
Terner	PR
Alkefugle	AS
Duer	NF
Gøg og ugler	LBJ
Nattravn, sejlere, skrigefugle	
og spætter	HAC
Lærker	HHB
Svaler og pibere	SSC
Vipstjerter	AS
Silkehale-Stenpikker og drosler	HHB
Sangere - Rødtopp. Fuglekonge	HAC
Fluesnappere	NF
Skægmejse-Pirol	MP
Tornskader	SSC
Kragefugle	AS
Stær-Kernebider	FRO
Værlinger	FRO
Padder, pattedyr og sommerfugle	KUP
Opsætning	Bettina
Fotoredaktion	Ole Krogh + FRO
Korrekturlæsning	PR, HAC
SU-kontakt	HAC

Nordjysk Ornitologisk Kartotek takker
Aage V. Jensens Fonde
for den økonomiske støtte til årets rapport,
som bl.a. gør det muligt at udgive bogen i farver.

Indledning

Velkommen til rapporten over Fugle og Dyr i Nordjylland 2004. Årets rapport er den 41. i rækken fra Nordjysk Ornitologisk Kartotek.

Med sidste års rapport startede vi på at trykke rapporten i farver. Dette primært for at opfylde flere års ønske om at retfærdiggøre de efterhånden mange fine fuglefotos, som lokale fotografer stillede til vores rådighed. Takket være vores velvillige sponsor Aage V. Jensens Fonde har vi økonomien på plads for denne rapports vedkommende, og vi håber at vi kan gentage succesen med farver fra sidste sæson. Det betyder at prisen på rapporten fortsat er uændret – til glæde for vores medlemmer og abonnenter.

Rapporten er en slags opsamling på årets gang i den lokale fugleverden. Der er mulighed for hurtigt at få et overblik over, hvor og hvor mange der er set af alle observerede fuglearter i Viborg- og Nordjyllands Amter. Man kan se, hvornår de enkelte arter ankommer til området i træktiden, og man kan se, om der har forekommet invasionsarter og lignende. For de sjældne fugles vedkommende giver rapporten samtidig et overblik over hvilke observationer, der er indsendt og godkendt af SU (sjældenhedsudvalget) under DOF.

I mindre omfang indsamler og bearbejder vi også observationer af pattedyr, krybdyr og padder. For de mest aktive feltornitologer, der allerede har styr på ovennævnte forhold, er der derfor måske ikke de store overraskelser at hente i rapporten, men vi håber fortsat at også disse folk kan bruge rapporten til at sætte deres egne talrige fugleoplevelser i relation til hvad der i øvrigt sker i området.

Som alle andre år vil også 2004 blive husket som noget helt specielt på fuglefronten i Nordjylland. Rekord for Stor Stormsvaler er overgået med flere længder i september med hele 254 fugle. Den gamle rekord var på kun 32 fugle. Der var rene Blåvandstilstande med hele 139 fugle ved Ørhage den 21/9.

Skestorkene fortsætter fremgangen mht. antallet af ynglepar. I 2004 fik i alt 16 par ca. 40 unger på vingerne fra deres koloni i Limfjorden.

I Lille Vildmose var spændingen stor i foråret fordi sidste års to langtidsstationære Slangeørner måske ville dukke op igen. Spådommen holdt stik, selv om fuglene ikke var der så lang tid som sidst.

En art som Vagtel viste sig igen i år med et meget stort antal, mens Plettet Rørvagtel tilsyneladende bliver mere og mere fåtallig.

Blandt vadefuglene bør nævnes, at der pludselig sidst i april dukkede en Stylteløber op på det nye vadefugle-hotspot i den sydlige del af området – Viskum. Samme sted blev der 4/5 sat ny nordjysk rekord af Tinksmed med hele 358 stk. Antallet er sandsynligvis også ny forårsrekord i DK.

Den utroligt smukke Sabinemåge viste sig i 2004 i store mængder i det nordjyske.

Går man til spurvefuglene dukkede sjældenheder som Korttået Lærke, Sydlig Nattergal og ikke mindst landets 7. og Nordjyllands kun 2. Blåstjert op i årets løb. Alle blev de tilløbsstykker for folk fra nær og fjern.

Blandt de mere almindelige arter ser det nu for alvor ud til at Korttået Træløber har slået sig fast i den sydlige del af området.

Fra oktober og året ud husker vi nok alle den massive invasion af Dompapper med "trompestemmer". Om der er tale om en meget østlig bestand, finder vi nok aldrig ud af.

I november dukkede pludselig et antal Krognæb op i den nordligste del af NOKs område. En del af de i alt ca. 11-14 forskellige fugle var meget stationære og kunne opleves på ganske tæt hold af adskillige besøgende fuglekiggere. Især frederikshavnerflokken på Rimmens Allé solgte billetter.

Fra den mere negative del kan det konstateres, at områdets bestande af Sortspætte og ikke mindst Grønspejtel tilsyneladende er på retur, ligesom forekomsten af Grå – og Broget Fluesnapper fortsat er meget lav ligesom Karmindompap, Markpiber og Plettet Rørvagtel er ved at forsvinde som nordjyske ynglefugle. Vi kan opfordre til at holde et ekstra øje med disse arter i den kommende tid. Alle oplysninger modtages med kyskhånd.

Redaktionen håber, at rapporten fortsat vil have sin læserskare, og at den fortsat kan være til glæde og gavn for mange fuglefolk fra nær og fjern.

Der er nok af læsestof i årets rapport og redaktionen ønsker hermed god læselyst.

Med venlig hilsen – Redaktionen

Aktiviteter

Foreningen Fugle og Dyr i Nordjylland, der jo er en selvstændig forening uden umiddelbar tilknytning til DOF, har indledt et samarbejde med DOF, hvorved vi har fået mulighed for og tilladelse til at anvende DOFbasens tal fra Viborg- og Nordjyllands amter til udarbejdelse af denne rapport. Dette samarbejde er vi meget tilfredse med, da vi kan se, at databasen letter vores arbejde i betydeligt omfang.

Rapporten FUGLE og DYR i Nordjylland 2004 er lavet på baggrund af ca. 63.000 observationer fra ca. 300 indsendere, hvoraf hele 288 har anvendt DOFbasen. Dvs. kun ca. 10 personer har sendt ind på de gamle kartotekskort. Det vil være fint om vi kan få de sidste 10 med på DOFbasen, da vi i redaktionen p.t. bruger tid på at taste de ca. 2000 observationer fra kort ind i databasen.

Antallet af observationer er steget ca. 27% siden sidste år, og man kan samtidig se, at en del af de såkaldte "kedelige" arter, dvs. arter, der ofte ikke

bliver skrevet i notesbogen, nu igen bliver indsendt i stigende mængde. Arter som f.eks. gråand og skovspurv blev indsendt i langt højere grad tidligere. Så har der været en årrække, hvor interessen har rettet sig mere mod at indrapportere de mindre almindelige fugle, men den tendens er nu måske ved at vende igen. Der er ingen tvivl om, at det er DOFbasens tiltalende brugerflade og nemme tilgængelighed, der øger interessen for indrapportering generelt, og dermed kommer de almindelige og "kedelige" arter nu med igen.

Det er mest overskueligt at indtaste materialet løbende i DOFbasen, men man kan dog også vente til de mørke vinteraftener. Redaktionen tager et udtræk af basen ca. 20. januar det følgende år, så alt materiale, der er indtastet på det tidspunkt, kommer med i rapporten.

Til de få, der endnu ikke kender og anvender DOFbasen, opfordres der til at besøge Internet-adressen www.dofbasen.dk. Her kan man bl.a.

Sabinemåge - adult, Ørhage, 21. september 2004. (Foto: Ole Krogh).

læse mere om, hvordan den bruges, og man kan installere den herfra.

Sidste år beklagede vi, at DMU havde besluttet af lukke feltstationen i Vejlerne. Det gør vi sådan set stadig. Vi kan allerede nu se, at vores materiale er blevet betydeligt forringet på den bekostning. For en række arters vedkommende er og bliver Vejlerne et kerneområde for artens udbredelse såvel i Nordjylland som i resten af Danmark. Manglende tal fra dette område vingeskyder dermed vores generelle viden om mange arters status. Det forringer samtidig vores mulighed for sammenligning med tidligere års materiale.

En lille smule af den tidligere overvågning af ynglefuglene er overtaget af amterne, men det materiale er ikke umiddelbart tilgængeligt for redaktionen og materialets omfang tåler ikke sammenligning med tidligere års materiale.

Vi må fortsat opfordre folk til så godt som muligt at forsøge at "lappe hullet" ved selv i øget omfang at sende fugleobservationer ind fra Vejlerne. Dvs. prøv så godt som muligt at tælle alle fugle op i området – vi kan ikke som tidligere regne med, at der er andre, der gør det!

Vi har også i år modtaget et stort og for rapporten uvurderligt materiale fra Skagen. Dette især fra lokale, men også fra udefra kommende fuglekiggere. Vi vil fortsat stærkt opfordre folk til at skrive tidspunkter på observationer fra trækstederne, herunder især Skagen, da vi ikke nødvendigvis kan regne med, at lokale folk ser alt og til hver en

Morgenobs på Skagens gren 31. maj 2004. (Foto: Rune Sø Neergaard).

tid. Tider på de enkelte observationer er vigtige, for at vi har en chance for at lugte dobbeltobservationer fra.

Ud over selve artsgennemgangen af landsdelens fugle fylder fotos mere og mere i rapporten. Der er de seneste år sket en revolution inden for fotografering, herunder også fuglefotografering, i og med at digitale kameraer nu prismæssigt er blevet tilgængelige for andre end professionelle brugere. Vi er så heldige at have nogle af landets bedste naturfotografer i vores landsdel, og det udnytter vi i stor stil til at højne rapportens layoutmæssige standard – synes vi da selv i al beskedenhed. Vi har fået ros fra flere sider for den nye stil med masser af lækre farvefotos og der er efterhånden kamp om pladsen i rapporten og udvælgelsen af de bedste egnede fotos er meget svær.

Rosenbrystet Tornskade, 30. september 2004, Skagen. (Foto: Peter Bundgaard).

Redaktionen siger hermed tak for årets store bidrag i form af indsendte observationer, lån af fotos, for- og bagsidetegninger m.v. Uden dette var det ikke muligt at lave og opretholde interessen for denne rapport.

På vores hjemmeside på adressen www.nordfugl.dk/fdn/index kan man læse lidt mere om NOK og der er en oversigt over alle fund af nordjyske sjældne arter, der er godkendt SU. De resterende arter kommer til løbende som webmasters har tid og energi.

Venlig hilsen Redaktionen

Indhold

ALKEFUGLE	78
DROSLER	102
DUEFUGLE	80
FLAMINGOER	19
GÆS	22
GØGEFUGLE	81
HEJRE	16
HØNSEFUGLE	48
KJØVER	68
LAPPEDYKKERE	9
LOMMER	8
MÅGER	69
NATRAVNE	84
ROVFUGLE	37
SEJLERE	84
SKARVER	15
SKRIGEFUGLE	85
SPURVEFUGLE	89
SPÆTTEFUGLE	86
STORKE	18
STORMSVALER	13
STORMFUGLE	11
SVANER	20
TERNER	75
TRANEFUGLE	49
UGLER	82
VADEFUGLE	51
ÆNDER	28
ÅREFODEDE	14

A Aftenfalk	45
Agerhøne	48
Alk	78
Allike	116
Allike/Råge/Krage	118
Almindelig Gul Vipstjert	95
Almindelig Kjove	68
Almindelig Ryle	59
Almindelig Skråpe	12
Amerikansk Krikand	30
Amerikansk Rørdrum	16
Amerikansk Skarveand	37
Atlingand	31

B Balearisk Skråpe	13
Biæder	86
Bjergand	33
Bjergirisk	123
Bjerglærke	90
Bjergpiber	94
Bjergvipstjert	96
Blisgås	23
Blishøne	
Blå Kærhøg	41
Blåhals	100
Blåmejse	112
Blåstjert	100
Bog-/Kværkerfinke	121
Bogfinke	120
Bomlærke	130
Bonapartesmåge	71
Bramgås	25
Brilleand	35
Broget Fluesnapper	109

Brushane	60
Bynkefugl	101
Bysvale	92

C Canadagås	25
Canadagås/Grågås	27
Citronvipstjert	96

D Damklire	65
Digesvale	90
Dobbeltbekkasin	61
Dompap	126
Drosselrørsanger	105
Duehøg	42
Dværgfalk	46
Dværgryle	58
Dværgterne	77
Dværgmåge	70

E Ederfugl	33
Engpiber	94
Engsnarre	49
Enkeltbekkasin	60

F Fiskehejre	17
Fiskeørn	44
Fjeldvåge	43
Fjord/Havterne	77
Fjordterne	75
Flamingo sp.	19
Fløjsland	35
Fuglekonge	109

G Gransanger	107
Gravand	28
Græshoppesanger	104
Grønbenet Rørhøne	50
Grønirisk	121
Grønsiken	122
Grønspætte	86
Grå Fluesnapper	109
Gråand	30
Gråand x Spidsand	30
Grågås	24
Grågås/Bramgås	27
Gråkrage	118
Gråmåge	73
Gråsiken sp.	123
Gråspurv	120
Gråstrubet Lappedykker	10
Gul Vipstjert	95
Gulbug	106
Gulhovedet Gul Vipstjert	96
Gulirisk	121
Gulspurv	128
Gærdesanger	106
Gærdesmutte	99
Gøg	81

H Halemejse	111
Havesanger	107
Havlit	34
Havterne	76
Havørn	39

Hedehøg	41
Hedelærke	89
Hjejle	55
Hortulan	129
Huldue	80
Husrødstjert	100
Husskade	116
Hvæpsvåge	37
Hvid Stork	19
Hvid Vipstjert	97
Hvidbrystet Præstekrave	54
Hvidklire	65
Hvidnæbbet Lom	9
Hvidnæbbet Lom/Isлом	9
Hvidsiken	124
Hvidvinget Korsnæb	124
Hvidvinget Måge	73
Hvidvinget Terne	77
Hvinand	35
Hærfugl	86
Hættemåge	72
Høgesanger	106

I Indisk Gås	25
Isfugl	85
Islandsk Ryle	56
Islandsk Stor Kobbersneppe	62
Isлом	9

J Jernspurv	99
--------------------	----

K Karmindompap	125
Kirkeugle	83
Klyde	52
Knarand	29
Knopsvane	20
Kongeørn	44
Kortnæbbet Gås	22
Korttæt lærke	90
Korttæt Træløber	113
Krikand	29
Krogæb	125
Krumnæbbet Ryle	59
Kværkerfinke	120
Kærløber	59
Kærnebider	127
Kærsanger	105

L Landsvale	91
Laplandsværting	127
Lille Flagspætte	89
Lille Fluesnapper	109
Lille Kjove	69
Lille Kobbersneppe	62
Lille Korsnæb	124
Lille Lappedykker	9
Lille Præstekrave	53
Lille Regnslove	63
Lille Skallesluger	36
Lille Skrigeørn	44
Lille Stormsval	13
Lomvie	78
Lomvie/Alk	78
Lunde	80

Lundsanger	107	Råge	117	Stor Regnspove	63
Lysbuget Knortegås	26	S Sabinemåge	70	Stor Skallesluger	37
Lærkefalk	46	Sandløber	57	Stor Tornskade	115
Løvsanger	108	Sandterne	75	Storkjove	69
M Mallemuk	11	Sangdrossel	103	Stormmåge	72
Mandarinand	28	Sanglærke	89	Stormsvale sp	14
Markpiber	92	Sangsvane	21	Storpiber	92
Mellemkjove	68	Savisanger	104	Strandhjejle	55
Middelhavsmåge	73	Sibirisk Hjejle	55	Strandskade	51
Misteldrossel	104	Sildemåge	72	Stribet Ryle	59
Mosehornugle	84	Silkehal	98	Stær	119
Mudderklire	66	Silkehejre	17	Sule	14
Munk	107	Sivsanger	104	Sumpmejse	111
Mursejler	84	Sjagger	103	Svaleklire	65
Musvit	112	Skarv	15	Svanegås	22
Musvåge	43	Skeand	31	Svartbag	74
Mørkbuget Knortegås	26	Skestork	19	Sydafrikansk Gravand	28
N Nathejre	16	Skovhornugle	83	Sydlig Nattergal	100
Natravn	84	Skovpiber	93	Sædgås	22
Nattergal	100	Skovsanger	107	Søkonge	79
Natugle	83	Skovskade	115	Sølvhejre	17
Nilgås	27	Skovsneppe	61	Sølvmåge	73
Nordisk Lappedykker	11	Skovspurv	120	T Taffeland	32
Nordlig Gul Vipstjert	96	Skægmejse	110	Taffeland x Trolldand	32
Nøddekrige	116	Skærpiber	95	Tejst	79
O Odinsbane	67	Slangeørn	40	Temmincksryle	58
P Pipeand	28	Slørugle	82	Terekklire	66
Pibesvane	20	Snegås	25	Thorshane	68
Pirol	114	Snegås/Bramgås	27	Tinksmid	66
Plettet Rørvagtel	49	Snespurv	128	Toplærke	89
Pomeransfugl	54	Sodfarvet Skråpe	12	Topmejse	111
Prærieløber	60	Solsort	102	Toppet Lappedykker	10
Pungmejse	114	Sort Glente	38	Toppet Skallesluger	36
R Ravn	118	Sort Stork	18	Tornirisk	123
Ride	74	Sort Svane	21	Tornsanger	106
Ringdrossel	102	Sortand	34	Trane	51
Ringdue	80	Sortbuget Knortegås	27	Tredækker	61
Rosenbrystet Tornskade	115	Sortgrå Ryle	59	Triel	53
Rosenstær	119	Sorthalset Lappedykker	11	Trolldand	33
Rovterne	75	Sorthovedet Måge	69	Trolldand x Bjergand	33
Rüppels Grib	40	Sortklire	64	Træløber	113
Rustand	28	Sortkrage	117	Tundrasædgås	22
Rustand x Gravand	28	Sortkrage x Gråkrage	118	Turteldue	81
Rød Glente	38	Sortmejse	112	Tyrkerdue	81
Rød-/Sortstrubet Lom	9	Sorttrygget Hvid Vipstjert	97	Tårnfalk	45
Rødben	64	Sortspætte	88	U Urfugl	48
Rødhal	99	Sortstrubet Lom	8	V Vagtel	48
Rød hovedet And	32	Sortstrubet Bynkefugl	101	Vandrefalk	47
Rødhøne	48	Sortterne	77	Vandrikse	49
Rødrygget Svale	92	Spidsand	30	Vandstær	98
Rødrygget Tornskade	114	Splitterne	75	Vendehals	86
Rødstjert	101	Spurvehøg	42	Vibe	56
Rødstrubet Lom	8	Spætmejse	113	Vindrossel	103
Rødstrubet Piber	94	Stenpikker	102	DAGSOMMERFUGLE	132
Rødtoppet Fuglekonge	109	Stenvender	67	KRYBDYR	132
Rørdrum	16	Steppehøg	41	PADDER	132
Rørhøg	40	Steppevåge	43	PATTEDYR	131
Rørsanger	105	Stillits	121		
Rørspurv	129	Stor Flagspætte	88		
		Stor Hornugle	83		
		Stor Kobbersnepe	62		
		Stor Korsnæb	125		
		Stor Præstekrave	53		

Rødstrubet Lom, Frederikshavn, 3. marts 2004. (Foto: Arthur Jensen).

Rødstrubet Lom (*Gavia stellata*): 00020

Årssummen er langt over middel. Det skyldes primært et rigtigt godt forårstræk ved Skagen. Til gengæld er vintermånederne og efterårstrækket uden de helt store observationer.

I årets første måneder er de største forekomster følgende: 19/1 354 V Lild Strand (HHN), 5/2 525 SV og 6/2 728 SV - begge Ørhage (DN). Forårstrækket ved Skagen ses i perioden primo april-primo juni og omfatter i alt 10.679 Ø, 713 V og 105 R (flere indsendere). Trækket kulminerer primo-medio maj med de største dage 2/5 881 Ø (AEC RoC m.fl.), 6/5 654 Ø (AEC m.fl.) og 10/5 2103 Ø (RT AEC RoC m.fl.). Fra juni kan nævnes 16/6 52 V Lild Strand (PR).

Efterårets største dage er 21/9 265 V Ørhage (OGJ), 22/9 291 V Roshage (RSN), 13/11 180 V Roshage (KBC) og 27/11 345 V Roshage (TRK). Fra december kan nævnes 28/12 230 R Nordstrand, Skagen (OBO).

I løbet af året er der følgende "indlandsfund": 16/2 1 Nors Sø (TRK), 16/2 1 Gandrup (RSN SSC), 6/4 1 Nors Sø (FRO), 4/5 1 Nørreåen, Vejrum (TBN), 6/5 1 Viskum (TBN), 11/7 1 Fur (BLE) og 27/11 1 Nors Sø (TRK).

Sum: 19.926. 1. halvår 15.552, 2. halvår 4374. Observationer 367. Indsendere 46. Lokaltiteter 34.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
985	2059	513	3272	7975	748	52	178	1836	601	940	767

Sortstrubet Lom (*Gavia arctica*): 00030

Der er ingen nævneværdige observationer fra vintermånederne. Forårstrækket ved Skagen omfatter kun i alt 125 Ø, 23 NV og 5 R i perioden 3/4-12/6 (flere indsendere), de største dage er 6/5 11 Ø (AEC m.fl.), 8/5 12 Ø (PR RoC m.fl.) og 10/5 10 Ø (AEC RoC m.fl.).

Efterårets få fugle ses primært mellem ultimo august og ultimo oktober, men der bemærkes ingen dage med over 3 ex.

Sum: 244. 1. halvår 189, 2. halvår 55. Observationer 44. Indsendere 18. Lokaltiteter 13.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
4	6	2	36	133	8	-	12	18	20	1	4

Rød-/Sortstrubet Lom (Gavia stellata/arctica): 00025

Meget få ubestemte smålommer vidner om stor selvtillid på træklokaliteterne. Kan det virkelig være rigtigt, at størstedelen af lommerne kan sikkert artsbestemmes?

Sum: 250. 1. halvår 174, 2. halvår 76. Observationer 27. Indsendere 11. Lokaliteter 11.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	7	7	-	136	23	1	14	5	15	18	17	9

Hvidnæbbet Lom (Gavia adamsii): 00040

I foråret ses hele 12 ex. ved Skagen i perioden 26/4-12/5, alle observationer nævnes: 26/4 1 2K + 1 ad. i sdr. Ø Nordstrand og Grenen (RoC KNP m.fl.), 28/4 1 ad. i sdr. Ø Nordstrand (RoC TBN m.fl.), 1/5 1 ad. i sdr. Ø Grenen (RoC m.fl.), 2/5 4 ad. i sdr. Ø, heraf to trækkende sammen Gl. Skagen-Nordstrand-Grenen (AEC RoC m.fl.), 4/5 1 ad. i sdr. Ø Nordstrand (KNP RoC m.fl.), 5/5 1 ad. i sdr. Ø Gl. Skagen (AEC), 8/5 1 ad. i sdr. Ø Nordstrand (PR RoC m.fl.) og 12/5 1 ad. i sdr. Ø Nordstrand (RoC). Årets eneste observation uden for Skagen er fra efteråret: 23/10 1 ad. i sdr. SV Hirtshals (AØ).

Islom (Gavia immer): 00050

Året kunne byde på i alt 26 ex. Det er noget lavere end sidste år, men dog stadig et rigtigt flot antal. Der er tre observationer fra januar, 1/1 1 ad. i vdr. R Lild Strand (KF), 2/1 1 ad. i vdr. R Bulbjerg (CSS) og 7/1 1 2K+ R Grenen, Skagen (RoC). Observationerne ved Lild Strand og Bulbjerg drejer sig sikkert om samme fugl. Forårstrækket ved Skagen omfatter i alt 18 ad. i sdr. NV i perioden 7-29/5 (flere indsendere), de største dage er 7/5 3 NV (AEC RoC PR m.fl.) og 16/5 3 NV (JHC RoC m.fl.). Fra foråret er den eneste observation uden for Skagen 22/5 1 2K N Ørhage (LPA m.fl.). Fra efteråret er der følgende observationer, alle fra Grenen, Skagen: 25-26/9 1 ad. i sdr. R (KNP), 5/10 1 ad. i sdr. SØ (RoC), 24/10 1 ad. i sdr. Ø (KNP), 14/11 1 1K+/vdr. NV (KNP) og 8/12 1 1K R (KNP). Desuden er der en observation fra februar, en fra april, en fra august og to fra oktober hvor der ikke er oplysninger om alder eller dragt. Disse observationer er derfor ikke medtaget her. Endelig er der en observation fra november af to rastende fugle i Limfjorden ud for Bygholm Vejle. Denne observation bør som et indlandsfund dokumenteres nærmere, før den kan medtages i rapporten. Heller ikke her er der oplysninger om alder eller dragt, og i øvrigt er observationen indtastet i DOF-basen som en andenhåndsoplysning! Der skal opfordres til at angive tidspunkt på især de trækkende Islommer ved Skagen om foråret, idet det ellers er stort set umuligt at fastslå, hvor mange forskellige individer der er set på de enkelte dage.

Hvidnæbbet Lom/Islom (Gavia adamsii/immer): 00045

Der er indsendt 4 ubestemte storlommer fra Skagen i perioden 25/4-29/5 (RoC KNP RSN OBO), samt en fra efteråret, 23/10 1 S Ørhage (SSL).

LAPPEDYKKERE

Lille Lappedykker (Tachybaptus ruficollis): 00070

En mindre stigning i antal indrapporterede i forhold til sidste års sum, som i øvrigt var det største antal i 10 år. Store vinterforekomster ses som sædvanligt i Mariager Fjord ved Hadsund, hvor de største flokke er 3/1 111 og 26/1 94 (HLL) samt 3/3 60 (TN). Arten rapporteres kun fåtalligt fra andre lokaliteter i denne periode. Dog ses der 1/2 17 Hjarbæk Fjord, Kvols Vig (TBN). Der er rapporteret om territoriehævdende fugle og ynglepar fra 24 lokaliteter. Efterårets største forekomster er følgende: 2/9 24 Kielstrup Sø (NF), 1/10 21 Gravlev Sø (HAC) og 19/10 25 Nr. Uttrup Enge (GRA). Sidst på året er det igen på de kendte vinteropholdssteder, der ses mange fugle, 28/11 80 og 6/12 75 Hadsund (TN) samt 19/12 12 Kvols (TRK).

(Fortsættes på næste side)

Sum: 1791. 1. halvår 961, 2. halvår 830. Observationer 304. Indsendere 61. Lokaliteter 91.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
492	192	97	80	61	39	71	98	115	143	128	275

Toppet Lappedykker (Podiceps cristatus): 00090

Årets sum er mindre end halvdelen af sidste års høje sum. Tilbagegangen skyldes den næsten helt manglende rapportering fra Vejlerne og svarer næsten præcis til, hvad der blev rapporteret derfra sidste år.

Fra vintermånederne er arten rapporteret i usædvanligt stort antal, 2/1 26 Mariager Fjord (TN), 19/1 59 Hald Sø (TBN), 16/2 22 Grenen-Nordstrand (KEC) samt 20/2 22 Nørresø, Viborg (OL TBN).

Fra Grenen og Nordstrand er der rapporteret rastende eller trækkende fugle i perioden 1/1-6/4, i alt 184.

Fra medio marts ses der større forekomster på mange lokaliteter, 12/3 46 Nørresø, Viborg (TRK), 28/3 77 Ulvedybet (DN), 4/4 30 Ørlevkloster Sø (TBN), 7/4 35 Nors Sø (JBO), 8/4 76 Tjele Langsø (KBC), 13/4 76 Flyndersø (LN) og 96 Hald Sø (TRK) samt 18/4 42 Brokholm Sø (FD).

Der er blot rapporteret om ynglende fugle fra 14 lokaliteter. De første unger ses 9/5 Visborggård Sø (TN).

Fra midt på sommeren og i efteråret ses der store forekomster på en del lokaliteter. Især fra Ulvedybet rapporteres der jævnlige, bl.a.: 18/7 290, 18/8 618, 8/9 408 (RSN PR). Desuden 29/8 129 Nors Sø (EEE), 3/9 185 Glenstrup Sø (TBR), 16/10 125 Vandet Sø (GGU), 27/10 46 Sønder Lem Vig (LN HRS) og 31/10 62 Hjarbæk Fjord, Strandet (TRK).

I årets sidste måneder er de største forekomster 2/11 65 Flynder Sø (LN), 23/11 70 Nors Sø (FRO) og 12/12 60 Glenstrup Sø (CSS).

Sum: 8052. 1. halvår 2755, 2. halvår 5297. Observationer 442. Indsendere 77. Lokaliteter 114.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
140	205	667	1332	285	126	699	1946	1464	741	332	115

Gråstrubet Lappedykker (Podiceps grisegena): 00100

Årets sum er også for denne art mere end halveret i forhold til sidste år, og årsagen er den samme - manglende optællinger i Vejlerne.

Gråstrubet Lappedykker, Tolstrup, 27. juni 2004. (Foto: Rune Sø Neergaard).

Årets første meldes fra Skagen, 8/2 1 V Grenen (KNP). De øvrige observationer fra februar er 12/2 3 og 13/2 3 Hjarbæk Fjord, Kølsen (TRK TBN). I Limfjorden ud for Bygholm Vejle ligger der 6/3 42 i venteposition til at rykke ind i Vejlernes rørskovssøer (HHN), og fra medio marts er de første på plads på potentielle ynglelokaliteter.

Større forekomster i yngletiden er rapporteret fra nogle få lokaliteter, 30/3 12 Selbjerg Vejle (HHN), 13/4 11 Ulvedyb (RSN), 17/4 11 Gravlev Sø (NF), 1/5 10 Kogleakssøen, Bygholm Vejle (HHN), 2/5 16 Råbjerg Mile (KNP) og 10/5 46 Bygholm Vejle, nord for Krapdiget (HHN). Der er meldt om ynglefugle fra 20 lokaliteter, og de første unger ses 31/5 Refsnæs (HHL).

I perioden oktober til december er alle iagttagelser "havobservationer". Årets sidste ses 21/11 2 V Grenen (KNP) og 29/12 1 Hou Havn (RSN).

Sum: 783. 1. halvår 675, 2. halvår 108. Observationer 228. Indsendere 55. Lokaliteter 76.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	7	183	275	169	41	49	14	11	18	15	1

Nordisk Lappedykker (Podiceps auritus): 00110

Den laveste sum i over 10 år, som i øvrigt har et gennemsnit på 78.

Bag den lave sum er vel blot 8-9 fugle.

Alle iagttagelser nævnes, 8/2 1 vdr. Nørre Uttrup (SEM), 6/4 1 sdr. Nors Sø (FRO), 22/8-10/9 1 odr. Grenen (RoC KNP m fl), 16 + 23/10 1 Vandet Sø (GGU RSN m fl), 19/10 1 vdr. Nørre Uttrup (GRA), 1 + 21/11 1-3 Nors Sø (BTU LFD).

Sum: 16. 1. halvår 2, 2. halvår 14. Observationer 14. Indsendere 10. Lokaliteter 6.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	1	-	1	-	-	-	5	1	3	5	-

Sorthalset Lappedykker (Podiceps nigricollis): 00120

Årets sum er kun lidt over halvdelen af sidste års høje antal, og det er de manglende optællinger i Vejlerne, der gør udslaget. Summen er dog meget nær ved gennemsnittet for de foregående 10 år.

Årets første ses 30/3 2 Hjarbæk Fjord, Kølsen (TBN) og 2 Østerådal (GRA) og allerede nogle få dage senere ses en større forekomst, 2/4 13 Hale Sø (CSS) som 9/4 er vokset til 17 (KBC). Øvrige større antal er 15/4 15 Klejtrup Sø (CSS), 16/4 34 Hjarbæk Fjord (TBN) og 10/5 80 Bygholm Vejle, nord for Krapdiget (HHN). Der er kun meldt om ynglefugle fra Vejlerne med 3 par og Toftesø 1 par. Kun fra sidstnævnte er der meldt om ungfugl (MK TC).

I Hjarbæk Fjord samles der som vanligt mange fugle med max. 7/7 164 Standet (TRK).

De sidste ses 2/9 3 og 16/9 6 Kielstrup Sø (NF BH) samt 12/9 1 Ulvedyb (JØP).

Sum: 767. 1. halvår 518, 2. halvår 249. Observationer 112. Indsendere 39. Lokaliteter 24.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	4	189	196	129	187	52	10	-	-	-

STORMFUGLE

Mallemuk (Fulmarus glacialis): 00220

Et godt år med 34.867 ex, der ligger væsentligt over 10-års gennemsnittet på 16.692.

Årets første var 5/1 1 R Grenen (RoC) og 19/1 2 V Lild Strand (HHN).

Indtil medio maj er der stort set udelukkende tale om observationerne fra "ynglefuglene" på Bulbjerg, bortset fra enkelte dage med små antal i Skagen, således 25/4 25 (EDY) samt 5/5 34 (AEC JHC). Desuden foreligger et par observationer fra farvandene i form af 27/2 250 i dansk farvand under Hirtshals – Kristianssand overfarten, heraf 5-10 meget mørke (RSN) samt 18/4 130 R ved en kutter 17-18 km VNV for Skagen (Flemming Frøstrup via RoC).

På Bulbjerg sidder de første 2 Mallemukker på klinten allerede 26/2 (HHN SHN), hvilket er rekordtidlig ankomst. Gennem april ses maksimalt op til 4 fugle, men der blev ikke på noget tidspunkt observeret

adfærd, der tyder på yngel eller etablering af ynglepar. I maj steg antallet til 5, men først fra begyndelsen af juni sås ivrig kurtisering med gniden næb og gakkende lyde. Gennem juni ses gentagne gange op til 8 fugle, hvor 2 ”par” ofte lå på en hylde akkurat ovenfor Riderne. Flere gange blev fuglene noteret som muligt rugende, men der blev ikke på noget tidspunkt konstateret æg. Det vurderes, at der igen blot er tale om oversomrende ikke-ynglende fugle. Dette understøttes af, at de to par lå på en hylde 2/7 men på en helt anden den 3/7! Sidste observation skete allerede den 9/7, hvor 3 fugle endnu var til stede (HHN JPK AS m. fl.).

I løbet af maj er der flere pæne dage: 14/5 320 NV Grenen + 25 V Nordstrand (RT FRO), 15/5 757 V Lild Strand (HHN) + 818 NV Grenen (JHC OBO RoC), 20/5 466 V Lild Strand (HHN) + 730 NV Grenen (AEC RoC TRK) samt 21/5 3065 SV Ørhage (LPA).

Sommerperioden blev domineret af træktællinger fra Skagen, bortset fra en enkelt stor dag ved Lild Strand: 8/6 2380 NV Grenen (PR RoC), 16/6 3355 V Lild Strand (PR) + 900 NV Grenen (RoC), 22/8 3006 V Grenen (KNP) samt 23/8 1030 V Grenen (RoC).

Under de gode blæsevejrsgange i september er der pænt gang i Mallemukkerne, men der mangler nogle af de rigtigt store dage. Således 16/9 731 NV Grenen (RoC), 22/9 3500 V Roshage – heraf 6 af farvefasen singledark (RSN TBN) + 2800 SV Ørhage (OGJ KBC), 23/9 1500 V Lild Strand – heraf 4 singledark (HAC HHN) samt 24/9 1400 V Roshage (LPA).

Resten af året er arten meget fåtallig med 23/11 276 NV Grenen (RoC) som eneste observation med >100 fugle. På østkysten ses 20/10 1 N Stensnæs (RSN).

Årets sidste observation er 30/12 1 singledark V Roshage (HHN).

Sum: 34.867. 1. halvår 17.291, 2. halvår 17.576. Observationer 399. Indsendere 68. Lokaliteter 28.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	10	315	50	81	7708	9127	211	5136	11296	387	460	86

Sodfarvet Skråpe (Puffinus griseus): 00430

Et fåtalligt år med blot 15 ex. 10-års gennemsnittet er 43.

Årets første observationer er 22/8 1 NV Grenen (RoC), 1 V Lild Strand (OGJ) og 2 V Roshage (RSN HBR), hvoraf den ene senere ses i Ørhage (EEE FSH TRK). Derefter følger 31/8 1 R Grenen (RT), 12/9 1 S Ørhage (HHN), 14/9 3 S Ørhage (FRO HHN), 15/9 1 Ø Roshage (CSS) og 1 S Ørhage (HHN), 17/9 1 S Tornby Strand (SRS) samt 23/10 2 V Roshage (HHN).

Året slutter med en usædvanlig vinterobservation 30-31/12 1 R Grenen (OBO RoC).

Sum: 15. 1. halvår 0, 2. halvår 15. Observationer 13. Indsendere 13. Lokaliteter 5.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	-	-	-	5	7	2	-		1

Almindelig Skråpe (Puffinus puffinus): 00460

Et fint år med 30 ex. 10-års gennemsnittet er 25.

Vanen tro ses lidt fugle i Skagen gennem maj. Således 3 Ø/NØ + 1 R 12-23/5 (RT PR EKR AWM JW).

Derudover ses i maj 9/5 1 N Agger Tange (PCH) samt 22/5 2 S Ørhage (LPA).

Juni byder på årets største dage med 16/6 4 V Grenen (LAM RoC), 26/6 3 V Roshage (EM FRO) og 29/6 3 V Roshage (RSN TRK TBN).

I øvrigt er sommeren ganske fåtallig med blot 6/7 1 V Lild Strand (HHN SHN), 24/7 1 N Ejstrup Strand (WS), 25/7 1 NV Grenen-Nordstrand (KNP) samt 21/8 2 S Ørhage (EEE FSH TRK HBR).

Resten af årets observationer falder sammen med de mange blæsevejrsgange i september. Ørhage har i alt 4

Mallemum, Bulbjerg, 10. april 2004. (Foto: Jens Kristian Kjærgård).

S (heraf en ganganger fra Roshage) 13-22/9 (TF OGJ FRO KBC KRN), mens Roshage havde 3 V 16-22/9 (APN RSN TBN). Derudover sås 1 V Lild Strand (SKr) samt årets sidste 26/9 1 SV Kandestederne (CSS).
Sum: 30. 1. halvår 19, 2. halvår 13. Observationer 14. Indsendere 22. Lokalteter 7.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	-	7	10	3	2	8	-	-	-

Balearisk Skråpe (Puffinus mauretanicus): 00461

Endnu et fint år med 2-4 ex. 10-årsgennemsnittet er 2.
Arten har været årlig i Nordjylland siden 1995 bortset fra 2000 og 2002.
Årets fund 22/8 2 V Grenen (KNP RoC EHS) samt yderligere 2 dokumenterede fund.
Der foreligger nu 30 fund af 34 ex. i Nordjylland.
Arten er SU-art. Der må ikke refereres til observationer, der ikke er godkendt af SU.

STORMSVALER

Lille Stormsvaler (Hydrobates pelagicus): 00510

Med 4 observationer et pænt år. 10-års gennemsnittet er 2.
Alle observationer nævnes: 15/9 1 S Ørhage (PHK HHN), 21/9 1 S Ørhage (OGJ FRO), 23/9 1 V Lild Strand (HAC HHN) samt 6/10 1 R-S Ørhage (AEC JHC HHN).

Stor Stormsvaler (Oceanodroma leucorhoa): 00550

Rekordår med 254. De hidtige rekorder var 32 i 1988 og 31 i 1987. 10-års gennemsnittet er blot 9. Takket være gode indtastninger i DOFbasen med angivelser af tidspunkter for observationerne samt grundige bemærkninger har det være muligt at danne et godt overblik over eventuelle gangangere mellem lokaliteterne.
Sæsonen starter 12/9 5 S Ørhage (HHN). I de efterfølgende små 14 dage følger flere imponerende store dage. Dog med de fleste og største observationer fra Ørhage og Roshage, da vinden overvejende er i syd-vest og vest. Første større dag er 15/9 11 S Ørhage (HHN PHK) og 2 V Roshage (CSS). Imidlertid indtræffer den absolutte nordjyske rekord 21/9 med 139 S Ørhage (OGJ FRO m.fl.). Trækket følges tæt fra solopgang til solnedgang. Ved Roshage trækker 46 V samme dag (HHN JKY) i tidsrummet 08.15-11.50, men er alle regnet for gangangere ved Ørhage. Det viser sig, at det er hele den jyske vestkyst, der denne dag kunne opleve Store Stormsvaler i mængder. Således trækker 150 ved Nørre Lyngvig og 232 ved Vejers Strand. Dagen efter 22/9 trækker 26 V ved Roshage (RSN TBN) og 24 S ved Ørhage (OGJ KBC KRN), men takket være grundige bemærkninger til observationerne kan det fastslås, at der højst er tale om 7 gangangere mellem de 2 lokaliteter. Denne dag trækker også 18 V Blokhush Strand (GRA), hvor 1-2 fugle fouragerer i de små strandsøer og er på et tidspunkt næsten ved at lægge sig i en af søerne. At de indimellem lever livet farligt understreges af, at en af stormsvalerne ved Blokhush var lige ved at blive fanget af en løs hund, og samme dag blev en ædt af en Storkjove ved Roshage...
24/9 er sidste større dag med 12 V Roshage (LPA) og 1 Ø Lild Strand (SKr).
I Skagen er arten fåtallig med blot 3 V/NV + 1 NØ 16-25/9 (RoC KNP LAM KEC) og i Hirtshals er billedet det samme med 3 SV + 1 R 15-22/9 (AØ LR).
Det viser sig at flere af fuglene var udmattede, da der 23/9 blev opdaget 5 rastende fugle ved Oddesund, Ringkøbing Amt. Enkelte fugle blev imidlertid blæst længere ind i Limfjorden da der 25/9 rastede 2 udfor Ertebølle Strand (LYA).
I oktober var der blot 1 observation 1 Ø Roshage 26/10 (APN), mens der i november var 1 observation, 13/11 1 V Roshage (KBC).
Året slutter med en usædvanlig vinterobservation 18/12 2 V Roshage (HHN JHN).
Sum: 253. 1. halvår 0, 2. halvår 253. Observationer 27. Indsendere 21. Lokalteter 9.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	-	-	-	-	-	254	1	1	2

Stormsvalde sp (*Hydrobatas ocrano* sp): 00550

23/11 sås en ubestemt Stormsvalde V ved Roshage (HHN FRO PHK SKR).

Fuglen er bemærkelsesværdig, idet den er anderledes proportioneret end typisk Stor Stormsvalde. Således fremstår den mere kort- og rundhåndet, men stadig med et knæk i vingen. På overgumpen ses kun en meget svag grålig tone, men den er meget svær at se og det meste af tiden fremstår overgumpen som helt mørk. Et svagt lysere bånd på overvingen ses blot af en observatør, og vingeoversiden fremstår ellers bare som mørk. Vingeslagene var som at se en moseterne, og den bevægede sig under hele observationen med disse vingeslag. De typiske glid i bølgedalene ses ikke. Fuglen kom tæt på og ses godt.

ÅREFODEDE

SULER

Sule (*Sula bassanus*): 00710

Igen i år et meget stort antal. Arten optræder især helt usædvanligt talrigt i forårsmånederne ved Skagen, og allerede i årets første måneder er der mange iagttagelser herfra. Sidste års udtalelse om at vi skal til at vænne os til Suler ved vore kyster hele året, blev bekræftet i 2004, hvor der var iagttagelser lige fra årets første og til årets sidste dag.

Så tidligt som 7/1 ses 23 Grenen (RoC). Årets første iagttagelse fra vestkysten er 18/1 1 ad. S Ørhage (HST MER). Fra foråret bemærkes: 16/3 58 S Ørhage (FRO), 17/3 176 S Stensnæs (PR), 5/4 36 ad. N Tornby Strand (KUP), 9/4 120 R Hou Havn (RSN MoN), 10/4 53 Ø + 10 SV Hirtshals (SEM), 12/4 26 Nordmandshage (HCH SEM), 23/4 95 N Hirtshals Fyr (RSN m.fl.), 9/5 28 fou. Stensnæs (KRA), 20/5 79 V Lild Strand (HHN), 15/6 60 Hirtshals Havn (RSN LR), 16/6 139 V Lild Strand (PR), samt et meget stort antal 29/6 340 V Roshage (RSN TBN m.fl.).

Det er dog i Skagen-området, at der ses overraskende mange hele foråret, hvor de største antal er: 8/4 124 Ø Nordstrand (PSJ KBO m.fl.), 12/4 242 Skagen, heraf 113 NV Grenen (RoC KNP m.fl.), 22/4 32 NV Grenen + 132 SØ Nordstrand (RoC EKR MHE m.fl.), 23/4 216 Ø Nordstrand + 7 R Grenen (EKR RoC), 7/5 75 Ø Nordstrand + 14 N Grenen (PR RoC m.fl.) og 12/5 163 Ø Grenen + 217 NV Grenen + 35 Ø langs Skagerrakkysten set fra Flagbakken (PR). En forårstotal på hele 4621 Suler i Skagen er ikke set tidligere, men der er dog for-

Sule, Skagerrak, 12. juli 2004. (Foto: Knud Pedersen).

mentlig mange gengangere, f. eks. er de store antal den 12/5 set på henholdvis morgen- og aftenobs. I andet halvår er det igen Skagen der markerer sig med det største antal. De væsentligste lokaliteter er følgende: Skagen: 3/7-31/12 i alt 5641, hvor dage med de største antal er 3/8 296 (RoC KNP), 15/9 256 (KNP), 16/9 760 NV Grenen (RoC SC m.fl.) og 31/10 113 R Grenen (KNP). Roshage: 20/8-13/11 i alt 1202, hvor dage med største antal er 22/9 323 V (RSN m.fl.) og 24/9 263 V (LPA m.fl.). Ørshage: 1/8-26/10 i alt 2472, hvor dage med største antal er 21/8 620 S (EEE FSH RYT), 12/9 534 S (HHN) og 22/9 211 V (KRN KBC m.fl.). Lild Strand: 6/7-23/9 i alt 904, hvor dage med største antal er 6/7 63 V + 7 Ø (HHN SHN JHN), 16/8 125 V (OGJ) og 22/8 270 V (OGJ).

Sum: 18.387. 1. halvår 7452, 2. halvår 10.935. Observationer 868. Indsendere 98. Lokaliteter 74.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	76	115	589	3326	2074	1172	462	4645	4452	779	348	249

SKARVER

Skarv (*Phalacrocorax carbo*): 00720

Næsten samme årstotal som sidste år og nær ved gennemsnittet for de seneste 10 år på ca. 73.000.

Der er indsendt mange jagttagelser fra vintermånederne, især er der regelmæssige data fra Skagen-området. De største antal i årets første to måneder er 1/1 65 R Grenen-Nordstrand (KEC), 3/1 100 Syrsig, Læsø (FHK) og 25/2 125 Skagen Havn (RoC).

21/2 ses de første fugle ved ynglekolonier med 110 Arup Vejle (LN) og 4 Toftesø (TC).

Fra foråret er de største forekomster udenfor ynglekolonierne: 7/3 58 R Grenen (RoC m.fl.), 15/3 95 Lovns Bredning (TBN) og 6/4 64 Hjarbæk Fjord (TBN).

Ved Skagen ses der rastende og trækkende Skarver hele året. De største flokke af rastende er udover de ovenfor nævnte: 12/4 220 Grenen (RoC m.fl.), 25/4 220 Grenen (KNP), 12/5 215 Grenen (PR), 27/6 340 Sandmilen (RoC BIR), 1/8 680 Grenen (PR), 18/8 700 Grenen (KNP), 5/9 575 Grenen (KEC) og 31/12 625 Grenen (RoC BIR KNP). Trækkende fugle ved Skagen ses i perioden 4/4-8/5, i alt 2162 med max. 28/4 332 NØ Nordstrand (TBN).

DMU har i rapporten Skarver 2004 samlet data fra de danske skarvkolonier. I FDN's område drejer det sig om følgende (antal angivet i parentes er det antal reder der er blevet reguleret, dvs. oliering af æg eller fjernelse af reder og æg): Hirsholmene 1882 (1286), Ndr. Rønner, Læsø 156 (156), Knogen, Læsø 104 (104), Sdr. Rønner 6, Agger Tange 759 (regulering uden tilladelse i ukendt omfang blandt en delkoloni på 150), Melsig, Arup Vejle 1735, Rønholm 150, Vårholm 560 (560), Trolldholmene 200? (alle reguleret med tilladelse af lodsejer), Rotholmene 839, Toftesø 3629 par, Flyndersø 44, Hald Sø 161 og Kielstrup Sø 260. I alt er der således 14 kolonier i det nordlige Jylland med tilsammen 10.485 par, hvoraf der er foretaget regulering af min. 2306 skarvreder. Kolonien ved Toftesø er fortsat Danmarks største.

I juli-august rykker ynglefuglene ud til kyster og fjorde, så de store koncentrationer nu ses der: 28/6 200 Vigsø Bugt (TBR), 4/7 200 Hirsholmene (SEF), 17/7 1680 Agger Tange (HHN), 28/7 266 Stensnæs (LYA), 28/8 4500 Korsholm (WJ), 2/9 600 Kielstrup Sø (NF), 16/9 1000 Stenklipperne, Agerø (FFA ELJ) og 19/11 600 Virksund (TRK).

Sum: 70.964. 1. halvår 34.710, 2. halvår 36.254. Observationer 767. Indsendere 81. Lokaliteter 191.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	1189	1407	2711	13388	9345	6670	8691	17509	6041	859	1521	1633

Skarv, Aalborg, 19. december 2004. (Foto: Ole Krogh).

Topskarv, Skagen, 1. oktober 2004. (Foto: Ole Krogh).

Topskarv

(*Phalacrocorax aristotelis*): 00800

Der er godkendt et fund af denne art i år.
1-2/10
1 1K R Skagen Havn (OZG MSN m.fl.).
Der foreligger nu 27 godkendte iagttagelser af Topskarv i Nordjylland. Arten er senest set i 2002.
Arten er SU-art.

HEJLER

Rørdrum (*Botaurus stellaris*): 00950

I og med at vi i år ikke har de regelmæssige optællinger og resultater fra Vejlerne, er det ikke overraskende, at der kan noteres en voldsom tilbagegang i antal rapporterede Rørdrummer i forhold til sidste års sum på 1860. En stor andel af iagttagelserne er dog stadig derfra, men for de fleste dog fåtallige.

Årets første iagttagelser er fra januar, 14/1 1 Vesløs/Arup Vejler (CSS), 18/1 1 Sebbersund (DN) og 19/1 1 Vesløs/Arup Vejler (SB).

Først fra medio februar ses og høres de næste og herefter er der regelmæssige observationer. I det tidlige forår er de største antal fra Vejlerne: 6/3 15, 19/3 18, 27/3 71 og 30/3 39 (alle HHN).

Arten ses eller høres fra stadig flere lokaliteter udenfor Vejlerne. I år således fra Vullum Sø, Mølholm, Ove Sø, Ulvedybet, Haldager Vejle, Hjarbæk Fjord ved Kølsen, Nordstrand ved Skagen, Hulsig Hede, Spøttrup Enge, Kytterne, Skive Ådal, Råbjerg Mile søerne, Østerådal, Sønder Lem Vig, Gåsemosen, Selde Vig og Flyndersø.

Ved Ulvedybet og Haldager Vejle er der observationer fra 28/3 -16/5 med 1-3 fugle, fra Skagen ses/høres 1-3 (måske 4) i perioden 8/4 - 14/8, ved Mølholm, Aalborg rapporteres arten 24/3 - 29/5 og fra Hjarbæk Fjord 30/3 - 7/7.

Årets sidste ses overflyvende 2/12 Tjele Langsø (TRK):

Sum: 699. 1. halvår 675, 2. halvår 24. Observationer 319. Indsendere 68. Lokaliteter 48.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	3	32	185	177	203	75	13	3	7	-	-	1

Amerikansk Rørdrum (*Botaurus lentiginosus*): 00960

For fjerde år i træk træffes denne art i Vejlerne.

Hørt territoriehævdende i perioden 3/5 - 3/6 i Selbjerg Vejle og Bygholm Vejle (HHN m.fl.).

104 personer mødte den 5. juni op til en guided tur, der som hovedmål havde at se/høre Amerikansk Rørdrum. Men den sjældne gæst lod ikke høre fra sig.

Arten er SU-art. Der må ikke refereres til observationer, der ikke er godkendt af SU.

Nathejre (*Nycticorax nycticorax*): 01040

En 2K Nathejre opholdt sig i perioden 5/1 - 8/2 ved Lønnerup Fjord og omegn (SHN m.fl.). Hejren blev fundet død 8/2.

Der er tidligere godkendt 3 fund af arten i Nordjylland.

Arten er SU-art. Der må ikke refereres til observationer, der ikke er godkendt af SU.

Natthejre, Lønnerup Fjord, 5. januar 2004. (Foto: Ole Krogh).

Silkehejre (Egretta garzetta): 01190

Igen i år har arten gæstet Nordjylland. I perioden 29/5 - 31/8 er der rapporteret iagttagelser af 1-2 fugle. Hvorvidt der er tale om flere end 2 fugle kan ikke afgøres.

Første iagttagelse er 29/5 1 Agger Tange (JSK) og samme dag 1 S Skyum (LFD EA). De næste kommer 31/5 og 1/6 1 Bygholm Vejle og 1 Glombak (JOK HHN FRO). Fra 2/6 er der helt sikkert 2 ad. fugle til stede i Vejlerne og indtil 3/8 er det udelukkende herfra arten meldes. 11/8 ses 1 i Ulvedyb (PR) og 24/8 1 Sundby, Mors (JKK).

Årets sidste observation er 29/8 1 ad. Lønnerup Fjord (EEE) og 31/8 1 Hovsør Røn (HHN).

Sum: 69. 1. halvår 47, 2. halvår 22. Observationer 62. Indsendere 43. Lokaliteter 11.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	-	5	42	16	6	-	-		-

Sølvhejre (Egretta alba): 01210

Årets iagttagelser udgøres formentlig af 3 fugle.

Den første ses 1/5 1 NØ Grenen (RYT RoC HST m.fl.). Dernæst 20/5 1 Bjerring (TN Flemming Nielsen) og endelig i perioden 17-26/6 er der 5 observationer af 1 fugl fra Bygholm Vejle/Kogleakssøen (HHN AEC HBØ ALM PEN).

Fiskehejre (Ardea cinerea): 01220

Årets sum er blot halvdelen af, hvad der blev rapporteret sidste år og meget langt fra et årligt gennemsnit på 14.000 for de foregående 10 år. Årsagen er vel for en stor del, at der ikke er regelmæssige optællinger i Vejlerne.

Fiskehejre, Han Vejle, 13. august 2004. (Foto: Ole Krogh).

Fra vinterperioden er der rapporteret om større flokke, 3/1 42 Rostrup (TN), 20/1 63 Skinderup (TBN), 9/2 49 Simsted Ådal (TBN) og 18/2 49 Borup Hede (TRK). Der er blot rapporteret om ynglefugle fra Ulvedybets 4 par og Aggersborg ca. 20 par (WS ASH). Arten yngler dog flere andre steder. Ellers foreligger følgende større tællinger, 25/6 47 Agger Tange (TRK), 10/7 145 Lønnerup Fjord (TBN) og 11/8 180 Vejlerne (HAC). Årets sidste større flok er 25/12 30 Havnø (TN).

Sum: 4439. 1. halvår 2549, 2. halvår 1890. Observationer 946. Indsendere 95. Lokalteter 247.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	424	437	312	533	333	510	485	682	271	226	110	116

HEJRER

Sort Stork (Ciconia nigra): 01310

Årets sum dækker over 3-6 fugle. Årets første følges tæt på sin trækrute fra Hulsig Hede og via Pælebakke Klit, Flagbakken til Grenen, 2/5 1 3K+/ad. (flere obs). Samme fugl ses igen dagen efter af mange ved Grenen og fra Nordstrand. Næste ses 2/6 1 N rasteplass Himmerland ved motorvej E45 (TSK). Det kan være samme fugl, der dagen efter ses i Skagen, 3/6 1 2K (KNP RoC RSN MK m.fl.). Senere på sommeren ses 18/7 1 Ø Års (MHR), og det kan være den samme fugl, der ses i perioden 21-24/7 på Bygholm Vejle (EAg m.fl.). Skagen får besøg af Sort stork igen 5/8 1 1K/imm. (LAM RoC). Årets sidste observation er 11/8 1 1K Kytterne, Haldager Vejle (PR).

Sum: 29. 1. halvår 20, 2. halvår 9. Observationer 29. Indsendere 17. Lokalteter 13.

Sort Stork, 2k, Skagen, 6. juni 2004. (Foto: Knud Pedersen).

Hvid Stork (*Ciconia ciconia*): 01340

Årets sum er mere end fire gange så stor som sidste år og ligeledes fire gange så stor som gennemsnittet for de foregående 10 år.

Årets første ankommer til den nordjyske yngleplads 3/4 1 Vegger (HMT). Få dage senere ses 9/4 1 V Klim Fjordholme (LMR) og 1 N Mulbjerger (TBA). 15/4 og 17/4 opholder der sig 2 fugle i Poulstrup ved Hjørring (HHL TOC) og 17/4 1 OF Viborg (SA MK). 18/4 3 Ø Bulbjerg (HHN MOK) er måske de samme som ses 19/4 fou. Tingskoven (Eskild Kobberø). 23/4 1 som er ringmærket Annerup (Gunnar Simonsen) og 23-24/4 1 Skårup (AS HHN m.fl.). Ligeledes 23-24/4 ses 1-2 på rede i Vejrumbro (DOF m.fl.). 28/4 1 R Mosbjerg (BKR) og 3/5 1 TF Flagbakken (EKr m.fl.). 28/5 1 V Tofte Mose (TC m.fl.) og 30/5 1 Viskum (LM). I perioden 8-16/6 ses 2-5 Skjern Hovedgård, Løvskaal. Desuden 13/6 1 ØNØ Vejrum (LM) og 17-19/6 1 Hauge (MER).

Yngleparret i Vegger lykkedes med at få to unger på vingerne og ses her frem til de første dage i september. Årets sidste iagttagelse er sen, 11/10 3 OF Hjørring (Peter Jørgensen).

Sum: 186. 1. halvår 136, 2. halvår 50. Observationer 92. Indsendere 48. Lokaliteter 23.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	48	11	77	20	23	4	3	-	-

Skkestork, Nibe Bredning, 26. marts 2004.
(Foto: Albert Steen Hansen).

IBISER

Skkestork (*Platalea leucorodia*): 01440

Årets sum er næsten identisk med sidste års sum. Fremgang for ynglebestanden. Meget tidlig ankomst 29/2 1 Arup Vejle (PCH EA) og samme dag 1 Ulvedyb (DN PHK). De næste rapporteres 4/3 3 Vesløs/Arup Vejler (JPK m.fl.).

Indtil udgangen af maj måned ses arten udover i Vejlerne og yngleområdet på følgende lokaliteter: 16-17/3 1 Elling Strandeng (EHS SEF OPE), 17/3 1 Stensnæs (PR), 28-30/5 1 Skagen TF, senere NØ (EKr m.fl.).

Igen i år kan der noteres fremgang for ynglefuglene, idet 16 par fik ca. 40 unger på vingerne fra deres koloni i Limfjorden. Tre af ungerne herfra er som led i et europæisk projekt blevet ringmærket med hvide ringe af plastik. Ringmærkningscentralen på Zoologisk Museum i København styrer den danske del af Skkestorke-ringmærkningen, som er hollandsk koordineret.

Efter 1/6 rapporteres arten kun fra to lokaliteter, nemlig Ulvedyb og Vejlerne foruden 28/8 2 Hirtshals (KUP) og 23/9 1 1K R på enge syd for Hadsundbroen (Ole Emil Hansen). I Ulvedyb er max. 5/6 8 (RSN KKK) og i Vejlerne 13/8 82 (HRC). De sidste ses 31/10 1 Vejlerne (BTU) og 13/11 1 Bygholm Vejle (FA m.fl.).

Sum: 4385. 1. halvår 779, 2. halvår 3606. Observationer 290. Indsendere 88. Lokaliteter 32.

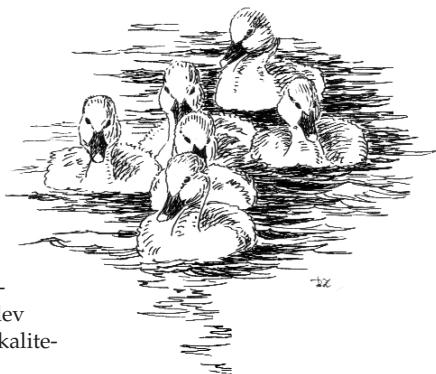
	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	3	52	30	91	603	1457	1563	428	157	1	-

FLAMINGOER

Flamingo sp. (*Phoenicopterus* sp.): 01489

To iagttagelser af ikke artsbestemte Flamingoer.

21/2 1 grusgrav ved Grønnestrand (RHJ) samt 5/8 1 indtrækkende Rubjerg Knude (HHL Lars Larsen).

Knopsvane (*Cygnus olor*): 01520

Trods de manglende optællingsdata fra Vejerne er det lykkedes at opretholde en total som ligger på niveau med f.eks. 2002. Dette skyldes især mange observationer fra et meget stort antal lokaliteter. Den kraftige øgning i antallet af lokaliteter (gælder for alle svanearterne) dækker også over at sammentællingen er foretaget automatisk på baggrund af lokalitetsbetegnelserne i det indrapporterede materiale til DOF-basen. Det betyder således, at det, som tidligere blev talt som en lokalitet (f.eks. Hjarbæk Fjord), nu tælles som 5 lokaliteter (Strandet, Virksund osv.).

Ud over de klassiske lokaliteter som fremgår med makstal i månedsfordelingen, foreligger der en stribe lokaliteter med større forekomster, 11/2 77 Glomstrup Vig (JKK), 13/4 107 Lovns Bredning (TBN), 16/4 87 og 5/5 68 Hjarbæk Fjord (begge TBN), 15/1 104 og 24/11 201 Egholm-området (MP GRA) og i umiddelbar sammenhæng med denne 3/1 117 Aalborg Havn (GRA).

Ynglefugle: Der er i alt indrapporteret følgende 30 par:

Hærup Sø, Sønder Lem Vig, Sindrup Vejle, Kærup Holme, Viskum, Hald Hovedgård, Loldrup Sø, Bruunshåb, Kielstrup Sø, Ulvedybet, Tolstrup, Ravnstrup Kær, Gandrup By, Koldkær, Toftesø, Blegedammen Skallerup Kirke, Brokholm Sø 2 par, Refnæs, Nors Sø, Måstrup, Hanvejle, Viskum, Gravlev Sø 2 par, Nørre Uttrup Enge, Østerådal 3 par, Rærup. (flere obs.).

Nedenstående oversigt viser max-tallene fra hovedlokaliteterne Vejerne (TNY TM PSC GBL OLH AS TBR GGU PEN HP TC HHL EDJ BRS JKS OLP SBR), Agger Tange (RHJ TBN JKK GGU MO), Ulvedybet med Nibe og Gjol Bredninger (HMT MP Ulv HCH SEM HaC HHL EFJ VLF) og Mariager Fjord (NF DB TN).

Sum: 27.873. 1. halvår 14.297, 2. halvår 13.576. Observationer 721. Indsendere 91. Lokaliteter 192.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
NJ-total	4647	2421	858	3481	886	2004	5956	2852	2065	1204	614	885
Vejerne max.	523	11	23	196	150	9	456	24	27	147	51	24
Agger Tange max	27	280	-	58	-	938	698	650	290	138	-	-
Ulv+Nibe/ Gjol Br.max.	420	394	92	940	163	1600	1067	267	547	406	281	95
Mariager Fj. max.	1070	485	-	52	-	-	40	-	-	-	55	358

Pibesvane (*Cygnus colombianus*): 01530

Atter en lav årstotal om end den ligger på niveau med de seneste par års lave totaler. Fordelingen af fugle på første og andet halvår følger mønstret fra tidligere år. Dog bemærkes en ungfugleandel i efteråret som ligger lidt over gennemsnittet.

Atter en mild vinter medfører småflokke flere steder i januar. Forårstrækket starter med tiltrækkende fugle allerede i starten af februar og fortsætter med en fordeling af de større tal i perioden ultimo februar til medio marts. Ultimo marts tynder det ud i observationerne. Dog bemærkes at forårets største observation 2/4 125 Ulvedybet (HAC) falder relativt sent, men den passer meget fint ind i mønstret med større forekomster af fugle i Ulvedybsområdet på dette tidspunkt af sæsonen.

Efterårstrækket starter 3/10, hvor de første fugle ses på flere lokaliteter i Thy (NBH HHN). Herefter noteres det første større rykind medio oktober, hvor fuglene traditionen tro primært noteres i Thy (Nors Sø, Vandet Sø, Vejerne, Rosvang, Egebaksande) (GGU JBO HHN m.fl.), men også med faste flokke i bl.a. Lille Vildmose og ved Hjarbæk Fjord (TC TBN BHJ TL m.fl.), som overtager rollen som primærlokaliteter i november. Der er kun indrapporteret få tal fra de traditionelt store efterårsrasteplasser i Øst-Vendsyssel og Store Vildmose, hvilket dog tolkes som manglende aktivitet, idet områderne stadig vides at blive flittigt benyttet, om end Pibesvanerne i efteråret i stadig stigende omfang benytter områder udenfor de traditionelle steder. Ultimo november reduceres antallet hurtigt. Enkelte småflokke bliver dog til slutningen af november, hvor vintervejret kommer med sine første frostperioder.

Nedenstående oversigt viser max-tallene fra hovedlokaliteterne: Vejerne (NBH AS SB HHN GGU KnP), Store Vildmose (ToC PLÅ), Ulvedybet incl. Søengene-Haldager (Ulv HaC TA OLEB DN MP Gra AFR EKr), Bolle Enge (LYA SEM RSN KRÅ), Lille Vildmose (TBR OGJ PEN DN ASH TC TL WJ HaC BHJ BRS JS) og Hjarbæk Fjord med tilstødende ådale (BRa TBR AS TBN FRO).

Sum: 2588. 1. halvår 868, 2. halvår 1720. Observationer 109. Indsendere 42. Lokaliteter 56

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
NJ-Total	14	323	361	170	-	-	-	-	-	1399	299	22
Vejlerne max	3	-	-	-	-	-	-	-	-	50	-	-
Store Vildmose max	-	46	8	-	-	-	-	-	31	5	-	-
Ulvedybet max.	-	92	61	125	-	-	-	-	2	-	-	-
Bolle Enge max	-	9	45	-	-	-	-	-	177	14	-	-
Lille Vildmose max	3	6	25	-	-	-	-	-	113	60	-	-
Hjarbæk Fj. Max	3	69	28	1	-	-	-	-	3	5	1	-

Sangsvane (Cygna cygnus): 01540

En pæn årstotal. Endnu et mildt efterår gav relativt sen ankomst. Der var ingen ynglesucces for det nordjyske par, formentligt på grund af predation fra Mink. Blandt knap 5000 fugle aldersbestemt i forbindelse med midvintertællingerne i januar var ungefugleprocenten 14,3 %.

Efter der så småt var gået gang i forårstrækket medio-ultimo februar, satte koldt vejr primo-medio marts dæmper på trækaktiviteterne. Fra omkring d. 16-18/3 kommer der dog så småt gang i træk og nord og østtrækkende fugle ses flere steder langs østkysten (Mulbjerg, Stensnæs, Råbjerg, Dvergetved, Skagen m.fl.) (BKr KnP KRa RoC PR m.fl.). Største obs 17/3 563 NØ Stensnæs (PR). Flest fugle ses i Skagensområdet, som i perioden 19/2-9/5 noterer 1308 Sangsvaner trækkende primært Ø-NØ (BKr RoC KnP m.fl.)

Årets sommerfugle er fra Ulvedybsområdet og Vejlerne, hvor der formentligt oversommer i alt 4 fugle (Ulv HHN m.fl.) For tredje år i træk indfandt der sig et ynglepar på ynglelokalitet i det nordjyske. I starten af juni blev reden imidlertid plyndret af formentlig Mink, og fuglene forlod området få dage senere.

I efteråret noteres det første tiltræk i form af enkelte fugle i starten af oktober, egentlige flokke af fugle noteres dog først fra medio oktober hvor fuglene især noteres i Thy, Lille Vildmose og i nordlige Vendsyssel. Som det var tilfældet i foråret, viser det nordlige Vendsyssel sig som et af de faste rasteområder fra sæsonstarten i oktober. Flest fugle ses traditionen tro i Vogn Enge, V. Holmen, Sindal Flyveplads og Råbjerg-området, hvor de største oktoberforekomster rapporteres med op til 99 fugle (BKr). I løbet af november og december sker der en gradvis ankomst af fugle til landsdelen, med større rykind i starten af november og slutningen af december i forbindelse med kuldefremstød. Ud over lokaliteterne i nordlige Vendsyssel ses fast forekomst af større flokke med over 100 fugle ved Gedsted (HBP), Årup (TBR). I øvrigt knytter størstedelen af de indrapporterede fugle sig til de store traditionelle lokaliteter, som fremgår af månedsfordelingen.

Nedenstående oversigt anfører max-tallene fra hovedlokaliteterne: Vejlerne (AS CSS LLH HHD LFD TN HaC HHN TNY KEE GGU TBN EDJ JKP Fro JKK SSN), Nibe Bredning incl. Ulvedybet (TNY TA JHC AH UDA JKP AS HHD SB JKK LN JøP RSN DN HMT GRa MP NF Ulv ASH HCH SEM KRa AFR AØ HHL Ekr JHC JW MO RHJ MoN SSC VFL), Store Vildmose (PLa CHL SIL EDJ UK AFR BHJ HHL GRa), Ø. Vendsyssel (HHL HP SRM RSN HCH FHK SøP MoN Kra HTH RoC LYA), Ø.Himmerland (ROR UDA FJN HLI TBR OGJ TN JØP LPJ BRS HST PEN Fro TBN DN GRA KKK UEM NF TC TBA BRS TL PS CSS HaC WJ ATL BHJ KAH) og Hjarbæk Fjord og tilstødende ådale (TBN MK OL TRK).

Sum: 91.855. 1. halvår 59.151, 2. halvår 32.704. Observationer 971. Indsendere 111. Lokaliteter 271.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
Nj-total	25055	22954	10858	254	25	5	4	-	2	2089	12302	18307
Vejlerne max.	770	900	76	3	2	1	1	1	1	192	82	132
Nibe Br. max	2390	947	410	40	2	2	-	1	1	21	44	987
St.Vildmose max.	1390	942	790	8	-	-	-	-	-	37	77	414
Ø. Vendsyssel max.	1496	1675	606	15	-	-	-	-	-	410	418	1123
Ø. Himmerl. max.	2890	1751	889	60	-	-	-	-	-	140	1698	2201
Hjarbæk Fjord max.	668	385	126	2	-	-	-	-	-	-	575	620

Sort Svane (Cygna atratus):

Arten klarer fortsat sig med en mindre nordjysk "bestand". Der har vel været 2 muligvis 3 fugle i det nordjyske i det forgangne år, hvor arten er observeret i Ulvedybet i marts, Bygholm Vejle i maj og i øvrigt op til 2 fugle på Agger Tange ved flere lejligheder fra marts til august (flere obs.).

Sædgås (*Anser fabalis*): 01570

Efter en stor tilbagegang i indrapporterede Sædgæs i 2003 er vi med årets sum nær ved gennemsnittet for de seneste 10 år på ca. 20.000. Der er især rapporteret mange i februar måned.

Især fra Lille Vildmose området rapporteres arten hyppigt, og 72,5 % af det samlede materiale stammer herfra.

Fra vinter- og forårsperioden er det største antal fra Lille Vildmose, 11/2 940 Toftesø (TC), Thy 13/4 293 Rosvang (RDN SSL MO) og Tjele 15/2 285 Tindbæk (TBR). Medio marts ses de sidste store flokke i Lille Vildmose, mens der endnu 3/4 ses 60 ved Rosvang (CH). Et par trækobservationer skal nævnes, 5/3 13 NØ Vester Nyland, Læsø (AØ) og 14/3 20 NØ Flagbakken (KNP). Forårets sidste ses 24/4 15 Agerø (HP FFA).

Midt på sommeren er der en usædvanlig iagttagelse 15/7 1 Kogleakssøen, Bygholm Vejle (JSA). Fuglen ankom sammen med en flok Grågæs.

Efterårets første ses 25/9 2 Bygholm Vejle (HHN).

Større forekomster meldes 18/10 81 Rosvang (HHN) og 30/10 210 Tved Plantage (JPK m.fl.). I Lille Vildmose ses første 20/10 1 Birkesø (HAC SSC TC) og først ultimo november er arten ankommet i større antal her, 20/11 410 Lille Vildmose, syd (HAC) og 29/11 ca. 600 Lille Vildmose, nord (TL). Fra Tjele området rapporteres arten 2 og 3/12 171 og 192 Flarupgård ved Tjele (FRO TRK).

Sum: 18.193. 1. halvår 12.429, 2. halvår 5.764. Observationer 120. Indsendere 42. Lokalteter 45.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	1197	9484	1351	389	-	-	1	-	87	446	3049	2181
Lille Vildmose, sum	503	7520	1070	-	-	-	-	-	-	49	3033	1708

Tundrasædgås (*Anser fabalis rossicus*): 01571

15 iagttagelser af denne race af Sædgås. Antallet af fugle er svært at bedømme, men formentlig min. 9. 9/1- 8/2 1 Simested Ådal (TRK m.fl.), 18/1 1 Havnø (CSS), 18/1- 25/4 1-6 Vejlerne (forskellige lokaliteter) (HHN DN) og 25/3 1 Valsted Enge (PR).

Kortnæbbet Gås (*Anser brachyrhynchus*): 01580

Årets sum er næsten 80.000 højere end sidste år, hvilket skyldes meget store forekomster i Vejlerne og mange optællinger i området. Vejlerne står således for en meget stor andel af det samlede materiale. Fra januar og indtil de sidste dage i marts ses arten kun fåtalligt og sporadisk udenfor Vejlerne og Nibe Bredning.

De største forekomster i Vejlerne i årets første måneder er 21/1 3835 Revlbuske (HHN), 27/2 6850 Bygholm Vejle (HHN) og 24/3 optælles der 14.550 på forskellige lokaliteter, og der skønnes at være 15-20.000 i Vejlerne (DN).

I de seneste år anvender arten i stigende grad Nibe Bredning som fourageringsområde. De største flokke her er 28/2 700 Staun, Barmer og Valsted Enge (ASH) og 25/3 2975 Halkær Bredning og 5225 Staun, Barmer og Valsted Enge (PR).

Sidst i marts og primo april ses endnu store antal i Vejlerne 30/3 9800 Bygholm Vejle (HHN) og 3/4 8000 Gøttrup Holme (TA EKR) samtidig med, at de første trækkende flokke ses og antallet af Kortnæbbet gås i Vejlerne derefter hurtigt reduceres. Borttræk er bl.a. observeret 31/3 161 NØ Bulbjerg (TRK), 9/4 89 NØ Grenen (AEC RoC KNP m. fl.), 17/4 103 N Bulbjerg (HHN SHN) og 370 NØ Klitmøller (JJA KBJ), 20/4 200 V Bygholm (AS), 25/4 76 Ø Grenen (RoC m.fl.), 26/4 120 SSV Kryle Klit (HHB), 11/5 200 S Bygholm Vejle (AS) og 12/5 44 NØ Højen, Skagen (AEC).

I juni-august er der iagttagelser af 1-3 oversomrende i Vejlerne (HHN m.fl.).

Efteråret indledes tidligt med 7/9 20 SV Lodskovvad Mile (RoC KEC m.fl.) og 11/9 75 V Aggersund (JS). Derefter ses trækkende fugle på flere lokaliteter: 16/9 54 S + 68 SV Grenen (RoC KEC KNP), 17/9 57 SV Kjøl Strand (BHJ), 21/9 60 SV Aalborg (GRA), 26/9 324 T Ertebølle (LYA), 45 SSV Kryle Klit (HHB), 170 S Grenen (CSS) og 17 SV Kandestederne (CSS), 27/9 200 SV Støvring (HAC), 8/10 245 SV Farstrup (ASH), 3/11 60 SV Svenstrup (GRA), 11/12 70 S kl. 09:18 Grenen (RoC) kan meget vel være "de samme" som ses 60 S Klarup kl. 12:00 (TC).

Fra midten af september og året ud ses arten i større flokke på mellem 5-600: 16/9 610 Bygholm Vejle

Kortnæbbet Gås, Barmer Enge, 24. marts 2004. (Foto: Albert Steen Hansen).

(HHN), 3/10 470 Vesløs/Arup Vejler (HHN NBJ) og 490 Østerild Fjord, 11/10 650 Bygholm Vejle (TN) samt 27/12 500 Vesløs/Arup Vejler (EDJ SIL).

Sum: 248.908. 1. halvår 237.596, 2. halvår 11.312. Observationer 344. Indsendere 75. Lokaliteter 91.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	30390	38430	127151	39746	1878	1	8	6	6124	3792	91	1291
Vejlerne, sum	17996	24340	95470	17327	1268	-	8	6	3358	3281	-	850

Blisgås (Anser albifrons): 01590

Stor tilbagegang i rapporteringen af denne art i forhold til sidste år og meget langt fra gennemsnittet på 541 for de foregående 10 år.

Arten ses yderst fåtalligt på flere lokaliteter, heraf dog flest i og omkring Vejlerne.

Kun enkelte iagttagelser adskiller sig herfra, 18/2 13 Ovesø (PCH) og formentlig de samme fugle 8/3 12 Ovesø (PCH EA).

Forårets sidste ses 6/6 2 K Læsvig (HHN), efterårets første 2/10 8 SØ Viskum (TBR) og årets sidste 16/11 1 ad. Havnø (HLL).

Sum: 70. 1. halvår 54, 2. halvår 16. Observationer 23. Indsendere 15. Lokaliteter 18.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	4	20	19	5	4	2	-	-	-	11	5	-

Grågås (Anser anser) :01610

Grågås, Klim Fjordholme, 11. februar 2004. (Foto: Albert Steen Hansen).

Stor, stor tilbagegang i rapporteringen i forhold til sidste års ca. 230.000 og langt fra gennemsnittet for de foregående 10 år på ca. 144.000. Der mangler simpelthen resultaterne af de regelmæssige tællinger fra Vejlerne, som sidste år udgjorde 61 % af dette års sum.

Arten er set i landsdelen hele året. I årets første måneder bl.a. 17/1 154 Simested Ådal (SA FRO), 17/1 500 Nørhå Sø (JKK), 18/1 285 Lund Fjord (HHN), 7/2 170 Ulvedybet (RSN MoN) og 13/2 143 Viskum (TBN). Fra ultimo februar stiger antallet af Grågæs, og der ses større forekomster på flere lokaliteter, 23/2 470 Ulvedybet (SEM), 27/2 483 Lund Fjord (KEE), 4/3 2180 Vejlerne (LLH HLL), 9/3 450 Ovesø (TRK) og 675 Torup Fjordholme (SB) samt 14/3 750 Ulvedybet (DN).

Forårstrækkende Grågæs er især rapporteret fra Skagen. I perioden 15/2 - 9/6 ses i alt 244, flest 14/3 38 og 30/5 23 (RoC KNP m.fl.).

Vejlerne og Ulvedybet er de store ynglelokaliteter for Grågås i landsdelen, og her ses de første gæslinger 13/4 2 Glombak (HHN) og 12 Ulvedybet (DN PHK). Der er desuden rapporteret om ynglende Grågæs fra en del lokaliteter: Råbjerg Milesøer 2 par + 3 pull. (KEC), Viskum 8 ad. + 4 pull. (FRO MK), Vandplasken 1 par + 6 pull. (KUP), Agger Tange 1 par + 9 pull. (OA), Elling Strandenge 1 ad. med pull. (OPE NOE), Gravlev Sø 1 par + 4 pull. (JLA), Toftesø 7 par med (4,1,7,3,1,2,2) pull. (TC FRJ WS), Nedermoste 3 ad. + 1 pull., Mariager Fjord 2 par/reder (PLA Ivar Høst) og Hirsholmene 5 par (medd. JG).

Efter ynglesæsonen ses der fra primo august store forekomster på en række lokaliteter primært i Thy og Ulvedybet, 4/8 2500 Ørum Sø (HRS), 13/8 2030 Agger Tange (HHN), 18/8 2415 Ulvedybet (PR), 31/8 2600 Lønnerup Fjord (HHN) og 7/9 2500 Agerø (JKK FFA).

Fra ultimo august ses efterårstrækkende Grågæs, således 23/8 69 SØ Vandplasken (AØ), 25/9 80 Uggerby Å's udløb (AØ), 8/10 180 V Viborg (OL) og 24 SV Skagen Klitplantage (LAM), 17/11 55 S Toftesø (TC) samt 19/11 20 SV Grenen (KNP).

I løbet af årets sidste måneder falder antallet af Grågæs. De største flokke er nu 9/10 827 Agerø (FFA), 26/11 512 Lynderupgård Enge (TRK) og 4/12 620 Ulvedybet (MP).

Sum: 87.416. 1. halvår 26.493, 2. halvår 60.923. Observationer 712. Indsendere 105. Lokaliteter 189.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2869	3249	7731	2966	4951	4727	8315	27255	13212	8068	2916	1157

Indisk Gås (Anser indicus): 01620

Der er igen i år en del iagttagelser af denne eksotiske art.
4/1 1 Vestervig Kirke (EA), 23/1 1 Ovesø (TBN), 10/5 1 Bygholm Vejle (FRO), 11-13/5 1 Viskum (LM TBR), 30/5 - 6/6 1 Læsvig (HHN HBØ), 25/6 + 6/8 1 Agger Tange (TRK JJA HRS), 13/8 1 Ørum Sø (HHN) og 18+29/11 1 Snedsted (HOC).
Undsluppet fangenskabsfugl, der oprindeligt stammer fra Centralasien.

Snegås (Anser caeruleascens) :01630

Blot to observationer af denne art i år.
9/4 2 N Vesløs/Arup Vejler (HRC) og 23/10 4 R Østerild Fjord (RSN m.fl.). De sidstnævnte var 3 hvide og 1 blå, som måske var lidt af en hybrid.
Formentlig undsluppet fangenskabsfugl, der oprindeligt stammer fra Nordamerika.

Canadagås (Branta canadensis): 01660

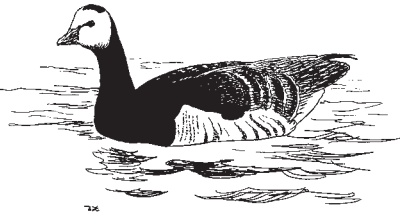
Årets sum er næsten tre gange større end sidste års og er det højeste antal Canadagæs, der er rapporteret nogensinde. Især i februar er der registreret store forekomster på et par lokaliteter.
I årets første måneder er der store flokke på en del lokaliteter, 4/1 825 Toftesø (FRO), 17/1 2000 Ulvedybet (WS) og 1000 Bolle og Try Enge (SEM), 23/1 400 Ovesø (TBN), 14/2 1400 Sørrå (RSN m.fl.) og 23/2 2000 Ulvedybet (SEM). Medio marts er det slut med de helt store flokke, men arten ses der dog stadig i flokke på flere hundrede. Sidste større flok er 18/3 350 Bolle og Try Enge (HCH) og herefter rapporteres arten kun fåtalligt. Forårets sidste ses 25/4 1 Jerup Strand (AØ) og 24/5 2 Ulvedybet (RSN).
I slutningen af august ankommer de første efterårstrækkende 26/8 37 Bygholm Vejle (ONB). I de følgende måneder rapporteres arten i beherskede mængder, de største er 30/9 185 Bygholm Vejle (HHN), 9/11 300 Nørrekær Enge (ASH) og 21/11 370 Mou (TC). I de sidste dage i november meldes der om store antal fra Lille Vildmose, 29/11 1400 til overnatning i Toftesø (TL). Fra øvrige lokaliteter er de største forekomster 12/12 430 Lindenborg Å's udløb (TC), 18/12 706 Bolle og Try Enge (LYA), 19/12 800 til overnatning i Ulvedybet (ULV) og 25/12 525 Helberskov (TN).

Sum: 45.569. 1. halvår 29.353, 2. halvår 16.216. Observationer 262. Indsendere 70. Lokaliteter 95.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	8201	16973	4163	13	2	1	-	46	570	520	6099	8981

Bramgås (Branta leucopsis): 01670

Stor fremgang i rapporteringen af Bramgås. Årets sum er ca. det dobbelte af sidste års ca. 5300 og betydeligt over gennemsnittet for de foregående 10 år på ca. 4200. Det er især en stor forekomst af Bramgæs i Vejlerne, der bringer antallet højt op i marts.
Årets første ses 13/1 17 Lønnerup Fjord (OGJ), og i de følgende to måneder er det næsten udelukkende i Vejlerne og dets randområder, at arten ses i stadig større antal således f. eks. 13/3 590 Østerild Fjord (HHN). Indtil da blot et par iagttagelser udenfor Vejlerne, 28/2 5 Staun, Valsted og Barmer Enge (ASH). Antallet i Vejlerne kulminerer 24/3 med 875 (DN), og sidste større antal er 16/4 300 Vesløs/Arup Vejler (AS).
De største flokke udenfor Vejlerne er 6/5 60 Uggerby (TOC) og 9/5 94 Rotholmene-Hestør Odde (GM). I perioden 14/3-6/5 er der følgende trækobservationer, 14/3 4 Grenen (RoC), 17/3 9 N Mulbjerg (DN), 28/4 15 NØ Pælebakke Klit (HST MER m fl), 2/5 2 Ø Højen, Gl. Skagen (AEC TEO) og 6/5 4 Ø Nordstrand (AEC JHC). De sidste ses 20/6 2 Bygholm Vejle (DOF-ungdomslejr).
Det er også Vejlerne der tager imod efterårets første, 25/9 1 Bygholm Vejle (ABB HHN). Næsten alle iagttagelser af Bramgæs i årets sidste måneder er fra Vejlerne, flest 13/11 304 Bygholm Vejle (TC m.fl.) og 17/12 260 Vesløs/Arup Vejler (EDJ SIL). Dog ses der 30/10 34 Havnø (CSS).

Sum: 10.489. 1. halvår 9.489, 2. halvår 1000. Observationer 124. Indsendere 46. Lokaliteter 40.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	199	785	6417	1909	164	15	-	-	2	268	461	269
Vejlerne, sum	76	459	5094	1234	164	14	-	-	2	233	460	268

Mørkbuget Knortegås (*Branta bernicla bernicla*): 01681

En tilbagegang på ca. 500 i forhold til sidste års lave total. Arten er rapporteret fra et stort antal lokaliteter, men flest fra Læsø, Dråby Vig og Agger Tange.

Fra årets begyndelse er der mange fugle på Læsø, 4/1 165 Flaget, 18/1 44 Kirkefloden og 44 Bløden Hale (alle FHK). Senere ses der 5/3 140 Flaget (AØ), 12/5 300 Stokken og 300 Bløden Hale (FHK).

Dråby Vig området har 25/3 140 (FRO), 7/4 264 (PGH) og 9/5 244 (GM).

På Agger Tange ses der 2/4 120 (TA EKR), 11/4 139 (SPP), 29/4 110 (JDU) og 10/5 213 (HRS).

Fra øvrige lokaliteter skal nævnes 12/4 66 Nordmandshage (HCH SEM) og 8/5 75 Nordmandshage (RSN).

Ved Skagen er der en enkelt dag med mange trækkende, 26/5 40 SØ, 55 NØ og 24 R Grenen (RoC m.fl.).

Et par sene iagttagelser slutter første halvår, 20/6 1 Hou Strand (RSN) og 22/6 1 Ulvedybet (RSN SSC).

Efterårets første ses ved vestkysten, 12/9 50 SV + 5 NØ Grønhøj Strand (JØP) og 19/9 16 N Ejstrup Strand (WS). Herefter gøres de fleste observationer ved østkysten af Vendsyssel og fra Læsø. De største antal er 20/10 120 Asaa Havn (AØ), 5/12 225 Voerså (LYA) og 31/12 48 Sønder Nyland (FHK).

Sum: 4667. 1. halvår 3762, 2. halvår 905. Observationer 124. Indsendere 45. Lokaliteter 62.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
485	112	582	1094	1484	5	-	-	241	238	96	330

Lysbuget Knortegås (*Branta bernicla hrota*): 01682

Pæn fremgang i rapporteringen i forhold til sidste år, men alligevel noget under gennemsnittet for de foregående 10 år på ca. 69.000.

Langt den største del af de rapporterede gæs ses i Mariager Fjord, ved Himmerlands og Vendsyssels østkyst samt i Limfjorden fra Hals til Thyborøn.

Straks fra årets start markerer Mariager Fjord sig med en stor flok, 2/1 4000 Mariager Fjord (TN). Frem til ultimo februar er det fortsat i Mariager Fjord samt ved Himmerlands østkyst, der ses flest, således 12/2 1000 Mulbjerg-Egense (EO) og 21/2 3480 Mariager Fjord (TN). I samme periode ses på øvrige lokaliteter bl.a.: 4/1 330 Nibe Bredning (HMT), 23/1 249 Agger Tange (HRS), 11/2 187 Agerø (TBN) og 28/2 970 Nibe Bredning (DN). Fra primo april er det tydeligt at koncentrationen flytter vestpå i Limfjorden. Denne forflytning hænger delvis sammen med, at arten om foråret skifter fra at fouragere på især ålegræs til strandengenes græsser og urter. Fra medio april - ultimo maj er de største forekomster: 16/4 1120 Vår Holm-Kyø Holm (PR) og 8/5 3574 SV-Mors incl. Agerø, og Skibsted Fjord (HHL ELJ FFA). I samme periode er største antal

Lysbuget Knortegås, Agerø, 17. april 2004. (Foto: Jens Kristian Kjærgård).

på øvrige lokaliteter 27/4 408 Gjøl Bredning (DN). Ved udgangen af maj har de fleste forladt vinterkvartret og er på vej på deres 3000-3500 km lange træk til ynglepladserne på Svalbard og i Nordøstgrønland. Påsætning af satelitsender på nogle Lysbuget knortegæs fra Agerø har givet forskere viden om, at fuglene i Nordjylland også inkluderer den lille bestand på ca. 800 fugle fra Nordøstgrønland. Sidste større antal ses 27/5 258 Agerø (ELJ FFA) og de allersidste 29/5 2 Ø Grenen (AMY KNP RoC m.fl.). Enkelte fugle vælger dog at blive i Nordjylland sommeren over og ses ved Hou, Nordmandshage, Stensnæs og Agerø. De første er tilbage efter yngletiden 26/8 8 Mariager Fjord (CSS). Medio september ses et stort antal, 11/9 1250 Mariager Fjord (TN). Senere er der mange i Limfjorden 28/9 1075 og 13/10 1135 Fruens Holm (PR). Ved årets slutning er det igen Mariager Fjord, der markerer sig med 26/12 4350 (TN). Fra øvrige lokaliteter er de største antal 29/9 276 Asaa Enge (LYA), 8/10 162 Voerså (LYA), 13/10 244 Dokkedal (WJ), 24/10 150 Nordmandshage (HHB), 26/11 225 Nibe Bredning (TBA) og 31/12 300 Agerø (JKK).

Sum: 58.460. 1. halvår 41.798, 2. halvår 16.662. Observationer 277. Indsendere 66. Lokaliteter 81.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	9677	8340	1469	8841	13470	1	8	14	4083	4242	2047	6268
Agerø, sum	12	190	330	5169	11125	-	-	-	-	60	-	314
Nibe Bredning, sum	755	1247	900	2930	-	-	-	-	250	250	265	-
Hals-Als Odde, sum	858	1818	31	-	47	-	-	-	-	667	703	700
Mariager Fjord, sum	6482	4724	-	-	-	-	-	-	1726	1176	987	4706

Sortbuget Knortegås (Branta bernicla nigricans): 01683

Tre iagttagelser af denne sjældne race, som yngler i Nordøstsibirien og Alaska. 10/4 1 Nordmandshage i flok med Mørk- og Lysbuget (RSN PHK m.fl.) samt to obs af samme fugl: 14/4 1 Staun, Barmer og Valsted Enge (DN PHK) og 16/4 1 Vår Holm-Kyø Holm (PR).

Nilgås (Alopochen aegypticus): 01700

Mange observationer af omkring 11 individer og deres afkom. Arten er set på følgende lokaliteter: 20/2-20/6 2 ad. + 4 pull. Brokholm Sø (FD m.fl.), 8/4 1 Tjele Langsø (KBC KRN), 21/4 2 Skibsted Ådal, Terndrup (Torben Ebbensgård), 21/4 2 Stensnæs (PR), 15/5-27/9 1-2 Vejlerne (LN HNN m.fl.) og 28/5 2 Sønder Mose, Viborg (OL). Yngleparret ved Brokholm Sø blev set med ællinger første gang 24/4 (DMB). Undsluppet fangenskabsfugl, der stammer fra Afrika, syd for Sahara. Der findes dog flere steder i Europa selvreproducerende bestande i det fri.

Sum: 119. 1. halvår 108, 2. halvår 11. Observationer 58. Indsendere 31. Lokaliteter 13.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	4	3	20	60	21	6	4	1	-	-	-

Der er i årets løb set disse forskellige hybrider:

Grågås Bramgås (Anser anser Branta leucopsis) : 01619

En enkelt iagttagelse af en formodet hybrid mellem disse arter, 12/7 1 Bygholm Vejle, nordlige del (HMT).

Snegås Bramgås (Anser caeruleascens Branta leucopsis) :01639

Én iagttagelse af endnu en hybrid. 28/4 1 N Pælebakke Klit (TBN).

Canadagås Grågås (Branta canadensis Anser anser): 01669

Tre iagttagelser af hybrider af disse to arter. 16/1 1 Læsvig (HHN), 18/2 1 Ølands Vejle (DN) og 15/11 1 Birkesø, Lille Vildmose (BHJ).

ÆNDER

Rustand (*Tadorna ferruginea*): 01710

En del iagttagelser af 1-2 fugle spredt over det meste af året. Alle iagttagelser er fra Vejlerne bortset fra 12/9 1 Korup Å (Per Reng, Grenå) og 14/10 2 Agger Tange (OA MBA). 18/7 2 Selbjerg Vejle (HHN).

Sum: 18. 1. halvår 6, 2. halvår 12. Observationer 13. Indsendere 9. Lokaltiteter 7.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	1	2	-	-	-	3	6	2	2	2	-	-

Sydafrikansk Gravand (*Tadorna cana*):

18/7 1 Selbjerg Vejle som ses flyvende sammen med to Rustænder (HHN).

Arten er en undsluppen fangenskabsfugl der stammer fra Sydafrika.

Rustand x Gravand (*Tadorna ferruginea Tadorna*): 01714

Igen i år ses denne hybrid som danner par med en Gravand.

25/2 - 1/5 1 Amtoft Vig, 30/5 1 Lønnerup Fjord, 26/6 1 Glombak, 16/8 1 Bygholm Vejle og 2/10 2 Agger Tange (alle HHN).

Gravand (*Tadorna tadorna*): 01730

En tilbagegang i forhold til sidste år på 3.400, som kan være en konsekvens af, at vi mangler regelmæssige tællinger fra Vejlerne.

I forhold til sidste år er arten rapporteret i større antal i februar og marts, men meget fåtalligt i september til november.

Fra vintermånederne er der følgende større ansamlinger: 17/1 1000 Treskelbakkeholm (TN m.fl.), 18/2 min. 700 Fruens Holm (GRA), 21/2 500 Als Odde og 400 Mariager Fjord (TN), 4/3 410 Limfjorden ved Bygholm (HHN) og 5/3 760 Egholm (EDY).

Ynglefugle er indberettet i ret behersket omfang.

Gravænder fra Nordeuropa trækker hvert år i stort antal til Vadehavet i juni-august for at gennemføre svingfjersfældning. I slutningen af august ses der dog 28/8 1100 Korsholm (WJ).

I årets sidste måneder ses der kun få større flokke: 14/10 295 Agger Tange (GGU), 15/10 240 Bygholm Vejle (GGU), 17/10 273 Dokkedal (WJ), 25/12 750 kysten fra Dokkedal-Als Odde (TN) samt 26/12 1660 Mariager Fjord (TN).

Sum: 28.861. 1. halvår 21.406, 2. halvår 7455. Observationer 813. Indsendere 97. Lokaltiteter 208.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	2892	5809	5484	3164	3136	921	517	1233	219	1618	321	3547

Mandarinand (*Aix galericulata*): 01780

Én iagttagelse i fri natur af denne art i år, 4/6 1 han Viskum (TBN).

Undsluppet fangenskabsfugl, der stammer fra Østasien.

Pibeand (*Anas penelope*): 01790

En tilbagegang på 39.000 i forhold til sidste år, hvor Vejlerne (VØF) stod for ca. 54.000.

Allerede i februar sætter forårstrækket ind, således 8/2 1600 Ulvedybet (DN PHK), 12/2 1780 Hjarbæk Fjord, Kølsen (TRK) og 18/2 2600 Vejlerne (HHN). I de følgende måneder ses arten fortsat i stort antal: 7/3 2680 Ulvedybet (PR), 21/3 1800 Østerkær Enge (DN) og 3370 Vejlerne (HHN SHN).

Fra andre lokaliteter rapporteres også større antal, 21/2 800 Mariager Fjord (TN), 22/3 547 Simested Ådal (TBN) og 5/4 555 Ørum Sø (HHN).

Ved Skagen er der set trækkende Pibeænder i perioden 13/2 - 15/5 med 1894, max. 4/4 376 NØ (PSJ KBO). Fra ultimo august er efterårstrækket i gang, og der ses igen større forekomster året ud, især Ulvedybet og Vejlerne: 28/8 1000 Østerild Fjord (SAL), 11/10 4300 Bygholm Vejle (TN), 13/10 5600 Fruens Holm (PR), 31/10 9000 Ulvedybet (ULV SEM), 19/12 8000 Ulvedybet (ULV SEM) og endelig 26/12 4000 Mariager Fjord (TN).

Sum: 171.831. 1. halvår 73.240, 2. halvår 98.591. Observationer 600. Indsendere 92. Lokaliteter 135.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	1749	24356	28834	17226	100	975	320	2605	19190	27167	28607	20702

Knarand, Bygholm Vejle, 9. maj 2004. (Foto: Anni Nielsen).

Knarand (*Anas strepera*): 01820

Årets sum er under 50% af sidste års høje årssum, hvilket skyldes manglen på regelmæssige tællinger i Vejlerne (VØF). Årets første iagttagelser er fra vinter-månederne, 3/1 1 han Glomstrup Vig (MK), 6+16/2 1 Simested Ådal (TBN) og 18/2 1 Glombak (HHN). Efter 1/3 rapporteres arten fra flere lokaliteter. Vejlerne hævder sig året igennem med de største forekomster. I første halvår således 7/4 34 Vejlerne (HHN SHN), 5/6 40 Bygholm Vejle (HBØ) og 28/6 96 Koglekssøen, Bygholm Vejle (HHN). I perioden 3-29/4 ses arten fåtalligt trækkende ved Skagen med i alt 13 ex. Største antal ynglefugle er rapporteret fra Agger Tange 18/5 15-16 par (HHN). Efterårets største antal er også fra Vejlerne, 12/10 119 Han Vejle og Koglekssøen, Bygholm Vejle (KNP). Årets sidste ses 14/11 12 Bygholm Vejle (TC m.fl.).

Sum: 1560. 1. halvår 764, 2. halvår 800. Observationer 174. Indsendere 63. Lokaliteter 37.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	1	3	79	225	128	324	52	130	99	507	12	-

Krikand (*Anas crecca*): 01840

For fjerde år i træk en voldsom tilbagegang i antallet af rapporterede Krikænder. Årets sum er mindre end halvdelen af sidste års sum og meget langt fra gennemsnittet på 204.000 for de 10 foregående år.

Fra medio marts ses de første større antal: 16/3 273 Ulvedybet (GRA), 24/3 300 Toftesø (HAC TC) og 1/4 556 Viskum (TBN).

Forårstrækket kulminerer primo april med følgende større forekomster, 7/4 4364 Vejlerne (HHN SHN), 8/4 800 Ulvedybet og 800 Haldager Vejle (RSN) og 10/4 620 Viskum (SA). Ved Skagen registreres trækkende Krikænder 7/3 - 17/6, i alt 3084, max. 23/4 996 Ø (EKr).

Ynglefugle er rapporteret 6/6 45 ad. +

Krikand, Østerild Fjord, 17. april 2004. (Foto: Anni Nielsen).

11 pull. Toftesø (HAC) og 3/7 1 par med 8 pull. Læsø Klitplantage (LBO).
Medio august ses de første tegn på efterårstrækkende 13/8 820 Agger Tange (HHN) og 20/8 800 Bygholm Vejle (LLH m.fl.).
Efterårstrækket kulminerer medio oktober med 15/10 4250 Bygholm Vejle (GGU) og 19/10 700 Ulvedybet (WS). Sidste større antal er 26/12, 450 Mariager Fjord (TN).

Sum: 74.800. 1. halvår 47.759, 2. halvår 27.041. Observationer 764. Indsendere 99. Lokaliteter 163.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	306	1653	6050	37671	1102	977	981	5606	3481	10488	4706	1779

Amerikansk Krikand (Anas carolensis): 01843

En iagttagelse 2/4 1 han Agger Tange (PHK).

Gråand (Anas platyrhynchos): 01860

Også for denne andefugl kan der noteres stor tilbagegang i rapporteringen i forhold til sidste år, og årets sum er under halvdelen af gennemsnittet for de seneste 10 år.
I årets første måneder rapporteres arten dog i stort antal, hvorimod antallet for efterårsmånederne er langt under det normale.
De største forekomster i vintermånederne er 2/1 5800 Mariager Fjord (TN), 8/1 1300 Gedsted Enge (FRO), 10/1 1340 Jerup Strand (BKR), 18/1 1500 Lønnerup Fjord (HST MER), 20/1 1000 Lovns Bredning (TBN), 16/2 1000 Agger Tange (TRK), 18/2 1600 Selbjerg Vejle (HHN), 21/2 5100 Mariager Fjord (TN) og 23/2 1200 Ulvedybet (SEM). Inden borttrækket til ynglepladserne i løbet af marts ses enkelte store flokke, bl.a. 14/3 710 Ulvedybet (DN) og 28/3 500 Stensnæs (KRA).
De første ællinger rapporteres 30/4 Vejby, Løkken (HHL).
Fra sidst i juli ses igen større ansamlinger: 29/7 700 (ULV) og 13/8 530 Agger Tange (HHN). I oktober ankommer der trækfugle fra de skandinaviske ynglepladser, hvilket resulterer i store forekomster: 11/10 4100 Bygholm Vejle (TN), 31/10 3500 Ulvedybet (ULV) og 1000 Toftesø (TL), 21/11 800 Madum Sø (TN) og 26/12 3030 Mariager Fjord (TN).

Sum:116.452. 1. halvår 75.233, 2. halvår 41.219. Observationer 1032. Indsendere 85. Lokaliteter 261.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	31770	25308	11764	3819	1150	1422	2465	3611	2345	15845	8794	8159

Gråand x Spidsand (Anas platyrhynchos Anas): 01869

Hybrider af disse to arter er set 28/1 1 han Egense Havn (DN) og 3-4/4 1 han Bygholm Vejle (HHN).

Spidsand (Anas acuta): 01890

For fjerde år i træk kan der noteres en tilbagegang i rapporteringen af denne art.
I januar ses der 1-8 fugle på fem lokaliteter. Fra medio februar ankommer der trækkende fugle i større antal, 18/2 120 og 2/3 145 Bygholm Vejle og Glombak (HHN), 7/3 188 Agger Tange og Krik Vig (HHN SHN), 24/3 35 Toftesø (HAC TC), 28/3 450 Bygholm Vejle (PEN BRS), 5/4 85 Agger Tange (HHN) samt 27/4 46 Ulvedybet og 26 Limfjorden (ud for dæmningen) (DN).
I maj - juli ses arten fåtalligt.
I efteråret er det som vanligt fra Agger Tange der rapporteres de største antal, således 11/9 966 (KEB) og 14/10 200 (GGU). I december ses endnu en stor forekomst 26/12 218 Mariager Fjord (TN) samt årets sidste 28/12 1 Bruunshåb (TBR) og 29/12 7 Gerå Enge (RSN).

Sum: 4702. 1. halvår 3024, 2. halvår 1678. Observationer 216. Indsendere 59. Lokaliteter 56.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	20	506	1546	926	20	6	24	53	1015	326	8	252

Atlingand (Anas querquedula): 01910

Laveste antal rapporteret siden 1994. Der mangler de regelmæssige tællinger fra Vejlerne.
Årets første rapporteres i år fra Agger Tange med 29/3 1 han (TRK). Primo april meldes der om Atling-
ænder fra flere lokaliteter.
Største antal fra foråret ses 17/4 12 Lund Fjord (HHN).
Ved Skagen er der registreret trækkende Atlingænder i perioden 4/4 - 1/6, i alt 29 med max. 2/5 5 Ø Højen
(AEC TEO).
Ynglefugle er blot rapporteret fra Glombak og Bygholm Vejle (HHN).
Årets sidste blev også eneste i august, 28/8 1 Bygholm Vejle (SAL).
Sum: 318. 1. halvår 297, 2. halvår 21. Observationer 138. Indsendere 46. Lokaliteter 37.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	1	125	104	67	20	1	-	-	-	-

Atlingand, Bygholm Vejle, 9. juni 2004. (Foto: Anni Nielsen).

Skeand (Anas clypeata): 01940

Mere end en halvering i antal rapporterede i forhold til sidste år og den laveste årssum siden 1995.
I vintermånederne ses der enkelte fugle, 3/1 1 Lysen, Limfjorden (KJLJ) og 26-27/2 2 Glombak (HHN SHN).
I slutningen af marts og i april ankommer ynglefuglene sammen med fugle, der er på træk gennem landet.
Der ses således 24/3 63 Bygholm Vejle (DN), 7/4 115 Vejlerne (HHN SHN), 21/4 25 Lønnerup Fjord (AS),
27/4 52 Ulvedybet (DN) og 30/4 22 Toftesø (HAC).
Ved Skagen ses der trækkende Skeænder i perioden 3/4 - 6/5, i alt 54, max. 18/4 7 SØ Grenen (RoC m.fl.).
Ynglefugle: 18/5 4 par kortlagt Agger Tange (HHN) og 22/6 1 par med 1 pull. Toftesø (TC). Det største
antal observeret i yngletiden er 20/6 210 Bygholm (HBØ).
I september og oktober ses der igen større forekomster flere steder, 1/9 51 Toftesø (TC), 4/9 182 Ulvedybet
(NF), 11/9 264 Bygholm Vejle (HHN), 13/10 151 Ulvedybet (PR) og 15/10 135 Bygholm Vejle (GGU).
Årets sidste ses 28/12 1 Bruunshåb (TRK) og 1 han Storsig (Ellekratsøen), Skagen (KNP).
Sum: 3871. 1. halvår 1741, 2. halvår 2130. Observationer 295. Indsendere 74. Lokaliteter 71.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	1	4	141	964	155	476	116	158	1052	850	52	2

Rødhovedet And (*Netta rufina*): 01960

Følgende obs. er indsendt: 2/10 1 hunfarvet Agger Tange, store nordlige lagune (FRO).

Taffeland (*Aythya ferina*): 01980

Næsten en halvering af summen i forhold til 2003 på 18.074, som især må skyldes lukningen af Vejlernes Feltstation. Summen i 2003 var i forvejen lav i forhold til gennemsnittet fra de foregående 10 år: 43.399. De lavere tal fra Vejlerne i 2004 stammer derfor kun fra optælling på frivillig basis, ligesom hovedparten af det andet NOK materiale.

I 1. halvår er der indsendt følgende samlet sum fra Vejlerne på 116 mod en sum fra 2003 på 3031, med de største tal: 28/2 15 Hanvejle (MOK), 19/5 20 Bygholm Vejle (KRA) og 29/5 12 Vejlerne (TC). Større tal i 1. halvår er indsendt fra følgende lokaliteter: Hjarbæk Fjord og Virksund: 9/1 84 (TRK), og 69 (TBN), 16/1 100 (PGH) og 24/1 90 (TBN), 28/2 75 R Sebbesund (DN) og Ulvedybet: 6/3 50 (ULV) og 14/3 70 (DN). Der er ikke indsendt observationer af ynglepar fra Vejlerne i 2004 mod 60 ynglepar i 2003. Til gengæld er der i 2004 indsendt følgende yngleobservationer fra andre lokaliteter: 12/6 1 par Østerådalen (SSC) og 24/7 2 par med hver 5 pull. Gravlev Sø (JLA).

Fra 2. halvår er summen fra Vejlerne 795 mod 7820 i 2003. De største tal fra Vejlerne: 25/7 270 Lund Fjord (HHN), 11/10 300 Kærup Holme (TN) og 15/10 100 Hanvejle (JPK). Fra andre lokaliteter er der indsendt følgende observationer: Agger Tange: 1/10 702 (TRK), 3/10 700 (NBJ HHN), 14/10 302 (GGU) og 24/10 1200 (HRS), Nors Sø: 1/10 149 og 27/11 470 (TRK) og 16/10 1600 Vandet Sø (GGU).

Sum: 9098. 1. halvår 1813, 2. halvår 7285. Observationer 198. Indsendere 59. Lokaliteter 61.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	778	254	437	219	102	23	327	17	205	5852	705	179

Taffeland x Trolldand (*Aythya ferina* x *A. fuligula*) 01989

Følgende hybrid er indsendt: 1/3 1 ad. han Ørslevkloster Sø (TBN).

Trolldand, Skørbæk, 12. april 2004. (Foto: Albert Steen Hansen).

Troldand (*Aythya fuligula*): 02030

Summen er under gennemsnittet for de foregående 10 år på 114.902, hvor højeste sum er 1999 med 649.991 og laveste sum er 1998 med 28.525. Lukningen af Vejlernes Feltstation har ikke betydet den samme store reduktion i årssummen som med Taffeland, da der er observeret store antal Troldænder på mange andre lokaliteter. I 1. halvår er summen fra Vejlerne stort set baseret på frivillig optælling 564 i forhold til optællingen fra 2003 på 6541, først og fremmest baseret på feltstationens tal. De største tal fra Vejlerne: 18/1 200 Lønnerup Fjord (HST), 15/2 100 Hanvejle (MOK) og 29/4 50 Lønnerup Fjord (SPP). Derudover kan der nævnes følgende observationer på over 1000 fugle, Ulvedybet: 7/3 3880 (PR), 28/3 3150 (DN) og 10/4 5000 (WS), Ørslevkloster Sø: 19/3 1100 (TBN), Skørbæk Gadekær: 25/3 1775 (PR), 8/4 1450 (DN) og 10/4 1350 (LMR) og Sebbesund: 28/2 1100 (DN). Trækket fra Skagen: 5/3-29/5 155 med største tal: 25/4 30 SØ (RoC EKR m. fl.) og 5/5 29 Ø (JHC). Resten af observationerne er hver på under 10 fugle.

Der er indsendt følgende observationer af ynglepar: 20/7 1 par Østerådal (GRA) og 26/7 2 par Nørre Uttrup Enge (GRA). I 2003 blev der i Vejlerne optalt 114 ynglepar.

I 2. halvår er det samlede tal for Vejlerne 666 mod 5002 i 2003. Største tal fra Vejlerne er 18/7 470 (HHN). Fra andre lokaliteter kan nævnes følgende observationer på over 100 fugle: Madum Sø 12/10 2000 (NF), 21/11 2200 (TN), 4/12 3236 (NF) og 25/12 2500 (CSS), 16/10 2500 Vandet Sø (GGU), 31/10 650 Hjarbæk Fjord ved Strandet (TRK), 12/12 580 Ørslevkloster Sø (TRK) og 26/12 380 Kielstrup Sø (BH).

Sum: 92.665. 1. halvår 67.141, 2. halvår 25.524. Observationer 531. Indsendere 81. Lokaliteter 117.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
4381	6418	31434	23.920	866	122	1109	1296	1835	8656	3714	8914

Troldand x Bjergand (*Aythya fuligula* x *A. marila*) 02039

Følgende obs er indsendt: 29/2 1 2K hun Ulvedybet (PHK). Fuglen lå ud for dæmningen sammen med Troldænder.

Bjergand (*Aythya marila*): 02040

Den fjerdestørste sum i forhold til de foregående 10 år, hvor højeste sum er 1996 med 22.530 og den laveste sum 2002 med 767 fugle. Gennemsnittet for perioden er 6521. Årets sum er over dobbelt så høj som i 2003 (1807), og i Vejlerne er summen for 1. halvår 73 mod 13 i 2003. Det højeste tal for Vejlerne er 12 Østerild Fjord i perioden 21-28/3 (HHN). Derudover er der indsendt følgende observationer på over 100 fugle: Dokkedal: 28/1 750 og 15/2 130 (DN), 8/2 110 Asaa (RSN), 10/2 165 Øster Hurup (TBN) og 29/2 210 Mulbjerg (SSC).

Fra 2. halvår er summen for Vejlerne 5, i forhold til 2003 med 44. Derudover er der indsendt følgende observationer af mere end 10 fugle: 29/8 18 Hjarbæk Fjord ved Strandet (TRK), Ørslevkloster Sø: 28/11 11 (FRO), 12/12 164 og 19/12 143 (TRK), 23/12 120 Hou Strand (LYA), 28/12 800 Hou (RSN) og 29/12 290 Gerå (RSN).

Sum: 4203. 1. halvår 2611, 2. halvår 1592. Observationer 141. Indsendere 40. Lokaliteter 47.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1106	818	328	267	91	1	6	27	11	13	18	1517

Ederfugl (*Somateria mollissima*): 02060

Summen er betydeligt lavere end i 2003 (137.872). For de foregående 10 år er højeste sum fra 1998 med 187.308 og laveste sum fra 2002 med 23.091. Gennemsnittet for perioden er 194.506. Både i 1. og 2. halvår er de største observationer fra Kattégat. Fra 1. halvår er der indsendt følgende observationer på over 1000 fugle: 3/1 1200 Syrsig, 5/1 3000 Vesterø Havn, 18/1 10.000 og 1/2 2500 Stokken (Store Knot), Læsø (alle FHK), 22/1 2300 Hals (RSN), 15/2 1750 Dokkedal (DN), 16/2 3500 østkystområdet ved Hals (RSN SSC) og 29/2 3000 kysten mellem Als-Øster Hurup (TN). Af andre store tal på over 100 fugle kan nævnes: Elling Ås udløb: 3/1 780 og 18/1 370 (SEF), Nordmandshage: 17/1 350 (SEM), 12/4 250 (HCH SEM) og 28/5 700 (RSN) og Egense Havn: 28/1 830 (DN), 10/2 826 (TBN) og 15/2 480 (DN).

Fra Skagen er der følgende observationer af trækkende/rastende fugle i perioden 1/1-20/6 11.697 med største tal: Skagen Havn: 3/1 226 R, 10/2 298 R og Grenen: 6/3 235 SØ (RoC).

(Fortsættes på næste side)

Eiderfugl, Hou, 8. februar 2004. (Foto: Rune Sø Neergaard).

Følgende yngleobservationer er indsendt: 27/5 100 ynglepar Hirsholmene og Deget (JG).

I 2. halvår stammer alle observationer på over 1000 fugle fra Læsø. Læsø rende: 28/10 3000 og 2/11 3500 samt 7/11 1000 Storedal (FHK). Af andre større antal kan nævnes 6/12 450 kysten mellem Als-Øster Hurup og 25/12 400 Als Odde (TN). Fra Skagen er der indsendt følgende observationer af trækken-de/rastende fugle: 4/7-31/12 4458, med største tal: 23/8 156 R, 24/10 154 R og 19/11 130 NV (RoC LAM m. fl.).

Sum: 68.179. 1. halvår 52.337, 2. halvår 15.842. Observationer 619. Indsendere 64. Lokaliteter 95.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
24450	18680	3233	2570	2472	932	399	1840	812	4614	6141	2036

Havlit (*Clangula hyemalis*): 02120

En meget høj sum. Gennemsnittet for de foregående 10 år er 455. Den højeste sum i 10 års perioden er 797. Det største materiale i 1. halvår stammer fra Skagen. Her ses 5/1-4/6 618, med det højeste tal 23/4 230 Ø (RoC m. fl.). De øvrige observationer er højest på 30 fugle: 5/4 30 Ø (LAM) og 24/4 30 Ø (KNP). Ellers er observationerne kun på meget få fugle. Sidste tal fra Skagen i 1. halvår er 31/5 1 NV (RoC m. fl.) og 3-4/6 1 hun R (RoC m. fl.). Uden for Skagen er der indsendt følgende store observationer fra samme dag, hvor største tal blev set ved Skagen, således 23/4 232 N Hirtshals Fyr (RSN MO RHJ).

I 2. halvår er det meste materiale også indsendt fra Skagen. Nævnes kan 30/10 5 NØ (AØ m fl), 28/8-31/12 65, med første observation 28/8 1 R og største observation 21/11 7 NV og 24/11 8 NV (RoC m fl). Alle andre observationer er på under 5 fugle.

Sum: 1035. 1. halvår 941, 2. halvår 94. Observationer 199. Indsendere 35. Lokaliteter 31.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
21	22	43	782	70	3	-	1	6	20	47	20

Sortand (*Melanitta nigra*): 02130

Summen er over gennemsnittet for de foregående 10 år på 114.581. I 10 årsperioden er summen kun overgået af summen fra 1999 med 282.076. I 1. halvår er der fra Skagen følgende tal: 1/1-28/6 77.180, med største tal 4/4 12.734 Ø, 5/4 7297 Ø, 6/6 4565 Ø og 20/4 3500 SØ (flere observatører). Sidste observation ved Skagen i 1. halvår er 20/6 2000 R (PR). Mange af de øvrige observationer fra Skagen er på flere hundrede fugle. Derudover kan der fra andre lokaliteter nævnes Læsø: 3/1-27/3 63.700 (FHK AØ) med største observation 18/1 20.000 Danzigmand-området (FHK) og 30/1 15.000 Læsø Rende (FHK). Ingen af observationerne fra Læsø er på under 500 fugle. Af andre observationer på over 1000 kan nævnes, Nordmandshage: 17/1-28/5 6066, med største 17/1 4000 (SEM) og 22/1 1500 (RSN), 28/1 5000 Dokkedal (DN) og 28-29/6 2000 Vigsø Bugt (TBN).

I 2. halvår er de eneste observationer på over 1000 fugle: 7/7 1270 Hirtshals Havn (LR), 23/7 2100 Uggerby Å's udløb ved stranden (LN), 28/10 5000 og 2/11 4200 Læsø Rende (FHK) og 7/11 2500 Storedal (FHK). Fra Skagen er der indsendt følgende observationer af trækkende og rastende fugle: 3/7-31/12 9498, med største 4/7 640 R (RoC m.fl.), 21/7 400 R (OBO) og 17/9 450 R (KNP). Derudover er der også følgende observation på over 500 fugle 16/7 800 Kjul Strand (KUP) og 21/11 500 S Nordmandshage (SEM ULV).

Sum: 224.003. 1. halvår 193.385, 2. halvår 30.618. Observationer 496. Indsendere 81. Lokaliteter 90.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
69326	16953	5220	62351	17724	21811	6181	3643	3238	7445	9354	757

Sortand, Klitmøller, 5. november 2004. (Foto: Jens Kristian Kjærgård).

Brilleand (*Melanitta perspicillata*): 02140

To observationer begge af adulte hanner er indsendt: 9/5 Bulbjerg (SØS m.fl.). Fuglen fouragerede sammen med en flok Sortænder. Den blev kun set denne ene dag. Det andet fund er 24-30/6 Vigsø Bugt (SHN m.fl.).

Begge observationer antages at dreje sig om samme fugl.

Arten er SU-art.

Fløjlsand (*Melanitta fusca*): 02150

Summen er over gennemsnittet for de foregående 10 år på 3358, kun overgået af summen for 1999 på 5553 og 2000 med 7939.

I 1. halvår er der fra Skagen indsendt følgende observationer 1/1-18/6 1210, med største 6/5 43 R og 7/5 48 R Grenen (RoC m fl) og 8/5 75 Ø Nordstrand (PR). Observationer på over 100 fugle i 1. halvår: 8/5 600 Dokkedal (MKH IBJ), 3/6 100 Jerup Strand (BHJ) og Vigsø Bugt: 24/6-30/6 1363, sikkert den samme flok på ca. 250 fugle (HBØ TRK HHN SHN KNP TBN RSN MO PR).

I 2. halvår er den eneste observation på over 100 fugle 28/8 410 Korsholm (WJ). Ved Skagen er der indsendt følgende tal 25/7-11/12 308, med største tal 14/10 29 Ø Nordstrand (KNP), 29/10 20 R Grenen (RoC) og 21/11 37 R Grenen (RoC KP TM). Af andre større observationer fra 2. halvår kan nævnes 23/8 71 Lild Strand (HHN), 22/10 46 Ørhage (RSN SSL MO RHJ) og 28/10 75 Læsø Rende (FHK).

Sum: 5094. 1. halvår 3982, 2. halvår 1112. Observationer 261. Indsendere 48. Lokalteter 44.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	237	142	173	386	1392	1652	7	529	47	336	144	49

Hvinand (*Bucephala clangula*): 02180

Den højeste sum i den forløbne 10 års periode, hvor gennemsnittet er 66.914. Højeste sum for perioden i øvrigt 1995 med 83.604 og laveste sum 1998 med 47.038. I 1. halvår er der fra Vejlerne indsendt 13/1-2/6 2794 (forskellige observatører) med følgende obs på over 100 fugle: 13/1 102 Hanvejle (HHD), 18/1 100 Lønnerup Fjord (HST), 6/3 2100 Limfjorden ved Bygholmengen (HHN) og 10/4 100 Østerild Fjord (BRS).

Fra Ulvedybets er der indsendt 12/1-9/5 13.293 (forskellige observatører) med største observation 15/1 1800 (SEM), 23/2 2000 (SEM), 6/3 900 (ULV), 14/3 750 (MP DN), 13/4 3000 (DN PHK) og 20/4 2300 (DN). Af andre observationer på over 1000 fugle kan nævnes 7/1 3036 Lovns Bredning (TBN), 21/2 1500 Mariaer Fjord øst for Hadsund (TN) og 29/3 2600 Agger Tange (TRK). Fra Skagen er der indsendt følgende observationer 1/1-2/6 233 alle af få fugle.

Fra 2. halvår er der fra Vejlerne indsendt 10/7-19/12 3227 (forskellige observatører) med største observation 18/7 560 Lønnerup Fjord (HHN), 11/10 400 Kærup Holme (TN), 11/10 1649 Østerild Fjord (EDJ) og 21/11 300 Limfjorden ved Østerild Fjord (EDJ). Fra Ulvedybets foreligger 4/9-26/12 6241 (ULV m. fl.) med største observation 22/10 800 (ULV SEM), 31/10 700 (ULV SEM), 4/12 3011 (MP) og 19/12 1000 (ULV). Andre observationer på over 1000 fugle: 7/7 4190 Hjarbæk Fjord ved Kølsen Enge (TRK), 6/8 9000 Nederhede (TRK), 31/10 2500 Hjarbæk Fjord ved Strandet (TRK) og 26/12 1800 Mariager Fjord øst for Hadsund (TN).

Sum: 101.657. 1. halvår 67.941, 2. halvår 33.716. Observationer 666. Indsendere 93. Lokaliteter 179.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
21603	13211	17828	13510	530	1259	4931	9042	512	7786	1780	9665

Lille Skallesluger (Mergus albellus): 02200

Summen er den trediehøjeste inden for de sidste 10 år, kun overgået af 1999 med 896 og 2003 med 850. Gennemsnittet for de foregående 10 år er 663. Fra 1. halvår er der indsendt følgende tal fra Vejlerne: 2/1-18/4 382 (flere observatører) med største dage 5/1 32 (TBN) og 18/1 58 - begge Lønnerup Fjord (HHN m.fl.). Uden for Vejlerne kan nævnes følgende observationer på over 10 fugle: Nors Sø: 2/1 15 (EA), 6/2 10 (DN PHK), 11/2 14 (TBN), 16/2 26 (TRK), 3/3 20 (JSK), 5/3 28 (ARA) og 6/4 11 (FRO). Sidste observationer fra første halvår er 18/4 2 hunner Lund Fjord (HHN), 20/4 2 hanner og 1 hun Madum Sø (NF) og 10/5 1 hun Ovesø (EA).

Første observation i 2. halvår er 9/10 1 Klejtrup Sø (TBR), 10/10 1 hun Ræhr Grusgrav (JSK) og 14/10 4 Nors Sø (JKB GGU). Fra Vejlerne er der indsendt følgende fra 2. halvår 15/10-27/12 32 (flere observatører), med største 21/11 10 hunner og 3 hanner Østerild Fjord (EDJ) og 27/12 8 hunner og 1 han Østerild Fjord (EDJ SIL). Største observation i 2. halvår er 27/11 17 Nors Sø (TRK). Fra andre lokaliteter er der kun observeret få fugle.

Sum: 820. 1. halvår 717, 2. halvår 103. Observationer 178. Indsendere 54. Lokaliteter 64.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
374	166	144	32	1	-	-	-	-	21	55	27

Toppet Skallesluger (Mergus serrator): 02210

Den næstlaveste sum inden for de sidste 10 år. Kun 2002 med 10.492 er lavere. Gennemsnittet for de foregående 10 år er 23.689. I 1. halvår er der indsendt følgende tal fra Skagen: 1/1-27/6 1868 (flere observatører), med største obs: 25/4 70 R Grenen (KNP), 1/5 100 Nordstrand (PEN BRS) og 8/5 82 R Butterbakke (LAM). Fra Vejlerne er der indsendt 4/3-27/6 566 (forskellige observatører), med største observationer 10/4 200 og 11/4 300 Østerild Fjord (BRS MoN). Fra Ulvedybets er der indsendt 5/1-4/6 1366 (forskellige observatører), med største tal på overnatningstræk 23/2 120 (SEM) og 20/4 1100 (DN). Fra Jerup Strand er der indsendt følgende observationer, 22/3-17/6 711 (flere observatører), med følgende dage med over 100 fugle: 30/5 108 (TC), 2/6 250 (TRK) og 17/6 175 (BKR). Derudover skal der fra 1. halvår nævnes 8/4 850 Staun, Barmer og Valsted Enge (DN).

Der er indsendt følgende observationer af ynglepar: 27/5 15 ynglepar Hirsholmene og Deget (JG) og 10/6 8 par Fruens Holm (MP Jan Skriver). Fra 2. halvår er der fra Ulvedybets indsendt 29/7-26/12 3112 (flere observatører), med største observationer 28/9 1450 og 13/10 1185 på træk til overnatning (PR), 22/10 250 (ULV) og 26/12 133 på træk til overnatning (ULV HCH). Derudover er der fra 2. halvår indsendt følgende andre observationer på over 100 fugle, 16/9 1000 Skibsted Fjord (CAN ABO) og 11/10 843 Østerild Fjord (EDJ).

Sum: 12.111. 1. halvår 6405, 2. halvår 5706. Observationer 446. Indsendere 74. Lokaliteter 120.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
193	285	310	3852	1116	624	70	18	2608	2482	177	376

Stor Skallesluger (*Mergus merganser*): 02230

Summen er næsten på størrelse med summen fra 2003, til trods for at der fra Vejlerne kun er indsendt en sum på 963 fugle mod 2199 i 2003, hvor feltstationen stadig fungerede. Gennemsnittet for de foregående 10 år er 13.984. Højeste sum i perioden er 1995 med 19.901 og laveste sum 2002 med 7759.

Fra 1. halvår er der fra Vejlerne indsendt 2/1-3/4 942 (flere observatører) med største tal 18/2 320 Vesløs/Arup Vejler (HHN), 19/2 320 Østerild Fjord (HHN) og 4/3 150 Vesløs/Arup Vejler (LLH HLL). Ørsløvkloster Sø: 14/1-2/4 571, med største observationer 1/3 122 og 3/3 123 (TBN). Af andre observationer med store antal fra 1. halvår kan nævnes 7/1 370 Klitgårds Fiskerleje (DN), 18/1 250 Sebbesund (DN) og 10/2 440 (PWB) og 13/2 550 (TBN PWB) Nørresø, Viborg. Fra Skagen er der indsendt 3/1-24/5 36 (RoC m.fl.). Sidste observationer fra 1. halvår er alle fra Skagen 10/5 1T (RT), 15/5 1 NØ (FRO) og 24/5 2 NØ (RoC m.fl.). Der er indsendt en enkelt sommerobservation 28/8 1 adult hun fouragerende Korsholm (WJ). De første observationer fra efteråret er 14/10 2 S Agger Tange havsiden (GGU) OG 30/10 3 Hou (KRA) og 1 han S Løkken (HP). Følgende observationer på over 50 fugle er indsendt fra 2. halvår: 23/11 55 Spøttrup Sø (FRO), 29/11 65 Bulbjerg (RSN KBC), 8/12 87 Fur (LYA), 11/12 80 Madum Sø (HAC), 26/12 99 til overnatning Ulvedyb (ULV HCH) og 27/12 78 Skive Fjord (Limfjorden) udfor havnen (FD).

Sum: 10.020. 1. halvår 9072, 2. halvår 948. Observationer 399. Indsendere 66. Lokaliteter 124.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	3447	4148	1304	144	29	-	-	1	-	11	340	596

Amerikansk Skarveand (*Oxyura jamaicensis*): 02250

To observationer, som nok må dreje sig om samme individ, en rastende han fra Lund fjord, 3/6 1 (HHN) og 22/7 1 (EAG).

ROVFUGLE

Skønt præget noget af manglen på materiale fra Vejlerne er der indkommet et stort materiale på 23 arter af rovfugle, hvoraf de 10 yngler i Nordjylland. Her skal det specielt noteres, at bestanden af Rød Glente nu omsider synes i fremgang. Trækket ved Skagen var rigtigt flot for flere arter, ikke mindst Blå Kærhøg, Spurvehøg, Fiskeørn, Lærkefalk og som det efterhånden er sædvane Vandrefalk. Til gengæld er rapporteringen af Havørn lav efter sidste års rekordnotering, ligesom Aftenfalk grundet en kold maj-måned har den dårligste rapportering i rapportens historie. Til gengæld er det fortsat spændende at følge Slangeørnene i Lille Vildmose, hvor der atter var en (sandsynligvis to) fugle i sommermånederne. Her holder Kongeørnen også stand og selvom der fortsat blot er et par, der får unger på vingerne, ser det ud til, at der måske om ganske få år er flere par. Ved flere arter er den gennemsnitlige forekomst ved Skagen i perioden 1972-2003 angivet i parentes.

Hvæpsvåge (*Pernis apivorus*): 02310

Årets første ses ved Skagen 6/5 3 TF (APN) og frem til de sidste maj-dage ses kun ganske få deroppe. Ved månedsskiftet ses på to dage 75% af årets træktotal, således 31/5 254 T (RoC m.fl.) og 1/6 130 T (RoC RSN m.fl.). Herefter aftager trækintensiteten hurtigt og sidste trækkende fugl ses 26/6 (RoC). I perioden maj-juni ses 562 T + 27 TF (1293). Af de seneste 6 år er dog kun 2002 større. Herefter ses sommeren igennem som vanligt en del trækkende og trækforsøgende fugle. I perioden 3/7-10/8 således 61 T + 36 TF. Dage med mere end 10 ex er 23/7 12 Ø og 24/7 13 Ø (KEC), 31/7 14 NØ (RoC) og 5/8 12 Ø + 2 TF (RoC). De seneste ved Skagen er 8/9 1 1K Ø (KNP) og 15/9 1 1K SV (RoC). Udenfor Skagen er første fugl 11/5 1 Tind-

Hvæpsvåge, Skagen, 3. juni 2004. (Foto: Knud Pedersen).

bæk (TBR). Eneste nævneværdige trækforekomster er 31/5 24 T Ejstrup Strand (WS) og 31/5-1/6 32 T Klitmøller (JJA). Nævnes skal også 21/6 5 S Torup Klitplantage (HBØ). En del iagttagelser sommeren igennem stammer primært fra sandsynlige ynglelokaliteter. Her foreligger der sikre eller sandsynlige ynglefund fra 6 lokaliteter, Viskum Skov (FRO), Stagsted Skov (JTN), Astrup/Kobberholt (JTN), Hesselholt Skov, Arden (TN), Høstemark Skov og Tofte Skov (flere obs). Især fra Høstemark foreligger mange fund, bl.a. 29/8 10 (GGU). Årets sidste fugle stammer også fra dette område, 19/9 1 Høstemark og 1 Toftesø (HAC KNP) og 25/9 1 Høstemark (LLH). Skemaet herunder er så vidt muligt korrigeret for gengangere.

Sum: 877. 1. halvår 689, 2. halvår 188. Observationer 218. Indsendere 57. Lokaliteter 42.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	412	277	72	103	13	-	-	-

Sort Glente (Milvus migrans): 02380

Moderat forekomst, som er præget af det kølige maj vejr. Årets første ses 18/4 1 Ø Bulbjerg (HHN MKi AS) fulgt af 22/4 1 Ø Skagen (RoC HLL RSN). Skønt hovedparten af iagttagelserne som vanligt er fra Skagen, foreligger der dog 9 fund uden for Skagen, hvilket er flere end normalt. Alle nævnes, 28/4 1 Vandet Sø (PHA), 29/4 1 V Thisted (HHN), 1/5 1 NØ Klitmøller (JJA), 22/5 1 R Kragsskov Hede (GRA), 31/5 1 T Ejstrup Strand (WS), 1/6 1 R Toftesø (MHR), 1/6 1 NØ Blenstrup, Skørping (PHA), 2/6 1 N Lodskovvad (LN), 3/6 1 R Hvims (BHJ) og 4/6 1 SV Øsløs (HHN). Ved Skagen ses Sort Glente på 15 datoer i perioden 22/4-3/6, men som vanligt er det svært at danne sig et overblik over det egentlige antal fugle, idet blot 5 er noteret som østtrækkende. Et gæt må være 8-10 ex (18). Fuglene ses spredt over maj måned med blot 3 dage med 2 fugle, 4/5 2 Hulsig Hede (PEN), 30 og 31/5 5 2 TF (flere obs). Forårets sidste ses 3/6 1 Ø (TRK APN RSN MK).

Fra 2. halvår foreligger 2 fund, 5/8 1 Smidie (HAC) og 6/8 1 S Frederikshavn (ONB).

Sum: 31. 1. halvår 29, 2. halvår 2. Observationer 27. Indsendere 32. Lokaliteter 13.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	4	18	7	-	2	-	-	-	-

Rød Glente (Milvus milvus): 02390

Mange observationer og indsendere og også et pænt antal fugle og så er der godt nyt om ynglefuglene. Fra ynglefronten er der registreret det hidtil største antal nordjyske ynglepar – alle i Vendsyssel. Ikke mindre end 6 par registreres mod 4 par i 2003. De fire par har ynglesucces med i alt 11 juv. mod 9 i 2003 (JTN m.fl.). Bortset fra et enkelt par i det vestlige Vendsyssel findes alle parrene i en radius af 40 km fra Frederikshavn. Ingen er indsendt i januar, men ellers ses fuglene i februar til april nær yngleområderne (SEF BKR JTN m.fl.).

Ved Skagen ses den første 1/4 1 TF (LAM). Første dag med flere er 8/4 3 NØ (flere obs). Den resterende måned ses et pænt antal fugle, hvoraf hovedparten dog registreres som trækforsøgende. De største dage falder dog i maj med bl.a. 1/5 4 Ø, 30/5 1 Ø + 5 TF og 31/5 og 1/6 4 TF (flere obs). Herefter ses arten spredt med iagttagelser på 7 dage frem til 5/8, således bl.a. 4/7 1 TF (KEC GBL), 12/7 1 NØ (RoC) og 1-5/8 1 1K R (KNP RoC). Det er meget svært at opgøre det reelle antal fugle ved Skagen, men i perioden april-juni er registreret ca. 24 T + 41 TF. Fra denne periode foreligger et stort antal observationer af fugle nær vise af ynglepladserne (BKR SEF JTN m.fl.). Fra andre områder foreligger fra foråret spredte fund af overflyvende/forbitrækkende fugle. Eneste fund af mere end én fugl er 4/5 2 Ør. Grønning, Sundsøre (FD). Sommeren igennem er fundene atter koncentreret nær ynglepladserne dog med hele 5 fund fra Lille Vildmose området. Efter denne periode falder antallet af registreringer og sidste fund nær ynglepladserne er 7/10 (BKR). Året slutter blandt andet med disse fund, 2/10 1 SØ Klitmøller (JJA), 3-4/10 1 Læsvig, Vejlerne (SBr HAC), 6/10 1 R Hanstholm Vildtreservat (AEC JHC) og 1 Høstemark Skov (TC), 24/10 1 Lille Vildmose, nord og årets eneste fund efter oktober 21/12 1 R Hjorthede, Bjerringbro (TBR). Skemaet herunder er så vidt muligt renset for dobbeltrapporteringer.

Sum: 282. 1. halvår 221, 2. halvår 61. Observationer 215. Indsendere 73. Lokaliteter 80.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	5	24	77	56	59	22	22	8	9	-	1

Rød Glente, Elling Skov, august 2004. (Foto: Arnold Houmann).

Havørn (*Haliaeetus albicilla*): 02430

I en tid hvor Havørnen sætter nye rekorder som dansk ynglefugl og efter at der i 2003 var rekordstore forekomster af Havørn over hele Nordjylland er vi i 2004 i den grad nede på jorden igen med en forekomst noget under, hvad vi har set de senere år. Det er ikke mindst ved kernelokaliteter som Lille Vildmose og i Vejlerne, at der ses få fugle. Til gengæld er der måske tegn på, at det ikke varer mange år før arten i sin hastige spredning i landet også når det nordjyske.

Forekomsten behandles i områder som følger.

Vejlerne/Bulbjerg: I perioden 2/1-5/3 ses Havørn på 16 datoer (flere obs). Bortset fra en NØ-trækkende fugl 21/2 (MHR) er der tale om juv./imm. rastende fugle primært på Bygholm Vejle. Ud fra materialet anslås det, at der er tale om 2-3 forskellige fugle. Desuden ses 1 4K 17/4 (HHN), 1 2K+ 3/6 (PR) og 1 imm. Ø 9/6 (JaKi).

I 2. halvår ses Havørn blot på 6 datoer i perioden 13/11-26/12. 13-14/11 ses 1 ad. (TC), mens 4 iagttagelser fra december (4-26/12) (AS FRO CSS SBr) er uden aldersangivelse. Alt i alt væsentligt færre observationer end de foregående år.

Thy: 3/1 ses 1 imm. Nors Sø (TRK TBN) - kan være Vejler-fuglen. Næste er 1 R 8 og 16/4 Flyndersø (LN) samt 31/5 1 NØ Hanstholm (JSK). I området omkring Ovesø er 2 ad. meldt fra 10/5 og 9/6 (EA), hvor efter én ses i området frem til 9/8 (EA FRO LFD). Der er ikke meldt om noget, der kan ligne yngleaktivitet, men det begynder da at lugte lidt! Endelig skal nævnes 1 usp. Hanstholm Vildtreservat 8/8 (JHP).

Lille Vildmose: I perioden 17/3-25/4 ses Havørn på 9 datoer. 17/3 ses en adult fugl (DN TC) og først 16/4 ses atter Havørn og de følgende 9 dage ses 2-3 yngre fugle i området (flere obs). I 2. halvår ses 1K-fugle 22/8, 5/9 og 17/11 (alle TC).

Skagen: Der har været set Havørn i Skagen i perioden 7/3-10/6 (flere obs). Det er meget vanskeligt at få et overblik over det reelle antal fugle, men det drejer sig sandsynligvis om 9-10 ex fordelt som følger, 7-17/3 2 2K-fugle, som ses udtrækkende på sidstnævnte dato, 18-24/3 1 2K, 28/3 1 5K, 4-17/4 1 2K, 13/5 1 imm., 31/5-1/6 2 imm. og 3-10/6 1-2 imm. Selv om det er pænt mange fugle, er der der langt til rekorden fra året før, hvor ca. 20 Havørne blev set ved Skagen.

Øvrige: Fra første halvår 9 fugle i denne kategori, hvoraf en del (ikke mindst fuglene fra områder syd for Skagen) går igen i det øvrige materiale. Alle nævnes: 26/1 1 ad. øst for Hadsund (HLL), 28/1 1 3K+ Bisnap (DN), 15/2 1 R Ålbæk (RoC), 22/2 1 ad. R Hjarbæk Fjord (TBN), 28/2 1 2K+ Gårdbo Sø (KEC), 18/3 1 Havnø (APN), 22/3 1 2K+ NV Ørlevkloster (TBN), 21/4 1 R Sørig (TOC) og 31/5 1 imm. N Ejstrup Strand (WS).

Fra andet halvår blot 3 iagttagelser af 4 fugle, 16/10 1 1K Vesterholmen (BKr), 19/10 2 1K N Koldkær (RSN) og 5/12 1 imm. Brovst kommune (KLa).

Sum: 94. 1. halvår 79, 2. halvår 21. Observationer 75. Indsendere 56. Lokalteter 33.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	9	13	16	20	6	15	-	5	2	5	4	5

Rüppels Grib (Gyps rueppelli): 02530

Så kan vi få beseglet denne fugls skæbne. Gribben der undslap fra en zoo i Kolding for at dukke op ved Tranum/Slettestrand (16-29/11 2003) (DN HAC) og via Hirtshals nå Skagen, hvor den ender hos Rolf Christensen som en større mediestjerne, der både er i Nordjyske og TV, inden den bliver afhentet og kommer hjem i ”trygge” rammer i Kolding. Data for fuglens færd i 2004: Den dukker op i Skagen 9/1 og ses frem til 13/1, hvor Rolf på bedste falconérvis lokker den med kød til at sidde på hånden, hvorefter den bringes til hans cykelskur, inden den skal i TV og hjem. Fuglen skulle i øvrigt være klækket i Holland og har været fritflyvende i godt 4 måneder. Fundet er godkendt af SU (RoC).

Slangeørn (Circaetus gallicus): 02560

Spændingen var stor i år: Skulle Slangeørnen atter dukke op i Lille Vildmose. Og ja - 30/5 sås den for første gang over Tofte Mose for at blive der i to uger frem til 13/6. Fuglen blev dog kun set på ret stor afstand og vurderet til en mørk fase (HAC TBA m.fl.). Herefter skulle der gå endnu en måned, inden den atter blev set. 11/7 er der igen Slangeørn i Vildmosen. Denne gang med sikkerhed en lys fugl, der bliver frem til 22/8 (TA TC m.fl.). Meget tyder på, at der er tale om 2 forskellige fugle, men det kan dog ikke helt udelukkes, at de to fugle er identiske. Oversomrende Slangeørne er i de senere år blevet et hyppigere fænomen i både Tyskland og Holland. Det har der primært drejet sig om yngre (2K) fugle (MBH i artikel om Slangeørn på www.Netfugl.dk). Muligvis er det noget tilsvarende, der gør sig gældende i Tofte Mose. Dog kunne det være fint, om arten atter kunne etablere sig som dansk ynglefugl efter et fravær på ca. 120 år. Fundet/fundene er godkendte af SU. Arten er SU-art.

Rørhøg (Circus aeruginosus): 02600

En årssum, der væsentligt lavere end i 2003, hvilket udelukkende skyldes nedlæggelsen af feltstationen i Vejlerne. Traditionelt stammer 50-75% af det indsendte materiale fra feltstationen, men i år er det blot 23%, der er fra Vejlerne. Årets første ses 14/3 2 Vejlerne (HHN). På andre lokaliteter ses de første 25/3 1 Ulvedyb (MP) og 3/4 ses den første fugl ved Skagen. Allerede 4/4 ses her 5 T + 10 R (HaC) og 8/4 8 T (RoC HAC m.fl.). Ellers bliver apriltrækket ret fåtalligt med max. 19/4 14 T (RoC m.fl.). I dagene 27/4-2/5 trækker 36 med max. 21 2/5 (AEC TEO m.fl.). Fra maj i øvrigt skal nævnes 6/5 12 T + 3 R (flere obs), 13/5 12 (FRo JHC m.fl.) og 31/5 14 T + 5 R (HAC KNP RoC m.fl.). Frem til sidste trækker 12/6 ses 198 T + 156 R/TF (235) med risiko for flere gengangere specielt blandt sidstnævnte. Fra andre lokaliteter kan der fra forårstrækket nævnes (alle >3): 16/4 6 T Bulbjerg (TRK), 17/4 4 T Klitmøller (JJA KBj), 29/4 5 NØ Vandet Sø (JJA PHA), 1/5 5 T Klitmøller (JJA m.fl.) og 31/5 6 N Ejstrup Strand (WS). Der er indsendt oplysninger om 17 ynglepar, eneste med mere end ét er Ulvedyb og Portlandsmosen med 2 par. Der foreligger ingen oplysninger om bestanden i Vejlerne. De største optællinger herfra i første halvår er 18/5 20 set fra Kærup Holme (STA m.fl.) og 26/6 15 (PEN BRS). I sensommeren ses flere trækkende eller trækforsøgende Rørhøge ved Skagen med blandt andet 7/8 7 NØ + 2 R (RoC). Ellers bliver de største noteringer i juli/august 2/7 28 Vejlerne (TBR), 18/7 6 Ulvedyb (RSN), 11 og 23/8 23 Vejlerne (HAC TBR) samt 24/8 7 Agger Tange (HHN). Årets sidste udenfor Vejlerne er tidlige 19/9 1 Gerå Enge (RSN) og 1 Bulbjerg (AS). Sidste i Vejlerne 26/10 1 (APN) og 29/10 1 (SB). Skemaet herunder er ikke sorteret for gengangere.

Sum: 2103. 1. halvår 1632, 2. halvår 471. Observationer 1041. Indsendere 121. Lokalteter 106.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	50	616	720	244	182	227	43	19	-	-
Vejlerne	-	-	46	77	100	61	99	66	17	19	-	-

Blå Kærhøg (Circus cyaneus): 02610

Skønt materialet er præget af mangelen på Vejler-tal, bliver året som helhed pænt grundet et stort forårstræk ved Skagen.

Udover Skagen (32%) tegner Vejlerne sig for 21% og Lille Vildmose for 9% af materialet. Disse er vist i nedenstående skema, der i øvrigt så vidt muligt er rensset for gengangere.

Fra vinteren skal i øvrigt blot nævnes 4/1 4 Vår/Kyø Holme (HMT) og 5/1 4 Ulvedyb (ULV). Årets første trækkende fugl ses ved Skagen 28/3 1 Ø (KNP), men først fra midten af april ses flere gode dage, således 15/4 13 T (KNP OGJ), 16/4 15 T (DN PHK m.fl.), 18/4 ca 20 T (HLL m.fl.) og 19/4 15 T (flere obs). Herefter er der relativt stille frem til månedsskiftet april/maj, hvor der på 5 dage trækker 116 fugle, således 29/4 40 T, 30/4 23 T, 1/5 19 T og 2/5 24 T (flere obs). I den resterende del af maj ses et ret fåtalligt træk. Nævnes skal dog 9 og 13/5 10 T (flere obs). Årets sidste fugl trækker 2/6 (flere obs) med en efternøler rastende 8/6 1 han (PR). I alt ses ved Skagen 28/3-2/6 321 T + 19 R/TF, hvilket er det største forår siden 1994 og mange sammenlignet med et gennemsnit på ca. 200 fugle/år siden 1972.

Eneste anden lokaliteter med et nævneværdigt antal trækkende fugle er Klitmøller med 17/4 3 T og 1/5 2 T (JJA m.fl.) og Bulbjerg med 20 fugle fordelt på 5 dage med max 18/4 8 Ø (HHN SHN). Forårets sidste i øvrigt er 28/5 1 Sindrup Vejle (JKP).

Efterårets første er 22/8 1 Skelstens Mile (KEC) og 26/8 1 Bygholm Vejle (SAL). Eneste nævneværdige observationer i øvrigt fra efteråret/vinteren er 15/10 10 Bygholm Vejle (GGU) og 5/12 1 han + 8 brune Bolle Enge (PR).

Sum: 1059. 1. halvår 826, 2. halvår 233. Observationer 595. Indsendere 120. Lokaliteter 134.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	127	109	103	308	171	8	-	2	20	99	58	54
Vejlerne sum	67	25	31	13	1	-	-	1	7	58	7	15
Lille Vildmose sum	-	8	4	12	-	-	-	-	3	13	23	12
Ulvedyb sum	8	12	2	5	-	-	-	-	2	1	3	5

Steppehøg (Circus macrourus): 02620

3 godkendte fund fra Skagen, hvoraf de to usædvanligt nok er af gamle hanner. Yderligere et dokumenteret fund fra Skagen foreligger.

18/4 1 ad. han T (Henrik Mikkelsen og Lars Ole Gjesing). Fuglen er kun indsendt fra Skagen men blev i øvrigt dagen før fulgt op langs hele den nordjyske vestkyst. Desuden 3/5 1 2K T (JHC m.fl.) og 28/5 1 ad. han TF (Morten Ellis Petersen m.fl.).

Arten er SU-art.

Hedehøg (Circus pygargus): 02630

Den nordjyske ynglebestand tæller nu blot et par. Ellers bliver årets forekomst moderat primært grundet en kølig maj måned.

Årets første fugl ses meget tidligt 16/4 1 2K N Skagen (DN) fulgt af 22/4 1 ad. han T Skagen (RoC). Her ses frem til 13/6 ca. 20 T + 15 R/TF. Den største koncentration ses i perioden 30/4-3/5. Således 30/4 1 par og 1 2K Sandmilen (LAM), 1/5 1-2 hanner R/TF + 3-4 brune T (flere obs), 2/5 2-3 hanner T/TF (flere obs) og 3/5 3 hanner + 2 2K T (AEC m.fl.). Herefter ses ikke mere end 2 fugle/dag frem til de sidste 9/6 1 han TF (PR) og 13/6 1 han Ø (AØ).

Udover ynglefuglene ses i foråret blot 9/5 1 hun N Ejstrup strand (WS), 18/5 1 hun N Koldby, Sydthy (HHN) og 1/6 1 imm. han Ø Bygholm Vejle (FRO) samt 1 Farsø kommune (KLa).

Årets ynglefund stammer fra området ved Haldager Vejle. Den første fugl – en han – ses her 27/4 (DN). Denne ses yderligere blot to gange i foråret 6/5 (MP) og 23/5 (GRA). Senere ses parret med unger, blandt andet 1/8 2 ad. + 2 1K (RSN).

Yderligere fra efteråret er der blot disse tre fund, 15/8 1 1K Bolle Enge (RSN), 19/8 1 1K R Skagen (RoC) og 20/8 1 1K Ø (samme) Grenen (KNP).

Skemaet herunder er så vidt muligt sorteret for gengangere.

Sum: 48. 1. halvår 40, 2. halvår 8. Observationer 35. Indsendere 28. Lokaliteter 12.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	6	30	4	1	7	-	-	-	-

Duehøg (Accipiter gentilis): 02670

En lille nedgang i forhold til 2003, hvilket bl.a. tilskrives manglende fund fra Vejlerne. Forekomsten ved Skagen fremgår af skemaet. Dog skal det nævnes, at af forårets fugle ses blot 8 trækken- de. Største dag er 27/4 1 Ø + 3 TF (PR KNP). Desuden skal det bemærkes, at efterårets fugle nok kun drejer sig om højst 4 forskellige fugle. Fra Vejlerne er beretningerne selvsagt mere tynde end vanligt. I alt ses her 25 fugle med 12 i første og 13 i andet halvår. Udover fuglene ved Skagen er eneste trækkende 16/4 1 NØ (TRK) og 21/4 1 N (TRK) – begge Bulbjerg. Fra JTNs undersøgelser er der at berette, at der i et 2417 km² stort område ynglede 49 par Duehøge. Grun- det fasanudsætning går det fortsat ikke så godt omkring Pajhede Skov og i det sydøstlige Vendsyssel. Desuden var produktionen meget dårlig især på grund af mange 2K-hunner (16%) samt det faktum at vin- teren 2003/04 var meget fødefattig. Dette betød, at æglægning var sen, hvilket igen gav en dårlig ungepro- duktion. Antal æg pr. kuld var 2,93 og antal juv./kuld var 1,47 (2,57 juv./kuld med mindst en juv.), i alt 72 udføjne unger. Disse fugle indgår ikke i sum-skemaet. Udover disse er blot indrapporteret 4 par.

Sum: 208. 1. halvår 125, 2. halvår 83. Observationer 160. Indsendere 64. Lokaliteter 75.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	16	17	33	43	11	5	9	27	13	18	9	7
Skagen sum	2	9	4	19	5	1	1	14	2	2	3	3

Spurvehøg (Accipiter nisus): 02690

Med det næststørste forårstræk ved Skagen siden 1991 (kun 1998 med 3700 er større) bliver årssummen helt pæn, selv om rapporteringerne fra andre lokaliteter er meget mangelfulde. Så- ledes står Skagen (efter frasortering af gengangere) for 82% af fuglene. Fra vintermånederne er der ingen nævneværdige fund. Første udtræk- kende ses ved Skagen 19/2 (RoC), men først i de første april dage ses et bety- deligt træk, således 3/4 61 T (DN RoC m.fl.) og 6/4 80 T (KBO PSJ m.fl.). Det er dog i de godt to uger fra 15/4 til 2/5, at de store dage falder. I denne periode ses 1802 trækkende, hvilket er mere end hele sidste års total. De stør- ste dage (>100 T) er 16/4 184 T (DN PHK OGJ), 18/4 133 T (RoC m.fl.),

Spurvehøg, Gårdbo Sø, 9. maj 2004. (Foto: Rune Sø Neergaard).

19/4 208 T (RoC m.fl.), 22/4 >300 T (RoC EKr m.fl.), 27/4 147 T (PR KNP), 29/4 116 T (flere obs) og 1/5 ca. 120 T (flere obs). Herefter følger enkelte større maj-dage, 9/5 115 T (RoC HAC) og 11/5 136 T (PR m.fl.) og forårets sidste større trækdage bliver 31/5 50 T og 1/6 22 T (flere obs). I alt ses 3098 trækkende Spurvehøge ved Skagen, hvilket kan sammenlignes med et årligt gennemsnit siden 1972 på 2460 fugle. Fra enkelte andre lokaliteter foreligger også pæne dage, således 31/3 9 T Vilsbøl Plantage (JJA), 9/4 13 T Mulbjerg (TBA) og 1/4 7 T, 17/4 12 T og 1/5 38 NØ Klitmøller (JJA m.fl.). Endelig har Bulbjerg i perioden 31/3-3/6 133 (på 8 dage) med max 16/4 34 NØ (TRK), 17/4 37 NØ (SHN HHN) og 18/4 24 Ø (SHN HHN). Der er blot rapporteret to ynglepar fra Hals og Stensnæs, hvoraf førstnævnte fik 4 unger (LYA). Fra artens efterårstræk foreligger enkelte markante observationer, således 5 og 7/8 15 TF Grenen (RoC), hvilket er bemærkelsesværdigt mange på dette tidspunkt. Fra den tidsmæssigt mere normale afdeling 22/9 6 IT Roshage (TBN RSN m.fl.) og 27/10 26 S Nordmandshage (PR). Sluttelig skal fra den mere specielle afdeling nævnes, at SB 9/10 ser samme Spurvehøg tage en Dobbeltbekkasin to gange. Skemaet herunder er så vidt muligt rensat for gengangere.

Sum: 4346. 1. halvår 3988, 2. halvår 358. Observationer 571. Indsendere 94. Lokaliteter 150.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	43	58	130	2236	1346	175	34	105	55	82	54	28
Skagen sum	12	27	66	1959	1209	158	11	76	4	13	23	5

Musvåge (Buteo buteo): 02870

Pænt mange rapporteringer, der dog specielt for Skagens vedkommende dækker over de samme fugle, der gentagne gange ses på trækforsøg. De største forekomster fra vinteren er 2/1 14 og 21/1 15 Nørreåen (TRK TBN), 20/1 12 Simested Ådal (TBN), 10/2 17 og 16/2 13 Lille Vildmose (TBN NF). Fra starten af marts ses de første trækbevægelser med blandt andet 7/3 12 TF Troldkær, Råbjerg mose (KNP) og 23 TF Skagen (flere). Herefter følger 17/3 22 Mulbjerg (DN) og 41 Råbjerg mose (BKr) og 18/3 30 Toftesø (HAC). Ved Skagen ses de første store tal 17/3 106 TF (RoC) og 19/3 113 TF (flere obs). Ellers byder foråret på mange store dage, men kendetegnen- de for dem alle er, at der på intet tidspunkt iagttages udtrækkende fugle. Det er således helt umuligt at angive, hvor stor forekomsten ved Skagen er. Dage med minimum 150 TF fugle nævnes, 9/4 150 TF (HAC LAM RoC), 21/4 300 TF (RoC EHS), 28/4 250 TF (flere obs), 2/5 250 TF (flere obs), 3/5 400 TF (JHC KNP m.fl.), 6/5 175 TF (APN), 13/5 250 TF (RT PR) og 30/5 150 TF (flere obs). Fra andre lokaliteter kan yderlige- re nævnes 8/4 88 N og 18/4 24 N Elling Kommuneplantage (SEF), 10/4 28 Ryå/Ejstrup (WS), 30/4 50 Lille Vildmose (HAC) og 9/5 42 N Råbjerg mose (BKr). Der er blot indsendt oplysninger om 7 ynglepar, hvilket selvfølgelig på ingen måde er dækkende. Fra sen- sommeren kan i øvrigt nævnes 1/8 38 TF og 2/8 30 TF Skagen (RoC KNP), 29/8 20 Lille Vildmose (GGU) og årets sidste nævneværdige observation er 31/10 11 Try/Bolle Enge (SØP). Skemaet herunder er på ingen måde renset for gengangere og mere end 90% af summen drejer sig om tal fra Skagen.

Sum: 12764. 1. halvår 11202, 2. halvår 1562. Observationer 1625. Indsendere 129. Lokaliteter 350.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
379	450	1586	4163	4086	538	196	448	213	307	215	183

Steppevåge (Buteo buteo vulpinus): 02872

Et godkendt fund af denne race: 19/4 1 ad. TF Skagen (KNP). Tidligere foreligger 2 godkendte nordjyske fund fra 1972 og 1996, begge fra Skagen. "Arten" er SU-art

Steppevåge, Skagen, 19. april 2004. (Foto: Knud Pedersen).

Fjeldvåge (Buteo lagopus): 02900

Atter et år med meget få Fjeldvåger. Årssummen i ske- maet herunder er ikke renset for potentielle gengangere og det reelle antal fugle må anses for væsentligt lavere. Det lave antal fugle tilskrives et meget svagt forårstræk samt få overvintrende fugle. I vinteren (januar til primo april) tegner Lille Vildmose med 20 fugle for de fleste fund fulgt af Vejlerne med 18 og Ulvedybet med 16. Aktiviteten ved Bolle/Try Enge har tilsyneladende ikke været stor i denne periode. Første trækforsøgende ses ved Skagen 14/3 (KNP RoC) og første udtrækkende noteres 31/3 (KNP). Herefter følger frem til medio maj et meget spagt forårstræk med ganske få markante dage. Disse nævnes, 15/4 13 T + 5 R/TF, 19/4 8 T + 4 R/TF, 1/5 10 T + 20 R/TF og 2/5 11 T + 5 R/TF (flere observatører). De sidste trækkende ses 14/5 1 T (BHJ PHA) fulgt af en efternøler 1/6 1 NØ (RSN m.fl.). I alt noteres blot 122 T + 122 R/TF. Dette er blot halvdelen af sidste års lave total og skal sammenlignes med et gennemsnit på knap 1000 fugle set over de seneste 30 år. Gennemsnittet for de seneste 10 år er dog 533. Eneste noteringer fra forårstrækket fra andre lokaliteter på mere end 2 ex. er 8/4 6 NNV Elling kommuneplantage (SEF) og 16/4 4 NØ Bulbjerg (TRK CKP). Bortset fra et par ekstremt tidlige fund, der bør dokumenteres nærmere, ses de første efterårsfugle 20/9 1 Ulvedybet (ULV HMT) og 25/9 2 Vejlerne (PEN). Eneste markante lokaliteter i perioden oktober til decem- ber er Lille Vildmose med 28 fugle, hvoraf største 20/10 5 R (HAC) og Skagen med 14 fugle. Her er største 16/10 6 R (ABB OBO). Eneste tal >2 fra efteråret/vinteren er i øvrigt 31/10 3 Gerå (SØP), 6/11 3 S Nord- mandshage (PR) og 16/12 3 Toftøgårds Enge, St. Vildmose (PR).

Sum: 704. 1. halvår 585, 2. halvår 119. Observationer 409. Indsendere 79. Lokaliteter 84.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
30	49	45	255	205	1	-	-	4	62	29	22

Lille Skrigørn (*Aquila pomarina*): 02920

Et godkendt fund, 3/5 2 2K+ TF Skagen (JHC m.fl.). Det er første gang siden 1992, at mere end én fugl er iagttaget på en dag ved Skagen. I øvrigt fund nr. 23 fra Skagen – og Nordjylland. Arten er SU-art.

Kongeørn (*Aquila chrysaetos*): 02960

De nordjyske Kongeørne fik atter en unge til verden og der foruden er der ved at etablere sig nye, mulige par i det nordjyske, så der er bestemt grøde i den lille danske bestand. Bortset fra nuværende og potentielt kommende ynglefugle er arten iagttaget med 2-3 forårsfugle ved Skagen samt enkelte andre. Opgørelsen i skemaet nederst er ikke på nogen måde udtryk for antallet af fugle, men blot et udtryk for antallet af rapporteringer.

Lille Vildmose: Parret i Høstemark Skov, der nu består af en ca. 6K han og ca. 8K hun, har været stationære i området gennem hele året. Ungen fra 2003 ses i området helt frem til 4/4 (TC). Dette er usædvanligt længe og må skyldes rigeligt med føde i området. Da ørnene nu overvåges regelmæssigt (FA TL), har man gennem hele sæsonen vidst, at der også i 2004 var yngel på vej. Men i forhold til det første år, parret ynglede, hvor ungen først blev præsenteret i starten af september, var de denne gang usædvanligt hurtige og allerede 1/8 blev ungen set flyve (WJ m.fl.).

I Tofte Skov bliver ørnene også overvåget (TC HAC). Her er der ikke kommet unger på vingerne siden 2002. Reden, der har været brugt, siden de begyndte at yngle i 1999 blev lokaliseret i starten af året. Der har ikke været væsentlig aktivitet omkring redestedet i år. En af de gamle fugle har dog holdt til i skoven året igennem. En anden fugl (ca 5K) dukkede op i området 15/2 og ses spredt året ud. Der er dog ikke iagttaget nogen egentlig pardannelse og blot 7/11 og 20/11 samt 8/12 er fuglene set flyve sammen (TL TC HAC). Udover de ovennævnte fugle er der ikke iagttaget andre Kongeørne i Lille Vildmose i 2004.

Thy: I perioden 28/3 til 13/8 er der set Kongeørn på i alt 10 datoer i området Hanstholm/Klitmøller/Nors Sø. Ved en enkelt lejlighed er 2 fugle noteret 11/7 1 2K + 1 3-4K (JJA). Øvrige iagttagelser drejer sig om enlige 2K-fugle.

Lokalitet X: På en lokalitet i Vendsyssel er et yngre ørnepar iagttaget året igennem.

Skagen: Her ses Kongeørn på 17 datoer i perioden 28/3-13/6. Det er meget vanskeligt at vurdere, hvor mange fugle der er tale om. En kvalificeret vurdering er, at der er tale om min. 2 forskellige - 1 2K og 1 4K. Det er dog umuligt at vide med sikkerhed hvad observationerne af immature og uspecifiserede fugle drejer sig om. Ingen af fuglene ses udtrækkende. Den første (2K) ses TF 28/3 (KEC KNP) og måske er det samme fugl, der ses rastende i Råbjerg Mile 5/4 (KEV) og ved Bunken 13/4 (AØ). Først fra 21/4 ses den atter i Skagen (på 5 datoer) frem til 1/5 (flere obs). Fra 13-17/5 er der tale om en ældre (4K) fugl (flere obs), hvorefter forårets resterende iagttagelser muligvis atter drejer sig om førnævnte 2K- fugl, der sidst ses trækforsøgende 13/6 (RoC KNP KEC). Fuglen i denne periode kan dog være ny – set i relation til en trækkende fugl set ved Slettestrand 30/5 (se nedenfor).

Øvrige: Udenfor ovennævnte kategorier foreligger blot 3 fund, 30/5 1 2K Ø Slettestrand (IZN), 31/5 1 2K T Ejstrup Strand (samme?) (WS) og fra andet halvår 29/9 1 2K Hjallerup Enge (SEF).

Sum: 462. 1. halvår 270, 2. halvår 192. Observationer 371. Indsendere 95. Lokaliteter 17.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	19	85	46	41	46	33	22	44	43	33	21	29

Fiskeørn (*Pandion haliaetus*): 03010

I betragtning af de manglende Vejler-tal er året som helhed pænt blandt andet i kraft af et godt forårstræk ved Skagen. Skemaet herunder er således så vidt muligt rensat for gengangere.

Bortset fra et tidligt marts fund, der bør dokumenteres nærmere, ses årets første Fiskeørn 23/3 1 N Mulbjerg (LGN), som også er tidlig efter nordjyske forhold. Næste er 1/4 1 NNØ Rødding (TRK) fulgt af årets første Skagensfugl 2/4 1 Ø (LAM TEP). Allerede dagen efter ses 4 trækkende (flere obs). Herefter iagttages arten næsten dagligt gennem april måned, hvor de største dage er 19/4 12 T (flere obs), 20/4 14 T (HLL m.fl.), 21/4 ca 10 T (flere obs), 22/4 ca 12 T (flere obs), 28/4 26 T (EKr m.fl.) og 29/4 13 T (EKr m.fl.). Maj starter med endnu et

par pæne dage, 1/5 19 T og 2/5 22 T (flere obs) og den resterende del af maj ses et moderat træk med de sidste større dage 29 og 31/5 begge 6 T (flere obs). Forårets sidste trækkende bliver 10/6 1 T (PR RoC) og 13/6 1 T (AØ RoC). I alt ses ved Skagen 291 trækkende Fiskeørne, hvilket skal sammenlignes med et gennemsnit på 227 fugle årligt siden 1972.

Fra andre lokaliteter skal fra foråret nævnes 29/4 7 NØ Vandet Sø (PHA JJA) og 1/5 4 NØ Klitmøller (JJA m.fl.). I efteråret bærer materialet præg af manglende materiale fra Vejlerne. De største tal fra denne periode er 11/8 4 Kytterne (PR), 29/8 3 Nors Sø (EEE) og 3 Hjarbæk Fjord (MK), 3/9 3 S Høstemark (HAC) og 6/9 4 Kytterne (GRA).

Årets sidste fugle er 29/9 1 Egholm (GRA) fulgt af en efternøler 14/10 1 Østerild Fjord (SB).

Sum: 461. 1. halvår 365, 2. halvår 96. Observationer 310. Indsendere 97. Lokaliteter 85.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	1	203	143	18	7	53	35	1	-	-

Tårnfalk (Falco tinnunculus): 03040

Hovedparten af årets Tårnfalke er indsendt fra Skagen, hvor et pænt forårstræk noteres. Få andre lokaliteter er markante i materialet, blandt andet Lille Vildmose, der dog ikke byder på Tårnfalke i nær samme omfang som i 2003. Vejler-materialet er meget tyndt (19 fugle rapporteret for hele året) og tællinger fra Ulvedyb et er også ret få (20 i første halvår og 33 i andet halvår).

Der er en del spredte iagttagelser i vintermånederne med største optælling 1+2/1 6 Nørreåen, Vejrum/Bruunshåb (TBN). Ellers skal vi frem til 14/3 (RoC), før den første ses på trækforsøg ved Skagen, fulgt af den første udtrækkende 18/3 (DN RoC PHK). Første større trækdag er 3/4 med 14 T (RoC DN KRN), men ellers skal vi frem til midten af april, inden hovedtrækket af gamle fugle ses. Følgende dage med min. 15 fugle nævnes, 16/4 16 T (DN m.fl.), 17/4 13 T + 2 TF (flere obs), 18/4 16 TF (RoC m.fl.) og 19/4 41 T (MHe RoC KNP). Ved månedsskiftet april/maj ses atter en mindre træktop med 27/4 19 T (KNP PR) og 2/5 23 T (flere obs) som fl. est. Hovedtrækket af måske primært ungfugle løber af stabelen i dagene 7-11/5 med i alt 159 T, heraf 9/5 35 og 10/5 80 (flere obs) samt 11/5 19 T (PR). Totalt noteres i Skagen frem til sidste fugle trækker 2/6 2 T (TRK) 412 T + 82 R/TF (489). Eneste anden lokalitet med et pænt antal trækkende fugle er Bulbjerg med i alt 52, heraf 3/4 9 Ø (HHN), 17/4 6 Ø (HHN) og 18/4 16 Ø (SHN HHN) som de største dage.

Der er i alt indrapporteret 20 ynglepar, hvoraf hovedparten er fra Vendsyssel. I sensommeren er der som vanligt en række pæne forekomster, således 19/7 10 R Stensnæs (RSN OK), 24/7 8 R Agger Tange (TRK), 27/7 14 R Bolle/Try Enge (MoN RSN), 30/7 10 T + 15 R Vigsø (JKK), 31/7 29 TF Skagen (RoC), 1/8 12 T + 2 R Grenen (PR), 7/8 10 T + 5 R Grenen (RoC), 13/8 8 Hanstholm Vildtreservat (JJA) og 8 Agger Tange (HHN) samt 22+29/8 8 Lille Vildmose (GGU NBJ). Fra efterårstrækket skal i øvrigt nævnes den største observation 16/9 41 S Nordmandshage (PR HHB) fulgt af 11 S samme sted 22/9 (PR). Forekomsten i den sidste del af året er moderat og største observation i denne periode er 19/12 5 Ulvedyb et (ULV).

Sum: 2540. 1. halvår 1702, 2. halvår 838. Observationer 1186. Indsendere 103. Lokaliteter 180.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	76	101	118	522	820	65	183	260	141	94	92	68
Skagen sum	-	-	8	206	280	9	47	116	1	-	-	-
Lille Vildmose sum	4	26	30	17	4	16	11	44	34	14	19	

Aftenfalk (Falco vespertinus): 03070

Med 9 fugle den mest fåtallige forekomst i rapportens historie og med blot 4 trækkende ved Skagen det laveste antal siden 1987. Det er det kølige maj vejr med blot få varme dage sidst i maj, hvor arten traditionelt optræder i det nordjyske, der sætter sit tydelige præg. Året starter med en enkelt iagttagelse først i maj, 9/5 1 han fou Sørig Enge (BKR). Hovedforekomsten falder indenfor en lille uge med følgende ved Skagen 31/5 1 2K han NØ (HAC RSN AEC FSH TN), 1/6 1 2K han NØ og 1 ad. hun NØ (RSN LN), 2/6 1 ad. han T Hulsig Hede (RoC) og 1 ad. han NØ Skagen (nok samme) (TRK). Fra andre lokaliteter 31/5 1 2K han Bolle Enge (PR) foruden 1/6 1 hun Agger Tange (FRO HHN) og 5/6 1 han Høstemark (MBH). Fra efteråret 2 fund, 15/8 1 1K R Grenen (RoC) og 18/9 1 1K R Tofte Mose (KNP HAC).

Lærkefalk, Skagen, 2. juni 2004. (Foto: Peter Nielsen).

falke er Lille Vildmose og Ulvedybet. Antallet af indsendte fugle derfra fremgår af skemaet herunder. Fra vintermånederne stammer langt de fleste iagttagelser fra de før omtalte lokaliteter. I øvrigt skal blot nævnes en stationær fugl på Aalborg Havn i januar (SKr PHK PR) samt de eneste fund i øvrigt af mere end én fugl, 12/1 2 Mølholmsøerne, Aalborg (DN) og 3/3 2 Lynderupgård Enge (TRK).

Ved Skagen ses første trækforsøgende fugl 18/3 (IUH via RoC) fulgt af den første udtrækkende 28/3 (KNP). De første markante dage bliver 17/4 6 T, 22/4 7 T og 23/4 5 T (alle flere obs), men ellers falder hovedtrækket grundet vejret lidt senere end normalt, således 1/5 6 T + 3 R/TF (HAC JHC m.fl.), 2/5 11 T + 2 R/TF (AEC JHC m.fl.), 9/5 ca. 8 T (flere obs) og 13/5 6 T + 2 R (flere obs). De sidste trækkende fugle ses 31/5 2 T (flere obs) og 2/6 min 2 T (APN m.fl.). Alt i alt noteres 96 T + 20 R/TF (31). Det gør at året næsten bliver på højde med rekordåret 2000. Det skal dog bemærkes, at totalen er forbundet med en vis usikkerhed, da materialet er noget uhomogent. En mere præcis rapportering, især hvad angår tidspunkter for iagttagelserne, kunne afhjælpe dette. At både fugle og folk samles i Skagen ses blandt andet af, at ingen andre lokaliteter melder om mere end én trækkende Vandrefalk.

Sommeren igennem ses enkelte fugle spredt over landsdelen og første 1K-fugl noteres i Lille Vildmose allerede 6/8 (TC). Den resterende del af året er det atter de i skemaet nævnte lokaliteter, der dominerer. Flest noteres ved Bygholm Vejle med 5 15/10 (flere obs). Fra efterårstrækket skal blandt andet nævnes 12/9 1 IT Ørhage (MBH HHN), 3/10 1 S Ørhage (FR m.fl.), 14/10 1 Ø Skagen (KNP), 16/10 1 TF Skagen (KEC), 16/9-27/10 5 Nordmandshage (PR) og endelig 29/9-31/12 5 Jerup Strand (BKR).

Skemaet herunder er kun renset for gengangere, hvad angår Skagens-tallene.

Sum: 506. 1. halvår 277, 2. halvår 229. Observationer 348. Indsendere 109. Lokaliteter 80.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
Vejlerne sum	36	37	54	157	174	9	7	25	58	93	17	20
Lille Vildmose sum	23	14	24	7	2	4	3	13	34	54	8	5
Lille Vildmose sum	-	7	5	4	2	-	-	1	2	4	6	6
Ulvedybet sum	-	1	4	3	-	-	2	2	5	4	-	-

Urfugl (*Lyrurus tetrix*): 03320

Heller ikke i år nogen observationer af denne eksklusive art. Vi må nok efterhånden acceptere, at den er uddød i Nordjylland, såvel som i resten af Danmark.
Arten er fra i år blevet SU-art. Der må ikke refereres til observationer, der ikke er godkendt af SU

Rødhøne (*Alectoris rufa*): 03580

Den 22/2 ses to fugle ved Nederhede, Hjarbæk Fjord (TBN).
Arten opdrættes i stor stil til eksport for jagtformål, og der er uden tvivl tale om to undslupne fangenskabsfugle.

Agerhøne (*Perdix perdix*): 03670

Årets sum ligger noget under gennemsnittet på 834 for de seneste 10 år. Agerhønen har det fortsat meget svært i det moderne landbrugslandskab. Undersøgelser har vist, at hovedårsagen formentlig er fødemangel til de insektædende kyllinger, med stor dødelighed og lille modstandskraft til følge. Selv om moderne landmænd sprøjter mindre med gift (insecticider) nu end for 10 år siden, er der generelt stadig ikke insekter nok til at Agerhønen kan opfostre sine kyllinger. Der er i øvrigt heller ikke megen føde til de ældre Agerhøns, der er frø- og planteædende, i en monoton kornmark uden ukrudtsplanter.
I vinterperioden ses kun enkelte flokke med mere end 10 fugle. De største er 7/1 12 Vejlerne (AH m.fl.), 17/1 14 Ørum Sø (JKK), 28/1 12 Vadum (HHB) og 10/2 12 Nr. Uttrup Enge (GRA). Efter 1. marts er stort set alle fugle spredt ud parvis i landskabet, og kun ganske enkelte flokke ses.
I yngletiden er der meldinger om 12 spillende fugle og 10 fugle set i ynglepar. Der er dog kun indsendt en eneste observation af kyllinger, nemlig 26/8 1 ad. + 7 1K vest for Helberskov (CSS).
Fra starten af august ses igen floksamlinger – mon ikke der er tale om familieflokke, der holder sammen efteråret og vinteren igennem. Efterårets største flokke er 7/10 18 Toftegårds Enge (MP), 24/10 19 Lindholm Fjordpark og 6/11 19 enge ved Limfjordstunnelen (begge GRA).

Sum: 694. 1. halvår 284, 2. halvår 410. Observationer 157. Indsendere 44. Lokaliteter 101.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
73	47	33	46	58	27	11	73	27	135	79	85

Vagtel (*Coturnix coturnix*): 03700

Et stort år med et antal der ligger langt over gennemsnittet for de seneste 10 år på 136 fugle. Der er selvfølgelig en del gengangere i materialet, men under alle omstændigheder er der tale om det næststørste år i NOKs historie. Kun 2000 var bedre med 374 fugle.
Årets første fugle høres lidt tidligt 2/5 1 Faurholdt Enge (NOE), 9/5 2 sy. Sørig Enge (BKR) og 16/5 1 hørt kl. 03.30 i vårbygmark ved Vejrumbro (LM) og samme dag 1 Vester Holmen (BKR). Fra 20. maj høres der Vagtlær mange steder i området. På langt hovedparten af lokaliteterne høres 1, måske 2 fugle nær hinanden. Kun ganske enkelte steder høres flere på et geografisk afgrænset område. Årets største observationer er 31/5 + 28/7 6 sy. Bolle Enge (PR RSN SSL) og 4/8 5 sy. på marker vest for Helberskov (CSS).
Flere steder høres der fugle gennem længere perioder, som f.eks. Vester Holmen 16/5-19/8 1-3 sy. (BKR), men der er ingen konkrete meldinger om yngleforsøg.
Årets sidste fund er 18+19/8 1 Vester Holmen (BKR) 23/8 3 og 26/8 1 Jerup (NOE).

Sum: 234. 1. halvår 141, 2. halvår 93. Observationer 165. Indsendere 40. Lokaliteter 63.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	42	99	48	45	-	-	-	-

TRANEFUGLE

Vandrikse (Rallus aquaticus): 04070

Et år, hvor summen ligger langt under gennemsnittet for de seneste 10 år på 1368 fugle. Der er ingen tvivl om, at den lave årstotal kan tillægges manglen på materiale fra feltstationen i Vejlerne. I vintertiden er 15/2 2 Grenen, Skagen (RoC) den eneste observation på mere end en enkelt fugl. Fra marts høres der et hastigt stigende antal fugle, hvilket primært skyldes tilkomsten af trækfugle sydfra, men også øget stemmeaktivitet blandt de allerede tilstedeværende fugle. Her kan f.eks. nævnes 10/3 4 Ellekrattet, Skagen (PR RoC), 24/3 5 Hjarbæk Fjord ved Kølsen Enge (TBN) og 28/3 6 Hanvejle (PEN BRS). Som det ses af månedsfordelingen, er den største aktivitet i starten af yngletiden i april/maj. Langt den overvejende del af observationerne er af 1-3 fugle. Derfor skiller 10/5 80 Selbjerg Vejle og 13 Glombak (HHN), 11/5 25 Reservatet, Skagen (HAC Jan Drachmann) og 4/6 20 Kærup Holme (HBØ) sig helt ud fra resten. Det er klart de største observationer i årets løb. Eneste oplysning om konkrete ynglefund er 10 par fra Hirsholmene (Jens Gregersen). I efteråret aftager antallet af observationer hurtigt i og med, at ynglesæsonen er overstået, og fuglenes stemmeaktivitet aftager. Hen mod årets udgang høres derfor kun enkelte overvintrende fugle, især i Skagen, med 31/12 1 Grenen (RoC KNP BIR), der lukker og slukker for i år.

Sum: 734. 1. halvår 603, 2. halvår 131. Observationer 312. Indsendere 68. Lokalteter 73.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	8	5	47	167	224	152	13	43	7	25	34	9

Plettet Rørvagtel (Porzana porzana): 04080

Et år, hvor summen ligger betragtelig under gennemsnittet for de seneste 10 år på 134 fugle. Igen er det de sædvanligvis store og dominerende Vejlertal der mangler. Årets første høres 8/4 1 Batterivej, Skagen (RoC) (det er samtidig årets eneste fra Skagen), 11/4 1 Vesløs/Arup Vejler (SBr) og 17/4 1 Bygholm Vejle (APN). Over sæsonen er det Vesløs/Arup Vejler med 7 observationer af maks. 2 fugle i perioden 11/4-20/8 (SBr HHN m.fl.), Selbjerg Vejle med 14 observationer af op til 6 fugle i perioden 20/4-9/6 (HHN SHN AS MOK m.fl.) og Nørreådalene ved Vejrum med 14 observationer af op til 2 fugle i perioden 19/6-3/7 (MK LM m.fl.), der dominerer. Årets største tal er 23/4 4 sy. Skårup Odde (AS), 24/4 6 sy. Selbjerg Vejle (HHN SHN), 30/4 4 sy. Skårup Odde (HHL) og 10/4 4 Selbjerg Vejle (HHN). Årets sidste er 9/7 2 sy. Vesløs/Arup Vejler (SBr), 17/7 1 sy. Nørreådalene ved Brunshåb (MK) og 20/8 1 sy. Vesløs/Arup Vejler (SBr).

Sum: 77. 1. halvår 71, 2. halvår 6. Observationer 42. Indsendere 20. Lokalteter 12.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	29	12	30	5	1	-	-	-	-

Engsnarre (Crex crex): 04210

Et år hvor summen ligger langt over gennemsnittet for de seneste 10 år på 75 fugle. Fremgangen, der startede i 1998, fortsætter. Årets første fugl 9/5 1 Gårdbo Sø (BKR) er tidligt på den, mens de næste 16/5 1 Vestermarksvej vest for Kalum og 1 Refsnæs (begge HHL) er til mere normal tid. Fra 25. maj kommer der for alvor fugle til området og de høres mange steder. Hovedparten af årets observationer gøres i den nordlige del af Vendsyssel, nærmere betegnet i Brønderslev og Løkken-Vrå Kommuner med hhv. 25 og 51 observationer. Uden tvivl er der dog mange gangangere i materialet. Årets største observationer er 30/5 6 og 9/6 5 sydøst for Børglum (HHL), 5/6 3 Bolle og Try Enge (RSN) og 22/7 4 Stavad Enge (HHL). I det hele taget har HHL i år været meget ihærdig med at eftersøge Engsnarrer, idet i alt 81 af årets fugle, fordelt på 27 forskellige datoer, er hørt af ham. Det har kostet nogle timers nattesøvn! Uden for Vendsyssel har der kun været faste fugle ganske få steder; Lund Fjord 1 sy. 6-13/6 (PEN m.fl.),
(Fortsættes på næste side)

Skyum 11/6-20/7 1 sy. (EA LFD) og Skals Å ved Løgstørvej 18/6-5/7 1 sy. (TRK m.fl.). Ved Skyum kan der måske være tale om en ynglefugl, mens det næppe er tilfældet de øvrige steder. I Vendsyssel kan der måske også være ynglefugle i nærheden af Børglum, men det er svært at udlede af materialet, om de syngende hanner er på samme lokaliteter gennem hele perioden.

Når Engsnarrehannen har fået en hun kaldt til, skulle den jf. litteraturen blive mere dagaktiv mht. sang. Prøv at lægge mærke til det på de steder, der har været en syngende han gennem længere tid til foråret. Årets sidste er 26/8 1 sy. Terpet og 1 sy. Rakkeby, 2/8 1 sy. syd for Vollerup, 2 sy. Kongsengene og 1 sy. Skrolleshede (alle HHL).

Sum: 134. 1. halvår 94, 2. halvår 40. Observationer 103. Indsendere 25. Lokaliteter 43.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	26	68	36	4	-	-	-	-

Grønbenet Rørhøne

(Gallinula chloropus): 04240

En meget lav årstotal, der ligger betydeligt under gennemsnittet for de seneste 10 år på 558 fugle.

Fra vinteren følgende større tal: 9/1 14 Aalborg, 13/2 12 Østre Anlæg, Aalborg, 23/11 11 Aalborg (alle HHB). I det hele taget ser det efter det indrapporterede materiale ud til, at arten har sin hovedudbredelse i Aalborg og nærmeste omegn. Det er næppe korrekt og skyldes selvfølgelig, at der kun er ganske få fuglefolk fra andre områder af Nordjylland, der gider føre arten i notesbogen! Fra yngletiden er indrapporteret mindst 14 ynglepar, heraf 22/7 2 ad. sammen med hele 7 1K fugle ved Sdr. Harritslev (HHL).

Fra efteråret kun meget få større samlinger af fugle, hvoraf den største er 3/11 11 Østre Anlæg, Aalborg (KBC).

Sum: 360. 1. halvår 258, 2. halvår 102. Observationer 145. Indsendere 35. Lokaliteter 69.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
50	68	27	63	21	29	41	23	-	14	22	2

Blishøne (Fulica atra): 04290

En meget lav årstotal sammenlignet med gennemsnittet for de seneste 10 år på 213.812. De manglende Vejlerntal har sin indflydelse. Vejlerne har ofte stået for 3/4 af det samlede materiale.

Fra vinteren er de største samlinger i saltvand; 2/1 3800 Mariager Fjord øst for Hadsund (TN), 14/1 3000 Sebbesund (WS) og 18/1 5800 Mariager Fjord vest for Hadsund (TN). Fra midten af marts ser det ud til at fuglene spredes ud til ynglepladserne, men helt hen til 2/4 ses stadig 400 og 21/4 310 begge Ulvedybet (HAC ULV). Om det er 2K-fugle, der endnu ikke yngler eller fugle, der af forskellige årsager springer et år over er uvist.

Kun ganske enkelte ynglepar er indrapporteret, hvilket på ingen måde er udtryk for bestanden i området. Allerede fra starten af juli måned samles fugle igen i større flokke flere steder, f.eks. 17/7 1350 Agger Tange (HHN) og 29/7 850 Ulvedybet (ULV). Der er formentlig tale om fugle, der samles for at fælde, efter at ynglesæsonen er overstået eller mislykket. Resten af året er indsendt forholdsvis få større flokke fra de sædvanlige rasteplasser i landsdelens store søer og i Limfjorden. Efterårets største er 16/10 5000 Vandet Sø (GGU), 17/10 2800 Ulvedybet (PR) og 27/11 2500 Vandet Sø (TRK). Der skal nok noget der ligner en isvinter til for rigtig at trykke fuglene sammen i så koncentrerede flokke, at folk gider tælle dem!

Sum: 99.873. 1. halvår 51.797, 2. halvår 48.076. Observationer 556. Indsendere 74. Lokaliteter 150.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
30475	10175	6804	2986	914	443	5692	6423	9460	14760	9293	2538

Trane (Grus grus): 04330

Et meget stort år sammenlignet med gennemsnittet for de seneste 10 år på 2207 fugle. Tallet er dog meget tæt på sidste års sum på 5023.

Årets første fugle ses næsten på samme dato som sidste år, nemlig 29/2 2 N-R ved Nors Sø, hvorefter de fløj ind i Hanstholm Vildtreservat (JSK), 6/3 2 Bygholm Vejle (HHN) og 2 Råbjerg Mose (Henning Schmidt). I løbet af marts kommer fuglene dryssende, oftest parvis, til områdets ynglepladser. Først med 28/3 8 R Tved Plantage (MST) og 29/3 7 fou. Sørig Enge (BKR) ses de første egentlige flokke, der ses på fælles lokale dansepladser eller blot fouragerer sammen.

Gennemtræk af nordskandinaviske ynglefugle ses ved Skagen i perioden 28/3-21/5 med 64 Ø/NØ + 25 TF + en del rastende fugle (RoC KNP m.fl.). I alt ses 314 fugle i Skagen i perioden, dvs. incl. talrige observationer af de lokale ynglefugle. Største tal fra Skagen er 22/4 6 TF + 2 Ø set både ved Pælebakke Klit, Nordstrand og Grenen (RoC RSN AJ) og 9/5 14 R Butterstien (RSN).

Fra og med 6/3 2 R Bygholm Vejle (HHN) bruges Bygholm Vejle som ras-te/danse/fouragerings/overnatningsplads for Traner. Der er især i starten af perioden tale om de helt lokale ynglefugle (1-2 par). Fra midt i april ankommer enkelte 2K-fugle (HHN), dvs. ikke-ynglende fugle. 7/5 ses 25 Traner (ikke aldersbestemt) til fælles overnatning på Bygholmengen (ROR) og sommeren igennem ses jævnligt 10-20 fugle sammen i området.

Antallet af ynglepar er gået frem i Nordjylland gennem en årrække nu, men i år mangler der formentlig tal især fra Vendsyssel og Hanherred, så antallet af par er lidt usikkert. Tilsyneladende har det været et dårligt yngleår, da kun få unger er blevet flyvefærdige. Om det kan skyldes manglende vand i klithederne og dermed øget prædation af ræve er uvist.

Vendsyssel: Reservatet, Skagen 1 par med 1 unge (ny lokalitet) (RoC KNP), Sandmilen/Hulsig Hede 1 par (LAM RoC), Rasmusmose 1 muligt par (LYA), Råbjerg Mile 2 par med i alt 3 unger (KNP) og Try Mose 1 par (JTN).

Læsø: Kærene 2 par, hvoraf det ene fik en enkelt unge, Hornfiskrøn 1 par uden unger (begge KO).

Himmerland: Tofte Mose 1 par med 1 unge (TC mfl.).

Thy: Bygholm Vejle 2 par med hver én unge (HHN), Selbjerg Vejle 0-1 par (HHN FRO), Hanstholm Vildtreservat 4 par med i alt kun én unge, Gl. Skelsgård 1 par uden unger, Færgesgård Sig 1 par, Ålvand 5 par med i alt 3 unger, Stenbjerg/Lodbjerg 2 par med i alt 3 unger, hvoraf én dog døde (alle tal fra Thy uden for Vejlerne er venligst udleveret af Anton Linnet, Thy Statsskovdistrikt).

Dvs. i alt 25-26 ynglepar i år.

I efteråret er det som altid Bygholm Vejle, der helt og aldeles dominerer billedet. Det samlede antal fugle, der bruger området har været konstant stigende gennem en årrække. Fra midt i august sker der tydeligvis et tiltræk af fugle. Det er formentlig nordjyske fugle med årets unger, der samles. Allerede 31/8 ses 52 Bygholm Vejle (AS), og det stiger til 16/9 86 (HHN) og 18/9 114 (OCH). Årets største tal ses 12+23/10 med hele 124 Bygholm Vejle (KNP RSN). Den 30/10 tjekker JPK de 98 tilflyvende fugle og tæller i alt 13 unger (9x1 og 2x2). Det passer vel meget godt med antallet af flyvefærdige unger i NJ i år?

Omkring 1. november aftager antallet af fugle hastigt, og årets sidste er 6/11 46 Bygholm Vejle (SØP) og 2 NØ Vesløs/Arup Vejler (EDJ) og 7/11 3 Gårdbø Sø (BKR).

Sum: 4948. 1. halvår 1442, 2. halvår 3506. Observationer 555. Indsendere 121. Lokalteter 104.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	2	67	370	675	328	241	420	923	1871	51	-

VADEFUGLE

Strandskade (Haematopus ostralegus): 04500

Den næstlaveste sum i den seneste 10 års periode. Gennemsnittet for 1994-2003 er 25.115.

Fra 1. halvår kan nævnes 17/1-8/6 1215 Nordmandshage (flere obs.) med største observation 17/1 140 (SEM), 15/4 200 (KRA), 4/5 218 (PR), 8/5 280 (RSN) og 31/5 186 (PR). Fra Agger Tange og Krik Vig er der i perioden 3/1-25/6 indsendt 908 (flere obs) med største observationer 16/2 416 (TRK) og 7/3 230 (HHN SHN). Fra andre lokaliteter kan nævnes følgende observationer på over 100 fugle, 16/2 200 østkystområdet i Hals Kommune (RSN SSC), 29/2 402 Egense østkyst inkl. Korsholm (GRA) og 10/4 200 østkystområdet i Hals Kommune (RSN PHK SKr SSC).

Der er optalt i alt 95 ynglepar, med største tal 27/5 24 par Hirsholmene og Deget (Jens Gregersen) og 18/5 17 par Agger Tange (HHN). I 2003 blev der optalt 121 par, med 60 par fra Vejlerne, hvor stationen endnu eksisterede.

Fra 2. halvår kan nævnes observationer fra følgende lokaliteter, Nordmandshage 29/7-23/12 1470 (flere obs.) med største observation 29/7 350 (RSN SSL), 16/9 200 (PR) og 6/11 200 (PR). Stensnæs, 21/7-6/11 980 (flere obs.) med største observationer 15/8 187 (LYA), 10/9 138 (KRA), 6/10 216 (LYA) og 6/11 125 (KRA). Fra andre lokaliteter kan nævnes følgende observationer på over 100 fugle, 15/8 150 Agger Tange (FRO), 18/9 100 Als Odde (TN), 27/12 110 Mulbjerg (RDA BEST) og 30/12 110 Asaa (LYA).

Sum: 14.609. 1. halvår 9279, 2. halvår 5330. Observationer 641. Indsendere 99. Lokaliteter 165.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	806	2318	1971	2286	1608	290	784	997	841	1062	937	709

Stylteløber (Himantopus himantopus) 04550

En Stylteløber blev 23/4 fundet fouragerende på mudderfladerne nedenfor Viskum Kirke (Christian Sørensen MK). Fuglen, der blev bestemt til ad. hun, blev set af flere observatører både 23/4 og 24/4. Den er godkendt af SU.
Arten er SU-art.

Klyde (Recurvirostra avosetta): 04560

Summen er den tredje laveste i forhold til de foregående 10 år. Gennemsnittet for denne periode er på 30.588. En mulig forklaring på den lave sum kan være lukningen af Vejernes Feltstation med deraf manglende optællinger. Årets første observation er 13/3 3 Agger Tange (LFD), 14/3 5 Ulvedybet (JØP), 14/3 5 Ulvedybet, Perlen (DN), 15/3 2 Bygholm Vejle (AS) og 2 Østerild Fjord (AS). Fra Vejlerne er der for perioden 15/3-30/6 indsendt 7444 (flere obs.) med største tal 13/4 488, 20/4 574, 7/5 336, 15/5 372 og 26/6 379 - alle Bygholm Vejle (HHN). Fra Ulvedybet er der indsendt 1216 i perioden 14/3-22/6 (flere obs.) med største tal 2/4 180 (HAC), 3/4 187 (TA EKr) og 22/6 195 (RSN SSC). Fra andre lokaliteter kan nævnes følgende på over 100 fugle, 21/3 185 Østerkær Enge (DN), 4/4 188 Holmtange (HHN), 5/4 176 Agger Tange (HHN), 8/4 205 Haldager Vejle (Limfjorden) (RSN), 16/4 330 Egholm (GRA) og 25/6 181 Agger Tange (TRK). Der er indsendt 146 ynglepar, således 27/4 98 par Østerkær Enge (DN), 16/5 1 par Ulvedybet (ULV HMT m.fl.), 18/5 32 par Agger tange (HHN), 20/5 1 par Revlbuske (HHN), 20/5 4 par Østerild Dæmningen (MHN), 29/5 9 par Agerø (MK). Her foruden 3-5 mulige ynglepar ved Stensnæs (KRA). I 2003 blev der indsendt 602 ynglepar, hvoraf 171 par var fra Vejlerne.
Største antal i 2. halvår, Bygholm Vejle 2/7 200 (TBR) og 10/7 125 (TBR) samt 19/7 180 Gerå (RSN OK). De sidste observationer er 5/9 1 Egense Havn (KRA), 5/10 13 Hals Kommune – vejobs (LYA) og 12/10 2 Dråby Vig, Buksør Odde (PGH).

Sum: 13.498. 1. halvår 12.253, 2. halvår 1245. Observationer 283. Indsendere 72. Lokaliteter 68.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	2050	5337	2246	2620	866	363	1	15	-	-

Klyder, Bygholm Vejle, 25. juni 2004. (Foto: Anni Nielsen).

Triel (*Burhinus oedicnemus*): 04590

En Triel blev den 1/5 fundet ved Kløv Å nedenfor Hjørdemålbakken. Den blev set af flere observatører både 1/5 og 2/5. Fuglen er godkendt af SU (SHN JKy) som det 16. nordjyske fund. Arten er SU-art.

Lille Præstekrave (*Charadrius dubius*): 04690

Den højeste sum i de sidste 10 år, som ikke mindst skyldes mange observationer fra Viskum. Den hidtil højeste sum er fra 1995 (254). Gennemsnittet for de foregående 10 år er 193. De første observationer er 31/3 1 Østerådal (GRA), 2/4 1 Onsild Ådal (CSS) og 5/4 1 Ø Reservatet. Skagen (HAC). Det er en meget tidlig ankomst. Kun i 1996 er der indsendt en tidligere obs den 30/3. I 2001 er den første obs indsendt den 1/4, og ellers skal man ind mod midten-slutningen af april for at kunne tale om normal ankomst. I 1. halvår er der fra Skagen indsendt følgende obs: 5/4-16/6 29 (flere observatører), som på nær en observation på to fugle alle har været på en fugl. Fra Viskum er der i perioden 28/4-28/6 indsendt 170 (flere obs.) med største observation: 7/4 8 (TBR KBC) og 19/6 9 (MK). Af andre større observationer fra Viskum kan nævnes, 7/5 8 (TBN) og 3/6 6 (KBC). Fra andre lokaliteter kan nævnes følgende på over 5 fugle, 24/4 6 Thisted i Nørreådal v. Vejrumbro (FRO), 10/5 6 Skansehavnen (RSN) og 13/5 8 Skindbjerglund (HHB). Der er indsendt følgende ynglefund, 7/5 2 territoriehævdende ynglefugle Refnæs (HHL), 8/5 2 Østerild Fjord ynglefugle i parring (HHN) og 6/6 2 ad. med 3 små unger Løkken (HHL). De største observationer i 2. halvår er 1/7 4 Vansø (TRK), 1/7 4 Viskum (MK), 16/7 7 Frederikshavn (OPE), 21/7 4 Rørup (GRA) og 9/8 4 Glømbak (HHN). De sidste observationer er 23/8 1 Grenen-Nordstrand (LAM), 26/8 1 Ulvedybet (RSN PHK EFJ HMT) og 28/8 1 Rørup (GRA).

Sum: 381. 1. halvår 335, 2. halvår 46. Observationer 173. Indsendere 44. Lokaliteter 50.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	1	77	147	110	31	15	-	-	-	-

Stor Præstekrave (*Charadrius hiaticula*): 04700

Summen er under men tæt på gennemsnittet for de foregående 10 år på 9082. I betragtning af de manglende tællinger fra Vejlerne må det betegnes som en høj årssum. De første observationer er 14/2 1 Hanstholm (HHN MOK), 15/2 1 Aalborg Bugt (NF) og 2 Egense Havn (DN) samt 16/2 5 Agger Tange (TRK). I 1. halv-

Stor Præstekrave, Hanstholm, 26. juni 2004. (Foto: Jens Kristian Kjærgård).

år er der fra Skagen i perioden 14/3-21/6 indsendt 493 (flere obs.) med største tal 10/6 36 og 11/6 30 begge Nordstrand (RoC). 4/3-30/6 er der fra Vejlerne indsendt 740 (flere obs.) med største tal 23/5 40 Limfjorden ved Bygholm Vejle (HHN), 30/5 48 Læsvig (HHN), 6/6 51 Vesløs/ Arup Vejler (HHN) og 17/6 86 Bygholm Vejle (PR). Fra 1. halvår er der følgende observationer på over 100 fugle, 16/5 113 Ulvedybet (flere obs.) og 29/5 110 Nordmandshage (GRA). Der er blot indsendt observationer af følgende 16 ynglepar: Aalborg by 1 (HMT), Vejgård-Rørdal 1 (HMT), enge ved Limfjordstunnellen/Nørresundby 1 (GRA), Nørre Uttrup Enge 1 (GRA), Ulvedybet 1 (flere obs.), Nordstrand, Skagen 4 (YN), Hirsholmene og Deget 1 (Jens Gregersen), Stenklipperne 2 (MK), Rærup 2 (GRA), Nørre Lyngby 1 (HHL) og Råbjerg Mile 1 (KEH). Fra 2. halvår er der blandt andet indsendt følgende observationer, Vejlerne: 2/7-3/10 534 (flere obs.) med største fra Bygholm Vejle 9/8 110 og 10/8 55 (HHN) og 13/8 60 (HAC). Fra Agger Tange er der 17/7-16/10 indsendt 2385 (flere observatører) med største observationer 7/8 530 (JJK), 12/8 483 (HRS) og 13/8 759 (HHN). De sidste observationer fra 2. halvår er 3/10 1 Agger Tange (HHN), 3/10 1 Lønnerup Fjord (FRO HHN), 16/10 1 Agger Tange (GGU) og sluttelig et vinterfund 31/12 3 Jerup Strand (BKR).

Sum: 8733. 1. halvår 4393, 2. halvår 4340. Observationer 576. Indsendere 93. Lokaliteter 136.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	13	430	725	2270	954	500	3446	387	4	-	3

Hvidbrystet Præstekrave (*Charadrius alexandrinus*): 04770

Et fund, 30/5 1 adult han Ulvedybet (UDA).

Pomeransfugl (*Charadrius morinellus*): 04820

Stor fremgang i rapporteringen af arten i forhold til sidste år. Antal lokaliteter er dog næsten det samme. Arten er set på følgende lokaliteter i foråret: 1/5 2 R Råbjerg Stene (KEC), 4-10/5 1-4 R Revlbuske, Lønnerup (CHE APN m.fl.), 4/5 1 Ø Vester Holmen (BKR), 4-6/5 2-3 Overklitvej, Bakholm (HHL), 8/5 4 R Agerø

Pomeransfugl, Revlbuske, 9. maj 2004. (Foto: Peter Nielsen).

(MK), 15-29/5 4-54 R på tre lokaliteter i Torup og Klim Fjordholme (HHN LPA m.fl.), max. 22/5 54 Klim Fjordholme (LPA), 17/5 1 R Gjølvej/Fannegrøft (GRA) og 20-21/5 3 R Lille Vildmose (TBA WJ)). Fra efteråret er der følgende iagttagelser: 11/9 3 Sundby Kær (JKK). Desuden foreligger en meget stor observation, som skal foreligges SU, inden den kan medtages her.

Sum: 305. 1. halvår 302, 2. halvår 3. Observationer 35. Indsendere 24. Lokaliteter 14.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-		302	-	-	-	3	-	-	-

Sibirisk Hjejle (Charadrius dominica): 04830

Med to godkendte iagttagelser fra 2003, 10/5 1 2K Lønnerup Fjord (HHN m.fl.) og 16/5 1 2K Revlbuske, Lønnerup (SHN HHN m.fl.) og en godkendt iagttagelse fra i år 29/4 1 ad. sdr. R Lund Fjord (HHN m.fl.), foreligger der 6 fund af arten i Nordjylland. Arten er SU-art.

Hjejle (Pluvialis apricaria): 04850

Næsten en halvering af antallet af rapporterede Hjejler i forhold til sidste år. Det er især efterårsforekomsterne der er meget mindre. Blandt andet mangler de regelmæssige tællinger fra Vejlerne. Fra den milde vinter er der set Hjejler 3/1 18 Skansehavnen, Frederikshavn (SEF), 8/2 12 Viskum (MK) og 15/2 7 Agger Tange (EA). Større forekomster ses dog først ultimo marts med 22/3 1365 Østerild Fjord (HHN), 28/3 1500 Bygholm Vejle og 1000 Vesløs Vejle (PEN BRS) samt 30/3 2500 Ager Tange (JDU). Senere på foråret er der følgende store antal, 10/4 2000 Bygholm Vejle (BRS), 18/4 4000 Agerø (ELJ FFA), 24/4 4500 Arup Holm (MOK), 26/4 4000 Agerø (ELJ FFA) og 30/4 2000 Agger Tange (JDU). Fra ultimo maj og i juni/juli ses arten kun fåtalligt (1-130 ex.). I august er disse de største iagttagelser: 22/8 2000 Agerø (ELJ FFA), 26/8 2000 Gerå Enge (RSN), 29/8 2000 Nørrekær Enge (ASH) og 30/8 2000 Jerup Strand (BKR). Efterårstrækket kulminerer september/oktober med 4/9 5000 Selde Vig (KJLJ) og 4800 Eggholm (AØ), 8/9 3800 Ulvedyb (PR), 18/9 2500 Bolle og Try Enge (RSN), 23/9 2500 Gårdbo Sø (BKR), 29/9 3000 Vesløs/Arup Vejler (LLH HLL), 3/10 4880 Agger Tange (HHN), 4000 Bygholm Vejle og 7000 Arup Holm (HAC), 27/10 5000 Bygholm Vejle (EDJ SIL) og 4000 Jerup Strand (BKR), 31/10 10.000 Bygholm Vejle (BTU) og 5400 Ulvedyb (ULV SEM). Fra medio november falder antallet hurtigt og fra årets sidste måneder er største observation 4/12 220 Åbyen, Hirtshals (AØ).

Sum: 275.846. 1. halvår 74.607, 2. halvår 201.239. Observationer 604. Indsendere 95. Lokaliteter 171.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
18	19	13666	50661	10135	108	1103	27495	71798	82465	18096	282

Strandhjejle (Pluvialis squatarola): 04860

Meget lav årssum og noget under halvdelen af gennemsnittet for 1990'erne på ca. 4900. Arten ses i alle årets måneder. I januar er der fire iagttagelser, bl.a. 3/1 10 Sysig, Læsø (FHK). I marts - primo maj ses arten fåtalligt på en del forskellige lokaliteter. De første større observationer er 9/5 105 Pletterne, Mariager Fjord (TN) og 17/5 70 Østerkær Enge (RSN). Senere ses bl.a. 23/5 85 Gerå Strand (RSN MoN) og 26/5 52 Stensnæs (HHB). I løbet af sommeren ses bl.a. 23/6 16 Als Dyb Holme, Læsø (PR) og 29/7 17 Østerkær Enge (RSN SSL). Sidstnævnte er givetvis adulte fugle på returtræk. Medio august ses der igen større antal, således 17/8 40 Gerå Strand (HHN PHK) og 21/8 40 Stensnæs (RSN). Efterårets største antal er 28/9 66 Ulvedyb (PR), 2/10 87 Perlen, Ulvedyb (SSC TC), 14/10 127 Agger Tange (GGU), 18/10 70 Revlbuske, Lønnerup (HHN), 20/10 135 Stensnæs (PR) og 27/10 78 Nordmandshage (PR). Årets sidste bliver 11/11 26 S Nordmandshage (HHB) og 18/12 10 Agger Tange (LFD).

Sum: 2131. 1. halvår 729, 2. halvår 1402. Observationer 168. Indsendere 58. Lokaliteter 57.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
14	1	4	5	667	38	31	190	175	956	40	10

Vibe (*Vanellus vanellus*): 04930

Stor tilbagegang i rapporteringen af Vibe i forhold til sidste års ca. 135.000 og langt fra gennemsnittet i 1990'erne på ca. 170.000. Det er, ligesom for Hjejle, forekomsterne i andet halvår, der er lavere og rapporteringerne fra Vejlerne, der mangler.

Allerede i februar ses der pæne flokke f.eks. 6/2 210 Gårdbo Sø (BKR) og 13/2 320 Hjarbæk Fjord (PWB). Forårstrækket kulminerer medio marts, hvor der ses følgende større flokke: 14/3 350 Bolle og Try Enge (RSN MoN) og 380 Gårdbogård (Henning Schmidt) samt 21/3 580 Gårdbo Sø (OPE Naturopleveren) og 28/3 410 Ulvedybet (DN). Fra april er der kun rapporteret en enkelt større optælling 21/4 255 Ulvedybet (ULV HCH).

I Skagen er der registreret trækkende/trækforsøgende Viber i perioden 21/2-19/6, i alt 1118 - max. 14/3 600 T (KNP RoC LAM KEC m.fl.).

Der er kun rapporteret ynglefugle i meget begrænset omfang, 5 par Østerådal (WS), ca. 20 par Viskum (MK), 118 par Agger Tange (HHN), 1 par Sandmilen (KNP), 2 par Råbjerg Mile (PR) og 2 par Toftesø (TC). Fra primo juli ses igen større flokke 1/7 750 Viskum (TRK), 20/7 450 Rærup (RSN SSC), 24/7 535 Ulvedybet (TA m.fl.), 10/8 1800 Viskum (TBR), 29/8 600 Nors Sø (EEE) og 29/8 568 Nørre Uttrup Enge (GRA). I september/oktober kulminerer efterårstrækket med disse store forekomster, 4/9 1992 Ulvedybet (NF), 29/9 1500 Vesløs/Arup Vejler (LLH HLL) og 1042 Egholm (GRA), 1/10 1100 Nors Sø (TRK), 5/10 895 Bolle og Try Enge (LYA), 10/10 1000 Lindenborg Å's udløb (WS), 12/10 1000 Jørsby (PGH), 2/11 2650 Ulvedybet (ULV HCH), 6/11 2000 Bygholm Vejle (SØP) samt 15/11 850 Gedsted (HBP).

Sum: 96.955. 1. halvår 21.409, 2. halvår 75.546. Observationer 1011. Indsendere 115. Lokaliteter 291.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	57	2539	12190	2606	1445	2572	7218	11657	22585	21713	11826	547

Islandsk Ryle (*Calidris canutus*): 04960

Årssummen er en del under gennemsnittet for 1977-2004 (5343).

Der ses få fugle i løbet af vinteren, 10/2 25 Øster Hurup (TBN) og 15/2 25 Stensnæs (RSN) er største observation.

Islandsk Ryle, Hanstholm, 28. august 2004. (Foto: Jens Kristian Kjærgaard).

Der er heller ikke mange fugle i foråret, flest ses 18/5 66 Agger Tange (HHN), 28/5 53 Stensnæs (PR). 23/6 76 Stokken, Læsø (PR) er sandsynligvis oversomrende ikke-ynglende 2K fugle. Fra efterårstrækket er det især den vestlige del af området der dominerer, 24/7 260 og 13/8 442 begge Agger Tange (HHN), 13/8 58 T Grenen (RoC), 23/8 41 V Lild Strand (HHN), 28/8 66 Grenen (RT), 6/9 120 Jerup Strand (AØ), 15/10 42 Agger Tange og sidste større inden vinteren 16/11 90 Jerup Strand (HHN). Største flok fra starten af vinteren er 12/12 50 Jerup Strand (KNP).

Sum: 3765. 1. halvår 498, 2. halvår 3267. Observationer 235. Indsendere 60. Lokaltiteter 47.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	15	65	9	26	210	173	469	1764	759	131	93	53

Sandløber (*Calidris alba*): 04970

Et stort rekordår med en sum der er mere end dobbelt så stor som den hidtil højste 1996 (2961), næst højeste var 2003 (2733), desuden er der flere lokalitets-rekorder. Det kan skyldes en større opmærksomhed på Sandløber, men der kan givetvis også være tale om at Nordjylland reelt har flere rastende fugle end tidligere og specielt overvintrende. Optæl gerne vest- og østkysten flere gange i løbet af året, angiv flokstørrelser. Det er ikke helt usandsynligt, at det kan give antal som ved Blåvandshuk.

Vinteren bød på mange Sandløbere, 3/1 200 i tre flokke Grenen-Nordstrand (RoC), 19/1 115 Rødhus Strand (PR), 21/1 55 Kjøl Strand (RSN), 18/2 44 Uggerby Å's udløb (AØ) og 23/2 91 Jerup Strand (OBKR).

Fra forårstrækket kan nævnes 10/4 156 Ejstrup Strand (WS), 23/5 220 Nordmandshage (RSN), 28/5 108 Jerup Strand (BKR) og 28/5 108 Stensnæs (PR).

Efterårstrækkets største er 18/8 73 Ejstrup Strand (IZN), 22/8 93 Saltum Strand (MP), 24/8 159 Agger Tange (HHN) og 9/10 238 Jerup Strand (BKR).

Ved starten af vinteren er største antal 23/11 96 Grenen (RoC).

Sum: 6868. 1. halvår 3849, 2. halvår 3019. Observationer 311. Indsendere 75. Lokaltiteter 40.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	983	1132	250	493	493	36	44	896	832	609	412	226

Sandløber, Agger, 12. september 2004. (Foto: Jens Kristian Kjærgaard).

Dværgryle, Bøgsted Rende, 22. august 2004. (Foto: Albert Steen Hansen).

Dværgryle (*Calidris minuta*): 05010

Flere fugle i forhold til de to foregående beskudte år. Der skal endnu engang opfordres til at man ser nøje på små ryler inden de navngives, Dværgrylen ankommer først i løbet af maj og er normalt meget fåtallig, tocifrede antal er sjældne i foråret mens Dværgarten er almindelig i efteråret.

Foråret hhv. første og sidste ses 17/5 1 Ulvedybet (GRA), 18/5 1 Agger Tange (HHN) og 30/5 1 Ulvedybet (UDA), 4/6 1 Læsvig (HHN) og 11/6 2 Stensnæs (BHJ).

Sydtrækket starter 14/7 1 Ulvedybet (PWB), 18/7 1 Grenen (LAM) og 21/7 1 Ulvedybet (RSN). De største antal er 24/8 62 Agger Tange (HHN), 4/9 44 Ulvedybet (NF) og 5/9 38 Kjøl Strand (KUP). De sidste ses 14/10 2 Agger Tange (GGU), 17/10 1 Nibe Havn (PR), 17/10 1 Helligsø (GGU) og 18/10 3 Rosvang (HHN).

Sum: 931. 1. halvår 14, 2. halvår 917. Observationer 127. Indsendere 40. Lokaliteter 34.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	11	3	26	331	527	33	-	-

Temmincksryle (*Calidris temminckii*): 05020

Årssummen er på højde med 2003 og dermed over det dobbelte af gennemsnittet 1975-2004 (412). Ligesom ved Dværgrylen skal det opfordres til, at man bruger den fornødne tid til at bestemme smårylerne. Temmincksrylen er almindelig om foråret men fåtallig om efteråret og tocifrede antal i efteråret er sjældne, altså det omvendte af Dværgrylen!

De første ses 25/4 1 Rærup (ATL), 2/5 13 Glømbæk (HHN), 2/5 1 Grenen (LAM), 4/5 1 Strandet, Hjarbæk Fjord og 4/5 4 Østerådal, Aalborg (GRA). En stor del af forårets rapporteringer stammer fra Viskum, hvor der blandt i dagene 20-23/5 ses op til 74 ex. (flere obs.). Største antal i foråret i øvrigt er 10/5 30 Bygholm Vejle (FRO), 17/5 36 Ulvedybet (RSN), 29/5 90 Vejlerne (HRC) inden forårets sidste 3/6 1 Østerådal, Aalborg (GRA), 10/6 1 Skagen Nordstrand (RoC) og 14/6 1 Sindrup Vejle (FRO).

Efterårets første ses 7/7 4 Bygholm Vejle (HHN), 7/7 1 Kærup Holme (HHN). De største er 27/7 8 Rærup (RSN) og 29/7 15 ad. Ulvedybet (RSN). De sidste ses 1/9 2 Ulvedybet (PR PHK) og 8/9 1 Kjøl Strand (KUP).

Sum: 901. 1. halvår 839, 2. halvår 62. Observationer 103. Indsendere 33. Lokaliteter 28.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	1	835	3	36	22	5	-	-	-

Stribet Ryle (Calidris melanotos): 05070

7/6 1 Ny Spøttrup Enge, Salling (FRO m.fl.). 18. nordjyske fund, hvoraf de 15 falder indenfor de seneste 15 år. Arten er SU-art.

Krumnæbbet Ryle (Calidris ferruginea): 05090

Oven på et par magre år er antallet noget nærmere gennemsnittet for 1977-2004 (1208). Første ses 8/5 1 Krik Vig (OA), 14/5 2 Limfjorden ved Bygholm Vejle (HHN) og 30/5 2 Ulvedybet (UDA). Efterårets første ses 10/7 6 Skagen Nordstrand (KNP), 13/7 2 Kærup Holme (JOL), 14/7 10 Ulvedybet (PWB), største antal i efteråret 18/7 23 Grenen (LAM), 24/7 56 Agger Tange (TRK), 11/9 42 Limfjorden ved Bygholm Vejle (HHN) og 11/9 37 Lønnerup Fjord (HHN). De sidste ses 23/9 1 Bygholm Vejle (HAC), 25/9 1 Grenen (KNP) og 27/9 5 Helligsø (AKV).

Sum: 804. 1. halvår 20, 2. halvår 784. Observationer 115. Indsendere 46. Lokaliteter 34.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	9	11	314	240	230	-	-	-

Sortgrå Ryle (Calidris maritima): 05100

En sum lidt under gennemsnittet for 1977-2004 (308). Desværre er der ingen tal fra Hirsholmene, der ellers kan have pæne antal i foråret, et andet sted der mangler tal fra er Nordre Rønner ved Læsø. Det ville være ønskværdigt om der i fremtiden kunne komme observationer fra disse lokaliteter. Fra vinteren i første halvår ses de største antal 3/1 14 Hanstholm Havn (TBN), 3/1 15 Frederikshavn Havn (SEF), 7/1 12 Agger Tange og 14/2 22 Roshage (AEC). Efter februar ses blot 3 fugle, 9/3 1 Skagen Havn (RoC), 9/5 1 Ørhage (HHN) og 21/5 1 Grenen (AEC). Efterårets første er 20/8 1 Lild Strand (OGJ), 21/8 1 Hanstholm Havn (HBR), 22/8 1 Hanstholm Havn (TRK) og 30/8 1 Hirtshals Havn (AØ). Der er ikke set de store antal i efteråret, nævnes kan 22/9 5 Ørhage (KBC), 30/10 3 Ø Slette Strand (IZN). Eneste to cifrede antal 7/11 17 Frederikshavn (SEF).

Sum: 266. 1. halvår 172, 2. halvår 94. Observationer 82. Indsendere 34. Lokaliteter 13.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
104	65	1	-	2	-	-	4	34	22	32	2

Almindelig Ryle (Calidris alpina): 05120

Årets sum er noget nær en bundskrabber med den næstlaveste sum og langt under gennemsnittet for 1977-2004 (202.408). Det kunne være fint med flere tællinger i marts, april og maj samt august, september og oktober ved især Egense og på Læsø. Fra første halvår kan nævnes 3/1 600 Als Odde (HHL), 5/4 2760 Agger Tange (HHN), 6/5 900 Egholm (MP), 10/5 2700 Gerå (OBKR), 17/5 1800 Østerkær Enge (RSN) og 23/5 1500 Nordmandshage (RSN). Blot få ynglende ryler er indsendt. Fra andet halvår er de største tal 20/7 750 Nordmandshage (RSN), 28/7 1200 Gerå (RSN), 5/8 2500 Agger Tange (HRS), 19/8 1200 Østerkær Enge (MP), 28/8 5000 Korsholm (WJ) og sidste fire-cifrede tal 6/9 1000 Kysterne (GRA).

Sum: 80.776. 1. halvår 38.100, 2. halvår 42.676. Observationer 582. Indsendere 101. Lokaliteter 95.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1736	520	4023	9085	22.025	711	7259	20605	9127	3759	1629	297

Kærløber (Limicola falcinellus): 05140

Med ca. 8 fra foråret og 4-5 fra efteråret et stort år. I foråret ses 15/5 1 Arup Holm (HHN), 21-24/5 1 Viskum (flere obs.), 21-23/5 3 Gerå (RSN JW), 26/5 1 og 28/5 1 Stensnæs (HHB PR), 2-3/6 1 Ulvedybet (SSC HAC) og 2/6 1 Jerup Strand (LN). Det kan i denne sammenhæng nævnes, at der 22/5 ses 11 ved Vidåslusen og i det nordtyske Vadehav er der forekomster på 19 og 21 (Netfugl.dk).

På sydtrækket ses den første 17/7 1 Gerå og her ses også 1 19/7 og 26/7 (alle RSN) – mulige gengangere blandt disse. Desuden 17/8 1 Gerå (HHN), 4/9 1 Ulvedyb (BJ) og 11/9 1 Lønnerup Fjord (HHN).

Prærieløber (Tryngites subruficollis): 05160

Ét fund 3/10 1 Revlbuske, Lønnerup Fjord (SHN) er godkendt af SU, som det 7. nordjyske og 26. danske fund.
Desuden er et fund fra Vejlerne fra oktober under behandling af SU.
Arten er SU-art. Der må ikke refereres til observationer, der ikke er godkendt af SU.

Brushane (Philomachus pugnax): 05170

Et rigtigt dårligt år med en årssum hele 58% under gennemsnittet for de sidste 10 år (1994-2003) på 24.046, hvilket nok udelukkende kan tilskrives manglende optællinger i Vejlerne, som følge af feltstationens lukning. Det er nok årssummer i denne størrelsesorden, vi skal vænne os til!
Året starter som så ofte før med en flok på Sydmors: 3/1 28, 18/1 31, 20/1 16 og 23/1 30 alle Glomstrup Vig (MK JKK PR TBN). Sydmors har hvert år siden 1990 (vinteren 2002-2003 undtaget) huset overvintrende Brushans.
De første på forårstræk bliver 16/3 1, 21/3 2 og 24/3 37 alle Bygholm Vejle (HHN DN), samt 24/3 1 Lund Fjord (DN).
Det ringe forårstræk topper primo maj med 1/5 87 Viskum (FRO MK TRK), 2/5 341 Østlige Vejler (HHN) og 7/5 941 Vestlige Vejler (HHN JFA HRC) og ebber langsomt ud efter medio maj.
Af territoriehævdende hunner/par er følgende registreret af HHN i Vejlerne: 6 Bygholm Vejle, 1 Glombak, 1 Vesløs/Arup og 1 Østerild Fjord.
Fra ult. juni ses de første returtrækkere, 28/6 120 Østlige Vejler (TBN HHN) og 30/6 30 Agger Tange (MO RDN SSL RSN). Adulttrækket topper ult. juli – pri. aug. med 24/7 350 Østlige Vejler (HHN), 8/8 250 Agger Tange (HRS). Juveniltrækket ses bredt med 13/8 270 Agger Tange (HRS HHN), 3/9 250 Østerild Fjord (CSS) og 11/9 395 Lønnerup Fjord/Revlbuske (HHN).
I løbet af oktober daler antallet af fugle kraftigt, og de sidste observationer er 6/11 9 Bygholm Vejle, 20/11 8 Thorup Fjordholme og 4/12 1 Bygholm Vejle (alle HHN), hvilket er ganske normalt.
Sum: 10.140. 1. halvår 3903, 2. halvår 6227. Observationer 280. Indsendere 60. Lokaltiteter 38.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	105	-	67	977	2461	303	1898	3075	1123	113	17	1

Enkeltbekkasin (Lymnocyrtus minimus): 05180

Et meget normalt år (10-årsgennemsnit (1994-2003) på 69) med et par vinter- og forårsobservationer samt overvægt af observationer i oktober og november. Dog er det bemærkelsesværdigt med kun otte fugle fra Viborg Amt. Skagen står for hele 66 % af årssummen. Herfra er der nok en del gengangere, så det reelle antal er noget lavere end 58.
Året starter med fem vinterobservationer, 22/1 1 Nordmandshage (RSN), 23/1 1 Mølholm (PR), 28/1 1 Lindenberg Å's udløb (TBA), 17/2 1 Hirtshals Øststrand (KBC SSC RSN) og 17/2 1 Sandmilen, Skagen (LAM).
Fra forårstrækket er der følgende observationer: 5/4 2 Grenen (RoC), 7/4 1 Stensnæs (RSN) og 1+7/5 1 Grenen (RoC FSH), sidstnævnte er ret sen.
Efterårstræk registreres først relativt sent med de første observationer 1/10 1 Nors Sø (HHL), 2/10 4 Nørre-ådal (MK) og 7/10 2 Grenen (KNP). Det topper medio oktober med 11/10 7 Grenen (KNP) og 19/10 4 Rærup (RSN).
Året slutter med tre vinterfund: 11/12 2 Mariager Fjord vest (NF), 19/12 1 Sandmilen, Skagen (LAM) og 27/12 1 Skansehavnen, Frederikshavn (MST TRK RSN).
Sum: 58. 1. halvår 10, 2. halvår 50. Observationer 40. Indsendere 21. Lokaltiteter 14.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	3	2	-	3	2	-	-	-	-	36	10	4

Dobbeltbekkasin (Gallinago gallinago): 05190

2004 blev et år med en ret lav årssum, idet den er 42% under gennemsnittet for de sidste 10 år (1994-2003) på 13.154. Hvis man tager i betragtning, at Vejerne nok langt fra er dækkende optalt pga. lukningen af feltstationen, er årets sum dog hæderlig.

Året starter med et begrænset antal vinterfugle med første observation 2/1 2, 5/1 3 og 7/1 1 - alle Lønnerup Fjord (TNY RSN ABK). Forårstræk ses fra 14/3 13 T/TF Grenen, Skagen (RoC) og kulminerer i april med 4/4 18 T + 6 R Grenen (RoC LAM), 17/4 20 Liver Å (HHL) og 17/4 10 R + 8 SV Grenen (KNP RoC). Efter primo maj ses nok hovedsageligt lokale ynglefugle.

Af disse er der indrapporteret ca. 88 syngende fugle, hvilket er pænt, når man tager den sporadiske optælling af Vejerne i betragtning. Flest 25/4 11 Liver Å (HHL), ca. 11 Skagen Odde nord for Skagen by (PR KNP LAM RoC m.fl.) og 1/6 8 Lodskovvad (AØ).

Første større ansamling under returtrækket er 7/7 270 Agger Tange (HRS). Adulttrækket toppe i august med 9/8 548 Bygholm Vejle (HHN), 9/8 302 Agger Tange (HRS), 10/8 160 Viskum (TBR), 11/8 260 Ulvedybet (PR) og 12/8 141 Slette Strand (IZN). Juveniltrækket toppe i september, hvorfra følgende kan nævnes: 3/9 117 Toftesø (HAC), 3/9 200 Kogleakssøen, Bygholm Vejle (CSS), 5/9 130 Ulvedybet (WS), 6/9 140 Lønnerup Fjord (HHN), 25/9 121 Uggerby Å (AØ) og 29/9 110 Lønnerup Fjord (HHN). De sidste trecifrede antal er 11/10 400 Østlige Vejler (TN) og 14/10 150 Agger Tange (GGU). Herefter daler antallet gennem november og december med sidste to cifrede antal 20/11 14 Onsild Ådal (CSS).

Årets slutter med 27/12 1 Nørreådal (TBR), 29/12 1 Frydenstrand (TBN), 29/12 3 Gerå (RSN) og 31/12 1 Bunken Klitplantage (KEC).

Sum: 7677. 1. halvår 474, 2. halvår 7203. Observationer 391. Indsendere 63. Lokaliteter 96.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	13	6	45	277	86	47	446	4060	1405	1014	254	24

Tredækker (Gallinago media): 05200

Et dårligt år med blot to fund; 2/8 1 Nordstrand, Skagen (KNP) og 10/9 1 Gl. Vesløs (SBr).

Skovsneppe (Scolopax rusticola): 05290

Årssummen er 23% under gennemsnittet for de sidste 10 år (1994-2003) på 171. Dette skyldes, som i 2003, et meget ringe efterårstræk.

Året starter med en del vinterfugle. Årets første er 3/1 1 Nors Sø (TBN), 4/1 1 Agger Tange (PWB) og 4/1 1 Poul Eeg Camping, Skagen (RoC EC KEC).

Forårstræk ses fra pri. marts. De største antal herfra er 6/3 3 Liver Å (HHL), 7/3 3 Slette Å (DN), 16/3 10 Skagen Klitplantage (via RoC). Efter ult. april har langt de fleste trækgæster nok forladt landsdelen.

Følgende territoriehævdende fugle er indsendt: 20/5 1 Bunken Klitplantage (TRK), 27/6+2/7 8 Læsø Klitplantage (LBO) og 6/7 1 Skørping (CSS). Derudover er der fra yngletiden disse observationer, som nok også er lokale ynglefugle: 24+26/5 1 Rold Vesterskov (TRK), 1+8/6 2 Kompedal Plantage (FRO TBN), 10/6 3 Tofte Skov (TC) og 1/8 1 Lilleheden Klitplantage (KUP).

De første på efterårstræk er 10/10 1 Mulbjerg (WS), 10/10 1 Rold Vesterskov (TRK), 16/10 1 Skyum (LFD) og 20/10 1 Eskær Skov (BKR). Der er ingen store tal fra efterårstrækket, men nævnes kan 27/10 2 SV Skagen (RoC), 28/10 2 skudt og 18/11 2 begge Børglumkloster Skov (JTN), 23/11 2 Lihme (FRO) og 28/11 2 Heden, Hals (LYA).

Dobbeltbekkasin, Jerup Enge, august 2004. (Foto: Arnold Houmann).

Året slutter med pænt med fugle, blandt andet 12/12 2 Heden, Hals (LYA), 17/12 3 og 18/12 2 begge Børglumkloster Skov (JTN), 26/12 2 Kielstrup Sø (BH), 27/12 2 Poul Eeg Camping, Skagen (KEC) og 29/12 2 Rasmusmose (LYA). Rosinen i pølseenden bliver dog 31/12 1 Bunken Klitplantage (KEC).

Sum: 131. 1. halvår 79, 2. halvår 52. Observationer 95. Indsendere 33. Lokaliteter 56.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
9	5	35	10	6	14	1	1	-	12	19	19

Stor Kobbersneppe (*Limosa limosa*): 05320

Forårsaget af lukningen af Vejlernes Økologiske Feltstation er årets sum hele 59 % under gennemsnittet for de sidste 10 år (1994-2003) på 5143. Vi skal nok forvente lignende årssummer i de kommende år.

Årets første ses til normal tid 14/3 2 Glombak Vejle (HHN), 14/3 4, 15/3 14 og 16/3 17 alle Bygholm Vejle (HHN FRO).

Som sædvanligt domineres materialet af observationer fra Vejlerne og i mindre grad Agger Tange.

Af observationer fra andre lokaliteter i første halvår er der følgende: 10/4 1 Vester Hassing Enge (PHK SKR RSN), 22/4-26/5 1 Viskum (TBN MK FRO TBR KBC), 23/4 1 Østerådalen (SSC), 25/4 1 Ø Grenen, Skagen (RoC m.fl.), 27/4 2, 5/6 1 og 22/6 7 alle Ulvedybet (DN SSC KKK RSN), 29/4 1 T Nordstrand, Skagen (HST MER), 2/5 1 Egense (PS), 8/5 1 Slette Strand (IZN) og 23/6 1 Stokken, Læsø (PR).

De største tal fra første halvår fra hhv. de Østlige og Vestlige Vejler er 2/4 170 Bygholm Vejle (TA EKR) og 16/6 69 Læsvig, Arup Vejle (HHN).

Eneste indikation om Vejlernes ynglebestand er 29/4 44 territoriehævdende Bygholm Vejle (SPP), hvilket forhåbentlig ikke er dækkende for den sande størrelse. Fra Agger Tange er det største tal fra første halvår 18/5 115 Agger Tange (HHN), hvilket dækker over 58 kortlagte territorier, hvilket er mange.

Fra juli forsvinder de fleste af fuglene fra Vejlerne, mens der stadig ses store ansamlinger på Agger Tange, max. 24/7 135 (TRK). I løbet af august tynder det også ud i antallet her, og de sidste observationer herfra bliver 21/8 1 og 24/8 3 (MER HHN). Fra Vejlerne er topnoteringen fra andet halvår 7/7 15 Bygholm Vejle (HHN). Herudover skal blot 13/7 1 og 14/7 2 Agerø (FFA), 8/8 1 Nordmandshage (SEM), 13/8 8 Ørum Sø (HHN) og 29/8 1 Ø Als Odde (TN) nævnes. Sidstnævnte blev samtidig årets sidste. Flere af de sene fugle kunne tænkes at dreje sig om racen islandica.

Sum: 2107. 1. halvår 1592, 2. halvår 515. Observationer 90. Indsendere 33. Lokaliteter 15.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	343	332	223	694	474	41	-	-	-	-

Islandsk Stor Kobbersneppe (*Limosa limosa islandica*):

Året bød på små 20 fugle på de sædvanlige få lokaliteter, hvilket er det ringeste resultat, siden racen røg af SU-listen i 2001. I 2001 og 2002 sås 24 henholdsvis hele 95 fugle.

Fra første halvår vel ca. 6 forskellige fugle – alle adulte i sommerdragt: 26/3 1, 28/3 3 og 17/4 1 Bygholm Vejle (HHN PEN BRS APN), 18/5+30/6 1 Agger Tange (HHN MO RDN SSL RSN) og 6/6 1 Læsvig (HHN). Fra andet halvår kan det samlede antal skønnes til ca. 12 forskellige fugle – alle 1K: 7/8 1 Jerup strand (AØ), 13+15/8 2, 24/8 1 og 2/10 2 alle Agger Tange (HHN JKK FRO), 25/8 1 1K Amtoft Vig (HHN), 25/8+5/9 1, 8/9 3, 20/9 4 og 24/10 1 alle Ulvedybet (PR ULV SSC HMT HHB OK), samt 29/9 1 Bygholm Vejle (LHH HLL).

Sum: 27. 1. halvår 8, 2. halvår 19. Observationer 18. Indsendere 19. Lokaliteter 6.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	4	1	1	2	-	8	8	3	-	-

Lille Kobbersneppe (*Limosa lapponica*): 05340

Som forrige år et år under sædvanligt niveau, idet årssummen er 33 % under gennemsnittet for de sidste 10 år (1994-2003) på 14.513. Lidt flere tællinger på Læsø og østkysten af Vendsyssel i maj kunne hæve årssummen betragteligt. Desuden skal det nævnes, at efterårstrækket er meget dårligt dækket, således meget lave summer for september og oktober!

Året starter med en overvintrende flok ved Agger Tange/Krik Vig, idet der 3/1-7/3 ses op til 11 fugle her

(TRK PCH TBN JKI HHN). Derudover blot 18/1 7 Nibe Havn (DN) og 26/1 2 Als Odde (HLL). Forårstrækket starter med. marts med 14/3 1 Ø Nordstrand (KNP), 14/3 1 S Stensnæs (RSN), 14/3 1 Gjølbredning (DN), 15/3 1 S Hirtshals Fyr (RSN) og 25/3 85 Agger Tange (FRO). Det kulminerer i maj. De største obs. er 16/4 1153 SØ Stokken, Læsø (BKR), 9/5 1850 Mariager Fjord østdel (TN), 10/5 210 Gerå (BKR), 12/5 2400 Læsø (FHK) og 26/5 197 Østerkær, Gjølbjerg (MP). Efter primo juni er det nordgående træk overstået, hvorfor det må formodes, at 22/6 477 Læsø (PR) drejer sig om oversomrende ikke-ynglende fugle. I løbet af juli påbegyndes de adultes returtræk, og det kulminerer ult. juli – med. august med største observationer 24/7 400 Agger Tange (TRK), 4/8 65 Pletterne (CSS) og 11/8 91 Ø Bulbjerg (TBR). Fra det meget sølle juveniltræk er de fleste observationer fra Agger Tange – max. 16/10 50 (GGU). Ellers kan nævnes 14/9 32 SV Grønhøj Strand (JØP) og 12/10 40 Dråby Vig (PGH). De sidste observationer falder meget usædvanligt allerede i oktober med 15/10 12 og 16/10 50 begge Agger Tange (JBO GGU) og 18/10 1 Revlbuske (HHN).

Sum: 9657. 1. halvår 7700, 2. halvår 1957. Observationer 139. Indsendere 45. Lokaliteter 40.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	28	-	123	1635	5423	491	747	978	88	144	-	-

Lille Regnspove (Numenius phaeopus): 05380

Et år med en lav årssum, som er 17 % under gennemsnittet for de sidste 10 år (1994-2003) på 1148. Især forårstrækket svigter. Årets første er til normal tid med 17/4 1 Ø Nordstrand (DN), 17/4 4 Als Odde (AWM), 17/4 1 Ø Bulbjerg (HHN), 18/4 1 Toftesø (MD), 18/4 1 Viskum (MK) og 19/4 2 Ø Nordstrand (KNP). Fra forårstrækket, der topper pri. maj, er de største observationer 5/5 31, 8/5 19, 9/5 19 og 10/5 21 alle Ø Nordstrand, Skagen (JHC PR RT PEC) samt væk fra Skagen 10/5 15 Agger Tange (HRS). De sidste fugle på forårstræk ses ult. maj. Returtræk ses fra med. juni med 8/6 1 V Grenen, Skagen (PR) og 15/6 1 SV Ørhage (HHN). Adulttrækket topper med. - ult. juli, f.eks. 17/7 55 Grønnestrand (RHJ), 21/7 45 SØ Vesterø Havn (FHK) og 31/7 47 Slettestrand (IZN). Fra juveniltrækket er de største noteringer 16/8 55 V Lild Strand (OGJ) og 18/8 89 Slette Strand (IZN). Årets sidste observation er 11/9 1 Agger Tange (KEB), 25/9 1 Stensnæs (KRA) og 6/10 1 S Ørhage (AEC JSH HHN SKAT JHC). Sidstnævnte er ret sen.

Sum: 955. 1. halvår 242, 2. halvår 713. Observationer 144. Indsendere 49. Lokaliteter 40.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	41	191	10	388	319	5	1	-	-

Stor Regnspove (Numenius arquata): 05410

Året må siges at være normalt, idet årssummen er ret tæt på gennemsnittet for de sidste 10 år (1994-2003) på 21.705. Dog er fordelingen med næsten lige mange i begge halvår lidt usædvanlig. Der ses normalt klart flest i 2. halvår. Materialet er domineret af observationer fra Limfjordens to udmundinger Hals-Egense (PR SEM m.fl.) og Agger Tange/Krik Vig (HHN TRK m.fl.). Månedsmax. for hver af disse områder er angivet i nedenstående tabel. De største tal væk fra skemalokaliteterne fra vinteren er 26/1 254 Als Odde (HLL), 1/2 124 Helligsø (HHL) og 18/2 120 Østerkær, Gjølbjerg (DN). Forårstrækket indledes med. marts og i slutningen af marts ses en del store ansamlinger, flest 25/3 130 Karby (FRO), 28/3 135 Østerkær, Gjølbjerg (DN), 28/3 210 Lønnerup Fjord (PEN) og 31/3 133 Hovsør Røn (AS). Det topper dog først i april med 8/4 135 Staun, Barmer og Valsted Enge (DN), 14/4 200 Bovet Bugt (BKR), 18-26/4 827 T Skagen (RoC m.fl.), flest 20/4 450 T Grenen (RoC MHE JPE HTR) og 23/4 105 N Hirtshals Fyr (MO RHJ RSN). De sidste fugle, der kan tænkes at hidrøre nordtrækkere er 9/5 140 Pletterne (TN) og 53 NØ Ulvedyb (ULV). Efter pri. maj ses ikke mange fugle, bortset fra på de to skemalokaliteter, hvilket nok i høj grad kan tilskrives oversomrende ikke-ynglende fugle. Der er indrapporteret 27 ynglepar eller spillende fugle, flest 8 Lille Vildmose området (HAC JN1 NF) og 5 Bulbjerg (HHN). Returtrækket indledes pri. juni med 9/6 5 SV, 12/6 1 SV og 13/6 2 SV alle Grenen (RoC). Fra ult. juni kommer der for alvor gang i den med 23+30/6 260 Lille Vildmose (TC) og 23/6 165 Tømmerby Fjord (SB). Fra efterårstrækket er de største observationer væk fra skemalokaliteterne 2/7 395 Thorup, Klim og Gøttrup

Fjordholme (HHN), 4/8 620 Pletterne (CSS) og 11/9 190 Mariager Fjord østdel (TN). Året slutter med følgende større vinterflokke 27/11 80 Staun, Barmer og Valsted Enge (ASH), 5/12 90 Sindrup Vejle (HHL) og 25/12 210 Mariager Fjord østdel (TN). Se desuden skemaet.

Sum: 21.923. 1. halvår 10.651, 2. halvår 11.272. Observationer 547. Indsendere 94. Lokaliteter 106.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	1879	1583	2296	2964	776	1153	2114	4544	1027	1727	1363	497
Agger Tange/ Krik Vig - max.	400	441	340	310	111	130	255	700	18	203	110	-
Hals-Egense - max.	208	11	-	5	96	-	230	450	420	425	515	-

Sortklire (Tringa erythropus): 05450

Et katastrofalt dårligt år med en årssum på hele 68% under gennemsnittet for de sidste 10 år (1994-2003) på 2318. Grunden til dette skal dels søges i lukningen af feltstationen i Vejlerne, men også i et utroligt sparsomt efterårstræk, især af ungfugle, hvilket resulterer i meget lave summer i september og oktober. De første trækgæster ses til normal tid i april; 7/4 1 Bygholm Vejle (HHN), 17/4 1 Havnø (AWM), 19/4 2 Ulvedybet (RSN) og 19/4 4 Viskum (TBN). De største tal fra forårstrækket bliver 29/4 11 Gerå (RSN), 7/5 10 Østlige Vejler (HHN) og 9/5 16 Ulvedybet (AFR). Efter pri. maj er forårstrækket stort set overstået. Det første sikre bevis på returtrækket er 9/6 1 IT Grenen (RoC), 10/6 1 Hulsig Hede (PR), 12/6 8 T + 1 Grenen (RoC) og 12/6 3 Viskum (MK TRK). Under den første bølge af returtrækkende adulte fugle (hovedsageligt hunner) er største tal 17/6 39, 28/6 23 og 2/7 30 alle Bygholm Vejle (HHN TBR). Væk herfra er største observation 22/6 7 Ulvedybet (SSC RSN) og 25/6 8 Gerå (RSN). Den anden kulmination af adulte fugle (nok hovedsageligt hanner) finder sted pri. august med største tal 23/7 25 og 1/8 42 begge Bygholm Vejle (HHN). I perioden juli – august er der ingen observationer på over fem fugle fra andre steder end de Østlige Vejler. Fra ult. juli begynder de første juvenile fugle så småt at indfinde sig og følgende større tal fra august måned repræsenterer nok en blanding af gamle og unge fugle: 5/8 50 og 9/8 45 begge Bygholm Vejle (HHN). Fra september og oktober, hvor langt de fleste adulte fugle har forladt landsdelen skal 11/9 10 Østerild Fjord (HHN), 12/9 12 Ulvedybet (JØP), 3/10 20 Bygholm Vejle (HAC) og 15/10 16 Lønnerup Fjord (JKP) nævnes. Årets sidste observationer falder ult. oktober, hvilket er tidligere end normalt. Disse er 19+24/10 1 Rærup (SSC HHB MLU) og 24/10 4 Perlen, Ulvedybet (SSC GUS).

Sum: 737. 1. halvår 284, 2. halvår 453. Observationer 146. Indsendere 50. Lokaliteter 24.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	33	92	159	146	210	49	48	-	-

Rødben (Tringa totanus): 05460

Et rigtigt dårligt år med en årssum, som er 52% under gennemsnittet for de sidste 10 år (1994-2003) på 22.211. Årsagen er nok dels lukningen af Vejlernes Økologiske Feltstation, samt at der ikke længere gennemføres DMU-tællinger på Vendsyssels østkyst. Desuden registreres der forbavsende få vinterflokke i begge halvår. Af vinterflokke, der nok næsten udelukkende består af Islandske Rødben (ssp. robusta), kan nævnes 15/2 110 Egense (WS), 6/3 51 Virksund (KRN) og 7/3 159 Krik Vig (HHN). Fra forårstrækket, der topper bredt i april og maj, er de største observationer 16/4 160 Sønder Nyland (BKR), 27/4 112 Agger Tange (TRK) og 9/5 210 Pletterne (TN). Blot ca. 111 ynglepar er indrapporteret. Det skal dog nævnes, at Vejlerne ikke er optalt i år. Den virkelige bestand tæller

Rødben, Agger Tange, 11. juli 2004. (Foto: Jens Kristian Kjærgaard).

formentlig over 1000 par, heraf som regel min. 600 i Vejlerne. Flest ynglepar er registreret 28 Gjølvej, Ulvedyb (DN), 9 Toftegårds Enge (MP), 12 Ny Spøttrup Enge og 15 Agerø (begge FRO). Ult. juni ses de første større ansamlinger på returtrækket f.eks. 22/6 120 Ulvedyb (SSC RSN) og 25/6 161 Agger Tange (TRK). Største efterårstal er 4/8 150 Pletterne (CSS) og 13/8 220 Agger Tange (HHN) og 12/10 500 Dråby Vig (PGH).

Fra vinteren er de største observationer 7/11 110 Skansehavnen (SEF), 6/12 Als / Øster Hurup (TN), 17/12 57 Egense (KRA) og 29/12 65 Frydenstrand (PNN).

Sum: 10.077. 1. halvår 5554, 2. halvår 4523. Observationer 565. Indsendere 80. Lokalteter 98.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
452	517	624	1636	1512	813	769	1831	467	816	334	306

Damklire (Tringa stagnatilis): 05470

Ét fund i år, nemlig 2-3/9 1 Krapårnet, Bygholm Vejle (CSS), er godkendt som landsdelens 12. fund og kun det 3. fra efteråret.

Arten er SU-art. Der må ikke refereres til observationer, der ikke er godkendt af SU.

Hvidklire (Tringa nebularia): 05480

Et dårligt år med en årssum på 44% under gennemsnittet for de sidste 10 år (1994-2003) på 8401. Grunden hertil er nok dels lukningen af Vejlernes Økologiske Feltstation, samt at der ikke længere gennemføres DMU-tællinger på bl.a. Vendsyssels østkyst og ikke mindst få store observationer fra især forårstrækket. Årets første ses lidt tidligere end normalt, nemlig 6/4 1 Simested Ådal (TBN), 11/4 1 Rotholmene (via HHL), 11/4 1 Hovsør Røn (PWB) og 13/4 1 Ulvedyb (DN).

Forårstrækket kulminerer ult. april - pri. maj, f.eks. 29/4 85 Gerå (RSN), 3/5 105 Egense (WJ) og 9/5 188 Pletterne (TN). Efter med. maj ses kun få fugle på forårstrækket.

Returtrækket indledes med. juni, men først sidst i måneden ses nævneværdige tal f.eks. 25/6 32 Gerå (RSN) og 28/6 42 Bygholm Vejle (TBN). Det kulminerer ult. juli - pri. august med største observationer; 26/7 80 Asaa (RSN), 29/7 105 Ulvedyb (SSL RSN) og 5/8 97 Bygholm Vejle (HHN). Disse observationer drejer sig nok hovedsagligt om adulte fugle. Fra juveniltrækket er der ikke mange store observationer, men nævnes kan 19/8 44 Ulvedyb (MP), 3/9 40 Lynderup (KIA) og 7/9 31 Agerø (JKK).

I løbet af september og oktober tynder det voldsomt ud i fuglene, og de sidste observationer bliver 19/10 3 Rærup (RSN), 19/10 2 Nørre Utrup Enge (GRA), 24/10 4 Rærup (SSC HHB) og 27/10 2 Nordmandshage (PR).

Sum: 4960. 1. halvår 1938, 2. halvår 3022. Observationer 419. Indsendere 65. Lokalteter 55.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	575	1133	230	1242	1390	317	73	-	-

Svaleklire (Tringa ochropus): 05530

Et år med en lav årssum, som er 18% under gennemsnittet for de sidste 10 år (1994-2003) på 669. Dette er egentligt en fin årssum, når man tager i betragtning, at der kun er mangelfulde tal fra Vejlerne. Det er især 2. halvår, der er under middel.

Der gøres tre vinterfund i januar, hvilket er ganske normalt. Disse er 1/1 1 Skinderup (MK) 20/1 1 Tapdrup (TBN) og 22/1 1 Døstrup Bæk, Hobro (HST).

Derefter ingen fugle før forårstrækket sætter ind med. marts - pri. april med de første observationer 18/3 1 Poulstrup, Hjørring (BHJ), 23/3 2 Nøreng, Sundsøre (FRO), 2/4 1 Tømmerby (JPK) og 2/4 2 Onsild Ådal (CSS). Forårstrækket kulminerer med. - ult. april med 17/4 12 T Skagen (RoC DN KNP), 22/4 19 Onsild Ådal (CSS) og 23/4 14 T Grenen (RoC). De sidste på forårstræk ses 7/5 1 T Grenen, Skagen (RBC), 9/5 2 Ø Nordstrand, Skagen (HAC) og 16/5 1 Ulvedyb (ULV).

Returtrækket indledes allerede i starten af juni med 31/5 1 Viskum (MK), 2/6 1 Skinderup (GM), 3/6 1 Østerådal (SSC), 3/6 1 Blåhøl (HHB) og 3/6 1 Skårup Odde (AS). Adulttrækket topes ult. juli, f.eks. 24/7 12 Ulvedyb (TA) og 25 Bygholm Vejle (HAC), medens juveniltrækket kulminerer pri. - med. august med 7/8 9 Agger Tange (JKK) og 13/8 20 Bygholm Vejle (HAC).

Årets sidste bliver 13/9 1 SV Grønhøj Strand (JØP) og 24+26/10 1 Sødal Skov (TRK). Hvorvidt sidste obser-

vation kan påregnes vinterfund kan diskuteres, men den falder i hvert fald et godt stykke tid efter hovedtrækket er overstået.

Sum: 546. 1. halvår 266, 2. halvår 280. Observationer 207. Indsendere 50. Lokalteter 52.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
3	-	3	198	20	42	155	112	11	2	-	-

Tinksmed (*Tringa glareola*): 05540

2003 blev et virkeligt godt år med Tinksmed i Nordjylland, idet årssummen er hele 68% over gennemsnittet for de sidste 10 år (1994-2003) på 2078. Dette skal især ses i lyset af den mangelfulde optælling af Vejlerne. Viskum står for 52 % af årssummen, hvilket er virkelig imponerende lokalitetens størrelse taget i betragtning. Årssummen er den næsthøjeste nogensinde kun overgået af år 2000 (3671). Den første fugl er lidt tidlig, 17/4 1 Ø Nordstrand (DN), de næste mere normale, 21/4 1 Stensnæs (PR), 21/4 1 Østerådal (GRA), 21/4 2 Hundeleve Å (HHL) og 23/4 3 Viskum (MK TRK FRO). Forårstrækket er meget koncentreret både med hensyn til tid og sted, idet Viskum totalt dominerer. Største observationer herfra falder indenfor kulminationsperioden pri. maj med 4/5 358 Viskum (TBN), hvilket er ny NOK-rekord og sandsynligvis ny forårsrekord i DK. Til sammenligning er største observation fra resten af landsdelen 6/5 55 Onsild Ådal (CSS), 7/5 33 T Grenen (RoC) og 7/5 33 Østerild Fjord (HHN). Returtrækket af adulte fugle indledes med. juni og sidst i måneden ses de første lidt større tal, f.eks. 22/6 17 Ulvedybet (RSN), 24/6 22 Viskum (TRK) og 30/6 21 Bygholm Vejle (HHN). Kulminationen på adult-trækket bliver 21/7 55 og 24/7 114 begge Ulvedybet (RSN TA). Ungfuglene topper med. august, f.eks. 10/8 32 Læsvig, Arup Vejle (HHN), 13/8 46 S Hanstholm Vildtreservat (JJA) og 15/8 65 Ulvedybet (IZN). Årets sidste observationer falder tidligt med 4/9 3 Ulvedybet (NF), 7/9 1 Østlige Vejler (LPJ) og 12/9 2 Ulvedybet (JØP).

Sum: 3497. 1. halvår 2475, 2. halvår 1022. Observationer 239. Indsendere 52. Lokalteter 25.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	250	2101	124	416	596	10	-	-	-

Terekklire (*Xenopus cinereus*): 05550

5/5 1 Tusholm, Læsø (KO) er godkendt af SU som landets 35. og NJ's 8. fund. Af de tidligere syv fund er to fra maj, to fra juni, ét fra juli og to fra september. Geografisk fordeler fundene sig på Jerup Strand, Rærup, Blokhuse, Vejlerne (3) og Agger Tange. Arten er SU-art.

Mudderklire (*Actitis hypoleucos*): 05560

Årssummen er meget tæt op ad sidste års (1335) og således stadig under (17%) gennemsnittet for de sidste 10 år (1994-2003) på 1590. Det er normalt med flest fugle i 2. halvår. Årets første ses til normal tid 16/4 2 V Estvadgård Plantage (LN), 18/4 1 Skagen Havn (HEM via RoC) og 19/4 1 Nørre Uttrup Enge (GRA). Forårstrækket kulminerer i maj, f.eks. 7/5 27 Ø Nordstrand (PR), 10/5 33 Skagen Havn (via RoC) og 22/5 35 Viskum (TBN MK TBR). De sidste forårstrækkere ses ult. maj med absolut sidste 31/5 1 Toftesø (TC). Første observation fra efterårstrækket gøres ult. juni, 26/6 1 Toftesø (TC), 26/6 1 Bygholm Vejle (PEN) og 30/6 8 Kølsen Enge (TRK). Returtrækket topper bredt ult. juli – ult. aug. De største observationer er 29/7 70 Agger Tange (JKK), 9/8 35 Bygholm Vejle (HHN), 1/9 17 Rærup (ATL). De sidste trækgæster ses til normal tid pri. oktober, 3/10 1 Lønnerup Fjord (HAC), 8/10 1 Rærup (ATL), 10/10 1 Sejlstrupgård (HHL). Helt usædvanligt slutter året med en af de meget sjældne vinterobservationer, endda juleaften, 24/12 1 Sildehagen, Mariager Fjord (CSS). Fuglen blev set opflyvende på kort afstand.

Sum: 1323. 1. halvår 584, 2. halvår 739. Observationer 281. Indsendere 51. Lokalteter 64.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	34	540	10	280	377	78	3	-	1

Stenvender, Klitmøller, 23. august 2004. (Foto: Peter Nielsen).

Stenvender (*Arenaria interpres*): 05610

Et godt år, hvor årssummen er 36 % over gennemsnittet for de sidste 10 år (1994-2003) på 919. Materialet domineres især af observationer fra Frederikshavn / Jerup Strand og Agger Tange og især af observationer fra 2. halvår.

Der ses overvintrende fugle på flere lokaliteter end normalt. Alle nævnes: 3+18/1 6 Skansehavnen, Frederikshavn (SEF), 3/1-6/2 op til 3 Hanstholm Havn / Roshage (MKP DN m.fl.), 4/1-25/3 op til 9 Agger Tange / Krik Vig (TRK FRO m.fl.), 17/1 1 og 25/1 2 Strandby / Jerup Strand (BHJ), 20/1 3 Rotholmene (PR), 21/1 14 Holmkær (AS), 15/2-11/3 op til 16 Grenen / Skagen Havn (RoC OBO RSN) og 15/2-7/4 op til 14 Lyngså / Stensnæs (FRO RSN KRA).

Forårstrækket ses fra 10/4 25 Agger Tange (PCH). Det spæde forårstræk kulminerer med. maj - pri. juni med de største observationer 12/5 9 Kølpén (SEM), 18/5 13 Agger Tange (HHN) og 6/6 13 Stensnæs (LYA). Eneste oplysning fra ynglepladserne er 1 par Hirsholmene (Jens Gregersen).

Returtrækket registreres fra ult. juni 30/6 9 Agger Tange (RDN MO SSL RSN) og kulminerer bredt august - med. september med en række store observationer fra Agger Tange, flest 13/8 52 (HHN). De største tal væk fra Agger Tange er 21/8 29 S Ørhage (EEE), 28/8 35 Korsholm (WJ) og 14/9 11 R og 26 S Ørhage (HHN). Efter pri. oktober er de fleste trækfugle forsvundet, og der ses igen primært fugle på de faste overvintrings-pladser. Observationerne er: 27/10 91, 16/11 32, 21/11 4, 27/11 48 og 12/12 29 alle Jerup Strand (BKR HHN KNP EØ), 3/11 1 og 7/12 2 begge Roshage / Hanstholm Havn (HHN FRO), 7/11 79, 20/11 28, 28/11 3 og 27/12 6 alle Frederikshavn Havn / Skansehavnen (SEF RSN), 7/11 1 Holmkær (AS), 23/11 2 Hou (LYA), 26/11 4 Strandby (EØ), 4-10/12 op til 4 Skagen Havn / Grenen (RoC) og 18/12 7 Agger Tange (LFD).

Sum: 1442. 1. halvår 361, 2. halvår 1081. Observationer 207. Indsendere 45. Lokaliteter 34 .

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	55	90	41	29	96	50	91	569	103	100	170	48

Odinshane (*Phalaropus lobatus*): 05640

Et sølle år med minimum otte forskellige fugle - bemærkelsesværdigt med ingen uden for Vejlerne eller Agger Tange.

Fra 1. halvår: 26+31/5+4/6 1 hun Bygholm Vejle (HHN), 1/6 2 hunner og 4-6/6 1 hun Østerild Fjord (HHN m.fl.) og 27/6 1 hun Glombak Vejle (MK) og 30/6 1 ad. Østerild Fjord (HHN).

Fra 2. halvår: 13/8 1 1K, 15+18+31/8 2 1K og 24/8 3 1K alle Agger Tange (HHN MK LFD JKK PCH FRO).
Sum: 20. 1. halvår 10, 2. halvår 10. Observationer 14. Indsendere 16. Lokaltiteter 3.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	2	8	-	10	-	-	-	-

Thorshane (Phalaropus fulicaria): 05650

Årets enlige fund falder ret usædvanligt i foråret, idet der 19/5 ses en hun i Skagen Havn (JA EJ via RoC). Fundet er det 8. nordjyske forårsfund (6 i Skagen og 2 i Vejlerne) og falder i forbindelse med en kraftig lavtrykspassage fra vest. Lidt usædvanligt med et år uden efterårsfund.

KJOVER

Mellemkjo ve (Stercorarius pomarinus): 05660

Tredje år i træk med en meget lav årssum. Foråret imponerer dog med flere observationer end vanligt. Til gengæld er forekomsten i efteråret usædvanlig lav.
Forårets observationer vedrører alle adulte af den lyse fase og er alle på nær to undtagelser fra Grenen og Nordstrand, Skagen. Alle nævnes: 5/5 2 Ø Nordstrand (JHC AEC m.fl.), 16/5 1 NV Grenen (RSN TRK m.fl.), 17/5 1 R Grenen (JHC m.fl.), 20/5 4 V Lild Strand (HHN m.fl.), 21/5 1 NV Grenen (RoC BIR PR), 25/5 1 NV Grenen (TE MFJ m.fl.), 26/5 1 NV Grenen (RoC m.fl.) og 29/5 1 N Krage Strand (PHA). Desuden to sommerobservationer: 26/6 1 2K V Hirtshals (LR) og 6/7 1 2K V Lild Strand (HHN).
I efteråret ses beskedne 17 ex. mellem 13/8 og 31/10, fordelt med Skagen (7), Ørhage (4), Agger Tange (2), Lild (1), Bulbjerg (1), Kandestederne (1) og Uggerby ås udløb (1).

Sum: 30. 1. halvår 13, 2. halvår 17. Observationer 23. Indsendere 18. Lokaltiteter 10.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	12	1	1	5	7	6	-	-

Almindelig Kjo ve (Stercorarius parasiticus): 05670

Årssummen er for en gang skyld langt over middel. Det skyldes primært et flot forårstræk ved Skagen, og nogle pæne forekomster ved vestkysten i august og september.
Forårets første er 5/4 2 N Tornby Strand (KUP) og samme dag 1 Ø Nordstrand, Skagen (KNP HAC). Ved

Almindelig Kjo ve, Grenen, 22. september 2004. (Foto: Knud Pedersen).

Skagen ses i perioden 5/4-26/6 i alt 301 Ø, 17 V og 88 R (flere indsendere), max. 19/4 26 Ø (RoC m.fl.), 23/4 27 Ø (EKR m.fl.), 2/5 24 Ø (JHC m.fl.) og 5/5 27 Ø (JHC m.fl.). Uden for Skagen ses kun få i foråret med største observation 23/4 12 N Hirtshals (RSN). Efterårets største forekomster er følgende: 16/8 36 V Lild Strand (OGJ), 20/8 57 S Ørhage (TRK) og 51 V Lild Strand (OGJ), 12/9 53 S + 11 N Ørhage (HHN m.fl.) og 14/9 79 S Ørhage (FRO HHN m.fl.). Årets sidste observationer er 29/10 1 NV Grenen, Skagen (RoC) og 1/11 1 V Slette Strand (IZN). En observation fra ultimo december ved Dråby Vig på Mors skal dokumenteres nærmere før den kan medtages i rapporten.

Sum: 1344. 1. halvår 367, 2. halvår 977. Observationer 418. Indsendere 48. Lokalteter 31.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	162	249	59	22	465	447	42	1	-

Lille Kjove (Stercorarius longicaudus): 05680

Foråret byder på tre observationer: 19/5 1 ad. lys N Ørhage (HHN m.fl.), 20/5 1 ad. lys Ø Grenen, Skagen (JHC m.fl.) og 16/6 2 ad. + 1 2K V Lild Strand (PR). I efteråret ses i alt 4 adulte og 17 1K mellem 16/8 og 24/9. Alle nævnes. Grenen, Skagen: 2/9 1 1K NV (RT), 22/9 1 1K NV (KNP) og 24/9 2 1K R (KNP). Lild Strand: 16/8 3 1K V (OGJ). Roshage: 15/9 1 ad. V (CSS), 22/9 1 1K V (TBN) og 24/9 2 1K V (LPa). Ørhage: 15/9 1 ad. S (HHN), 21/9 1 ad. + 4 1K S (OGJ FRO m.fl.), 22/9 1 1K S (OGJ KRN m.fl.). Agger Tange: 15/8 2 ad. (FRO JKK). Nordmandshage: 16/9 1 1K V ind over golfbanerne (PR HHB).

Sum: 26. 1. halvår 5, 2. halvår 21. Observationer 16. Indsendere 20. Lokalteter 6.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	2	3	-	5	16	-	-	-

Storkjove (Stercorarius skua): 05690

Endnu et år med en høj årssum, som især skyldes større forekomster ved Skagen i august og september. I foråret ses en enkelt fugl i april: 18/4 1 set fra kutter nordvest for Skagen (via RoC). Desuden flere observationer fra især Skagen i maj med de største observationer 20/5 4 NV Grenen (KNP), 21/5 2 NV + 1 R Grenen (KNP PR) og 22/5 3 S Ørhage (LPa m.fl.). I juni ses blandt andet 16/6 18 NV + 1 SØ + 2 R Grenen, Skagen (RoC) og samme dag 31 V Lild Strand (PR). Efteråret domineres af observationer fra Skagen, hvorimod der kun bemærkes få større dage ved vestkysten. De største dage fra Skagen er 21/8 80 NV (RoC KNP), 22/8 281 NV (RoC KNP), 23/8 117 NV (RoC LAM) og 16/9 129 NV (RoC KEC). De største antal fra vestkysten er 22/8 30 V Roshage (RSN) og 31 V Lild Strand (OGJ) samt 22/9 110 V Roshage (RSN TBN m.fl.). Årets sidste ses 3/11 1 R, 13/11 1 NV og 19/11 1 NV - alle Grenen, Skagen (KNP). 22/8 er trediestørste danske observatation. De største – også fra Skagen – er 28/8 2001 med 285 ex. og 1/9 2002 med 330 ex.

Sum: 1289. 1. halvår 98, 2. halvår 1191. Observationer 87. Indsendere 21. Lokalteter 14.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	1	24	73	50	677	446	15	3	-

MÅGER

Sorthovedet Måge (Larus melanocephalus): 05750

Bag årssummen gemmer sig en forekomst på nok 8 forskellige fugle fordelt på 5 lokaliteter. Hirtshals Havn: I alt nok 4 ex, således 1 ad. 26/4 og 16/5, 1 3K 14/5-4/7 (6 datoer), 1 2K 24/6-6/7 (3 datoer) og 1 ad. 9/9-2/10 (8 datoer). Sidstnævnte fugl kan være identisk med forårsfuglen (flere obs.). Skagen: 1 ad. Ø 2/5 set fra Højen, Nordstrand og Grenen (flere obs.). Agger Tange: 1 2K 12/6 (RSN). Ørhage: 1 1K N 12/9 (HHN) og Hanstholm Havn 1 ad. 22/8-28/9 (8 datoer) (flere obs.).

Sum: 48. 1. halvår 24, 2. halvår 24. Observationer 46. Indsendere 24. Lokalteter 5.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	3	14	7	4	2	13	5	-	-

Dvärgmåge, Ørhage, 14. september, 2004. (Foto: Ole Krogh).

Dvärgmåge (*Larus minutus*): 05780

Årets byder på en pæn stigning i forhold til de seneste år og byder på et enkelt succesfuldt ynglepar. Årets observationer er som vanligt domineret af fugle fra Vejlerne og Skagen. Året starter med enkelte fugle i januar, blandt andet 13/1 4 V Roshage (OGJ) fulgt af en usædvanlig stor forekomst 5/2. Således ses 15 R (13 ad. + 2 2K) ved Hanstholm og 42 S (26 ad. + 16 2K) Nørre Vorupør (begge DN). Forekomster af denne størrelse i februar er ganske usædvanlige, således er arten ikke iagttaget i denne måned i hverken 2002 eller 2003. Det er uvist hvad de mange fugle skyldes, men noget lignende er også iagttaget andre steder langs vestkysten. Dagen efter 6/2 ses 4 R både i Hanstholm og Agger Tange (PHK DN). En pæn stor forekomst ses også i marts, således 20/3 18 V Lild Strand (HHN). Første forårstrækkende ved Skagen ses 5/4 med 30 R og 6/4

17 R (KNP HAC m.fl.). De næste 2 måneder ses her med risiko for gengangere 161 R/T med følgende større dage 28/4 10, 1/5 11 og 2/5 12 (flere obs.). Forårets sidste her er 30/5 1 R (KNP) og 4/6 1 SV (RSN RoC m.fl.). Udover Vejlerne ses blot følgende fugle på andre lokaliteter, 23/4 1 N Hirtshals (RSN m.fl.), 4/5 1 Viskum (MK), 8/5 1 og 31/5 2 Toftesø (flere obs.), 10-11/5 1 Østerådal, Aalborg (GRA), 21/5 1 Tylstrup (BHJ) og 24/5 1 Nr Halne Grusgrav (RSN). Første fugl i Vejlerne ses 22/4 1 Kogleaks (AS) fulgt af 8 25/4 (CH) og 20 Lund fjord 4/5 (HHN). Fra midt i maj ses generelt over 20 fugle pr. besøg og største fra 1. halvår er 27/6 30 (KNP MK). Midt i juli opholder ca. 35 fugle sig ved Kogleaks (HHN FRO JBO TBR) og første 1K-fugl ses 15/7, angiveligt en fugl avlet i Tømmerby Fjord (HHN). I løbet af august ses flere ungfugle og antallet af fugle kulminerer med 16/8 44 Lund Fjord (HHN) og 30/8 48 Bygholm Vejle (EEE). Årets sidste i Vejlerne er 12/9 13 Han Vejle (SUT). Fra 2. halvår i øvrigt er observationerne koncentreret langs vestkysten. Skagen: 31/7-19/11 ca. 77 ex med max. 16/9 ca. 15 (RoC KNP m.fl.), 6/10 14 Ø (LAM) og 7/10 20 R (KNP). Lild: 21/8-26/10 (5 dage) 95 T, heraf 23/8 11 (HHN), 23/9 15 (HHN HAC) og 26/10 68 V (KF). Ørhage: 21/8-26/10 201 T med største 14/9 39 (HHN m.fl.), 22/10 29 (RSN m.fl.), 23/10 67 (HMT RSN m.fl.) og 26/10 54 (PHK FRO HHN). Hanstholm: 22/9-13/11 22 med max. 5/10 8 (KBC) og 22/10 6 (RSN). Nogle få indlandsfund fra 2. halvår skal nævnes, 15-16/7 1 Toftesø (HLL ROR OGJ), 20/9 1 Ulvedyb (ULV) og 10/10 1 Norsø (EEE). Årets sidste fugle er 13/11 3 V Hanstholm (KBC EM) og 19/11 1 1K NV Grenen, Skagen (RoC KNP).

Sum: 2390. 1. halvår 844, 2. halvår 1546. Observationer 386. Indsendere 78. Lokaliteter 28.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
6	66	20	195	303	254	633	261	293	352	7	-

Sabinemåge (*Larus sabinii*): 05790

Selvom der er et stykke til rekorden fra 1997 (ca. 100 fugle), er der tale om et pænt stort år, der er klart det største siden da. Forekomsten, der omfatter enkelte august fugle samt en massiv optræden i perioden 11/9-7/10, behandles lokalitetsvis. Der er tydeligvis tale om enkelte gengangere specielt indenfor lokaliteterne Lild, Hanstholm og Ørhage. I alt er 35-40 fugle involveret.

Roshage/Hanstholm: I alt ca. 10 ex, 22/8 1 ad. sdr. V (flere obs), 21/9 1 1K V (HHN), 22/9 4 1K V (flere obs), 24/9 1 1K R (JKK LPA m.fl.), 25/9 1 1K R-V (HST RBC MER m.fl.), 28/9-5/10 1 1K R og 29/9 2 1K R (flere obs).

Ørhage: I alt ca. 16 ex., 22/8 1 ad. sdr. S (flere obs), 13/9 2 1K S (TF), 14/9 1 1K S (flere obs), 15/9 1 1K S (HHN), 21/9 2 ad. + 4 1K V (OGJ FRO m.fl.), 22/9 2 1K V (flere obs), 23/9 1 ad. + 1 1K V (PNN OK m.fl.) og 6/10 1 1K N (JHC HNN AEC m.fl.).

Lild Strand: I alt 3 ex., 22/8 1 ad. V (OGJ), 23/9 1 1K V (HAC), 24/9 1 1K V (SKR).

Skagen: I alt 8 ex., 11/9 1 ad. sdr. R Havnen (KNP), 16/9 4 1K NV Grenen (flere obs), 25/9 1 1K R Grenen (KNP), 2/10 1 1K R Havnen (via RoC) og Nordjyllands sidste 7/10 1 1K R Grenen (KNP).
Hirtshals: I alt ca. 8 ex., 14/9 1 1K VNV (LR), 15/9 1 1K Ø + 1 1K R (LR), 19/9 1 1K R (LWC GRA), 22/9 1 1K S + 1 1K R (LWC AØ BHJ), 26/9 1 1K R (flere obs) og 28/9 1 1K R (AØ).
Vigsø Bugt: 22/9 1 1K V (KRN KBC JKy) – også set ved Roshage.
Agger Tange: 24/9 1 1K V (JKK).
Skemaet herunder er renset for de mest oplagte gengangere.

Sabinemåge - 1K, Roshage, 22. september 2004. (Foto: Ole Krogh).

Sum: 47. 1. halvår 0, 2. halvår 47. Observationer 36. Indsendere 39. Lokaliteter 7.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	0	0	0	0	0	0	0	2	40	5	0	0

Bonapartesmåge (Larus philadelphia): 05810

Tredje nordjyske og danske fund, idet følgende observationer regnes for samme fugl, 1-2/10 1 ad. Hirtshals (OK m.fl.) og 22-23/11 1 ad. Skagen Havn (RoC m.fl.). Begge er godkendte af SU.

Bonapartesmåge, Skagen, 23. november 2004. (Foto: Peter Nielsen).

Hættemåge (Larus ridibundus): 05820

En lille fremgang i forhold til 2003 og stor rapportering af ynglefugle.
Fra andre lokaliteter end de, der er nævnt under ynglefugle, kan følgende nævnes fra første halvår, 21/2 2000 Treskelbakkeholm (TN), 9/3 1200 Sebbesund (DN), 28/3 1950 Gjøl Bredning (DN), 29/3 3500 Bislev (HMT), 2/4 1404 Hjarbæk Fjord ved Nederhede (TBN), 9/4 1200 Hale Sø (KBC), 9/4 2700 Spøttrup Sø (FD), 12/4 3000 Rødso (SA), 21/4 2430 Ulvedyb (ULV), 27/4 1365 og 14/5 1517 Bygholm Vejle (HHN). Der gemmer sig utvivlsomt mange ynglepar blandt disse.
Ynglefugle: Fruens Holm 10.000 par (MP Jan Skriver), Hirsholmene 4150 par (Jens Gregersen), Fruens Holm ca. 1500 par (DN), Mariager Fjord øst for Hadsund 1300 par (PLA), Østerådal, Aalborg 250-300 par (GRA), Brokholm Sø ca. 350 par, Bygholm Nordlige Rørskov ca. 250 par (HHN), Koldkær 50 par (RSN), Slettestrand 60 par (IZN) samt ca. 10 lokaliteter med 1-15 par. I alt er ca. 18.000 par indrapporteret.
Største ansamlinger i andet halvår er, 23/7 og 8/8 1000 Stensnæs (KRA), 24/7 10.000 Agger Tange (TRK), 24/7 6000 Ulvedyb (TA JES JHC), 6/8 1800 Hjarbæk Fjord ved Kølsen enge (TRK) og 4/9 3000 Selde Vig (KJLJ).

Sum: 121.311. 1. halvår 77.670, 2. halvår 43.641. Observationer 595. Indsendere 65. Lokaliteter 130.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2074	6707	21919	25965	7012	12993	20439	8407	8508	2442	1286	2559

Stormmåge (Larus canus): 05900

Der er rapporteret omkring 30.000 flere Stormmåger end i 2003, men årets sum er stadig langt fra gennemsnittet på ca. 125.000 for de 10 foregående år.
Der er kun få større forekomster i første halvår: 17/1 3000 Ørum Sø (JKK), 21/2 700 Als Odde (TN), 11/3 690 Spøttrup Sø (FRO) og 2/4 1000 Demstrup (TBN).
Der er indsendt oplysninger om ynglefugle fra Agger Tange 40 par (HHN), Stenklipperne 10 par (MK), Agerø 6 par (MK), Fruens Holm 40 par (MP JNS), Hirsholmene 76 par (JG) samt enkelte eller få par fra forskellige byområder, hvor de yngler på flade tage.
Fra andet halvår er der følgende større forekomster: 24/8+13/9+21/9 2000 Hjorthede By (TBR), 10/9 1500 Kvorning (TBN), 23/10 1500 Krustrup Hede (KUP), 30/10 1500 Børglum (HP), 13/11 6000 og 21/11 8000 Tjele Langsø (TRK), 21/11 1000 Madum Sø (TN) samt 4/12 6500 Madum Sø (NF).

Stormmåge, Barmer Landingssted, 25. marts 2004.
(Foto: Albert Steen Hansen).

Sum:69.770. 1. halvår 23.838, 2. halvår 45.932. Observationer 506. Indsendere 55. Lokaliteter 139.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
8533	3796	5060	5076	1177	196	813	4067	7402	5435	18249	9966

Sildemåge (Larus fuscus): 05910

En pæn fremgang i rapporteringen, som primært skyldes en del store tal fra Skagen.
Årets første ses 9/3 3 R Staun, Barmer, Valsted Enge (DN) fulgt af 14/3 2 R Nørre Utrup Enge (GRA) og 15/3 1 R Hirtshals Fyr (RSN). Fra 4/4 til 8/5 ses 125 østrækkende ved Skagen (flere obs.), men ellers er det nogle større rasttal, der trækker summen op. Således kan nævnes 9/6 280 R Råbjerg Mile (PR), 12/6 366 R Grenen (RoC), 15/6 130 SV Ørhage (HHN), 20/6 475 R Grenen (PR) og 29/6 500 R Hanstholm (TBN RSN m.fl.).
Fra ynglelokaliteterne er blot 1 par Stenklipperne (MK), 2 par Hals-området (RSN), 10 par Agger Tange (HHN) samt 766 par på Hirsholmene (Jens Gregersen).

Andet halvår domineres også af nogle store rasttal ved Skagen primært de sidste 10 dage i august, således 20/8 300, 22/8 385 og 30/8 800 (RoC KNP RT). Årets sidste fugle er ret tidlige, således 3/10 4 R Uggerby ås udløb (AØ), 7 og 8/10 3 R Grenen (KNP).

Sum: 7710. 1. halvår 3220, 2. halvår 4490. Observationer 160. Indsendere 55. Lokalteter 55.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	2	-	30	128	137	2923	615	3480	348	47	-	-

Sølvmåge (Larus argentatus): 05920

Selv om der fortsat er et godt stykke op til den gennemsnitlige rapportering for de 10 seneste år, er der dog tale om en fordobling af antallet fra sidste år.

De største tællinger fra første halvår er (alle min. 1500 ex): 7/1 3410 R Grenen (RoC), 20/1 2380 R Hanstholm (SHN HHN) og 2500 R Stensnæs (RSN), 9/2 1500 R Skagen Havn (RSN), 14/2 1600 R Hanstholm (RSN), 17/2 2000 R Hirtshals Havn (RSN), 21/2 1800 R Als Odde (TN), 20/3 5000 Agger Tange (RSN), 2/4 2000 R Lovns Bredning ved Sundstrup (TBN) og 19/5 2500 Skagen Havn (TA EKr).

Ynglefugle: Fra Hirsholmene er optalt 4150 par (Jens Gregersen), Agger Tange 140 par (HHN), Stenklipperne 87 par (MK), Nørre Uttrup Enge 1 par (GRA) og 1 par Mariager Fjord (PLA).

De største rasttal fra 2. halvår er (alle >500 ex): 8/8 700 Rubjerg Knude (AØ), 28/8 950 Korsholm (WJ), 20/9 600 og 13/11 677 Ulvedybte (ULV), 4/12 1800 Madum Sø (NF) samt en række store tal ved Skagen mod årets slutning, hvoraf kan nævnes 4/12 1000 Havnen og 2686 Grenen, 7/12 2805 Grenen, 11/12 4233 Grenen og 15/12 3060 Grenen (alle RoC).

Sum: 100.639. 1. halvår 63.188, 2. halvår 37.451. Observationer 520. Indsendere 57. Lokalteter 150.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	17050	21794	14917	5567	3674	186	576	3580	2559	2395	4528	23813

Middelhavsmåge (Larus argentatus michaelis): 05915

I alt 7 fugle, 3 i første og 4 i andet halvår, heraf én stationær gennem ca. 2 måneder. Alle nævnes, 7/1-20/2 (17 datoer) og 12/3 1 3K Østre Anlæg og Aalborg Havn (PHK DN m.fl.), 6/3 1 3K Hjarbæk Fjord (KBC KRN), 21/3 1 ad. R Rødhus Strand (DN), 16/9 1 1K R Grenen, Skagen (RoC KNP m.fl.), 1/10 1 ad. + 1 1K R Hirtshals Havn (LR OZG) og 24/11 1 ad. R Skagens Havn (KNP).

Hvidvinget Måge (Larus glaucoideus): 05980

Kun tre observationer: 4/1 1 ad. Agger Tange (PWB EA), 20/5 1 2K Skagen Havn (JHC RoC m.fl.) og 23/11 1 2K Grenen, Skagen (RoC).

Gråmåge (Larus hyperboreus): 05990

Med en årssum på godt 20 ex. er året på højde med de seneste år dog med en klar overvægt af fugle i første halvår. Halvdelen af fuglene i første halvår stammer fra Skagen. Her ses ca. 9 forskellige, således 2-30/1 samt 5 og 18/3 1 ad. (RoC m.fl.). Sikkerly samme adulte fugl, der gæster Skagen på 9. vinter. Desuden (så vidt muligt renset for gengangere) 7/1 1 2K NNØ, 18/4 1 2K, 23/4 1 2K, 3-31/5 1 2K, 4-12/5 1 4K, 8 og 11/5 2 2K og 12/5 1 ad (RoC EKr m.fl.). En fugl fra Kandestederne 9/5 1 2K (RSN) er nok identisk med en af Skagens-fuglene. Desuden fra Hanstholm Havn 18/1-21/3 (17 datoer) op til 2 2K (flere obs.), Hirtshals Havn 10/4 1 ad. (CH) og 26/4 1 2K (HLL). Agger Tange 7/3 1 2K og 1 3K (SHN HHN) samt 9/5 1 2K Lovns Bredning (TBN).

Fra andet halvår foreligger kun fund fra Skagen, således 23/11-4/12 1 4K, 4-15/12 1 1K og endelig (måske på 10. vinter) 23/11-30/12 1 ad. (RoC m.fl.). Nedenstående skema er så vidt muligt renset for gengangere.

Sum: 24. 1. halvår 19, 2. halvår 5. Observationer 132. Indsendere 39. Lokalteter 7.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	3	1	3	6	6	-	-	-	-	-	2	3

Svartbag (Larus marinus): 06000

Der er rapporteret over dobbelt så mange Svartbag som sidste år.
De store forekomster rapporteres ikke overraskende fra vestkyst havnene og Skagen: 7/1 540 Grenen (RoC), 20/1 300 Hanstholm Havn (HHN SHN), 2/3 175 Hirtshals Havn (TBN), 11/4 500 Hanstholm (RSN MON), 20/5 550 Grenen (TA EKR), 12/6 600 Grenen (RoC), 21/8 400 S Agger Tange (JJA JKK) samt 2/10 1000 Hirtshals Øststrand (MKP).
Der er rapporteret om ynglefugle fra nogle få lokaliteter: Vesløs/Arup Vejler 3 par (HHN), Hals 1 par (RSN m.fl.) og Hirsholmene 339 par (Jens Gregersen).

Sum: 12.290. 1. halvår 5871, 2. halvår 6419. Observationer 306. Indsendere 55. Lokaliteter 95.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	1597	264	499	802	1620	1089	1022	449	399	1175	26	3348

Svartbag, Skagen, 20. maj 2004. (Foto: Knud Pedersen).

Ride (Rissa tridactyla): 06020

Årssummen er næsten 20.000 større end sidste års sum, men er meget langt fra årstotaler på 80-130.000 i 1990'erne.
Stort set hele året dominerer observationerne fra Skagen materialet.
De største antal i første halvår er: 2/1 2613 NØ Skagen (RoC BIR), 15/2 3086 NV Grenen (RoC). Sidstnævnte observation bestod næsten udelukkende af adulte fugle. Blot 1-2% juv. er det laveste antal ungfugle, der er iagttaget i Skagen i perioden 1991-2004 (RoC).
Ved kolonien på Bulbjerg tælles der 10/4 750 (JBO) og senere 17/7 292 aktive reder (HHN). Fra Hirtshals er der rapporteret om 40-50 ynglefugle (RSN SAL).
De største antal fra efteråret er: Skagen/Grenen: 16/9 979 NV, 23/11 1157 NV, 30/11 2429 SØ, 3/12 2680 NV samt 31/12 2900 NV (RoC KP m.fl.). Roshage: 921 V (RSN m.fl.), 13/11 550 V (KBC EM). Ørhage: 22/9 600 V (OGJ). Hirtshals Havn: 13/12 435 NV (RoC).

Sum: 56.378. 1. halvår 20.793, 2. halvår 35.585. Observationer 390. Indsendere 62. Lokaliteter 37.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	6696	5333	889	878	3858	3139	1859	4047	7545	2145	8423	11566

TERNER

Sandterne (*Gelochelidon nilotica*): 06050

En observation af 2 ex. fra Nykøbing Mors medio april og en observation fra Skagen medio maj skal godkendes af SU før de kan medtages i rapporten. Sandterne er i øvrigt fra og med 2004 SU-art i hele landet, bortset fra Vadehavsområdet.

Arten er lokal SU-art. Der må ikke refereres til observationer, der ikke er godkendt af SU.

Rovterne (*Sterna caspia*): 06060

Kun to observationer i år: 1/8 1 ad. V Hirtshals (KUP) og 13/8 1 ad. Bygholm Vejle og Pyt Odde (HAC HRC).

Splitterne (*Sterna sandvicensis*): 06110

Igen en ret lav årssum, som kan sammenlignes med et gennemsnit for de seneste 10 år på ca. 20.000. Traditionen tro dominerer observationer fra Skagen (forår og efterår) og Agger Tange (efterår) materialet.

De første observationer er 14/3 1 SØ Grenen, Skagen (ROC) og 15/3 1 Hirtshals (RSN). De største antal i første halvår er 21/4 618 S Stensnæs (PR), 27/4 106 Ø + 317 V Kandestederne (KEC), 12/5 315 Ø Nordstrand, Skagen (PR) og 8/6 300 R Grenen, Skagen (PR).

Der er indsendt følgende oplysninger om ynglefugle: 10 par Fruens Holm (JNS MP) og 878 par Hirsholm (Jens Gregersen). Bestanden på Hirsholm er således i stadig tilbagegang.

Efterårets største forekomster er 24/7 250 R Agger Tange (TRK), 21/8 300 S Ørhage (EEE FSH RYT) og 30/8 300 R Grenen, Skagen (ROC AØ LAM).

Den sidste ses 29/10 1 R Grenen, Skagen (ROC).

Sum: 10.249. 1. halvår 5748, 2. halvår 4501. Observationer 274. Indsendere 32. Lokalteter 29.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	15	2388	2298	1047	708	2803	947	43	-	-

Splitterne og Dværghterne, Agger Tange, 16. juli 2004. (Foto: Jens Kristian Kjærgaard).

Fjordterne (*Sterna hirundo*): 06150

Årssummen er pænt over gennemsnittet for de seneste 10 år på ca. 25.000. Det høje årssum skyldes primært et stort forårstræk ved Skagen.

De første observationer er alle fra Skagen, hvor der i perioden 5/4-20/6 ses 15.210 Ø, 1050 V og 5256 R.

Trækket ved Skagen kulminerer primo-medio maj med de største observationer 7/5 2825 Ø (PR), 8/5 2400 Ø (ROC PR RT) og 9/5 2400 Ø (ROC m.fl.). Uden for Skagen er de største observationer 23/4 200 N Hirtshals (RSN) og 9/5 370 Ø Bulbjerg (HHN). Der er ikke indsendt mange oplysninger om landsdelens ynglebestand. Hirsholm 1 par (Jens Gregersen). De største antal i efteråret er ikke imponerende: 24/7 150 Agger Tange (TRK), 28/8 160 Hirtshals (KUP), 31/8 600 Grenen, Skagen (RT) og 22/9 500 Grenen, Skagen (KNP). De sidste observationer er 25/10 1 K Hirtshals (LR) og 2/11 1 ad. Hirtshals (LR).

Sum: 28.281. 1. halvår 22.447, 2. halvår 5834. Observationer 189. Indsendere 37. Lokaltiteter 40.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	1282	20156	1009	854	2016	2863	100	1	-

Havterne (Sterna paradisaea): 06160

Årsummen er betydeligt under gennemsnittet for de seneste 10 år på ca. 5000, hvilket nok primært skyldes manglende observationer fra ynglepladserne. Desuden ses der usædvanligt få i efteråret. Årets første er 3/4 6 V Nordstrand, Skagen (KRN) og 5/4 1 N Tornby Strand (KUP). De største antal i første halvår er 7/5 175 Bygholm Vejle (HHN), 20/6 100 Asaa (RSN) og 20/6 700 Stensnæs (RSN). Ved Skagen ses i perioden 3/4-8/6 beskedne 20 Ø, 34 V og 33 R med max. 7/5 9 Ø (PR), 20/5 10 R (KNP) og 22/5 13 R (PR). Bemærk de meget få trækkende Havterner ved Skagen til trods for et stort træk af Fjordterner. Denne fordeling overrasker åbenbart stadig mange, idet der er indrapporteret flere store antal af trækkende Havterner i DOF-basen, blandt andet op til 200 ved Gl. Skagen 8/5. Samme dag følges ternetrækket hele dagen ved Nordstrand, og her noteres kun 7 trækkende Havterner. Blandt andet på denne baggrund er disse større antal fra DOF-basen ikke medtaget her. Der er indrapporteret følgende oplysninger om ynglefugle: 21 par Hirsholm (Jens Gregersen), 25 par Stokken, Læsø (PR), 12 par Havrevlen, Læsø (PR), ca. 400 par Stensnæs (PR RSN), 36 par Nordmandhage (PR), 50 par Korsholm, Egense (PR). Efteråret gør sig kun bemærket ved usædvanligt mange fugle i september-oktober med max. 22/9 50 R Grenen, Skagen (KNP) og 25/9 50 V Roshage (HST MER). Årets sidste er 26/10 2 S Ørhage (HHN PHK) og samme dag 1 R Grenen, Skagen (KEC).

Sum: 1813. 1. halvår 1235, 2. halvår 578. Observationer 101. Indsendere 23. Lokaltiteter 33.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	280	802	153	141	99	283	55	-	-

Havterne, Agger Tange, 11. maj 2004. (Foto: Jens Kristian Kjærgaard).

Fjord/Havterne (*Sterna hirundo/paradisaea*): 06155

Alle årets ubestemte Fjord-/Havterner er set mellem 5/4 og 6/10.

Sum: 1477. 1. halvår 395, 2. halvår 1082. Observationer 26. Indsendere 21. Lokaliteter 18.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	16	379	-	8	597	464	13	-	-

Dværgterne (*Sterna albifrons*): 06240

Årssummen er noget mindre end sidste år, men dog over gennemsnittet for de seneste 10 år på ca. 325. Som tidligere år er de fleste fugle indrapporteret fra ynglepladserne, hvor observationer fra især kyststrækningen mellem Stensnæs og Nordmandshage dominerer materialet. Årssummen dækker reelt nok kun over ca. 175 individer, hvilket er på niveau med sidste år.

Årets første observationer er 17/4 1 Ø Nordstrand, Skagen (KNP EHS OGJ) og 20/4 1 Lovns Bredning (TBN). Årets største antal (> 10) er: 18/5 20 Agger Tange (HHN), 8/7 27 Agger Tange (TBN), 13/7 12 Stensnæs (LYA) og 5/8 11 Nordmandshage (SEM). Ved Skagen ses i perioden 17/4-4/7 i alt 30 ex. med max. 23/5 4 R Nordstrand (JØP NLJ) og 4/7 4 R Grenen (ROC m.fl.). De sidste observationer er 15/8 2 Stensnæs (LYA) og 26/8 2 Gerå (RSN). En observation af 3 ex. fra Hanvejle medio september skal dokumenteres nærmere før den kan medtages i rapporten.

Der er følgende oplysninger om ynglefugle: 4 par Stenklipperne (MK), 1 par Lysen (KJLJ), 2 par Næsset, Stensnæs (LYA PR), 10 par Flakket, Stensnæs (PR), 4 par nord for Hou (RSN), 29 par Nordmandshage (PR), 4 par Stokken, Læsø (PR), 14 par Havrevlen, Læsø (PR), 1 par Horneks Odde, Læsø (BHJ) og 10 par Agger Tange (HHN).

Sum: 398. 1. halvår 215, 2. halvår 183. Observationer 108. Indsendere 43. Lokaliteter 33.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	13	103	99	160	23	-	-	-	-

Sortterne (*Chlidonias niger*): 06270

Årets sum er kun noget lavere end sidste år. Det skyldes at mange har indrapporteret observationer af ynglefuglene fra Vejlerne, og hovedparten af materialet er som tidligere år herfra.

De første Sortterner ankommer til Vejlerne 1/5, hvor 6 fugle ses i Hanvejle (CHØ). Ynglebestanden bliver fuldtallig i løbet af maj, og bestanden opgøres til 45 par i starten af juni (HHN PR m.fl.). Ynglesuccesen var i år over middel, idet ca. 20 unger bliver flyvedygtige (HHN m.fl.). De største antal i Vejlerne er 6/6 91 (HHN) og 26/7 80 ad. og 20 1K (LFD). De sidste i Vejlerne er 30/8 2 (EEE).

Uden for Vejlerne ses følgende. Skagen: 5/5 4 Ø (JHC), 7/5 2 Ø (PR KNP) og 14/8 1 1K/ad. i vdr. SØ (ROC). Jerup Strand: 29/7 1 1K (OBO). Stensnæs: 4/6 3 S (RSN m.fl.). Gerå: 25/6 2 S (RSN). Lild Strand: 17/8 1 1K V (OGJ). Ovesø: 11/8 2 1K (EA). Agger Tange: 24/8 3 1K (HHN).

En observation fra Agger Tange ultimo oktober skal dokumenteres nærmere før den kan medtages i rapporten.

Sum: 2072. 1. halvår 1270, 2. halvår 802. Observationer 153. Indsendere 32. Lokaliteter 10.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	-	470	800	552	250	-	-	-	-

Hvidvinget Terne (*Chlidonias leucopterus*): 06280

Igen i år ses denne art i Nordjylland: 10/6 1 3K+ i sdr. Ø Grenen, Skagen (PR) og 12/7-3/8 1 ad. i sdr. Kogleakssøen, Bygholm Vejle (SBr m.fl.). Arten er fra og med 2004 taget af SU-listen.

Lomvie (*Uria aalge*): 06340

Summen er betydeligt højere end de foregående tre år, hvor summen for alle år var under 990 fugle (se dog Lomvie/Alk). Den er næsten oppe på gennemsnittet for de sidste 10 år på 6179 fugle.

Fra 1. halvår er største antal fra Grenen med 7/2 1704 V og 8/2 1802 V (KNP), 18/2 764 NV og 19/2 506 NV (RoC). Uden for Skagen er der indsendt følgende observationer på over 10 fugle, 19/1 12 V Lild Strand (HHN) og 2/3 20 Hirtshals Havn (TBN).

Fra sommermånederne juni-august er der observeret i alt 66 fugle imod 19 i 2003. Det største tal stammer fra observationer fra færgen til Göteborg med max. 31/7 14 R (MHH). De øvrige sommerobservationer er på højst 4 fugle hver.

Største observationer fra 2. halvår: 26/9 47 V Grenen (KNP), 12/10 32 Ø Grenen (OBO), 25/10 60 NØ Hirtshals Havn (AØ), 28/12 40 Ø Grenen (OBO) og 31/12 30 R Grenen (KNP). De øvrige observationer er på under 30 fugle, og deraf er de fleste på under 4 fugle.

Der er indsendt fund af i alt 12 døde fugle. Bortset fra to fra 2. halvår, er alle indsendt fra 1. halvår i perioden 12/2-21/4. Følgende fugle var olieramte: 12/2 1 Nordstrand (RoC) og 6/4 3 Grenen (RoC). Derudover er der indsendt observationer på følgende olieskadede fugle: 14/2 1 R og 25/2 1 R Skagen Havn (RoC), 12/4 1 R Rødhus Strand og Heder (MOK), 15/10 1 Nørre Vorupør (CSS) og 28/12 1 Frederikshavn Havn (BH).

Sum: 5665. 1. halvår 5067, 2. halvår 598. Observationer 198. Indsendere 54. Lokaliteter 33.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	19	4834	41	99	54	20	20	26	244	207	21	80

Alk (*Alca torda*): 06360

Summen er under halvdelen af gennemsnittet for de foregående 10 år på 17.047 (se dog Lomvie/Alk). Det højeste tal for perioden er fra 1997 med 36.483 og det laveste fra 2001 med 817. I 2003 var summen på 18.393. Største observation fra 1. halvår er 19/1 13 V Lild Strand (HHN), 7/2 25 V og 8/2 15 V Grenen (KNP) og 29/6 30 V Roshage (RSN TBN TRK m.fl.). Fra sommeren er der følgende observation af afslædede fugle dvs. med fældede svingfjer: 2/8 1 2K R (PR), 9/8 4 2K R (RoC) og 22/8 1 2K R (RoC). Næsten alle Alke er observeret i oktober. Fra 2. halvår stammer de største tal fra Skagen, hvorfra de eneste observationer på over 10 fugle er 14/10 642 Ø, 24/10 4540 Ø, 26/10 450 Ø og 100 V (KNP). Største observation uden for Skagen er 2/10 8 Roshage (HAC m. fl.).

Fra Limfjorden er indsendt følgende observation 16/11 2 R Dragsbæk (KL), hvor der samtidig blev observeret 1 Søkonge.

Der er kun observeret 1 død fugl: Et kranie fundet 10/6 på Grenen, Skagen (RoC PR). Der er indsendt observationer af 2 olieskadede fugle, 2/1 1 R Skagen (RoC BIR) og 8/3 1 Agger Tange havsiden (PCH EA).

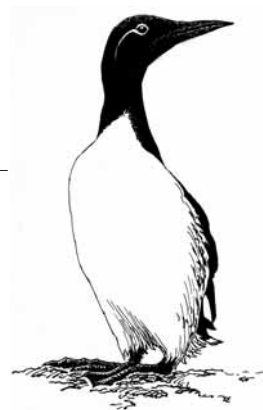
Sum: 6327. 1. halvår 252, 2. halvår 6075. Observationer 149. Indsendere 47. Lokaliteter 28.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	17	63	13	27	25	107	4	30	41	5953	35	12

Lomvie/Alk (*Uria aalge*/*Alca torda*): 06365

Summen er den næsthøjeste indenfor de sidste 10 år, kun overgået af 2003 med 58.199. Gennemsnittet for de foregående 10 år er 21.176. Her er der næsten 10.000 flere fugle i 1. halvår i forhold til 2. halvår. Hvis man regner med tallene for Lomvie og Alk ovenfor, skulle man regne med overvægt af Lomvie i 1. halvår og Alk i andet halvår. Trækkende fugle fra Skagen i 1. halvår: 1/1-20/6 28.591, med følgende observationer på over 1000 fugle: 10/1 1132 SØ, 21/2 4065 NV, 24/2 3000 NV, 29/2 1369 NV, 1563 SØ og 1536 Ø, 7/3 1065 NV og 1197 NV (RoC m. fl.). Uden for Skagen er der følgende observationer på over 100 fugle: 15/3 400 N Hirtshals Fyr (RSN) og 20/3 105 V Lild Strand (HHN).

Fra 2. halvår er der observeret følgende træk fra Skagen: 24/7-31/12 18.429, med følgende dage med over 1000 fugle: 2/10 1222 NV, 28/10 5812 NV, 29/10 2877 NV, 19/11 1683 NV, 23/11 1165 NV og 3/12 1456 NV

(RoC m.fl.). Udenfor Skagen er der indsendt følgende observationer på over 100 fugle fra Hirtshals Fyr: 10/10 233 NØ, 24/10 579 NØ og 159 SV og 31/10 410 NØ (AØ).

Sum: 49.498. 1. halvår 29.294, 2. halvår 20.204. Observationer 223. Indsendere 27. Lokalteter 25.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	4391	15.407	8773	569	112	42	20	39	179	13.563	4634	1769

Tejst (Cepphus grylle): 06380

Summen er den trediehøjeste i forhold til de foregående 10 år, hvor gennemsnittet ligger på 463 fugle. I 2004 er der 27/5 optalt 740 ynglepar på Hirsholmene og Deget (JG). For de to år med større sum er her vist den totale sum og i parentes summen uden ynglefugletal: 1994: 940 (170) og 1995: 1590 (115). Det vil sige, at der reelt er tale om en stigning i antallet af fugle i løbet af de sidste 10 år. De første observationer i 1. halvår stammer fra Skagen og det nordlige Kattegat og er hver på få fugle. Den største observation er 7/3 5 R Læsø Rende (AØ). Forårstrækket ved Skagen: 3/4-20/6 186 (RoC PR DN m.fl.). De største observationer 25/4 6 SØ Grenen (RoC NEJ TC m.fl.), 30/4 5 Ø Nordstrand (RSN M. FL.), 11/5 6 Ø Nordstrand (PR), 21/5 6 R Skagen Havn (TA EKr) og 30/5 5 SØ Grenen (AEC). Årets største observation er 29/5 400 Hirsholmene (KRA), som er fugle fra den lokale ynglebestand. Tallet skal betragtes som minimum. Årets andre observationer på over 10 fugle, Jerup Strand: 30/5 28 R (TC), 22/7 128 R og 28/7 43 R (KR) og 3/7 12 Skansehavnen (SEF). I 2. halvår ses ved Skagen 3/8-3/12 34 (RoC m. fl.) med 1-2 fugle på hver observation. Fra andre lokaliteter er indsendt 19/9 1 S Ejstrup Strand (WS), 6/10 1 S Ørhage (HHN), 10/10 1 NØ Hirtshals fyr (AØ) og 18/10 1 S Nordmandshage (LYA). Meget af det træk, som ses i vinterhalvåret, skyldes nok mere flugt tilbage til fourageringsområdet efter drift med strømmen, end egentlig migration.

Sum: 2403. 1. halvår 2163, 2. halvår 240. Observationer 184. Indsendere 44. Lokalteter 34.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	6	5	11	51	2044	46	186	20	11	6	10	7

Søkonger (Alle alle): 06470

Summen er den fjerdehøjeste for de sidste 10 år. Gennemsnittet for de sidste 10 år er 958. Fra 1. halvår er der kun observation af 7 fugle, mens der for 2. halvår er observeret 648 fugle mod 79 i 2003. Tallet toppes i november, og i december er der kun observeret 1 fugl. De fleste observationer er kun på få fugle. De største

Søkonger, Grenen, Skagen, 21. november 2004. (Foto: Knud Pedersen).

er 13/11 41 V Roshage (KBC EM), 19/11 224 NV Grenen (RoC KNP EKr), 20/11 18 SV Roshage (MK) og 20/11 46 NV (RoC KNP) og 20/11 43 V (KNP), begge Grenen. 555 af de observerede fugle stammer fra Skagen. Fra Limfjorden er der følgende observationer 16/11 1 R Dragsbæk, 2 R Thisted og 1 R Vilsund (KLa) og 30/12 1 Thisted Havn (HHN). Blandt de indsendte fund er der 5 døde fugle: 17/2 1 Hirtshals (AØ), 16/4 1 Batterivej-Grenen (RoC NEJ), 24/11 1 Grenen (RoC), 27/11 1 Roshage (TRK) og 29/11 1 Nordstrand (RoC BIR). Der var olie på fuglen fra 17/4 ved Hirtshals.

Sum: 656. 1. halvår 7, 2. halvår 649. Observationer 53. Indsendere 17. Lokalteter 18.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	1	4	-	1	1	-	-	-	5	25	617	2

Lunde (Fratercula arctica): 06540

Summen på 7 er godt halv så stor som gennemsnittet for de sidste 10 år på 15. Den højeste sum i perioden er fra 1998 med 33, og den laveste fra 2001 med 2. Fra Skagen er der fund af 3 døde: 16/4 et par indtørrede vinger med brystben på Nordstrand, som antagelig er fra vinteren, en vinge i opskyl på Nordstrand 29/11 og 5/12 en hel 1K fugl fra Grenen uden olie på fjerdragten (RoC). Af levende fugle er der følgende observationer 20/8 1 R Lild Strand (OGJ), 5/10 1 1K S-R Stensnæs (PR) og 22/10 2 Agger (JBK).

DUEFUGLE

Huldue (Columba oenas): 06680

Et pænt år i forhold til sidste års sum (296) og en væsentlig højere årssum i forhold til gennemsnittet for de foregående 10 år (361), og det endda på trods af et meget ringe 2. halvår med kun 9 fugle fordelt på 10 observationer. Gennemsnittet for 2. halvår har for de 10 foregående år ligget på 60. De første Hulduer ses 9/1 2 Kvols Vig, Hjarbæk Fjord (TBN), derefter blot en enkelt observation 30/1 1 Strandet Enge (TBN), før fuglene i februar vender næbbet mod nord fra de sydvesteuropæiske vinterkvarterer. Forårstrækket kommer først i gang ultimo februar med 29/2 16 Grenen (RoC) som første større obs. Herefter fortsætter trækket på vanlig vis over hele foråret til ultimo maj med en tydelig kulmination i marts. Især tre større observationer gør sig bemærket, 14/3 87 Skagen (RoC KNP LAM TEP) – årets absolut største dag, 16/3 25 Ellekrattet, Skagen (KNP) og 17/3 42 N Mulbjerg (DN). Sikre ynglefund indsendt fra Tolne Skov (BKR) samt 1 par Langholt Skov, 2 – 3 par Sæbygård Skov (STW) og endelig har Jens Gregersen registreret ikke færre end 14 par på Hirsholmene – mere præcist i kaninhuller på Græsholmen samt enkelte par i bunkers på selve Hirsholm. Herudover er arten hørt kurrende på følgende mulige ynglelokaliteter: Sodal Skov, Nysum Skov, Bælum Sønderskov, Rold Skov, Tofte Skov, Ulstrup Skov, Randrup Skov (UJE GRA MK OL BHJ HAC SA) og endelig blev der den 10/8 observeret en kurrende Huldue i en bøg med tre sortspættehuller på inderøen ved Hald Sø (TBR). Som nævnt bød 2. halvår ikke på mange fugle og i efteråret er der kun set en enkelt fugl: 24/10 1 S Nordmandshage (HHB SØS SSC).

Sum: 553. 1. halvår 543, 2. halvår 10. Observationer 149. Indsendere 44. Lokalteter 51.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	3	29	302	87	74	20	1	7	-	2	-	-

Ringdue (Columba palumbus): 06700

Et ganske normalt år hvis man sammenligner med det gennemsnitlige årssum fra de foregående 10 år, der ligger på 29.190. Året starter ganske pænt med mange fugle i januar, ikke mindst når man tager et meget lavt decembertal fra 2003 (168) i betragtning. Det store tal fra januar skyldes en enkelt observation 22/1 1500 Døstrup Bæk (HST). I marts kommer forårstrækket i gang med første store tal 17/3 2441 N Mulbjerg (DN). I april er det kun Skagen, der gør sig bemærket med tal over 500, herfra nævnes 5/4 730 T Grenen (RoC) og i samme tidsrum 515 T Nordstrand (HAC), 6/4 1132 T Nordstrand (KBO). At dømme efter antallet af indsendte ynglefund, er Ringduen en sjælden ynglefugl i det nordjyske. Kun tre sikre ynglefund er indrapporteret: Sodal Skov, Ulvedybets samt Skørping (TBN ULV NF). Prøv lige at lade

Ringduernes reder – skønt lidet imponerende – finde vej til notesbøgerne i 2005. Det skal dog retfærdigvis bemærkes, at der er indsendt en del kurrende eksemplarer spredt over det meste af landsdelen, her i blandt er én set flyvende i ”guirlandeflugt” over Grenen, hvilket kunne tyde på at arten yngler her for første gang, formentlig på grund af tilgroning (RoC). Arten er hørt kurrende gennem hele sensommeren helt hen til 17/9 i Skagensområdet (RoC).

Fra efteråret er det især trækket ved Nordmandshage, der igen gør sig bemærket med årets absolut største observation 27/10 5577 S (PR) samt 6/11 685 S (PR). Andre store flokke ses 25/10 300 Villestrup (NF), 3/12 1200 Tofte Mose (HAC), 3/12 800 Høstemark Skov (HAC), 5/12 300 Hou Enge og Havn (LYA), 27/12 500 Høstemark Skov (HAC) antagelig selv samme flok, der ses på lokaliteten 31/12 (HP). I november og december holder flokke af Ringduer fast til i henholdsvis Hammer Bakker og i Skov- og Bejsebakkeområdet, Aalborg med 29/12 400 Hammer Bakker (SEM) og 12/12 200 Bejsebakken (HHB) som de største tal herfra.

Sum: 33.592. 1. halvår 19.580, 2. halvår 14.012. Observationer 452. Indsendere 56. Lokalteter 177.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2360	329	5060	8607	2872	352	85	313	132	7200	1470	4812

Tyrkerdue (*Streptopelia decaocto*): 06800

Et ganske fint år, idet alene 1. halvårs sum ligger over gennemsnittet af årssummen for de foregående 10 år (651).

Største tal fra vinteren er 22/2 26 Viborg By (OL), her bør bemærkes, at der ingen store observationer er fra de traditionelle ”hot-spots” i Aalborg. Største observation herfra er 11/1 12 Kildeparken og Mølleparken (LUHJ). En enkelt større forårsobservation bør nævnes 15/3 22 Aalborg Centrum (GRA).

Traditionen tro ses der mange Tyrkerduer i maj, hvilket utvivlsomt skyldes både fuglenes og ornitologernes adfærd. Således er der indsendt en del observationer af trækkende fugle fra Skagensområdet med 12/5 18 Grenen (PR) og 31/5 19 Grenen (AEC) som de største.

Som for Ringduen kniber det med indrapporteringer af ynglefund – kun ét sikkert fund 29/8 2 par Sønder Harritslev (HHL). Kurrende fugle er indsendt fra Doverodde, Slette Strand, Aggersborg, Tindbæk og Batterivej, Skagen (SPP IZN TBR RoC).

2. halvår er ikke imponerende. Som fra forrige vinter mangler tidligere tiders store Tyrkerdueforekomster fra Aalborg - op til 250 eksemplarer er set her (1987 og 1993). Største tal fra efteråret er 7/11 10 Vrå (GRA), 8/11 12 Skagen (LAM), 14/11 16 Skagen (LAM), 30/11 15 Faunavej, Aalborg (HHB) samt 8/12 7 Assistens Kirkegården, Skagen (RoC).

Sum: 783. 1. halvår 655, 2. halvår 128. Observationer 149. Indsendere 33. Lokalteter 57.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
94	48	49	75	291	98	2	16	10	15	71	14

Turteldue (*Streptopelia turtur*): 06870

Et meget ringe år med i alt 7 observationer af blot 4 forskellige fugle, hvilket er absolut bundrekord. Arten er generelt gået tilbage i hele Vesteuropa, hvilket sandsynligvis kan tilskrives den hæmningsløse jagt, som arten udsættes for både under trækket henover det sydlige Europa og på artens vinterkvarter i Vestafrika. Alle nordjyske observationer er fra Skagen: 29/5 1 Batteriskoven (HHB m.fl.), 1/6 1 Nordstrand ved Batterivej (RoC), 4/6 1 Butterstien (LAM) og en enkelt observation fra 2. halvår 19/8 1 Grenen (RoC).

Sum: 6. 1. halvår 5, 2. halvår 1. Observationer 7. Indsendere 5. Lokalteter 4.

GØGEFUGLE

Gøg (*Cuculus canorus*): 07240

2004 ligger under gennemsnittet, men det skal nok ses i lyset af, at der ikke systematisk indsamles materiale i Vejlerne.

Den første ankommer til normal tid 30/4 1 sy. Gravlev Sø (NF). Næste er fra 1/5 1 Hanvejle (HHN) og 1 Grenen (KNP RoC m.fl.), hvorefter der ses mange. Fra maj kan nævnes 6/5 4 sy. Skals Ådal (CSS) og 6 Ulvedybet (HMT EFJ ULV), 29/5 6 Vejlerne (TC JKS OLP) og 30/5 5 Råbjerg Mile (KRA). I juni rapporteres der også en

del blandt andet årets største observation, 5/6 17 Nørreåen (SA) foruden 6/6 7 Toftesø (HAC), 7/6 8 R Rødstens Klit - Engelskmilen (PR) og 8/6 7 sy. Skals Ådal (CSS).

Den 7/8 ser TN en juv. blive fodret af Tornsanger. Kartoteket indeholder kun enkelte observationer af, hvilke værtsfugle, Gøgen bruger, så send endelig observationer ind, hvis noget lignende observeres. Sidste ses i september. Alle 7 fugle nævnes, 2/9 1 Luneborg Kro (JTN), 4/9 1 Skårup Odde (AS), 4/9 1 Stensnæs (OMLU), 4/9 1 Vogn Enge (BrK), 5/9 1 Vesløs (HHN) og 1 Lille Vildmose (TC) samt den sidste 10/9 1 Grenen (KNP).

Sum: 485. 1. halvår 453, 2. halvår 32. Observationer 315. Indsendere 69. Lokaliteter 155.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	1	274	163	15	25	7	-	-	-

Gøg, Frederikshavn, 20. maj 2004. (Foto: Arthur Jensen).

UGLER

Slørugle (Tyto alba): 07350

39 ynglepar. Sløruglen fortsætter sin fremgang. Landsbestanden bliver opgjort til 233 par. Fordelingen af yngleparrene er 13 par i Nordjyllands Amt, hvoraf 10 par fik 38 udfløjne unger, mens 2 par ikke havde held med deres yngel. Desuden var der et par, hvor antallet af udfløjne unger ikke er nøjagtigt kendt, men min. 1 kom på vingerne. Desuden er der oplysninger om ca. 4 andre lokaliteter, hvor der regelmæssigt ses Slørugler (KUP LBJ EFJ SEF RL m fl). I Han Herred ynglede 1 par, som fik 2 kuld. Det var det eneste par derfra, der er rapporteret ynglende i år. Der har tidligere været op til 3 par (LBJ). I Viborg Amt blev der fundet 25 par. I 2003 kendte man kun 7 par! De 25 par fik 83 unger. Parrerne var fordelt med 14 par og 49 unger i Thy, 8 par og 27 unger på Mors samt 3 par med 7 unger i den sydlige del af amtet (SA HVK Andreas Bech Jensen m.fl.).

Der er 7 fund af enlige fugle, 3/1 1 Års by (MHR), 12 og 17/1 1 Vesløs (SB HHN SØS), 15/2 1 Thorup Fjordholme (AS), 15/3 1 Hadsund (TN), 15/3 1 Skøttrup (HHL) og 23/6 1 Lund Fjord (HBØ).

De 38 ynglepar indgår ikke i månedsfordelingen herunder.

Sum: 51. 1. halvår 31, 2. halvår 20. Observationer 30. Indsendere 11. Lokaliteter 17.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	3	1	3	4	7	11	3	3	11	2	1	-

Stor Hornugle (Bubo bubo): 07440

5 ynglepar, som fordeler sig med Vendsyssel 2 par, hvoraf ingen dog producerede unger. Det ene par opgav på et tidligt tidspunkt yngleforsøget. Det andet par, der ynglede i en gammel Musvågerede i en skovfyr, lagde æg, men reden med æg væltede ned primo marts (JTN). Himmerland havde 2 par. Lidt sensationelt slog et par sig ned på Eternitfabrikken i Aalborg. Her fik de 2 unger på vingerne i en af fabriksbygningerne (SKr HHB DN PHK RSN m fl.). Parret ved Kongerslev fik ingen unger i år (TC LBJ OGJ HAC). Desuden melder Thy om et par (HHN SHN).

Der er set enlige strejfende fugle på flere lokaliteter. I Vendsyssel er den set på et par lokaliteter i maj/juni, blandt andet 2/6 1 R Ålbæk Klitplantage ved Gårdbogård (KNP RoC LPe EKr JTN). Det var første fund i Skagen Kommune siden 10/1 1860. Den 4/2 findes en død ved Madsbøl Rende, Hjardemål (PR), 17/2 ses én ved Høstemark (KAH) og 6/4 ses en flyve over vejen ved Lønnerup Fjord ved fuld dagslys (ISB).

Sum: 84. 1. halvår 52, 2. halvår 32. Observationer 90. Indsendere 42. Lokaliteter 14.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	1	4	12	15	13	7	15	8	4	3	2	-

Kirkeugle (Athena noctua): 07570

Som vanligt få rapporteringer og næsten alle stammer fra traditionelle lokaliteter. Fra Vendsyssel er der 3 observationer, 10/4 1 sy. Ø. Nejsig (RSN), 17/7 1 sy. Ø. Hassing (RSN) og 28/7 1 sy. V. Nejsig (RSN RSL). Fra Himmerland er der 4 observationer, 21/1 1 Skørbæk (HMT), 15/2 og 5/3 1-2 R Års by (MHR ARA). Desuden er der en enlig han, der høres i en længere periode i marts og april ved Nibe (Kim Johansen) og et par ses nær Løgstør (EFJ m.fl.). Fra Viborg Amt meldes om Kirkeugler fra Gedsted, blandt andet 2 14/2 (TBN SUT FRO), 5/7 2 Skals Ådal (PWB) og 20/1 1 Rødding (TRK). LBJ undersøgte desuden godt 20 par og der blev ringmærket 18 unger.

Sum: 55. 1. halvår 51, 2. halvår 4. Observationer 52. Indsendere 11. Lokaliteter 30.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	3	4	3	2	1	38	4	-	-	-	-	-

Natugle (Strix aluco): 07610

Natugle er set på 57 lokaliteter (HHB JS TRK m. fl.). Fra Nørreådalens meldes om 3 sy. 11/5 og 5/10 (TBN HST). Kun 8 territoriehævdende/ynglefugle er indrapporteret, hvilket kunne tyde på, at 2004 var et dårligt yngleår i Nordjylland. Fra Albæk ved Præstbro er der meldt om, at et par yngler i en lade (KRA). Det er efterhånden sjældent, at arten findes ynglende på sådan en lokalitet. Mangel på hule træer i landskabet presser uden tvivl arten. JTN fandt 3 Natugler, der var taget af Duehøg.

Sum: 119. 1. halvår 65, 2. halvår 54. Observationer 94. Indsendere 43. Lokaliteter 57.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	7	7	16	8	12	15	3	6	2	16	15	12

Skovhornugle (Asio otus): 07670

18 ynglepar og 3 nye vinterstader. Følgende optællinger foreligger fra vinterstaderne, 10/10 10 i et nåletræshegn ved Vasen, Kvissel (Naturpleveren), 13/11 4 R og 28/11 og 12/12 5 R Knoldgård Plantage (OLYA), 9/12 25 R og 26/12 16 R Golfbanen, Viborg (FRO SA). Ynglefundene er spredt over Vendsyssel, Himmerland og Han Herred (AS CSS GRA m.fl.). De få ynglefund kunne tyde på, at der har været få gnave. JTN har fundet 13 Skovhornugler, der er taget af Duehøg.

Sum: 145. 1. halvår 71, 2. halvår 74. Observationer 72. Indsendere 38. Lokaliteter 59.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	16	8	5	14	10	18	7	6	2	1	9	49

Mosehornugle (Asio flammeus): 07680

Ingen ynglefund i år. Op til 10-11 Mosehornugler raster ved Aalborg Marina i løbet af vintrene. Den høje års-sum skyldes en del rapporteringer derfra.

Nogle af de større observationer fra Aalborg Marina er, 3/1 10 (FV TBN), 4/2 8-11 (OGJ HHB), 24/3 og 25/3 6 (SSC HAC). Fra sidst i november ses igen Mosehornugler ved Marinaen, således 27/11 5 (GRA BH).

I januar og februar ses enlige fugle ved Øland, Vesløs, Lundø og Års by (LVHJ SB BN MHR). I marts ses 8/3 2 Gl. Vesløs (SB), 30/3 2 fou. Stavn (ASH) og 31/3 4 Ulvedyb (DN KRN). I april ses enlige fugle på gennem-træk, men 21/4 ses 6 R Nordstrand, Skagen (KNP). Fra maj og juni er der kun fund fra Skagen af 1-3 ex. (JHC RoC LAM m.fl.), dog ses 20/5 1 fou. Stensnæs (OLYA).

Første i andet halvår er 5/9 1 Østerild Fjord (HHN). Resten af året ses enkelte fugle spredt over Nordjylland.

Sum: 268. 1. halvår 246, 2. halvår 22. Observationer 128. Indsendere 76. Lokalteter 42.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	50	84	46	29	27	4	-	-	2	3	7	10

NATRAVNE

Natravn (Caprimulgus europaeus): 07780

Mange fugle rapporteret. Alle fugle er set nord for Limfjorden samt på Læsø. Årets første er tidlig 8/5 1 hun R Ålbæk Klitplantage og 5 fugle samme sted 9/5 (Henning Schmidt). Næste ses 16/5 2 sy. Vester Torup Klitplantage (AS). Det er fra disse to lokaliteter samt fra Skagen at hovedparten af fundene stammer, hvorfor de behandles særskilt.

Skagen: Iagttagelser på 5 datoer i perioden 20/5 til 18/8. Mindst et par har ynglet i Klitplantagen, idet der 18/8 ses 1 ad. + 2 juv. (LAM).

Ålbæk: Herfra foreligger iagttagelser på 16 datoer i perioden 8/5 til 6/6. Flest er noteret 30/5 min. 4 (FSH MMJ m.fl.), 2/6 3 sy. (KNP) og 4/6 10 sy. (RoC KEC Henning Schmidt), 8/6 10-12 (Henning Schmidt) og 1/7 6 (Henning Schmidt).

Bunken Plantage: 1/6 9-10 (Henning Schmidt).

Vester Torup: Herfra er der iagttagelser på 15 datoer i perioden 16/5 til 19/8. Blandt andet kan nævnes 3/6 8 sy. (HHN), 12 og 21/6 4 sy. (HHB AS), 7/7 4 (JBO), 30/7 7 (AS) og 19/8 1-3 fugle (AS), som i øvrigt blev årets sidste.

Øvrige nævnes, 31/5 1 sy. Svinkløv Plantage (IZN), 1/6 8 sy.! Kompedal Plantage (FRO), 1/6 1 Råbjerg sø (RSN SSC), 3/6 2 Nørreådal (KBC TBN), 4/6 1 Råbjerg Plantage (RoC KEC), 8/6 4 Kompedal Plantage (TBN), 11-12/6 op til 2 Troldesting (JPK AS), 19/6 og 28/7 1 Lodskovvad (EØ), 19-20/6 1 C.E. Flensborgs Plantage (MK CSS), 27/6 2 og 2/7 3 Læsø Klitplantage (LBO), 7/7 2 Lild Klitplantage (ROR) og 21/7 1 Råbjerg Mile (ESØ).

Sum: 180. 1. halvår 135, 2. halvår 45. Observationer 63. Indsendere 28. Lokalteter 16.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	-	29	106	30	15	-	-	-	-

SEJLERE

Mursejler (Apus apus): 07950

Et år på samme meget lave niveau som 2003. Godt 60% af fuglene stammer fra Skagen. Årets første er tidlige, således 28/4 2 Fyrkat (CSS) fulgt af 29/4 1 Ø Grenen (RoC KEC m.fl.) og 30/4 1 Nørresø, Viborg (FRO). Allerede 3/5 6 og 5/5 10 Viborg (OL VV) ses flere fugle, men vi skal hen midt i maj før tocifrede træktal noteres ved Skagen, således 20 Grenen 13/5 (RT). Først sidst i maj og især efter månedsskiftet maj/juni ses dog et mere markant træk med følgende større dage, 21/5 300 (via RoC), 26/5 200 R (KNP), 30/5 214 T (TC m.fl.) og årets største 9/6 1986 T (RoC PR m.fl.) og samme dag 500 Ø Råbjerg Mile (PR). Som vanligt ses sommeren igennem flere dage med trækkende Mursejler ved Skagen, hvor af de største er 8/7 911 NØ (RoC), 23/7 118 Ø (KEC), 3/8 100 Ø (RoC KNP), 5/8 110 fou. (KEC) og 25/8 117 R (LAM). Fra andre lokaliteter skal følgende nævnes (tal >100) 1/6 130 NØ Klitmøller (JJA), 6/6 120 Toftesø (HAC), 21/6 250 S Stensnæs (RSN) og 23/6 1125 Ø Syrodde, Læsø (PR).

Der er blot rapporteret ynglefugle fra Aalborg (10 par) (GRA), men at arten selvfølgelig yngler mere almindeligt kan blandt andet ses 5/8 110 Aalborg (GRA) og her er i øvrigt noteret flere sene på yngleplads. I Ryesgade således set helt frem 24/9 (PR). I denne forbindelse kan det nævnes, at der i Tyskland i 2004 helt usædvanligt blev konstateret flere par med et ægte andetkuld (altså ikke omlægningskuld), og måske har noget tilsvarende fundet sted i Aalborg. Også andre steder herhjemme blev der set sene fugle på ynglepladser, blandt andet i København (medd. PR). Blot tre fugle ses herefter, 3/10 1 SV Ellekrattet (RoC KEC m. fl.), 5/10 1 Aalborg (HHB) og en meget sen 27/10 1 S Nordmandshage (PR).

Sum: 8810. 1. halvår 6083, 2. halvår 2727. Observationer 232. Indsendere 62. Lokaltiteter 66.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	5	1253	4825	1657	751	17	3	-	-
Skagen-sum	-	-	-	1	883	2401	1272	524	4	-	-	-

SKRIGEFUGLE

Isfugl (*Alcedo atthis*): 08310

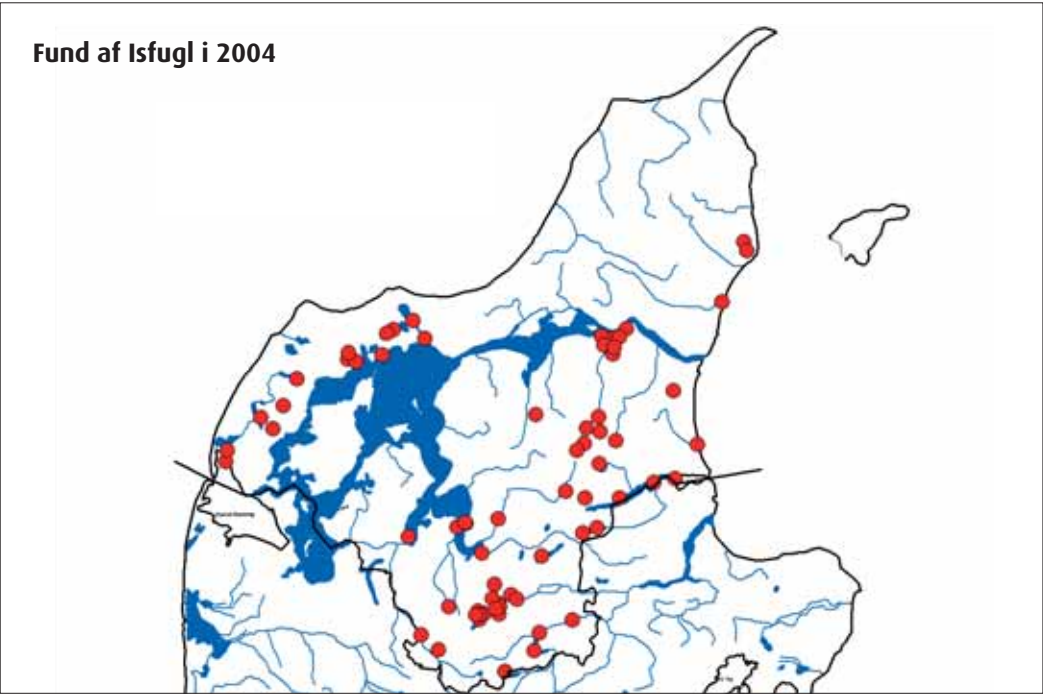
Et ret normalt antal, men arten er set på pænt mange lokaliteter. Observationerne er ligeligt fordelt på første og andet halvår. Ingen fund drejer sig om mere end 2 fugle. Fordeling af fund på lokaliteter ses af kortet.

Isfugl, Elling Å, juni 2004. (Foto: Arnold Houmann).

Sum: 151. 1. halvår 79, 2. halvår 72. Observationer 137. Indsendere 50. Lokaltiteter 64.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
25	12	17	11	9	5	8	21	10	11	11	11

Biæder (*Merops apiaster*): 08400

I alt ca. 7 fugle og usædvanligt nok er en af disse ikke fra Skagen i foråret. Ved Skagen har mange indsendt iagttagelser af Biæder, men rensat for potentielle gengangere ser året således ud. Første ses 4/5 1 R/TF – set ved Batterivej og Nordstrand (JHC KNP HLL AEC) og dagen efter 5/5 ses antageligt samme fugl rastende ved Batterivej (KNP RoC). Næste er 24/5 1 set både ved Grenen og over byen (RoC KNP), 30/5 1 NØ Grenen (flere obs.), 31/5 1 hørt Nordstrand (EC via RoC), 1/6 1 R byen (EKr via RoC) og 11/6 1 TF Grenen (RoC SC). Antallet er især pænt sammenlignet med en meget sparsom forekomst i resten af landet.

Fra sommeren foreligger yderligere et fund, 13/7 1 S Lille Vildmose (JKK).

Biæder, Skagen, 5. maj 2004. (Foto: Knud Pedersen).

Sum: 8. 1. halvår 6, 2. halvår 2. Observationer 8. Indsendere 10. Lokalteter 3.

Hærfugl (*Upupa epops*): 08460

2 fund i 2004, 14-17/10 1 R Vildmosegård, Lille Vildmose (Lone Godske HAC BHJ TL m.fl.). Desuden 21/11 1 Tornby Klitplantage (HHL KUP AØ m.fl.). 2003 bød på 3 fugle, mens der ingen blev iagttaget i 2002.

SPÆTTEFUGLE

Vendehals (*Jynx torquilla*): 08480

Med ca. 25 fugle et ret normalt år. Årets første er 19/4 1 R Batterivej, Skagen (RoC KNP HLL m.fl.) og 20/4 1 R Ryesgade, Aalborg (PR). Ved Skagen ses yderligere ca. 10 fugle frem til 1/6. Eneste dage med mere end én er 3/5 2 (RoC AEC TEO) og 1/6 2 (RSN SSC AEC). Fra foråret kan i øvrigt nævnes 27/4 1 Egense området (PS), 1/5 1 Hanstholm (JDU), 2/5 1 Frederikshavn (SEF), 1 Råbjerg Mile (KNP) og 1 Hirtshals (HHL), 7/5 1 Bulbjerg (HHN JFA), 9/5 2 Ndr. Knudstrup 2 (TBN), 19/5 1 Bagterp (AØ), 25/5 1 Kvissel (Naturopleveren) og 1/6 1 Sangild (FRO).

Der er ynglefund fra et enkelt område, Kompedal Plantage med måske helt op til 4 par (LN Annie Pedersen). Året slutter med et efterårsfund, hvilket er noget usædvanligt – 17/8 1 R Grenen (RoC).

Sum: 26. 1. halvår 25, 2. halvår 1. Observationer 30. Indsendere 20. Lokalteter 11.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	4	17	3	-	1	-	-	-	-

Grønspætte (*Picus viridis*): 08560

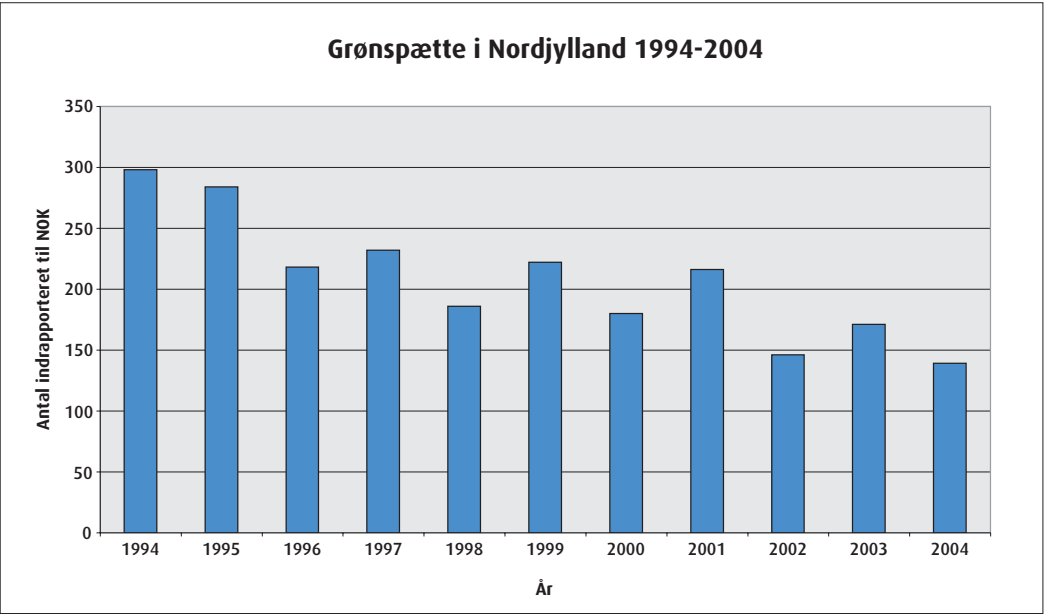
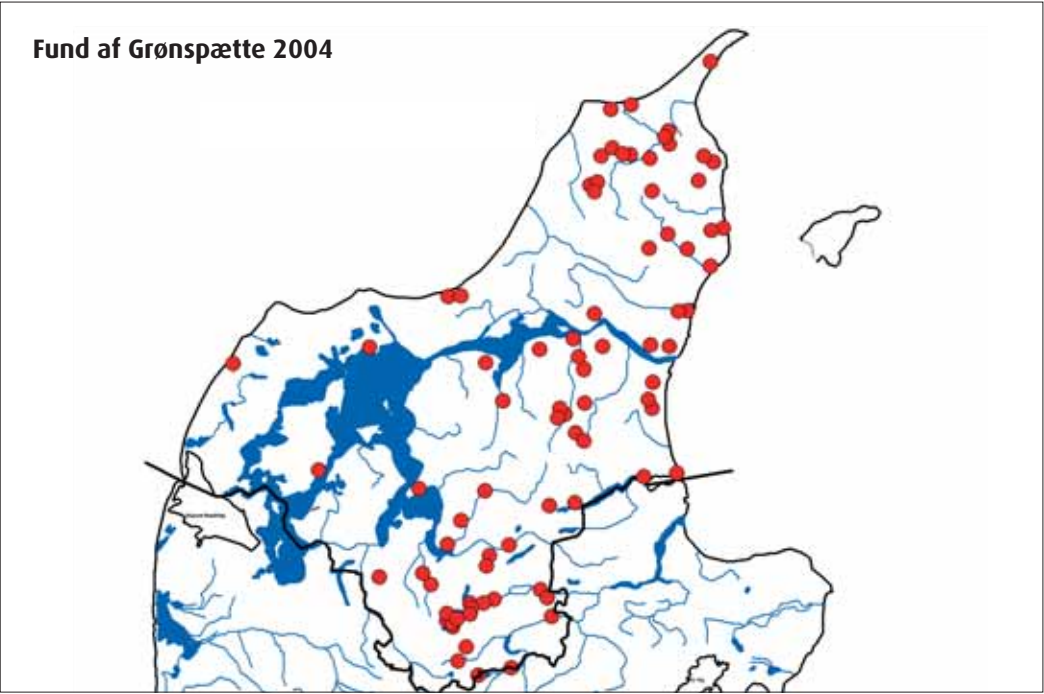
Skønt antallet af indsendere er stigende, er der tale om den laveste rapportering i mere end 20 år. Og tilbagegangen i bestanden ser ud til at være reel og ikke kun et nordjysk fænomen. Grønspætten ses nu også på et faldende antal lokaliteter. Det er dog uvist, hvad den skyldes. En nedgang der også, om end mindre markant, rammer Sortspætten. Nedgangen i forekomsten ses også af kurven.

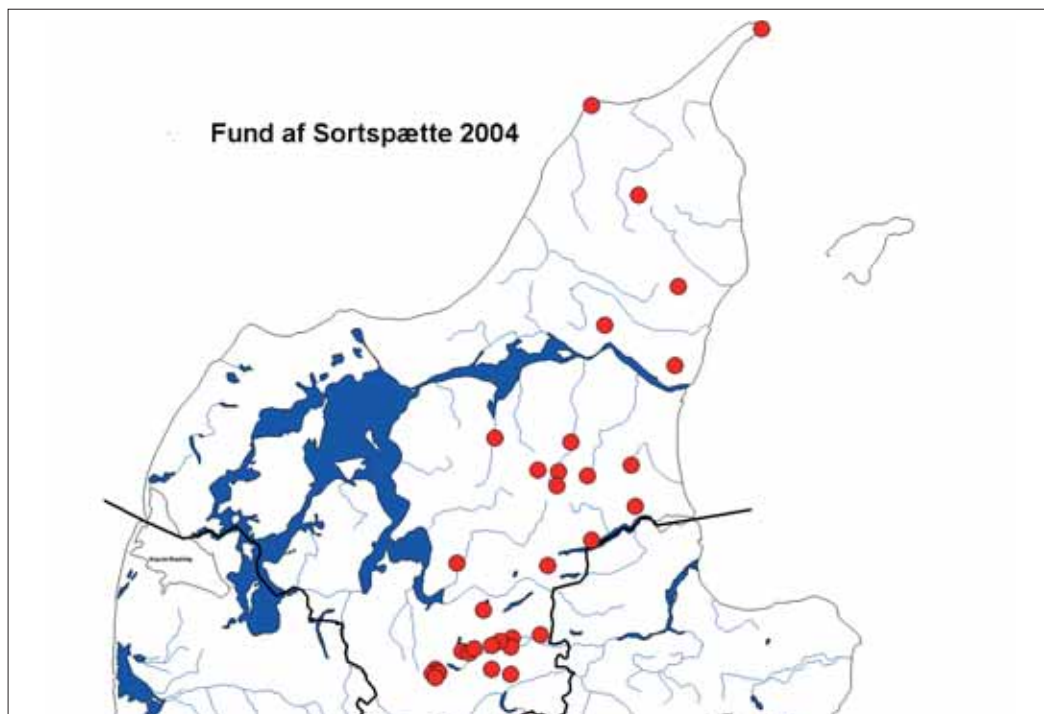
Hovedparten af iagttagelserne falder selvsagt i forårsperioden marts og april, hvor arten høres. Langt de fleste er fra Himmerland og Viborg Amt. Lokalteter med flest iagttagelser er Hald Sø området (10), Hammer Bakker (8) og Rold Skov (7). Kun ganske få observationer drejer sig om mere end én fugl, således (alle >2 ex.) 14/3 4 sy. Stærkær/Ulstrup ved Gudenå og 25/4 3 sy. Hammer Bakker (SEM). Fra andet halvår skal blandt andet nævnes 3/8 3 Hadsund (TN) og 12/10 3 Sønderup Ådal (ATL). Fordelingen af fund på locali-

teter ses af kortet. Diagrammet viser antallet af Grønspætter i Nordjylland 1994-2004. Det viser tydeligt nedgangen, specielt de senere år. Relaterer man endvidere antallet af fugle til antallet af indsendere, er nedgangen betydeligt mere markant.

Sum: 139. 1. halvår 88, 2. halvår 51. Observationer 115. Indsendere 50. Lokalteter 83.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	5	4	27	41	6	5	7	9	9	14	10	2

Sortspætte (*Dryocopus martius*): 08630

På papiret en mindre tilbagegang, men sættes summen i relation til antallet af indsendere, er der tale om den laveste rapportering de seneste 10 år. Om der også her er tale om en reel nedgang er uvist, men Sortspætten er med sikkerhed forsvundet fra lokaliteter, hvor den gennem de seneste 10 år har optrådt ret fast. Årsagen til en evt. tilbagegang er som hos Grønspætten uvis.

De fleste af årets fugle iagttages nær potentielle ynglepladser, men enkelte er dog på "langfart", således 22/5 1 SV Hirtshals Fyr (AØ) og 24/5 1 TF Grenen (MKP AEC RoC m.fl.). I øvrigt er lokaliteterne med flest fund Hald Sø området (9) og Rold Skov (10), hvorfra også årets største tælling foreligger, 26/5 3 Rold Vesterskov (TRK). Fordeling af fund på lokaliteter ses af kortet herover.

Sum: 75. 1. halvår 51, 2. halvår 24. Observationer 67. Indsendere 32. Lokaliteter 28.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	4	13	17	15	4	1	5	6	7	2	3

Stor Flagspætte, Fårstrup, 7. marts 2004. (Foto: Albert Steen Hansen).

Stor Flagspætte

(*Dendrocopos major*): 08760

En lille fremgang i forhold til 2003. De største tællinger fra vinteren er 22/1 5 Kokkedal (KEN), 20/2 4 Hulsig (OBO), 19/3 5 og 22/3 6 Hald Sø (TRK). Der er rapporteret 10-15 ynglepar og fra yngletiden i øvrigt følgende større tællinger, 28/5 5 Tofte Skov (TC), 6/6 16 Tofte Skov (TC), 7/7 10 Marienhøj Plantage (TN), 28/7 6 Tofte Skov (TC) og 1/9 7 Ålbæk Klitplantage (RT). Fra efteråret og vinteren foreligger en række observationer spredt over landsdelen – alle af 1-3 fugle.

Sum: 427. 1. halvår 288, 2. halvår 139. Observationer 273. Indsendere 57. Lokaliteter 94.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	37	23	57	62	52	19	22	16	21	30	32	16

Lille Flagspætte (*Dendrocopus minor*): 08870

Et fund i 2004, 9/3 1 hun R Gyvelstien, Skagen Klitplantage (PR).

SPURVEFUGLE

LÆRKER

Toplærke (*Galerida cristata*): 09720

De sidste Toplærker holder stædigt stand, men de bliver færre.
I Hirtshals ses arten på 44 dage i løbet af året bl.a. 20/1 6 (AØ), 17/3 5-6, hvoraf en syngende (CSS), 9/7 3 (AØ) og 4/11 3 (AØ). Alt tyder på, at ét par har ynglet i byen (KUP). I Hjørring ses 1 syngende 26/6 (HHL), som er eneste observation herfra. Endelig ses i Frederikshavn en på 13 dage mellem 12/3 (SEF) og 26/11 (SEF).

Sum: 117. 1. halvår 88, 2. halvår 29. Observationer 59. Indsendere 34. Lokaliteter 3.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	23	11	21	9	19	5	10	4	3	5	7	-

Hedelærke (*Lullula arborea*): 09740

Årets sum er lige over gennemsnittet for 1977-2004 (114), laveste årssum er 1997 (16) og den højeste er fra 1998 (220).
De første ses 17/3 på flere lokaliteter: Mulbjerg 3 N (DN), Stensnæs 1 S (PR), Råbjerg Mose 1 (BKR), Damsted Klit 1 (RoC) og Gårdbogård Plantage 1 (OBKR). En meget stor del af årets fugle stammer fra Skagen. Dette materiale rummer dog mange gengangere. Ikke mindst er ynglefugle fra Sandmilien og Hulsig Hede rapporteret af mange. Desuden er der set trækkende fugle i perioden 17/3-16/5, i alt ca. 21 fugle – ingen dage mere end 2 ex.
Der er hørt syngende Hedelærker på 17 lokaliteter med 1-2 sy. på 14 lokaliteter og 4 sy. Damsted Klit 29/5 (ALM), 3 sy. Tranum Klitplantage (DN) og 3 sy. Sandmilien (LAM). 27/7 ses 1 par med unger Hulsig Hede (OBO).
Sensommeren og efteråret byder kun på fugle i Skagens området og årets sidste er 31/8 4 R Skagen Klitplantage (RT) fulgt af 8/10 4 SV Skagen Klitplantage (LAM).

Sum: 124. 1. halvår 108, 2. halvår 19. Observationer 86. Indsendere 30. Lokaliteter 19.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	17	40	40	11	7	4	1	4	-	-

Sanglærke (*Alauda arvensis*): 09760

Selv om årssummen er over det dobbelte af de to foregående års rekord-lave summer er summen dog den tredje laveste i rapportens historie. Gennemsnitssummen 1977-2004 (23.445), højeste sum var 1987 (58.526) og laveste 2002 (1347).
Første træk ses 6/2 12 N Agger Tange og 5 N Ørum Sø, senere i større antal 15/2 35 N Mulbjerg og 16 N Egense Havn (alle DN).
I Skagen ses første udtrækkende 15/2 68 T Grenen (RoC) og de største antal herfra er 6/3 75 T Grenen (RoC), 14/3 350 T Grenen (RoC), 17/3 50 T Grenen (RoC) og 28/4 50 Ø (TBN). I alt er ca. 700 trækkende
(Fortsættes på næste side)

fugle registreret ved Skagen. Uden for Skagen ses 7/4 100 Hulsig (OBO), 10/4 50 sy. Tranum (WS), 17/4 52 sy. Ulvedyb (ULV) og 7/6 75 sy. Hulsig Hede (PR).
Fra efteråret kun to større observationer, 15/10 150 Østerild Fjord (GGU) og 16/10 100 Vester Melholt (RSN). Året ud ses enkelte fugle/småflokke.

Sum: 3994. 1. halvår 3398, 2. halvår 596. Observationer 279. Indsendere 51. Lokaliteter 119.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	11	721	1574	724	162	206	62	41	67	408	12	6

Korttået Lærke, Skagen, 2. november 2004.
(Foto: Peter Nielsen).

Korttået lærke (Calandrella cinerea): 09770

7. nordjyske fund. 1-4/11 1 R Grenen-Nordstrand, Skagen (RoC Peter Nielsen m.fl.).
Fundet er 2. efterårsfund i Nordjylland og det første efterårsfund i Skagen.
Arten er SU-art.

Bjerglærke, Skagen 6. maj 2004. (Foto: Knud Pedersen).

Bjerglærke (Eremophila alpestris): 09780

Årssummen er lige lidt over gennemsnittet for 1976-2004 (989), højeste sum er i 1994 (3344) og laveste 1987 (49).
Fra første halvår kan nævnes 11/1 44 Revlbuske, Lønnerup Fjord (HHN), 23/1 80 Agger Tange (PRA), 25/1 25 Kragsskov Hede (OBKR), 15/4 44 Hanstholm Fyrhaver (JSK), 17/4 11 Ø Bulbjerg (HHN), 17/4 28 NØ Klitmøller (JJA) samt 27/4 74 Østerild Fjord og 10 Revlbuske (HHN). De sidste i foråret ses 6-8/5 på 7 lokaliteter med flest 8/5 16 Revlbuske (HHN).
De første i efteråret ses 24/9 1 Agger Tange (JKK), 27/9 14 Østerild Fjord (HHN), 29/9 2 Jerup Strand (BKR) og 29/9 2 Lønnerup Fjord (HHN). Ellers kan fra andet halvår nævnes 9/10 50 Agerø (LFD), 12/10 40 Revlbuske (KNP), 15/10 60 Østerild Fjord (GGU), 5/12 40 Asaa (PR) og 31/12 37 Jerup Strand (BKR).

Sum: 1196. 1. halvår 768, 2. halvår 428. Observationer 87. Indsendere 30. Lokaliteter 30.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	335	28	93	272	40	-	-	-	19	249	48	115

SVALER

Digesvale (Riparia riparia): 09810

En observation fra 2002: 21/9 403 Als Odde skal ikke længere medtages medmindre der kommer yderligere oplysninger om observationen.
I 2004 blev det til 24.019 ex. Et tal noget under sidste år (54.995 ex.) og ligeledes et stykke fra 10-års gennemsnittet (42.788), men i summen skal det medregnes, at der i Vejlerne ikke er foretaget så mange tællinger som

tidligere. Alligevel fylder Vejlerne 86 % af materialet grundet 2 store observationer i 2. halvår, hvor der dog sikkert er en del gengangere.

Den første observation er tidlig, 6/4 1 R Reservatet, Skagen (HAC Elin Johansen). De næste ankommer mere normalt, 14/4 1 R Nordstrand, Skagen (KNP) og 15/4 3 R Hobro Vesterfjord (CSS). Allerede fra medio/ultimo april ses det første større antal, 18/4 620 R Lund Fjord (HHN), 20/4 350 R Hanvejle (APN), mens kulminationen på forårstrækket ses medio maj, hvor der toppes med 16/5 700 R Kogleakssøen, Byg-holm Vejle (HHN). De store forårstræktal udebliver ved Skagen. Ultimo maj ses de sidste trækfugle, og yng-lefuglene har efterhånden indfundet sig. Der er kun indkommet oplysninger om 212 ynglefugle fordelt på 4 lokaliteter (GRA RSN HHL m.fl.), hvormed der skal lyde en opfodring til at taste flere yngleforekomster ind. I 2. halvår ses de første små samlinger medio juli, men først primo august kommer der nogle nævneværdige observationer, hvor de store samlinger bliver skudt i gang af periodens suverænt 2 største observationer, 3/8 10.000 R og 7/8 8500 R Tømmerby Fjord (HHN). Allerede 10/8 300 R Tømmerby fjord (IZN) ser det ud til at de fleste af fuglene er fløjet videre, men ultimo august ses igen nogle flokke, dog ikke >1000, 28/8 800 R Kærup holme, Vejlerne og 29/8 500 Nors Sø (EEE). Årets sidste fugle er sent på den, 3/10 1 T Bulbjerg (NBJ) og 24/10 1 SV Skørping (HAC) og 2 S Nordmandshage (SSC HHB SØS).

Sum: 24.019. 1. halvår 3110, 2. halvår 20.909. Observationer 138. Indsendere 63. Lokaliteter 45.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	1416	1290	404	202	20568	133	6	-	-

Landsvale (*Hirundo rustica*): 09920

Et godt år langt over den ellers udmærkede årssum fra 2003 (167.486) og ligeledes over 10-års gennemsnit-tet (165.574). Selvom der i år ikke er indkommet særlig mange store observationer fra Vejlerne, er det allige-vel lykkedes at få en stor årssum, hvilket i år til dels skyldes store tal fra Ulvedybet med 70% af materialet, i dette er der nok en del gengangere (måske op mod ca. 60% af de indsendte fugle herfra). Herudover står Vejlerne for 10% og Vejrum Sø for 9% af materialet.

Årets første fugle ankommer primo april, 6/4 1 Brokholm Sø (FD) og 1 Viskum Sø (TBN). De næste dukker først op 14/4 1 Kærene, Læsø (BKR) og 4 Nordstrand, Skagen (KNP). Der er i 1. halvår ikke indkommet oplysninger af observationer >400. Forårstrækket løber af stablen fra medio april til ultimo maj, med kul-

Landsvale, Aalborg, 30. juli 2004. (Foto: Rune Sø Neergaard).

mination ultimo april til medio maj. Den største trækobservation i foråret er fra Skagen: 7/5 400 T Grenen (RoC TBN KRN m.fl.).

Der er ikke indkommet oplysninger om nogen nævneværdige yngleforekomster. I juli dukker der igen lidt småflokke op, og primo august får vi de første store rasttal, 7/8 1000 R Vogn Enge (BKR) og 8/8 2450 R Tømmerby, Vejlerne (AS). Kulminationen på efterårets fugle ligger fra ultimo august til primo september, hvor de store overnatningspladser kan ses i Vejlerne, Ulvedyb et og Viskum: 25/8 25.000 R og 26/8 50.000 R Ulvedyb et (ULV), 2/9 19.000 R Bygholm Vejle og 20.000 R Vejrum Sø (LM). Den sidste store observation fra Ulvedyb et ses 7/9 50.000 R (ULV). Efter medio september foreligger der ikke observationer >100 fugle, men de allersidste fugle forlader os først i november, hvilket er normalt, således 27/10 1 SV Gl. Vesløs (SBr) og 2 S Nordmandshage (PR) samt 6/11 2 S Nordmandshage (PR).

Sum: 215.509. 1. halvår 6808, 2. halvår 208.701. Observationer 435. Indsendere 76. Lokaliteter 185.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	2539	3574	695	1071	84917	122437	274	2	-

Bysvale (Delichon urbica): 10010

Selvom årssummen på 3844 ex. ligger lidt over 2003 (3748), så er der alligevel meget langt op til 10-års gennemsnittet (5807 ex.). Årets observationer er alle <300 fugle, og der er ikke indsendt særligt store tællinger fra Vejlerne. Modsat Digesvale og Landsvale er der hos Bysvale efterhånden ikke så stor forskel på 1. og 2. halvår og igen i år er det også 1.halvår, som har flest fugle.

De første fugle ankommer til landsdelen medio april, alle fra Skagen, 18/4 2 T Grenen (RoC SØS NEJ m.fl.), 19/4 1 T Grenen (RoC) og 2 Ø Nordstrand (KNP m.fl.). Det første tocifrede antal ses ultimo april: 27/4 16 Ø Nordstrand (PR). Herefter forløber forårstrækket hen til ultimo maj og primo juni, hvor det også kulminerer med forårets største observationer, 29/5 200 TF Reservatet, Skagen (TN) og 6/6 250 Toftesø (HAC). Der er optalt 216 ynglepar på 7 lokaliteter, hvor den største optælling er 24/7 50 ynglefugle ved 75 reder Pumpehuset, Ulvedyb et (TA JES JHC). Primo september er der stadig unger i rederne, således 7/9 2 pull. Pumpehuset, Ulvedyb et (ULV).

Returtrækket starter så småt primo august og kulminerer ultimo august – primo september: 28/8 200 R Bygholm Vejle (SAL) og 4/9 125 R Gedsted (HBP). Herefter falder antallet af fugle drastisk, men først i november forsvinder den sidste sene fugl. De sidste er 26/9 1 Klarup (WS), 24/10 1 SV Skørping (HAC) og 2/11 1 R Grenen, Skagen (RoC AN PN), hvilket er den seneste i Skagen – i hvert fald siden 1980 (RoC).

Sum: 3844. 1. halvår 2099, 2. halvår 1745. Observationer 176. Indsendere 53. Lokaliteter 80.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	144	1115	840	863	665	215	1	1	-

PIBERE

Storpiber (Anthus richardi): 10020

Først en tilføjelse til 2003-rapporten: Der blev i efteråret observeret tre Storpibere i Skagen, hvormed der i alt blev observeret hele 4 fugle herfra. Således er der i 2003 registreret hele 12 fugle fordelt på 10 observationer, hvilket er det højeste antal nogensinde. De 3 tilføjede observationer fra Skagen er følgende: 17/9 1 SSV Grenen (RoC), 21/9 1 S Fyrvej (RoC) og 1/10 1 ØSØ Brovandeskolen (RoC).

I 2004 blev det kun til en enkelt observation, 1 - 2/11 1 R Nordstrand, Skagen (LAM RoC APN m.fl.). Hermed er der nu i alt set 75 fugle via 61 observationer i Nordjylland.

Markpiber (Anthus campestris): 10050

Et år på samme lave niveau som de seneste år. Året byder på beskedne 7 fugle, hvoraf en eller to måske kan være gengangere. I 2003 blev det til 6 ex. Årets fugle er fordelt på 6 lokaliteter, hvoraf nogle dog overlapper hinanden. Alle fuglene er set inden for Skagensområdet, og der er ikke modtaget observationer af fugle fra tidligere yngleområder som f.eks. Læsø.

Årets første fugl ses meget tidligt 30/4 1 R Gyvelmarkerne (LAM EKr RSN m.fl.). Dagen efter dukker den næste (eller samme?) op, 1/5 1 T Grenen (RoC AØ MKH m.fl.), hvorefter arten 8/5 ankommer til et af de velkendte steder 1 R Sandmilen (LPA SKa). I Sandmilen er der flere observationer af en enkelt fugl fra 8/5 – 23/7 (FRO SSC JHC m.fl.), men 3/7 ses der 2 ad. på lokaliteten (KNP). 3/7 ses fuglene i Sandmilen udvise

Markpiber, Skagen, 30. april 2004. (Foto: Knud Pedersen).

ynngleuro og de blev set med føde i næbbet (KNP). Dette må betegnes som årets eneste sandsynlige ynglepar i Nordjylland. Senere forelægger der tre observationer af efterårsfugle, 25/7 1 R Grenen (KNP) og 1/8 1 ad. TF Grenen (PR) – måske samme fugl? Årets sidste fugl ses 8/8 1 1K R Nordstrand (RoC).

Skovpiber (*Anthus trivialis*): 10090

En flot årssum (2452 ex), som er meget bedre end 2003 (763 ex) og ligeledes en del over 10-årsgennemsnittet (1539 ex). Dette skyldes hovedsageligt forårstrækket ved Skagen. I alt har Skagen stået for ikke mindre end 86 % af materialet. Alene maj måned har i 2004 mere end dobbelt så mange fugle som hele 2003. De første fugle er rimeligt tidlige, 6/4 2 sy. Batterivej, Skagen (APN), 10/4 1 Ø Svinkløv Klitplantage (HAC) og 16/4 4 Ø Nordstrand, Skagen (DN OGJ PHK m.fl.). Den første større observation er 18/4 20 R Toftesø (MD ILD KNP). I Skagen ses den første større trækobservation 22/4 25 T Grenen (RoC AJ HeM m.fl.). Ultimo april til medio maj kulminerer forårstrækket, hvor det er delt op i to "trækstød" nemlig fra 27-28/4 og 7-12/5. Alle forårets største observationer er fra Skagen, således 27/4 122 Ø Nordstrand (PR), 28/4 100 Ø Nordstrand (TBN), 7/5 500 T Grenen (RoC TBN KRN m.fl.), hvilket er årets største observation foruden 8/5 250 T Grenen (RoC MKH OGJ m.fl.), 9/5 150 T Grenen (RoC LAC KAa m.fl.), 10/5 165 Ø Nordstrand (PEC LAC ANP m.fl.) og 12/5 145 Ø Grenen (PR RT). Herefter flader trækket ud i ultimo maj, men langt ind i juni ses der mærkeligt nok stadig TF fugle ved Skagen, bl.a. 19/6 20 TF Grenen (RoC SC ETO). Er det sommerens, ikke ynglende fugle, eller kan det være fugle som har taget en anderledes trækroute end tidligere med tidstab og derfor dukker forsinket op?

Den største observation af ynglende fugle er 7/6 20 sy. Rødstensklit-Engelskmilen, Skagen (PR). Efterårstrækket starter primo august og fortsætter primært indtil primo september. Periodens største observation er 10/8 10 TF Grenen, Skagen (RoC), 24/8 10 S Hanstholm Fyrhaver (HHN), 29/8 25 SV Als Odde (TN), 31/8 27 TF Grenen, Skagen (RT) og 2/9 14 TF Grenen, Skagen (RT). Der er desværre ikke indsendt nogen observationer fra Nordmandshage. Efter 3/9 4 SV Buttervej, Skagen (LAM) er efterårstrækket så godt som slut, og vi skal faktisk en hel måned længere hen, før de sidste fugle ses, 5/10 1 R Hanstholm Fyrhaver (HHN) og 9/10 1 SV Butterstien, Skagen (LAM), hvilket er normal afgangstid.

Sum: 2452. 1. halvår 2277, 2. halvår 175. Observationer 166. Indsendere 42. Lokaliteter 69.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	558	1567	152	20	135	18	2	-	-

Engpiber (Anthus pratensis): 10110

Et helt godt år med en sum på 56.647 ex., hvilket hovedsageligt skyldes et utrolig flot forårstræk fra især Skagen. Årsummen ligger et stykke over 10-års gennemsnittet (31.378 ex.), og for at sætte tingene lidt i relief kan der sammenlignes med årsummen fra 2003 (14.569 ex.). Skagen står for hele 84 % af materialet grundet det flotte forår, mens efterårstrækket ved Nordmandshage har 5% af årets fugle.

Vinteren i 1.halvår gav i år flere mindre vinterflokke rundt omkring, hvoraf de største er: 21/1 180 R Bygholm Vejle (HHN) og 28/1 55 R Grenen, Skagen (PR). I løbet af ultimo marts / primo april begynder der at komme flere og flere træktal, bl.a. 31/3 115 NØ Bulbjerg (SHN). Medio april vokser tallene med 16/4 550 NØ Bulbjerg (TRK) og 17/4 595 Ø Bulbjerg (HHN SHN). Kulminationen på forårstrækket ligger ultimo april – primo maj, hvor Skagen kommer med nogle meget store trækdage først i maj: 7/5 8500 T Grenen (RoC TBN KRN m.fl.), 8/5 5190 T Grenen (RoC MKH OGJ m.fl.), 9/5 20.200 T Nordstrand (RT m.fl.) - hvilket er årets suverænt største observation og en af de bedste forårstrækdage i Nordjylland nogensinde, 10/5 5560 T Nordstrand (PEC LAK RT m.fl.) og 12/5 1425 Ø Grenen (PR). Herefter falder antallet af trækkende fugle hurtigt, og forårstrækket er så godt som slut.

Der forelægger ingen nævneværdige oplysninger om ynglefuglene. Efterårstrækket forløber fra primo september – ultimo oktober med kulmination medio/ultimo september: 16/9 1040 S Nordmandshage (PR HHB), 22/9 1710 S Nordmandshage (PR) og 346 S Viborg By (OL). Herefter daler antallet, 29/9 122 R Egholm (GRA) og 10/10 120 R Råbjerg Stene (AØ). Vinterflokkene i 2. halvår er små. Den største er 11/12 12 R Batterivej, Skagen (KNP RoC).

Sum: 56.647. 1. halvår 51.710, 2. halvår 4937. Observationer 440. Indsendere 73. Lokaliteter 137.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
362	87	394	6669	43988	210	147	222	3647	591	221	109

Rødstrubet Piber (Anthus cervinus): 10120

Et helt og aldeles elendigt år med kun 2 fugle, fordelt på to observationer – aldrig er der blevet set så få fugle i Nordjylland. Hvad sker der dog?? Der er ingen forårsobservationer, men i efteråret får vi lige lov til at få en fjer eller to: 11/9 1 Sundby Kær, Morsø (JKK) og 26/9 1 Kandestederne (CSS). Den her lave sum må der gøres noget ved til næste år. Det her kan vi ikke være tjent med!

Bjergpiber (Anthus spinoletta): 10140

Der er fra 2003 indkommet flere oplysninger om Bjergpibere i Skagen, hvor der blev set måske helt op til 150 fugle i 2. halvår, selvom der kan være lidt gengangere. Heraf blev der nogle dage observeret det usædvanlige, at flere fugle trak mod syd og øst, i alt 29 individer i 2.halvår (RoC). Derved indikeres det, at der ret hurtigt bliver foretaget en uskiftning af fugle i området. I 2004 blev disse trækkende Bjergpibere ikke observeret.

I summen for 2004 (312 ex.) ses en nedgang i forhold til rekordåret i 2003 (526 ex.), og når gengangerne fra især Skagen er trukket fra er det reelle observerede antal ex. nok nærmere omkring 250. Et tal som ikke er helt ringe, men der forelægger i 2004 ikke observationer >25 fugle. Det har helt klart haft indflydelse, at der i 2004 ikke har været særlig mange observationer fra Vejlerne. Således har Vejlerne kun stået for 18% af materialet, mens Skagen står for hele 70%, hvor der må siges at have været en god dækning. Udover Vejlerne og Skagensområderne er arten observeret på følgende 11 lokaliteter: Stensnæs (11 ex.), Onsild Ådal (6 ex.), Toftegårds Enge (4 ex.), Agerø (3 ex.), Havnø (2 ex.), Virksund (1 ex.), Kølshen (1 ex.), enge v. Vestergårde (1 ex.), Hirtshals (1 ex.), Østerådal (1 ex.) og Rærup (1 ex.).

I 1. halvår er der følgende større observationer: 5/1 17 R Nordstrand, Skagen (RoC), 7/1 25 R Bygholm Vejle (JSH PU SJ RBL) – som også blev årets største observation, 20/1 11 R Stensnæs (RSN) og 4/3 13 R Bygholm Vejle (LLH HHL). De sidste fugle ses allerede 23/3 1 Bygholm Vejle (HLL) og 26/3 1 Rærup (ATL). 2. halvår indledes 14/10 1 Hirtshals Øststrand (AØ) og 15/10 1 Østerild Fjord (HAC). Fra ultimo oktober er der observationer med mere en 1 fugl, og i primo november ses den første observation >10 fugle: 5/11 15 R Grenen/Nordstrand, Skagen (KNP). Herefter følger 21/11 18 R Nordstrand/Grenen, Skagen (KNP) og 24/11 16 R Nordstrand, Skagen (RoC). I december er den største observation 11/12 4 R Nordstrand, Skagen (KNP).

Sum: 312. 1. halvår 126, 2. halvår 186. Observationer 73. Indsendere 23. Lokaliteter 18.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
94	11	21	-	-	-	-	-	-	33	125	28

Skærpiber (Anthus petrosus): 10141

Et år med en sum en hel del bedre end 2003 (419 ex.), men stadig under 10-års gennemsnittet (1170 ex.). Skagen står for 40%, Hanstholm for 16% og Vejlerne for 14%, hvilket alle er steder, hvor der er lidt gengangere.

I første halvår er følgende observation den største inden forårstrækket: 2/1 26 R Limfjorden v. Østerild Fjord (TNY SBR). Primo marts starter forårstrækket så småt, men toppe først omkring medio – ultimo marts, hvor flere af fuglene er kommet i sommerdragt: 14/3 20 TF Grenen (RoC), 16/3 20 R Bygholm Vejle (HHN), 21/3 14 R Tranum Strand (DN), 21/3 18 R Østerkær Enge (DN), 24/3 22 R Bygholm Vejle og 19 R Lund Fjord (DN). Forårets sidste fugle ses medio april: 16/4 3 R Grenen, Skagen (KNP), 17/4 1 Ø Bulbjerg (HHN SHN) og 1 T Buttervej-Batterivej, Skagen (RoC).

I sommeren er der flere observationer af oversomrende eller ynglende fugle: 28/6 1 R Vigsø Bugt (TBN) og 30/6 1 Bløden Hale, Læsø (LBO) – især Vigsø bliver spændende at følge i 2005, om der kunne være tale om ynglefugle, da lokaliteten ikke tidligere har været yngleplads. Eneste deciderede yngletælling foretager Jens Gregersen på Hirsholmene, hvor han registrerer hele 29 par. Endelig kan 3/8 2 Bulbjerg (HP) også tilhøre denne kategori.

Ellers ankommer fuglene i 2.halvår ultimo august/primo september, 28/8 og 11/9 1 R Bygholm Vejle (SAL HHN) og 14/9 2 R Hanstholm Havn (FRO) og 1 R Ørhage (HHN). Herefter stiger antallet i oktober/november, i hvilken periode der ses en nævneværdig trækobservation, 27/ 10 11 S Nordmandshage (PR). Største observationer i 2. halvår er 2/10 12 R Hanstholm Havn (HAC CR JLA), 14/10 15 R Hirtshals Øststrand (AØ) og 27/11 14 R Hanstholm Havn (TRK), hvorefter der ikke ses tocifrede antal.

Sum: 831. 1. halvår 495, 2. halvår 336. Observationer 276. Indsendere 63. Lokalteter 74.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	118	92	249	34	-	2	-	3	32	132	117	52

VIPSTJERTER

Gul Vipstjert (Motacilla flava): 10170

Summen er lavere end gennemsnittet for de foregående 10 år: 6001. For denne periode var den laveste sum i 2001 med 1416 og den højeste sum 2003 med 12.133.

Årets første observationer er 16/4 1 R Arup Holm (AS), 22/4 1 T og 24/4 1 T Grenen (RoC m. fl.) og 25/4 2 R Østerild Fjord (HHN SHN JN). Trækket ved Skagen: 22/4-26/6 3825 med højeste tal 7/5 440 Ø Nordstrand (PR), 8/5 300 T Nordstrand (RoC) og 26/5 305 T Grenen (RoC m. fl.). De sidste observationer 16/6 2 TF, 19/6 1 SV og 26/6 1 R (RoC m. fl.). Af trækobservationer fra andre lokaliteter kan nævnes 7/5 5 Ø Bulbjerg (HHN JFA), 9/5 5 N Ejstrup Strand (WS) og 3/6 2 Ø Bulbjerg (HHN).

Der er indsendt observationer af 14 ynglepar, som må tilhøre den almindelige race, men som medtages her, da de ikke er racebestemt, 16/5 3 syngende fugle Ulvedyb (ULV m.fl.) og 2/6 11 territoriehævdende Toftegård Enge (MP).

Efterårstrækket fra Skagen: 1/8-5/9 110 med første observation 1/8 1 TF (PR), 7/8 1 T (RoC) og 8/8 2 T (RoC). Største 12/8 8 T (RoC), 21/8 11 (RoC KP) og 2/9 17 TF (RT), og de sidste 29/8 6 T (RT), 2/9 17 TF (RT) og 5/9 1 R (KEC). Af andre trækobservationer kan nævnes: 21/8 20 SV Tofte Mose (NBJ) og 22/8 10 S Lille Vildmose, nord (NBJ). Af større antal i 2. halvår kan også nævnes et overnatningstræk 26/8 30 Gammel Toftegård (RSN). Årets sidste er 10/9 14 Egholm (FHK), 11/9 7 V marker vest for Helberskov (TN) og 19/9 1 S Viskum (FRO) og 1 K Asaa (RSN).

Sum: 4386. 1. halvår 4065, 2. halvår 320. Observationer 250. Indsendere 56. Lokalteter 75.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	28	3649	388	21	232	68	-	-	-

Almindelig Gul Vipstjert (Motacilla flava flava): 10171

Summen er den næstlaveste inden for de foregående 10 år. Et gennemsnit for hele perioden har ikke været muligt at udregne, da sammenregning af de forskellige racer har været foretaget på forskellig vis i de enkelte år. En væsentlig nedgang i summen skyldes lukningen af Vejlerne Feltstation, hvor der i 2003 blev optalt i alt 258 fugle. Her omtales individer, som er sikkert bestemt til den i Danmark ynglende race flava. Årets første observationer er 19/4 2 Ulvedyb (RSN) og 1 Nørre Uttrup Enge (GRA) og 23/4 4 Ulvedyb (RSN) og 28/4 1 Grønnestrånd (IZN).

Der er indsendt følgende ynglefund, 9/5 1 Revlbuske (AS), 15/5 2 Torup Holme (RSN), 17/5 22 Ulvedybet (RSN), 18/5 2 Gerå Enge (RSN), 8/6 3 Agerø (FRO) og 22/6 2 Kytterne, Haldager Vejle (RSN SSC). Alle rapporteret som ynglefugle.
Årets sidste observation er 26/7 3 Asaa (RSN), 27/7 10 Rærup (RSN MoN) og 16/8 1 R Grenen-Nordstrand (KEC).

Sum: 81. 1. halvår 57, 2. halvår 24. Observationer 27. Indsendere 11. Lokaliteter 21.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	8	43	6	23	1	-	-	-	-

Gulhovedet Gul Vipstjert, Skagen, 30. april 2004. (Foto: Knud Pedersen).

Gulhovedet Gul Vipstjert

(*Motacilla flava flavissima*): 10172

2 fund, 30/4 1 han R Skagen Klitplan- tage øst for hovedvej 40 (RSN LAM m.fl.) samt 13/8 1 han R Holmtange (HHN).

Nordlig Gul Vipstjert

(*Motacilla flava thunbergi*): 10173

Summen er under gennemsnittet for de foregående 10 år på 1173 og næsten lig summen fra 1998 på 1040. Som sædvanlig er der kun indsendt obser- vationer fra 1. halvår, hvor racen er til at kende. De første observationer 28/4 2 R-N Skagen (RoC TBN), 29/4 2 R Dall (GRA) og 30/4 1 Gyvelmarker- ne, Skagen (flere observatører). Ved Skagen er de største observationer

5/5 36 R Nordby (KNP), 10/5 105 R Butterstien (HAC), 22/5 125 R Grenen (PR) og 30/5 125 TF Grenen (RSN MFL). Trækobservationer uden for Skagen 7/5 29 R Lund Fjord og 18 R Selbjerg Vejle (HHN). De sid- ste observationer er ligeledes fra Skagen: 9/6 1 TF, 10/6 10 R og 20/6 1 R (RoC PR).

Sum: 1046. 1. halvår 1046, 2. halvår 0. Observationer 56. Indsendere 19. Lokaliteter 25.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	12	929	105	-	-	-	-	-	-

Citronvipstjert (*Motacilla citreola*) 10180

Et fund fra Skagen i maj er under behandling af SU.
Arten er SU-art. Der må ikke refereres til observationer, der ikke er godkendt af SU.

Bjergvipstjert (*Motacilla cinerea*): 10190

Summen er højere end maximumsummen på 388 for de foregående 10 år. Inden de første trækobservatio- ner indsendes, er det observationer af lokale overvintrende fugle fra typiske biotoper, der indsendes. Forår- strækket ved Skagen: 16/3-20/6 209 (RoC m.fl.), hvilket er mange med første observation 16/3 1 R (KNP), 18/3 1 R (DN PHK) og 28/3 3 (KNP LAM). Største observation 3/4 6 Ø (DN KRN), 8/4 7 Ø (PSJ KBO m fl) og 27/4 5 Ø (PR) og sidste observation 18/6 1 T (RoC), 19/6 2 (RoC SC ETO) og 20/6 2 TF (RoC SC PR). Af andre trækobservationer fra 1. halvår kan nævnes 17/3 1 N Mulbjerg (DN), 31/3 2 NØ Bulbjerg (TRK SHN) og 16/4 1 NØ Bulbjerg (TRK).
Der er indsendt fund af 7 ynglepar fra 7 lokaliteter: Hald Sø (TRK), Sæbygård Skov (JTN), Sødal Skov (OL), Sankt Knuds By (BHJ JS), Mariendal Mølle (SAL), Elling Å (HHL) og Vrangbæk Skov (JTN).
I 2. halvår er der indsendt trækobservationer af 19 fugle fra forskellige lokaliteter. De fleste drejer sig om én

fugl. Største er fra Nordmandshage: 16/9 4 S (PR), 24/10 2 S (HHB) og 27/10 7 S (PR). De sidste observationer på 1-2 fugle er lokale standfugle på typiske biotoper.

Sum: 422. 1. halvår 357, 2. halvår 65. Observationer 319. Indsendere 61. Lokalteter 98.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	12	6	48	132	110	49	8	4	19	21	5	8

Hvid Vipstjert (Motacilla alba): 10200

Årssummen er under gennemsnittet for de foregående 10 år på 5967. Højeste sum i perioden er 1999 med 8661 og laveste er 2002 med 2072. De første observationer 17/2 1 Klarup (APN), 15/3 1 Hirtshals Havn (RSN), 16/3 1 Skyum (EA) og 1 Bygholm Vejle (HHN) og 17/3 1 Hjorthede (TBR), 1 Ørslevkloster Sø (TBN), 1 Vesløs/Arup Vejler (SBr), 1 Rødding (TRK), 2 Viborg by (FRO) og 1 Elling Strandenge (BKR). Forårstrækket ved Skagen: 18/3-7/5 881 med første 18/3 19, 19/3 8 og 20/3 1 (RoC LAM KEC). De største trækobservationer ved Skagen: 4/4 45 Ø, 5/4 43 Ø og 6/4 47 Ø Nordstrand (PSJ KBO) og 29/4 45 T og 7/5 100 T Grenen (RoC m.fl.). Derudover kan fra andre lokaliteter nævnes følgende 17/3 28 N Mulbjerg (DN), og fra Bulbjerg 31/3 24 (TRK SHN), 16/4 18 NØ (TRK), 18/4 7 Ø (HHN SHN Morten Kirk) og 21/4 6 Ø (TRK).

I 2. halvår er der fra Skagen kun indsendt få trækobservationer med de største 19/9 6 SV Grenen (LAM) og 8/10 4 SV Skagen Klitplantage øst for hovedvejen (LAM). Derudover er der fra Bulbjerg 25/9 10 V (TBR), men den helt store træklokalitet er Nordmandshage med rekorden 16/9 535 S (PR).

De sidste ses 7/11 1 N Jerup Strand (BKR), 13/11 1 S Nordmandshage (PR) og 21/11 1 R Grenen (RoC KNP TM).

Sum: 4178. 1. halvår 2216, 2. halvår 1962. Observationer 513. Indsendere 78. Lokalteter 194.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	1	388	1254	436	137	189	429	1085	253	6	-

Sortrygget Hvid Vipstjert, Skagen, 8. maj 2004. (Foto: Knud Pedersen).

Sortrygget Hvid Vipstjert (Motacilla alba yarrellii): 10202

Summen er langt over gennemsnittet for de foregående 10 år på 14 og bygger da også på mange observationer af de samme 1-2 fugle fra Skagen, som har opholdt sig i området 29/3-18/5 (flere observatører). Udover disse er der indsendt følgende: 21/3 1 R Tranum Strand (DN), 25/3 2 R Amtoft Vig (HHN), 27/3 1 Vigsø (EA), 27/3 1 R Amtoft Vig (HHN), 7-8/4 1 Vesterholmen (BKR), 11/4 1 Hanstholm Havn (SA), 23/4 1 Grønne Strand (IZN), 23/4 1 R Hirtshals Fyr (RSN), 25/4 1 R Østerådalen (DN) og 25/7 1 Hulsig Hede (MHH).

Sum: 31. 1. halvår 30, 2. halvår 1. Observationer 28. Indsendere 18. Lokalteter 15.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	6	7	17	-	1	-	-	-	-	-

Silkehale, Thisted, 31. oktober 2004. (Foto: Jens Kristian Kjærgaard).

SILKEHALER

Silkehale

(*Bombycilla bombycilla*): 10480

Årets sum er den næsthøjeste i perioden 1976-2004, men 2. halvårs sum er helt på højde med rekordåret 1990 (31.616). Men dette efterår er muligvis større, da Silkehalerne ikke bliver i længere tid men trækker videre. Som i 1990 ses arten i år i store dele af Nordjylland, selv i Thy hvor der normalt kun ses få. Der ses Silkehaler langt ned i Europa.

Ret få Silkehaler ses i første halvår, trods et nogenlunde efterår 2003. Nævnes kan 1/1 48 Frederikshavn (SEF), 9/1 40 Aalborg (HMT) og 18/1 30 Bygholm Vejle (KL). De sidste på forårstrækket ses alle i Skagen: 12/5 1 R (KEC), 16/5 1 R (RoC) og 24/5 1 NØ (RoC).

Efteråret starter med de første Silkehaler 9/10 16 Frederikshavn (SEF), 40 Vesterø Havn (FHK), 18 Skagen (LAM), 45 Råbjerg Stene (LAM) og 40 Gårdbogård (BKR). Der ses herefter Silkehaler i det meste af Nord-

jylland med et udpluk af de største antal: 10/10 144 Ø Hirtshals (AØ), 12/10 130 Hulsig (OBO), 19/10 200 Frøstrup (CKP), 20/10 170 Voerså (AØ), 21/10 190 Asaa (RSN), 21/10 400 Skagen (KNP), 22/10 250 Byrum (FHK), 24/10 3240 Frederikshavn (22-24/10 ses totalt 4-5000 Silkehaler her) (RL), 24/10 120 Als (CH), 24/10 360 S Nordmandshage (SSC), 27/10 1230 S Nordmandshage (PR), 29/10 400 Vesterø Havn (FHK), 29/10 200 Vodskov (ATL), 30/10 450 Hadsund (CSS), 31/10 700 Thisted (JKK), 9/11 250 Jerup (SØK), 11/11 800 Viborg (OL), 18/11 200 Kjellerup (SA), 26/11 377 Ålestrup (SUT), 16/12 700 Drejøgade, Aalborg (WS) og 31/12 1000 Frederikshavn (EO).

Sum: 32.371. 1. halvår 695, 2. halvår 31.676. Observationer 465. Indsendere 94. Lokaliteter 98.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	335	85	201	57	17	-	-	-	-	17497	9889	4290

VANDSTÆRE

Vandstær (*Cinclus cinclus*): 10500

Årets sum er lidt over gennemsnittet for 1976-2004 (108) og dermed noget lavere end sidste år. Det vil være fint hvis der kunne laves mere systematiske eftersøgninger af Vandstær i flere vandløb, overnatningspladser er især af interesse. Største antal i første halvår: 2/1 4 Kongsvad Mølleå, Glenstrup Sø (TN) og 22/1 3 Døstrup Bæk (HST). De sidste i foråret ses 2/4 1 Rindsholm (SA), 2/4 1 Vedsø (PWB), 6/4 1 Gårdbogård Plantage (BKR) og 8/4 1 Rindsholm (TBN).

Efterårets første ankommer 20/10 1 Hjørring (JS), 26/10 1 IT Hirtshals (AØ) og 30/10 1 Ouegård Skov (CSS). De største antal i andet halvår er 13/11 3 Rindsholm (MIK) og 2/12 3 Villestrup Å (NF).

Sum: 124. 1. halvår 91, 2. halvår 33. Observationer 99. Indsendere 31. Lokaliteter 31.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	35	28	24	4	-	-	-	-	-	3	15	15

GÆRDESMUTTER

Gærdesmutte

(Troglodytes troglodytes): 10660

Dette års indrapportering har givet en årssum der er dobbelt så stor som sidste år og dermed kun lidt under gennemsnittet.
Fra første halvår kan nævnes 14/4 9 sy. Lundby Krat (SEM), 25/4 28 sy. Hammer Bakker (SEM), 28/4 13 sy. Hald Sø (OL) og 6/6 13 Tofte Skov (TC).
Fra andet halvår er de største tællinger 2/11 9 Grenen (RoC) og 7/12 12 Store Knudshoved (LYA).

Gærdesmutte, Knivholt Skov, juni 2004. (Foto: Arnold Houmann).

Sum: 904. 1. halvår 506, 2. halvår 398. Observationer 387. Indsendere 44. Lokaliteter 87.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	58	50	95	159	121	23	33	54	17	57	152	85

JERNSPURVE

Jernspurv (Prunella modularis): 10840

Summen er noget større end sidste år (265), men langt fra gennemsnittet 1976-2004 (919).
Året starter og slutter som vanligt med enkelte vinterfugle. Ellers ses på forårstrækket i Skagen 53 trækken-
de, bl.a. 17/3 5 T Grenen (RoC), 18/3 5 T Grenen (RoC) og 3/4 9 Ø Nordstrand (DN). Ved Bulbjerg ses 45
trækkende, flest 31/3 35 Ø (TRK).
Af potentielle ynglefugle kan nævnes 12/4 5 sy. Rødsø (SA) og 1/5 5 sy. Hammer Bakker (SEM).
Fra efteråret kan nævnes 16/9 10 R Skibsted Fjord (CAN), 25/9 14 SV Hirtshals (AØ) og 1/10 10 R Hanst-
holm (HHN).

Sum: 392. 1. halvår 305, 2. halvår 87. Observationer 140. Indsendere 43. Lokaliteter 46.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	4	1	68	164	58	10	2	20	34	17	12	2

Rødhals, Lille Vildmose, 29. januar 2004. (Foto: Ole Krogh).

DROSSELFUGLE

Rødhals (Erithacus rubecula): 10990

Næsten det dobbelte antal indrapporteret i forhold til 2003 (583), men noget under gen-
snittet for 1976-2004 (1433).
Fra første halvår kan nævnes 10/4 12 Tofte Skov (TC), 14/4 18 sy. Lundby Krat (SEM), 25/4 36 sy. Hammer Bakker (SEM) og 28/5 9 sy. Hald Sø (OL).
Fra andet halvår 19/10 34 R Hanstholm Fyr (HHN), 31/10 10 Ulvedybet (ULV) og 2/11 22 Grenen (RoC).

Sum: 1028. 1. halvår 490, 2. halvår 538. Observationer 390. Indsendere 41. Lokaliteter 55.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	51	39	36	289	55	20	1	9	12	199	229	88

Nattergal (Luscinia luscinia): 11030

Årets sum den tredje højeste i perioden 1976-2004 og tæt på det dobbelte af gennemsnittet. De første er 1/5 1 sy. Vester Holmen (BKR), 2/5 1 sy. Haldager Vejle (GRA), 3/5 1 sy. Volsted Kær (HHB). Fra de dominerende lokaliteter kan nævnes 3/6 36 sy. Nørreåen, Vejrum-Bruunshåb (TBN), 5/6 27 sy. Bolle og Try Enge (RSN), 8/6 18 sy. Skals Ådal (CSS) og 10/6 12 sy. Annerup (SSC). Årets tre sidste observationer er 24/6 8 sy. Bolle/Try Enge (RSN), 30/6 3 sy. Refnæs (HHL) og 26/7 1 Skals Ådal (CSS).

Sum: 534. 1. halvår 533, 2. halvår 1. Observationer 160. Indsendere 36. Lokaliteter 48.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	266	267	1	-	-	-	-	-

Sydlig Nattergal (Luscinia megarhynchos): 11040

Ét fund af en syngende fugl ved det nordøstlige hjørne af Lund Fjord. Den høres på fem dage: 3/6 (HHN), 4-6/6 (AS RHJ HBØ m.fl.), 9/6 (JKI) og 12/6 (HHB). Det er det 6. nordjyske fund. Arten er fra 2004 ikke længere på SU-listen.

Blåhals (Luscinia svecica): 11060

Først skal fra 2003 nævnes et efterårsfund fra Skagen 2/9 1 hun/1K (KNP). I 2004 blot to observationer, 9/5 1 Hirtshals (AØ) og 16/5 1 Batterivej, Skagen (RoC m.fl.). Siden 2000 har årssummen blot været encifret, men fra 1980 til 1999 var der årligt tocifrede årssummer. Den højeste var 1996 (66) ganske vist incl. gengangere, men det er meget markant færre Blåhalse, der er set i de seneste år!

Sum: 2. 1. halvår 2, 2. halvår. Observationer . Indsendere . Lokaliteter .

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-

Blåstjert
(Tarsiger cyanurus): 11130

Andet godkendte fund i Nordjylland, 5/10 1 1K ringmærket Hanstholm (HHN m.fl.), første nordjyske fund var 28/9 1997 1 1K ringmærket – også Hanstholm. I alt foreligger 7 danske fund. Arten er SU-art.

Blåstjert, Hanstholm, 5. oktober 2004. (Foto: Ole Krogh).

Husrødstjert (Phoenicurus ochruros): 11210

Et fald i indrapporteringen, idet summen sidste år var 124 og gennemsnittet for 1977-2004 er 93. Arten kan være svær at registrere, da den kan nøjes med at synge i de ”små” morgen-/nattetimer (kl. 01-04), hvor der ikke er mange fuglekiggere ude. Synger de på andre tider af dagen, kan de nemt overdøves af bl.a. trafikstøj. Desuden besøges artens lokaliteter ikke hyppigt, da det er områder, hvor ikke meget andet kan ses. Forårets første er 3/4 1 Årup (TBR), 8/4 1 Skagen Havn (AEC), 12/4 1 sy. Hobro (CSS) og 12/4 1 sy. Aalborg Havn (GRA). Der er rapporteret syngende følgende steder: Hobro, Aalborg, Thisted, Nørresundby, Viborg, Skagen og Kongerslev. Årets største observation er 17/8 4 (1 ad. + 3 juv.) Hirtshals Havn (AØ). De sidste i efteråret ses

6/10 1 sy. Ørhage (HHN), 13/11 1 Hanstholm Fyr (KBC) og 16/11 1 Lindholm Fjordpark, Nørresundby (GRA) og endelig en der kunne se ud til at overvintre 29/12 1 Frederikshavn (TBN).

Sum: 75. 1. halvår 50, 2. halvår 25. Observationer 63. Indsendere 27. Lokalteter 24.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	20	23	7	2	9	4	7	2	1

Rødstjert (Phoenicurus phoenicurus): 11220

Summen er kun lidt over sidste års sum (225) og dermed stadig et godt stykke fra gennemsnittet. Forårets første ses 19/4 1 sy. Års (CSS) fulgt af 20/4 med 3 fugle – 1 sy. Viborg (OL), 1 sy. Hjørring (BHJ) og 1 hun Grenen (RoC).

Fra foråret kan nævnes 2/5 38 og 5/5 28 begge Skagen (RoC LAM m.fl.), 6/6 8 Tofte Skov (TC). Der observeres syngende fugle på 15 lokaliteter, hvilket ikke er mange! Desuden kan fra ynglefronten nævnes, 20/6 8 (et ynglepar med unger) Hals (LYA), 2/8 7 (også et ynglepar med unger) Albæk (KRA) og 23/8 6 Skagen (LAM RoC).

Efterårets sidste ses 5/10 1 han Hanstholm (MKP), 8/10 1 han vdr. Mølleparken, Aalborg (HHB) og 9/10 1 Hanstholm Fyr (LPJ).

Sum: 284. 1. halvår 236, 2. halvår 48. Observationer 148. Indsendere 49. Lokalteter 62.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	22	177	37	4	26	15	3	-	-

Bynkefugl (Saxicola rubetra): 11370

En lidt højere indrapportering end sidste år, dog stadig langt fra gennemsnittet. De første ses 16/4 1 Staun-Barmer Enge (ASH), 18/4 1 Vandplasken (HHL) og 28/4 1 Onsild (CSS) og 2 Skagen (RoC TBN). De største dage ved Skagen er 2/5 56 og 5/5 86 (RoC LAM PEN KNP). Der er blot meldt om sikre ynglefugle fra Toftegårds Enge (MP) og Tindbæk (TBR). Efterårets største er 30/8 16 Butterstien, Skagen (LAM) og de sidste ses 4/9 4 Liver Å's udløb (KUP), 7/9 1 Skagen Sønderstrand (LAM) og samme dag 3 Råbjerg Mile (KEC) og en meget sen 24/10 1 1K Grenen (KNP).

Bynkefugl, Skagen, 2. maj 2004. (Foto: Knud Pedersen).

Sum: 581. 1. halvår 479, 2. halvår 102. Observationer 183. Indsendere 43. Lokalteter 61.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	15	404	60	32	61	8	1	-	-

Sortstrubet Bynkefugl (Saxicola torquata): 11390

Årets sum er rekordhøj, det skyldes til dels flere ynglepar. Der er mindst 10 ynglende par i Nordjylland i år. Herunder nævnes alle lokaliteter, hvor der ses Sortstrubede Bynkefugle:

Skagen: 19/4 1 han Butterbakke (RoC). Hirtshals: 23/10 1 han og 25/10 1 1K han (begge AØ). Tornby Klitplantage og Liver Å's udløb (Nørlev/Vandplasken/Kærsgård Strand/Skallerup Klit): – her bedes I være mere præcise med lokalitets-angivelse. Der er 21 obs-dage og 2 par, blandt andet 31/1 1 hun (HHL), 9/8 11 (AØ) og 31/12 3 (AØ). Rødhus Klit: 9/10 3 (AØ). Ejstrup Strand: 21/3 1 han (DN).Tranum Strand: 21/3 2 (DN). Under Lien: 31/3 1 han (DN). Slette Strand: 26 obs-dage og 4 par, 30/3 1 han (IZN), 16/5 8 (IZN) og 9/10 2 (IZN). Svinkløv Plantage: 17/1 1 han (HHN). Grønne Strand: 9/4 3, 28/4 2 og 8/5 4 - to par (alle IZN). Bulbjerg: 30 obs-dage og 1 par, 31/3 2 (TRK), 15/7 5 - et par med tre juv. (JJA) og 19/10 2 hanner af hibernanstypen (HHN). Roshage: 5/10 1 hun af hibernanstypen (HHN). Hanstholm: 21/3 3 Udemarken

(SEK). Hanstholm Vildtreservat: 27/11 2 (TRK). Nørre Vorupør: 29/12 1 (JKK). Stenbjerg: 15/6 5 – et par med tre juv. (HOC). Lyngby Klithede: 14/9 1 han (CAn). Mulbjerg: 11/4, 18/4 og 26/4 1 hun (WJ HHB). Sønder Lem Vig: 27/10 2 hanner af hibernanstypen (LN). Simested Ådal: 4/7 1 (MHR).

Sum: 271. 1. halvår 177, 2. halvår 94. Observationer 108. Indsendere 37. Lokaltiteter 19.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	2	-	18	53	56	48	35	22	7	23	3	4

Stenpikker, Hou, 14. april 2004. (Foto: Ole Krogh).

Stenpikker
(*Oenanthe oenanthe*): 11460

Lidt højere indrapportering end sidste år og en sum lige på gennemsnittet. Det skyldes primært et godt forårstræk.
Forårets første ses 14/3 1 Nørre Uttrup (GRA), 21/3 1 Tranum Strand (DN) og 25/3 1 Agger Tange (FRO). De største antal er 5/5 74 Skagen (RoC AEC PEN), 5/5 35 Kandestederne (PEN), 12/5 100 Skagen (AEC), 12/5 25 Troldkær (FRO) og 30/5 16 Elling Strandenge (Naturopleveren). Et sandsynligt ynglepar fra Skagen (PR).
Fra efterårstrækket kan nævnes 23/8 48 Skagen (LAM), 23/8 25 Hanstholm (HHN), 3/9 11 Vandplasken (HHL), 4/9 15 Lund Fjord (HHN), 6/9 12 Slette Strand (IZN) og 7/9 15 Ulvedybet (ULV). Årets sidste er 16/10 1 Agger Tange

(GGU), 19/10 1 Skagen Nordstrand (KNP) og 20/10 1 Store Brøndum (HAC).

Sum: 1514. 1. halvår 1096, 2. halvår 418. Observationer 380. Indsendere 76. Lokaltiteter 97.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	5	127	953	11	2	148	239	29	-	-

DROSLER

Ringdrossel (*Turdus torquatus*): 11860

En indrapportering der ikke har været så høj siden 1997 og 1998. Dette års sum er en del over gennemsnittet for 1976-2004 (613), højeste årssum er fra 1992 (2648). Det år sås der 1197 trækkende ved Hanvej-/Selbjerg Vejle 22/4 (FFV), hvilket er forårsrekord. Den laveste årssum var fra 1976 (157).
Forårets første ses 11/4 1 Sandmilen, Skagen (LAM), 12/4 1 Frøstrup (PCH), 15/4 1 Batterivej (LAM) og samme dag 1 Pælebakke Klit (OGJ) – begge Skagen.
Af større træktal kan fra Bulbjerg nævnes: 16/4 46 Ø (TRK), 17/4 102 Ø + 4 R (HHN) og 18/4 46 Ø (HHN). Skagens største er 22/4 71 T Grenen (RoC) og sluttelig 1/5 104 NØ Klitmøller (JJA). Forårets sidste ses 31/5 4, 10/6 1 og 13/6 1 – alle Skagen (RoC AEC).
Alle efterårets få observationer nævnes: Hanstholm: 1/10 1, 3/10 1, 5/10 1 og 19/10 1 (alle HHN), 3/10 1 Skagen (RoC), 14/10 1 Agger Tange (GGU), 26/10 1 Thisted (SBr) og sluttelig 27/10 1 samt 6/11 1 - begge Nordmandshage (PR) – Nordmandshage besidder efterårsrekorden fra 2000, 23/10 67 trækkende syd (PR).

Sum: 917. 1. halvår 908, 2. halvår 9. Observationer 193. Indsendere 40. Lokaltiteter 33.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	619	287	2	-	-	-	8	1	-

Solsort (*Turdus merula*): 11870

En noget højere indrapportering end de to foregående år, gennemsnittet for 1977-2004 (3645) – højeste årssum var 1981 (8668) og laveste 1979 (1166).

Fra første halvår kan nævnes 10/1 28 Sdr. Kirkegård, Aalborg (HHB), 31/1 27 Ør. Grønning (FD). 19/3 53 T Ellekrattet, Skagen (RoC), 29/3 og 1/5 35 sy. Hammer Bakker (SEM). Eneste nævneværdige fra andet halvår er 8/11 61 Skagen (LAM) og 21/11 62 Hammer Bakker (SEM).

Sum: 2220. 1. halvår 1179, 2. halvår 1041. Observationer 287. Indsendere 36. Lokaliteter 78.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	485	58	298	111	194	33	4	40	18	205	495	279

Sjagger (Turdus pilaris): 11980

Årssummen noget større end de forrige tre år, men en del under gennemsnittet for 1976-2004 (81.679). Højste årssum var 1977 (220.441) og laveste 1986 (21.902). 1977 har efterårsrekorden, 18/11 40.000 Uggerby (CP) og 1980 havde Skagen forårsrekord med 30/4 18.000 (Sk).

Fra vinteren kan nævnes 1/1 300 Aalborg (GRA), 29/1 500 Fårup Klit (MP) og 30/1 650 Grenen (LAM). Forårstrækket byder blandt andet på 15/4 780 Byrum, Læsø (BKR), 18/4 490 Selbjerg Vejle og 500 Tømmerby Fjord (HHN), 23/4 800 TF Grenen (RoC), 2/5 925 S Vester Holmen (BKR) og 2/5 800 TF Grenen samt 140 SV Ellekrattet, Skagen (RoC).

Fra ynglefuglene kan blot nævnes, 19/6 mindst to ynglepar med udføjne unger Hjerring (JS). Efterårets fugle ses primært i oktober med 11/10 240 Korup (NF), 11/10 500 Store Arden Skov (TN), 13/10 510 Birkesø (WJ), 25/10 920 T Viborg (OL), 25/10 1300 Bolle Enge (LYA), 26/10 1270 Thisted (SBr), 30/10 1000 Vrå (HP), 31/10 2200 fouragerende i seljerøn Sønderholm (WS), 31/10 1000 Vr. Grønning (FD) og 11/11 1255 Lille Vildmose (WS).

Sum: 54.953. 1. halvår 26.159, 2. halvår 28.794. Observationer 474. Indsendere 61. Lokaliteter 111.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	3876	7361	1527	8382	4964	49	5	67	44	19960	5801	2917

Sangdrossel (Turdus philomelos): 12000

Meget større indrapportering end de to forrige år, dog væsentlig under gennemsnittet for 1977-2004 (2524), højeste årssum var 1995 (7663) og laveste 2002 (353).

Forårets første ses 6/3 1 sy. Hobro Skov (CSS), 16/3 1 TF Ellekrattet og 1 R Batterivej Skagen (RoC) og 17/3 12 N Mulbjerg (DN). Ellers kan fra foråret nævnes 29/3 61 sy. Hammer Bakker (SEM), 17/4 240 NØ Klitmøller (JJA), 17/4 161 R Skagen Klitplantage (LAM), 1/5 110 NØ Klitmøller (JJA), 1/5 36 SV Ellekrattet, Skagen (RoC), 8/5 35 TF (RoC) og 10/5 20 Ø Skagen Nordstrand (PEC).

Fra efteråret blandt andet 29/9 36 T Kryle Klit (HHB), 1/10 15 R Hanstholm (HHN), 1/10 11 T Agger Tange (TRK). De sidste ses 2/11 1, 10/12 1 og 31/12 1 Skagen (alle RoC).

Sum: 1681. 1. halvår 1558, 2. halvår 124. Observationer 256. Indsendere 44. Lokaliteter 66.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	166	855	491	46	9	18	42	52	1	2

Vindrossel (Turdus iliacus): 12010

Årets sum er den næstlaveste i perioden 1976-2004 kun undergået af 1976 (1835), den højeste årssum var 1977 (101.758) og gennemsnittet 1976-2004 (23.774).

Fra foråret kan nævnes 3/4 50 Tindbæk (TBR), 6/4 43 Viskum (TBN), 7/4 50 Kjellerup (TBN), 13/4 70 Byrum, Læsø (BKR), 17/4 27 SV Ellekrattet og 45 SV Batterivej Skagen (RoC), 25/4 50 Hammer Bakker (SEM). De sidste i foråret ses alle på Grenen 6/5 1 TF og 1 R (RoC), 9/5 2 TF (OBO) og 1/6 1 R (KNP). Efterårets første ses 1/10 35 S Hanstholm (HHN), 1/10 4 S Tømmerby (AS), 1/10 2 R Agger Tange (TRK) og 2/10 1 R Tindbæk (TBR).

De største tal i øvrigt 24/10 110 SV Skørping (HAC) og 25/10 660 T Viborg (OL).

Sum: 2599. 1. halvår 859, 2. halvår 1889. Observationer 155. Indsendere 40. Lokaliteter 48.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	9	7	47	784	11	1	-	-	-	1677	180	32

Misteldrossel (*Turdus viscivorus*): 12020

Dette års indrapportering er dobbelt så høj som 2003 og tre gange så høj som 2002. Den højeste årssum var 1988 (4307). Det år gav forårsrekord med 30/3 1487 Ø Skagen Nordstrand (Sk), den laveste årssum var 1977 (233) og gennemsnittet 1976-2004 (1514). Efterårstræk-rekorden er fra 2000, 23/10 366 S Nordmandshage (PR).

Fra foråret kan nævnes 14/3 45 TF Grenen (RoC), 17/3 28 N Mulbjerg (DN), 4/4 75 Ø Skagen Nordstrand (PSJ), 9/4 26 Ø Grenen (OBO), 18/4 26 TF og 19/4 35 T begge Grenen (RoC).

Fra ynglefuglene kan blandt andet nævnes 27/5 1 ynglepar med unger Sdr. Kirkegård, Aalborg – måske det første registrerede i byen (HHB). Send gerne observationer ind af ynglende fra byer!

Sensommeren og efterårets største er 25/7 9 Hulsig Hede (OBO) og 16/10 10 Gerå Enge (RSN). Sluttelig tre december fund, 2/12 1 Skinderup, 12/12 1 Hals (LYA) og 29/12 1 Hammer Bakker (SEM).

Sum: 903. 1. halvår 856, 2. halvår 47. Observationer 227 Indsendere 56. Lokalteter 75.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	13	25	246	433	103	36	11	1	7	22	3	3

SANGERE

Græshoppesanger (*Locustella naevia*): 12360

En meget stor årstotal, der er væsentligt højere end, hvad der er registreret de senere år. Årets første høres 2/5 Skagen (flere obs.) fulgt af 6/5 3 sy. Skals Ådal (CSS) og 1 sy. Annerup (SSC). Forårets største observationer er 10/5 3 sy. Gravlev Ådal (JLA), 11/5 og 13/5 3 sy. Mulbjerg (HHB), 11/5 4 sy. Nørreådal (TBN), 12/5 3 sy. Annerup (SSC), 13/5 3 sy. Vegger (MHR), 15/5 3 Lindholm Fjordpark (GRA), 20/5 7 sy. Lindenberg Å (Gravlev-Lindenberg) (JLA), 21/5 3 sy. Vester Hassing Enge (RSN), 31/5 5 sy. Bolle/Try Enge (PR), 3/6 4 sy. Nørreåen (TBN KBC), 8/6 3 sy. Skals Ådal (CSS), 20/6 og 3/7 5 sy. Nørreåen (LM FRO), 21/6 4 sy. Viskum (TRK) og så sent som 2/8 3 sy. Onsild Ådal (CSS). Årets sidste fugle registreres 7/8 1 sy. Tindbæk Hestehave (TBR) og 1 sy. Vogn Enge (BKR) samt 8/8 1 sy. Uggerby Å (HHL).

Sum: 204. 1. halvår 165, 2. halvår 39. Observationer 122. Indsendere 39. Lokalteter 57.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	-	87	76	31	8	-	-	-	-

Savisanger (*Locustella luscinioides*): 12380

Minimum 4 fugle og for en gangs skyld fund uden for Vejlerne. I Vejlerne høres fugle på 6 datoer i perioden 23/4-13/5 (MOK HHN AS m.fl.). Da fuglene er registreret både i Selbjerg Vejle og Tømmerby Fjord, antages det, at der er tale om minimum 2 forskellige individer. Desuden registreret med hele to individer i Skagen, 1-2/5 1 sy. (KNP RoC m.fl.) og 11/5 1 sy. (PR).

Sivsanger (*Acrocephalus schoenobaenus*): 12430

Trods et pænt antal indsendere er der tale om den laveste årssum nogensinde. Det skyldes selvfølgelig for en stor del, at det store Vejler-materiale mangler. Årets første høres som vanligt i de sidste april-dage, således 27/4 2 sy. Agger Tange (TRK), fulgt af 1/5 min. 2 sy. Skagen (flere obs.) og 2/5 2 sy. Tømmerby Fjord (AS). Som sagt mangler der tællinger fra Vejlerne og største tal herfra er blot 5/6 6 sy. (DOF-Vejle). Der er dog givet stadig en pæn bestand i Vejlerne. Årets største tælling bliver i stedet 16/5 hele 63 sy. Ulvedybte – mere end 20% af årstotalen (ULV m.fl.). Af andre store tællinger kan nævnes 2/6 17 sy. Toftgårds Enge (MP) og to tællinger fra Agger Tange, der stemmer fint overens, 18/5 28 sy. (HHN) og 25/6 27 sy. (TRK).

Sivsanger, Agger Tange, 2. juli 2004.
(Foto: Jens Kristian Kjærgaard).

Fra medio juli ophører fuglene med at synge og herefter registreres naturligt kun få. Årets sidste er 4/8 og 6/8 2 Hjarbæk Fjord ved Kølsen (TRK).

Sum: 302. 1. halvår 264, 2. halvår 38. Observationer 88. Indsendere 39. Lokaliteter 26.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	2	184	78	34	4	-	-	-	-

Kærsanger (Acrocephalus palustris): 12500

Årets sum er den hidtil højeste, og mon ikke det er første gang, at der er registreret flere Kærsangere end Sivsangere i Nordjylland. Årets første ses ret tidligt 9/5 1 sy. Liver Å (HHL) fulgt af flere til normal tid 15/5, således ved Tornby Strand (KUP), Skagen (FRO), Østerådal, Aalborg (GRA) og Lindholm Fjordpark (GRA) – alle 1 sy. De mange iagttagelser er pænt spredt over landsdelen med følgende større registreringer, 3/6 og 5/6 8 sy. Nørreåen, Vejrum/Brunshåb (TBN), 3/6 10 sy. Østerådal, Aalborg (GRA), 8/6 9 sy. Skals Ådal syd for Onsild (CSS), 10/6 og 12/6 6 sy. Skagen (PR RoC), 10/6 6 Annerup (SSC), 14/6 7 sy. Sletten ved Ullerup Holme (PR) og 7/7 6 sy. Hjarbæk Fjord ved Kølsen Enge (TRK). Efter sangaktiviteten så småt ophører ses kun få og årets sidste er 28/7 1 sy. Vust Holme (CSS), 30/7 1 Tindbæk Hestehave (TBR) og eneste august-fugl 1/8 1 Hals Hovedgård (ALM m.fl.).

Sum: 373. 1. halvår 337, 2. halvår 36. Observationer 182. Indsendere 37. Lokaliteter 61.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	-	66	271	35	1	-	-	-	-

Rørsanger

(Acrocephalus scirpaceus): 12510

Efter nedlæggelsen af feltstationen i Vejlerne kan det ikke overraske, at der er tale om det laveste antal nogensinde. Nogen decideret nedgang i den nordjyske bestand er der næppe tale om. Årets første fund er 29/4 1 Østerådal, Aalborg (GRA) og 2/5 2 Skagen (LAM HST m.fl.) og 1 Råbjerg Mile (KNP). De største optællinger er 10/5 15 sy. Nors Sø (FRO), 20/5 8 sy. Gravlev Sø (JLA), 14/6 og 25/6 25 sy. Grenen (RoC), 29/5 11 ringmærket Skyum (én af disse mærket i Belgien) (LFD), 10/7 25 sy. Vejlerne (TBR) og 6/8 19 Hjarbæk Fjord ved Kølsen Enge (TRK). Årets sidste er 6/9 1 Hanvejle (LPJ), 16/9 Kielstrup Sø (BH) og en efternøler 3/10 1 Grenen (RoC m.fl.).

Sum: 568. 1. halvår 432, 2. halvår 136. Observationer 170. Indsendere 45. Lokaliteter 42.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	1	188	243	54	73	8	1	-	-

Rørsanger, Han Vejle, 4. august 2004. (Foto: Jens Kristian Kjærgaard).

Drosselrørsanger (Acrocephalus arundinaceus): 12530

Blot tre fund, hvilket dog er flere end de seneste år. Ved Skagen høres og ses to fugle, således 27/5 Nordstrand (MP RoC m.fl.) og 19/6 Grenen (RoC m.fl.). Desuden en enkelt iagttagelse fra Vejlerne, 4/6 1 set og hørt Kogleakssøen, Bygholm Vejle (LFD).

Gulbug (*Hippolais icterina*): 12590

Efter nogle år med små antal er der tale om en pæn stor årssum, hvilket sikkert blandt andet skyldes øget opmærksomhed omkring en art i tilbagegang. Årets første fugle ses til normal tid, 7/5 1 Bygholm Vejle (ROR), 8/5 1 Hassing (PCH) og 14/5 1 Åstrup Hovedgård (BHJ). De største optællinger er (alle min. 3 ex.) 17/5 3 Ulvedybet (GRA RSN), 28/5 3 Nordmandshage (RSN), 29/5 3 Bouet (GRA) og samme dag ikke mindre end 18 i Hals-området (GRA), 30/5 og 1/6 6 Skagen (flere obs.), 10/6 4 og 11/6 7 samme sted (RoC). Årets sidste fugle rapporteres ret tidligt, således 5/8 2 Skagen (RoC), 6/8 1 Hjarbæk Fjord ved Kølsen enge (TRK) og 10/8 2 Skagen (RoC).

Sum: 234. 1. halvår 223, 2. halvår 11. Observationer 153. Indsendere 42. Lokaltiteter 41.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	-	129	94	3	8	-	-	-	-

Høgesanger (*Sylvia nisoria*): 12730

Tre fugle i 2002, én i 2003 og to i 2004, nemlig 7/8 1 1K Vorupør (JKK) og 6/9 1 1K Hirtshals (LR).

Gærdesanger (*Sylvia curruca*): 12740

Pænt mange fugle rapporteret. Årets første er tidlige, således 18/4 1 Skyum (LPD) og 19/4 1 Aalborg (DN) og 1 Års (CSS). De største optællinger er 27/4 8 Agger Tange (TRK), 11/5 11 Nordstrand, Skagen (HAC) og 5 Hammer Bakker (SEM), 27/5 7 Skagen (RoC m.fl.), 29/5 6 Hals-området (GRA), 4/6 10 Skagen (RoC) og 11/7 8 Havnø (TN). Efter at fuglene ophører med at synge, bliver registreringerne få og største fra august er 17/8 4 Grenen (RoC) og 24/8 6 Hanstholm Fyrhaver (HHN). Årets sidste er ret tidlige, således 31/8 3 Grenen (ORT), 7/9 1 Nors Sø (LPJ) og 8/9 1 Hanstholm Fyrhaver (LPJ).

Sum: 364. 1. halvår 299, 2. halvår 65. Observationer 211. Indsendere 48. Lokaltiteter 55.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	50	192	57	24	39	2	-	-	-

Tornssanger, Skagen, 13. juni 2004. (Foto: Knud Pedersen).

Tornssanger

(*Sylvia communis*): 12750

Et år med et stigende antal rapporter. Det er ikke mindst mange fugle i august, der trækker årssummen op. Årets første ses til normal tid, således 2/5 2 Skagen (flere obs.) og 2 Nørresundby (GRA), 3/5 rapporter fra en række lokaliteter. Det er dog først fra sidst i maj, at der registreres en mere massiv ankomst. Nævnes kan 11/5 17 sy. Mulbjerg (HHB), 16/5 13 Ulvedybet (ULV), 26/5 14 Mulbjerg (TC), 29/5 14 Loldrup Sø (OL) og 32 Hals-området (GRA), 4/6 67 (årets største) og 12/6 37 Skagen (RoC). Fra sommeren og det tidlige efterår kan nævnes 10/7 10 Lønne-

rup (TBR), 5/8 12 Hals (LYA), 17 Grenen (RoC) og 11 Hjarbæk Fjord ved Kølsen (TRK). Efterårets største tælling er alle fra Grenen, således 8/8 24, 9/8 30, 14/8 20 og 31/8 39 (RoC RT). Årets sidste fugle ses tidligt, således 3/9 5 Vandplasken (HHL), 4/9 8 Liver Ås udløb (KUP) og 7/9 2 Råbjergvej (RoC).

Sum: 1429. 1. halvår 979, 2. halvår 450. Observationer 288. Indsendere 50. Lokaltiteter 85.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	-	520	462	77	358	15	-	-	-

Havesanger (Sylvia borin): 12760

En stigning i forhold til de foregående to ret svage år. Året byder også på et usædvanligt vinterfund. Årets første ses til normal tid 3/5 2 Hald Sø (TRK), 4/5 1 Bruunshåb (TBN) og 6/5 1 Skals Ådal syd for Onsild (CSS). Først fra sidst i maj høres et større antal fugle, 25/5 8 Østerådal, Aalborg (RSN), 26/5 12 og 27/5 9 Skagen (RoC m.fl.), 29/5 10 Hals (GRA) og 5/6 7 Nørreåen, Vejrum-Bruunshåb (SA). Efter at sangaktiviteten aftager registreres kun få og sidste større er 16/7 6 sy. Thygeslund Skov (TN). Sommeren/efterårets sidste er meget tidlige 2/8 4 Ulvedyb (HMT), 6/8 1 Toftesø (TBR) og 24/8 1 Hanstholm Fyrhaver (HHN). Til gengæld slutter året med et ganske usædvanligt vinterfund, faktisk Danmarks seneste Havesanger i perioden 2-11/12, hvor fuglen holder til på Assistens Kirkegård i Skagen (RoC).

Sum: 211. 1. halvår 188, 2. halvår 23. Observationer 135. Indsendere 42. Lokalteter 47.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	-	147	41	14	8	-	-	-	1

Munk (Sylvia atricapilla): 12770

En lille stigning i forhold til 2003. Året starter med et par vinterfugle, 4/1 1 Agger (EA PWB) og 5, 7 og 17/1 1 Assistens Kirkegård, Skagen (RoC) og 27-30/1 1 Aalborg (WS). En fugl ved Grenen set på 8 datoer i perioden 6/3 til 8/4 skal sikkert også henregnes til gruppen af overvintrende fugle (RoC), således at første forårsfugle bliver 15/4 1 Viborg (FRO) og 1 Års (CSS) fulgt af 17/4 1 Hadsund (TN). Forårets største tællinger er 1/5 13 Hammer Bakker (SEM), 3/5 10 og 28/5 11 Hald Sø (TRK OL), 29/5 10 Hals (GRA) og 6/6 14 Tofte Skov (TC). Fra sommeren foreligger også en række større tal, blandt andet 7/7 30 Marienhøj Plantage (TN) og 17/7 10 Hesselholt Skov (TN). Efterårets største tal er 31/8 10 Grenen (RT), men gennem september og oktober ses fortsat Munk mange steder ikke mindst ved Hansholm Fyrhaver og i Skagen. Usædvanligt er dog de mange fund i november og december, der dog sandsynligvis dækker over meget få fugle. Således ses Munk på 14 dage i perioden 2/11 til 28/12 i Skagen (RoC KNP m.fl.). Et par holder blandt andet til på Assistens Kirkegård i perioden og 4/12 ses hele 3-4 fugle der (RoC). Øvrige observationer i perioden er 9/11 1 Gedsted (HBP), 16/11 1 Hirtshals (KUP), 26/12 1 Kielstrup (BH) og 27 og 29/12 2 Frederikshavn Havn (flere obs.).

Sum: 593. 1. halvår 417, 2. halvår 176. Observationer 272. Indsendere 60. Lokalteter 74.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	6	-	7	51	232	119	69	27	10	39	11	20

Lundsanger (Phylloscopus trochiloides): 12930

Efter 4 fugle i 2003 nu blot ét fund – 5/6 1 Rødstens Klit, Skagen (flere obs.).

Skovsanger (Phylloscopus sibilatrix): 13080

Fortsat meget få rapporteringer fra få lokaliteter. Ankomst til normal tid, 29/4 og 30/4 1 sy. Aalborg (HHB), 30/4 1 Overlund (PWB) og 2 Rold Skov (GRA) fulgt af 1/5 1 Hadsund (TN), 1 Hobro Skov (CSS) og 2-3 Skagen (flere obs.). Største antal er 5/5 4 og 9/5 5 Skagen (RoC m.fl.), 7/5 5 Sæbygård Skov (KRA) og 6/6 4 Tofte Skov (TC). Fuglene holder tidligt op med at synge og bortset fra 2 efterårsfugle høres sidste allerede 19/6 1 Rold Skov (AS). I august ses dog 15/8 1 Ellekrattet, Skagen og 17/8 1 Batteriskoven, Skagen (begge RoC).

Sum: 88. 1. halvår 86, 2. halvår 2. Observationer 61. Indsendere 31. Lokalteter 21.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	5	67	14	-	2	-	-	-	-

Gransanger (Phylloscopus collybita): 13110

Mange fugle rapporteret, det er ikke mindst et stort antal fugle i april, der trækker årssummen op. Året starter med to vinterfund, 12/1 1 Lund Fjord (PR) og 29/2 2 Sejflod (GRA). Ellers ses de første forårstrækere 18/3 3 Hald Sø (VL) og 19/3 1 Marienhøj Plantage (TN). Forårets største tællinger er, 16/4 10 Aalborg (WS), 18/4 44 sy. Hammer Bakker (SEM), 20/4 17 sy. C.E. Flensborgs Plantage (TRK), 20/4 11 Østerådal,

Gransanger, Farstrup, 10. maj 2004. (Foto: Albert Steen Hansen).

Aalborg (SEM), 20/4 13 Skagen (RoC), 1/5 10 Ø + 10 R Skagen (KNP) og 17 sy. Hammer Bakker (SEM). Fra andet halvår foreligger blandt andet følgende større observationer, fra Skagen 11/8 18 R, 12/8 27 R og 14/8 17 R (alle RoC) samt 19/9 19 R (LAM). I øvrigt 16/9 24 S Nordmandshage (PR), 25/9 10 Hadsund (TN), 1/10 12 R Hanstholm Fyrhaver (HHN), 16/10 25 R Agger Tange (GGU). I det sene efterår høres syngende fugle mange steder og så sent som 4/11 hele 4 sy. Aalborg (HHB). I øvrigt bliver seneste 1/11 1 R Skagen (LAM) og 21/11 1 R Hanvejle (EDJ SIL).

Sum: 1546. 1. halvår 986, 2. halvår 560. Observationer 581. Indsendere 66. Lokaliteter 130.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	1	2	30	567	266	120	71	201	117	165	6	-

Løvsanger, Farstrup, 10. maj 2004. (Foto: Albert Steen Hansen).

Løvsanger (*Phylloscopus trochilus*): 13120

En lille tilbagegang i forhold til 2003. Årets første ses 14/4 1 sy. Rørdal (WS), 15/4 1 R Hobro Vesterfjord (CSS) og 16/4 1 sy. Estvadgårds Plantage (LN). Af større tællinger fra foråret kan nævnes 28/4 16 sy. Tolshave Mose (BKR), 1/5 ca. 35 Skagen (LAM RoC KNP), 1/5 11 Hammer Bakker (SEM), 2/5 22 Råbjerg Mile (KNP), 3/5 56 Råbjerg Mose (BKR), 3/5 13 Volsted Kær (HHB), 3/5 12 Tolshave Mose (BKR), 5/5 40 Buttervej, Skagen (AEC), 11/5 28 Hammer Bakker (SEM), 25/6 22 sy. Agger Tange (TRK) og 7/7 20 sy. Marienhøj Plantage (TN). Fra efteråret er største tal 17/8 34 Skagen (RoC), 24/8 20 R Hanstholm Fyrhaver (HHN), 27/8 9 Gl. Vesløs (SBr) og 31/8 10 Grenen (RT). Årets sidste er tidlige, således 18/9 1 sy. Hadund (TN) og 19/9 1 Tindbæk (TBR) og 3 Ellekrattet, Skagen (LAM).

Sum: 868. 1. halvår 747, 2. halvår 266. Observationer 304. Indsendere 57. Lokaliteter 108.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	165	500	82	34	207	25	-	-	-

Fuglekonge (Regulus regulus): 13140

En pæn stigning i årssummen i forhold til de seneste år, som vanligt med flest fugle i oktober. Mange af de store tællinger er fra Hammer Bakker. Fra første halvår er de største koncentrationer 14/1 40 Sødal Skov (TBN), 17/1 35 Hals Nørreskov (SEM), 4/2 26 Hammer Bakker (SEM), 12/4 21 Byparken, Skagen (RoC) og 4/5 20 Hammer Bakker (SEM).

Andet halvår byder på flere fugle, nævnes kan 25/9 25 Tved Plantage (TBR), 1/10 30, 3/10 40 og 19/10 55 Hanstholm Fyrhaver (alle HHN), 8/10 52 Skagen Klitplantage (LAM), 10/10 60 Skagen (LAM m.fl.), 18/10 46, 2/11 28, 7/11 25 og 8/11 40 Hammer Bakker (alle MLU), 31/10 25 Falden Skov (KRA) og 11/11 25 Hals (LYA). Årets sidste store samlinger er 29/12 20 Vejby (HHL) og 31/12 23 Skallerup Kirke (HHL).

Sum: 1705. 1. halvår 565, 2. halvår 1140. Observationer 234. Indsendere 44. Lokaliteter 77.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	219	121	64	98	46	17	25	54	34	620	265	142

Rødtoppet Fuglekonge (Regulus ignicapillus): 13150

Blot ét fund i år, 9/11 1 Assistens Kirkegård, Skagen (LAM).

FLUESNAPPERE

Grå Fluesnapper (Muscicapa striata): 13350

En pæn stigning i forhold til sidste års sum (194), faktisk er det den bedste årssum siden 1996 (727). Dette siger dog mest om, at arten har været meget fåtallig de seneste år.

Første fugl ses relativ tidligt 1/5 1 Batteriskoven, Skagen (FSH). Herefter ses arten dagligt i omegnen af Skagen indtil starten af juni med største tal 26/5 20 Gyvelstien (AEC) og 3/6 9 Grenen (RoC). Forårets største observation uden for Skagensområdet er 17/5 3 Kildeparken, Aalborg (KRN).

Der er indsendt ynglefund fra 7 lokaliteter, hvilket ikke er imponerende i forhold til Fugleregistreringsgruppens estimeringer på baggrund af punkttællingsmateriale fra 1993 -1994. Her anslås hele landets bestand til 19.000 par! Alle nordjyske ynglefund nævnes her: Agger By (JSA), Højris (PCH), Sønder Harritslev (HHL), Navntoft (TRK), Lilleheden Klitplantage (KUP), Tindbæk Hestehave (TBR) og Ellekrattet, Skagen (RoC).

Som vanligt ses der færre fugle i andet halvår, største observation herfra er 10/7 6 Gl. Vesløs (SBr), 1/8 5 Lilleheden Klitplantage (KUP), 21/8 5 Tindbæk Hestehave (TBR) samt 1/9 6 Skagen (RT). Årets sidste fugle er som den første fra Skagen, 12/9 2 Skagen Klitplantage (RoC m.fl.)

Sum: 269. 1. halvår 190, 2. halvår 79. Observationer 123. Indsendere 34. Lokaliteter 53.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	-	149	41	19	40	20	-	-	-

Lille Fluesnapper (Ficedula parva): 13430

Årets forekomst er som vanligt sparsom, blot 3 – 4 fugle ses i løbet af to dage.

Første observation er temmelig sen i forhold til den gennemsnitlige ankomst 13/5. Første fugl ses således først 30/5 1 Batteriskoven (AEC FSH RSN m.fl.). Øvrige observationer er alle fra dagen efter, 31/5 kl. 15.41 – 16.09 1 hørt Byfogedskoven, Skagen (RoC), 31/5 kl. 19.20 – 19.40 1 Ellekrattet (RoC UDA BEST), denne fugl kunne være identisk med den fra Byfogedskoven. Og endelig som eneste observation uden for Skagensområdet, 31/5 1 Elling Golfbane (Naturopleveren).

Broget Fluesnapper (Ficedula hypoleuca): 13490

Tilbagegang i forhold til 2003 (174), men dog bedre end katastrofeåret 2002 med en årssum på 44. Det er dog fortsat meget lave tal der ses.

Første fugle ses planmæssigt ultimo april, 25/4 1 Viskum (FRO) og 25/4 1 Grenen (RoC NEJ). Trækket kulminerer i starten af maj med følgende større tal, 2/5 15 Batteriskoven (HST), 5/5 8 Byfogedskoven (RoC) og 5/5 20 Buttervej (AEC). Lidt over halvdelen af det indsendte materiale omhandler fugle fra Skagen. For-

årets største observation udenfor Skagensområdet er 4/5 5 Nørre Vorupør (SBr).
Det ser stadig meget sløjt ud med yngleføremønstre af Broget Fluesnapper. En han ses ved redegul i Toft Skov (TC), ellers ingen indrapporteringer af ynglende fugle i år. Dog er arten hørt syngende på følgende lokaliteter: Viskum (FRO), Hald Sø (TRK), Skagen (RoC LAM MEP), Fyrkat (BHJ), Sangild (FRO), Slotved Skov (JS) og Hjørring (JS). I juni ses blot to eksemplarer, dog begge på potentielle ynglelokaliteter; 1/6 1 Sangild (FRO) og 6/6 1 Toft Skov (TC). I juli ses arten overhovedet ikke.
Fra efteråret er der blot fire fund, alle nævnes, 29/8 3 Skagen (RT), 1/9 2 Ålestrup By (SUT), 1/9 1 Ålbæk Klitplantage (RT) og endelig som årets sidste 12/9 (RoC LAM m.fl.).

Sum: 127. 1. halvår 120, 2. halvår 7. Observationer 58. Indsendere 28. Lokaliteter 41.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	6	103	2	-	3	4	-	-	-

TIMALIER

Skægmejse (Panurus biarmicus): 13640

Selv med en nedgang på over 500 fugle i forhold til 2003 må 2970 iagttagne fugle i år siges at være ganske tilfredsstillende. Denne betragtning gøres ud fra, at de kontinuerlige tællinger i Vejlerne ophørte med udgangen af 2003. Disse tællinger udgjorde normalt 75% af den samlede årssum.

På trods af observatørernes ophør i Vejlerne er det dog stadig det område, hvor der iagttages flest Skægmejer.

I første halvår er det forholdsvis små observationer der gøres 7/1 12 R Vejlerne (HHN SHN), 18/3 13 TF Skagen (RoC DN PHK), 24/3 12 Hjarbæk Fjord ved Kølsen (TBN), 16/5 16 Ulvedyb (ULV), 5/6 60 R Vejlerne (HBØ) og 20/6 20 R Vejlerne (HBØ).

Andet halvår byder på følgende større iagttagelser 25/7 100 Vejlerne (JKK), 7/9 105 Vejlerne (HHN), 24/10 61 TF Skagen (KNP), 27/10 90 Vejlerne (ASH), 14/11 200 Vejlerne (TC), 26/11 38 R Havnø og Havnø Hage (LPJ) og 3/12 33 R Skagen (LAM).

Der er registreret 26 syngende fugle, samt 31 der gjorde yngleforsøg.

Sum: 2970. 1. halvår 622, 2. halvår 2348. Observationer 297. Indsendere 67. Lokaliteter 26.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	57	59	82	125	93	206	311	87	326	658	937	29

Skægmejse, Han Vejle, 29. september 2004. (Foto: Albert Steen Hansen).

HALEMEJSER

Halemejsje (*Aegithalos caudatus*): 14370

Et meget fint år med en forøgelse af antal sete fugle på godt 77% i forhold til året før. Ligeledes ligger det 50% over gennemsnittet for de sidste 10 år. Her er der helt klart tale om en øget ornitologisk interesse, idet antallet af observationer er steget fra 38 i 2002 til 104 i 2003 og så en fordobling til 210 i 2004. Ydermere er antallet af lokaliteter forøget betydeligt fra 27 i 2002 til 46 i 2003 og til 63 i 2004, hvilket er meget glædeligt. I 1. halvår kan følgende flokke nævnes 17/1 13 Hammer Bakker (ATL), 19/2 20 Elling Plantage (Naturpleveren), 24/2 11 Hald Sø (TRK), 11/3 12 Råbjerg Mose (BKR), 21/4 11 Tofte Skov (TC) og 16/6 9 Rasmusmose (LYA).

2. halvår byder på lidt større flokke 29/8 10 Lille Vildmose Nord (GGU), 7/10 16 Hammer Bakker (SEM), 21/10 29 Sødal Skov (TRK), 6/11 27 S Nordmandshage (PR), 13/11 18 Skagen (LAM), 21/11 16 S Nordmandshage (SEM) og 29/12 18 Rasmusmose (LYA).

183 fugle er racebestemt til 118 nordlige og 65 til sydlige Halemejsjer.

Der er registreret 3 syngende fugle samt 18 der gjorde yngleforsøg.

Sum: 1086. 1. halvår 397, 2. halvår 689. Observationer 210. Indsendere 49. Lokaliteter 63.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	101	98	91	36	35	36	-	22	73	221	197	176

MEJSER

Sumpmejsje (*Parus palustris*): 14400

Igen et meget fint år for den grå mejsje. Antallet af registrerede fugle er steget med næsten 325% i forhold til 2002 og med godt 85% i forhold til 2003. Der er dog et lille stykke op til tidligere tiders store antal Sumpmejsjer. 10 års gennemsnittet for 1985 – 1995 var på over 400 fugle. Dette skyldes dog i høj grad næsten daglige observationer i bestemte områder.

De største iagttagelser gøres i 1. halvår 17/1 8 Hals Nørreskov (SEM), 4/2 8 Hammer Bakker (SEM), 24/2 7 Hald Sø (TRK), 13/4 5 Oksholm Skov (RSN), 25/4 12 Gravlev (KRA) og 18/6 6 Øster Aslund (LYA).

I 2. halvår er de største observationer 17/7 5 Hals Kommune (LYA), 10/8 4 Inderøen, Hald Sø (TBR), 12/10 4 Tindbæk (TBR), 21/11 11 Hammer Bakker (SEM) og 20/12 6 Hammer Bakker (MLU).

Der er iagttaget 17 syngende Sumpmejsjer og 6 der gjorde yngleforsøg.

Sum: 344. 1. halvår 206, 2. halvår 138. Observationer 152. Indsendere 35. Lokaliteter 51.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	39	53	31	45	16	22	6	11	11	34	36	40

Topmejsje (*Parus cristatus*): 14540

10 års gennemsnittet for Topmejsje var indtil år 2000 på ca. 400 fugle. Indenfor for de sidste 5 år er gennemsnittet faldet til 158. Igen er det glædeligt med en større aktivitet blandt fuglekikkerne, hvilket også gør sig gældende ved registreringen af om fuglene gør yngleforsøg eller de er syngende – lad os endelig få det hele med, når der er så mange muligheder i DOF basen.

Antallet af iagttagne fugle er steget med knap 585% i forhold til 2002 og med godt 56% i forhold til 2003.

1. halvårs største tal nævnes: 15/1 4 C.E. Flensborg Plantage (TRK), 4/2 11 Hammer Bakker (SEM), 17/3 5 Råbjerg Mose (BKR), 18/4 6 sy. Hammer Bakker (SEM) 23/4 6 Skagen (LAM), 28/5 5 Skagen (LAM) og 21/6 15 Torup Klitplantage (HBØ).

I 2. halvår er der registreret færre fugle end i 1. halvår men flokkene er lidt større, 7/7 10 Jerup Hede (BHJ), 9/7 12 Visgård Skovmark (TN), 1/9 20 Ålbæk Klitplantage (RT), 6/11 7 Kielstrup Sø og Skov (BH), 21/11 8 Hammer Bakker (SEM) og 31/12 5 Tornby Klitplantage (JN).

Der er observeret 33 syngende fugle, samt 27 der gjorde yngleforsøg.

Sum: 492. 1. halvår 272, 2. halvår 220. Observationer 211. Indsendere 44. Lokaliteter 57.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	25	39	56	60	48	44	56	21	29	25	48	41

Sortmejse (Parus ater): 14610

Et normalt år, hvor det kun er de hjemlige fugle der registreres. Vi skal tilbage til 2001 for at finde det sidste invasionsår, hvor der blev iagttaget 2478 fugle. Årsummen er dog steget fra 67 registrerede fugle i 2002 og 509 fugle i 2003 til 537 i 2004.

1. halvårs største observationer nævnes: 4/2 23 Hammer Bakker (SEM), 18/3 15 Hammer Bakker (SEM), 12/4 15 Sødal Skov (STA), 18/4 26 sy. Hammer Bakker (SEM), 20/4 42 sy. C.E. Flensborg Plantage (TRK), 20/5 9 Tofte Skov (TC) og 20/6 20 Torup Klitplan-tage (HBØ).

Gennem 2. halvår er de største iagttagelser: 24/10 12 S Bisnap – Nordmandshage (SSC), 21/11 21 Hammer Bakker (SEM), 29/12 26 Hammer Bakker (SEM) og 31/12 38 Skagen (KEC).

Der er observeret 135 syngende fugle og 2, der gjorde yngleforsøg.

Sum: 537. 1. halvår 330, 2. halvår 207. Observationer 109. Indsendere 32. Lokaliteter 38.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
6	62	33	150	53	26	6	8	29	46	47	71

Sortmejse, Farstrup, 13. februar 2004. (Foto: Albert Steen Hansen).

Blåmejse (Parus caeruleus): 14620

En lille nedgang på 82 iagttagne fugle i forhold til 2003 og stadig langt fra de gode invasionsår, hvor der ofte ses 5-7000 fugle. Trækobservationerne udgør dog langt den største del af de sette fugle i 1. halvår. Her er det især Skagen med godt 78% af de iagttagne fugle, der står for hovedparten.

Dog er det næsten intet returtræk i efterårsperioden, undtaget få observationer fra Nordmandshage og Skagen. Følgende større observationer fra 1. halvår nævnes: 8/1 25 Ødalen (TBN), 28/1 50 Skagen (PR), 4/2 32 Hammer Bakker (SEM), 10/3 75 Ø Skagen (PR), 17/3 310 S Stensnæs (PR), 17/3 500 TF Skagen (RoC), 18/3 400 TF Skagen (RoC DN PHK), 23/3 55 Frederikshavn (SEF) og 1/5 19 sy. Hammer Bakker (SEM).

2. halvårs største observationer nævnes: 16/9 25 TF Skagen (RoC SSC KEC KIa), 16/9 62 S Nordmandshage (PR), 31/10 15 Skagen (KNP), 6/11 37 S Nordmandshage (PR), 21/11 29 Hammer Bakker (SEM), 3/12 21 Skagen (RoC) og 29/12 21 Hammer Bakker (SEM).

Der er registreret 73 syngende fugle.

Sum: 3830. 1. halvår 3126, 2. halvår 704. Observationer 301. Indsendere 38. Lokaliteter 74.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
346	317	2271	135	48	9	4	19	142	164	197	178

Musvit (Parus major): 14640

En fremgang på godt 30 % i forhold til sidste års sum på 2125 fugle og godt 200 sette fugle flere end 10 års gennemsnittet, som er på ca. 2500 fugle. Det er helt klart træktallene fra Skagen og Nordmandshage der nogle år giver pæne tal for arten. Når disse ikke iagttages dykker årsummen til omkring 500 fugle.

Der ses flest fugle i årets 1. halvdel 8/1 15 Ødalen, (TBN), 4/2 61 Hammer Bakker (SEM), 17/3 170 S Mulbjerg (DN), 18/3 80 TF Skagen (RoC DN PHK), 19/3 88 TF Skagen (RoC), 9/4 40 TF Skagen (OBO), 1/5 27 syngende Hammer Bakker (SEM) og 16/6 13 Tasmusmose (LYA).

2. halvårs største observationer nævnes: 16/9 32 S Nordmandshage (PR), 24/10 65 S Bisnap – Nordmandshage (HHB SØS), 6/11 51 S Nordmandshage (PR), 21 /11 72 Hammer Bakker (SEM) og 29/12 33 Hammer Bakker (SEM).

Der er registreret 166 syngende fugle og 23, der gjorde yngleforsøg.

Sum: 2774. 1. halvår 1681, 2. halvår 1093. Observationer 380. Indsendere 35. Lokaliteter 71.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
264	267	712	250	134	54	5	33	87	345	363	260

SPÆTMEJSER

Spætmejse (Sitta europaea): 14790

I midten af 1990’erne var 10 års gennemsnittet på 425. Siden har iagttagelserne svinget meget fra år til år. I 2002 registreredes 163 fugle, i 2003 311 og i år 532, det må siges at være et meget fint år. Igen er det antallet af observationer, der er steget meget fra 68 i 2002 til 100 i 2003 og til 160 i år.
I 1. halvår er de største observationer 17/1 7 Hals Nørreskov (SEM), 21/2 6 Hald Sø (TBN), 24/3 7 Tofte Skov (TC), 21/4 7 Tofte Skov, Østerskov (TC), 28/4 8 Hald Sø (TRK) og 13/6 19 Lounkær Skov (TN).
2. halvårs største iagttagelser nævnes 9/8 5 Lounkær Skov (TN), 5/9 6 Torstedlund Skov (GRA), 11/10 8 Store Arden og Alminden Skov (TN), 24/10 11 Sødal Skov (TRK),
33 fugle er iagttaget syngende og 34 gjorde yngleforsøg.

Sum: 532. 1. halvår 278, 2. halvår 254. Observationer 160. Indsendere 24. Lokalteter 44.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	34	59	76	69	14	26	11	81	27	55	40	40

TRÆLØBERE

Træløber (Certhia familiaris): 14860

Et fint år med 191 iagttagne fugle, der nærmer sig 10 års gennemsnittet fra 1990’erne på 198 fugle. Årets samlede antal registrerede fugle er ca. 55% højere end i 2003 og godt 200% højere end i 2002. Der registreres kun et meget sporadisk træk af skandinaviske fugle i Nordjylland med få fugle i Skagen, samt ved Hanstholm.
I første halvår er de største observationer: 13/1 5 Hald Hovedgård (TBN), 21/2 4 Hald Sø (TBN), 19/3 9 Hald Sø (TRK), 23/3 8 syngende Sødal Skov (TBN), 13/4 3 Oksholm Skov (RSN) og 27/6 5 Øster Aslund (LYA).
I 2. halvår ses der knap så mange fugle 4/7 4 Hald Ege (FRO), 21/8 5 Tindbæk Hestehave (TBR) – en meget sen iagttagelse af ynglefugle, 3/10 3 Hanstholm Fyrhaver (HHN), 6/11 2 Kielstrup Sø og Skov (BH) og 27/12 2 Vejby (HHL).
Der er registreret 25 syngende fugle og 10 der gjorde yngleforsøg.

Sum: 191. 1. halvår 106, 2. halvår 85. Observationer 116. Indsendere 37. Lokalteter 38.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	11	17	31	28	13	6	8	19	4	26	17	11

Korttået Træløber (Certhia brachydactylos): 14870

I 2002 blev der gjort 4 iagttagelser af Korttået Træløber. År 2003 var et rekord år med 34 iagttagelser. I år er der registreret 65 fugle eller godt 91% flere end sidste år.
Det er lidt besværligt at konkretisere nøjagtigt, hvor mange forskellige fugle der gemmer sig i materialet, idet mange af observationerne gøres i eller i nærheden af Viborg by.
I første halvår gøres den første iagttagelse 13/1 1 Hald Hovedgård (TBN), den første syngende fugl observeres 17-23/2 ved Borgvold og omkring søerne i Viborg by. I samme tidsrum er en anden fugl hørt kaldende i samme område (OL TBN), disse fugle registreres foråret igennem. I området omkring Asmild – også i Viborg by - iagttages en syngende fugl 7/3 og 23/3 (OLI). Ved Hald Sø og Hald Hovedgård ses og høres der 2 syngende fugle i forårsperioden (FRO TRK MK). Ydermere er der 9/4 og 12/4 registreret 1 syngende fugl i området ved Tapdrup øst for Viborg (MK). Af andre observationer nævnes 23/3 1 syngende Sødal Skov - NØ for Viborg – (TBN), 17/4 2 Tindbæk Hestehave (TBR) og 30/4 1 syngende Krabbesholm Skov (MB).
2. halvår byder endnu på syngende fugle 1 sy. 18/8 Tindbæk Hestehave (TBR), 18/8 1 Hanstholm Fyrhaver (HHN), 4/9 1 sy. Viborg (OLI), 9/10 1 sy. Hald Sø ved Non Mølle (TBR), 17/11 3 Viborg by – ved Katedralskolen (FRO) og 29/12 1 Kjellerup By (MDH).

Sum: 65. 1. halvår 52, 2. halvår 13. Observationer 56. Indsendere 12. Lokalteter 10.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	1	13	20	11	7	-	-	2	2	1	6	2

PUNGMEJSER

Pungmejse (*Remiz pendulinus*): 14900

Antallet af registrerede Pungmejsere er gået godt 25% tilbage i forhold til 2003, hvor der iagttoges 44. De fleste iagttagelser kommer som regel fra Vejlerne eller området omkring Hanvejle. Årets første fugl høres 24/4 Skagen (RoC). I Vejlerne iagttages den første fugl 1/5 ved Kærup Holme. Der registreres sommeren igennem 1-2 fugle i området Kærup Holme, Lund Fjord, Hanvejle og Kogleakssøen, den sidste iagttagelse gøres 30/9 (CHØ HHN FRO MK TBN TBR), ingen af de førnævnte registrerer yngel. Dog nævnes en iagttagelse 24/6 2 Hanvejle (ALM). I perioden 3/8-18/8 gøres der fire iagttagelser af 3-4 fugle ved Tømmerby Fjord (HHN). Ud over observationerne fra Vejlerne er der registreret fugle 30/5 1 Gudenådalen ved Bjerringbro (FRO), 8/6 1 Skals Ådal ved Onsild (CSS) og 12/8 1 Skagen (RoC). Årets sidste observation er 30/9 1 Hanvejle (APN).

Sum: 35. 1. halvår 14, 2. halvår 21. Observationer 22. Indsendere 10. Lokaliteter 4.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	1	4	9	1	17	3	-	-	-

PIROLER

Pirol (*Oriolus oriolus*): 15080

Et meget fint år for arten, som med en undtagelse kun observeres i Skagen området. Den første fugl ses 16/5 1 grøn 2K fugl Skagen (RSN OJG m.fl.), 23/5 2 syngende Vilsbøl Plantage ved Nors Sø (JJA). I området omkring Skagen iagttages der i perioden 24/5-20/6 ifølge (RoC) 20-30 forskellige fugle, hvilket er meget for en ellers sjælden art i det nordjyske. De største observationer fra Skagen nævnes 30/5 2-4 forskellige fugle, 31/5 4 NØ, 1/6 2 TF, 2/6 2 Ø og 12/6 1 sy. (LAM KEC OBO KNP RoC RSN AEC FSH HAC TRK MK PR). Årets sidste fugl registreres så sent som 4/7 1 Skagen (John Larsen).

Sum: 50. 1. halvår 49, 2. halvår 1. Observationer 13. Indsendere 15. Lokaliteter 3.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	31	18	1	-	-	-	-	-

TORNSKADER

Rødrygget Tornskade

(*Lanius collurio*): 15150

Igen et helt godt år med 507 ex., som tilmed ligger lidt over den ellers fine total fra 2003 (436 ex.). Dette skyldes for en stor del, at der er indkommet en del observationer af ynglende fugle, idet forårstrækket ikke er blændende. Således står Skagen i år "kun" for ca. 33 % af årets materiale, mens tallet i 2003 var oppe på 50 %, hvilket vidner lidt om antallet af gennemtrækkende fugle.

Årets første fugle ankommer til normal tid og tilmed flere på førstedagen: 5/5 1 Nedermose, Skagen (PEN BRS), 1 Buttervej, Skagen (KNP) og 2 Højen Fyr (AJ), hvorefter de næste hurtigt dukker op også udenfor Skagen bl.a. 7/5 4 Bulbjerg (HHN JFA). Kulminatio-

Rødrygget Tornskade, Vangså, Thy, 31. maj 2004. (Foto: Jens Kristian Kjærgaard).

nen på forårstrækket kommer først ultimo maj - primo juni, hvor nogle af fuglene dog godt kan tænkes at være lokale ynglefugle. De største observationer af sandsynlige trækfugle er alle fra Skagensområdet, hvor de bedste dage er 31/5 10, 1/6 13 og 4/6 28 fordelt således: 31/5 5 Nordstrand (KNP m.fl.) og 5 Butterbakke (MHH LAM TEP), 1/6 5 Grenen (RoC KNP MMJ m.fl.), 1 Fyrvej (RoC) og 7 Damsted Klit (RSN m.fl.), 4/6 5 Fyrvej (OZG m.fl.), Grenen 14 (RoC LPe), Højen Fyr 3 (RoC), Batterivej 1 (RoC) og 5 Gyvelmarkerne (RSN KKK).

I yngleperioden er der igen i år desværre ikke indkommet oplysninger fra Hulsig Hede, men til gengæld er arten set på en hel del forskellige andre lokaliteter. Således er der set fugle på i alt 57 (i 2003 39) ynglelokaliteter. Der er optalt min 38 par (34 par i 2003) og min. 54 1K fugle, hvoraf den første registreres 3/7 Læsø (LBO). På følgende lokaliteter er der registreret >1 par: Slette Strand 7 par (IZN), Råbjerg Mile 3 par (KNP), Vilsbøl Plantage 3 par (JJA), Bulbjerg 3 par (HHN), Vandet Klitplantage 2 par (JJA), Lille Vildmose Nord 2 par (KBC TBN), Marienhøj Plantage 2 par (TN).

Der ses ikke noget egentligt efterårstræk. De sidste fugle (for det meste 1K) plejer at forlade os medio september, men i år ses de sidste fugle lidt tidligere, nemlig primo september: 2/9 1 1K Grenen (RT), 6/9 2 1K Slette Strand (IZN) og 7/9 1 Nors Sø (LPJ).

Sum: 507. 1. halvår 304, 2. halvår 203. Observationer 216. Indsendere 55. Lokaliteter 81.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	-	136	168	121	78	4	-	-	-

Stor Tornskade (Lanius excubitor): 15200

Igen et rigtig godt år, selvom det ikke kommer helt op på 2003 (196 ex.), men der er til gengæld langt ned til 10-årsgennemsnittet (77). Desuden er de mest oplagte gengangere også trukket fra. I 2004 er der set hele 29 fugle i april, hvor der i 2003 blev set 13 ex.

I 1. halvår er der følgende observationer af >1 fugl: 28/2 2 Høstemark (HAC) og 11/4 2 R Grenen (LAM TEP ABK). I Lille Vildmose området ses der i perioden minimum 6 fugle med hver deres territorium. De sidste forårstrækkende fugle ses til normal tid i ultimo april, 22/4 1 R Grenen (RoC AJ HeM m.fl.), 24/4 1 Stenbjerg Klitplantage (LFD) og 29/4 1 N Nordstrand (TBN). I Skagen gav forårstrækket minimum 11 fugle. Fra NOK-områdets eneste ynglelokalitet ved Karup Hede er der ved et enkelt besøg i april registreret 2 par, hvoraf det ene par ses med redemateriale (NPB, DATSY-koordinator).

I efteråret ankommer de første fugle til sædvanlig tid ultimo september: 28/9 1 Nors Sø (FRO), 29/9 1 Egholm (GRA) og 1/10 1 Vandplasken (AØ). Traditionen tro er oktober og november de måneder med flest fugle, og det er da også netop i november, at de 3 observationer af >1 fugl ses: 2/11 3 Nordstrand, Skagen (RoC AN PN m.fl.), 7/11 2 Tindbæk Hestehave (TBR) og 17/11 2 Hanstholm Vildtreservat (JJA KBj).

Sum: 154. 1. halvår 81, 2. halvår 73. Observationer 146. Indsendere 61. Lokaliteter 93.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	20	19	16	29	-	-	-	-	2	30	31	10

Rosenbrystet Tornskade (Lanius minor): 15190

I 2004 blev der set 2 fugle, begge i Skagen, som er godkendt af SU. Dette er hhv. 9. og 10. fund for Nordjylland og 4. og 5. fund for Skagen. Hermed kan 2004 sammenlignes med 1983, hvor der også ses 2 ex. i Skagen. Sidst arten blev set i Nordjylland var i 1995.

Fundene fra 2004 er: 6/5 1 ad. Fyrvej (RSN KKK m.fl.) og 27-30/9 1 2K+ i vinterdragt Niels Bohrs Vej (SC KNP m.fl.). Sidstnævnte er Danmarks seneste fund og kun andet septemberfund, det første er fra 1957.

KRAGEFUGLE

Skovskade (Garrulus glandarius): 15390

Et år med en høj sum på 1349. For de foregående 10 år er den højeste sum fra 1999 med 1877 og den laveste sum fra 2002 med 358, medens gennemsnittet ligger på 941. Tallet for 1. halvår er 839 og følger pænt efter tallet for 2. halvår 2003 på 688.

For 1. halvår er der indsendt følgende observationer af større antal rastende/fouragerende fugle, 17/1 15 Hals Nørreskov (SEM), 20/9 11 C.E. Flensborg Plantage (TRK), 21/4 12 Tofte Skov (TC) og 28/5 10 Hald Sø

ved Niels Bugges Kro (OLI). Forårstrækket ved Skagen: 12/4-22/6 496 (flere observatører) med første obs: 12/4 2 R, 15/4 1 SV, 17/4 2 TF og 21/4 5 TF (RoC m.fl.). Største observationer, 1/5 12 TF, 3/5 14 TF og 6/5 15 TF (RoC m.fl.) og sidste observationer 17/6 2 TF, 19/6 1 TF og 22/6 1 NØ (RoC m.fl.). Andre trækobservationer i 1. halvår: 13/5 3 N Tofte Skov, 5 N kysten ved Tofte Skov og 3 N Sejlflod kommune vejobs (HHB) og 13/5 1 S Tofte Skov (HHB). 7/7 er der optalt 15 ungeførende ynglefugle i Marienhøj Plantage (TN). I 2. halvår er der ved Skagen observeret 7/8-24/10 55 (RoC KEC JS) med største tal: 3/10 3 R og 10/10 10 (RoC KEC) og 24/10 24 (KEC). Andre trækobservationer fra 2. halvår: 2/12 1 S Aalborg by, Gug-Frydendal og 11/12 8 VSV Aalborg By (HHB). Største observationer i 2. halvår: 25/9 14 Blokhus Klitplantage (HHB), 12/10 30 Rold Skov (NF), 30/10 12 Bruunshåb (TBR), 21/11 16 Hammer Bakker (SEM ULV) og 11/12 10 Tindbæk Hestehave (TBR).

Sum: 1349. 1. halvår 839, 2. halvår 510. Observationer 347. Indsendere 53. Lokaliteter 145.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
65	50	52	123	422	127	30	12	42	247	98	81

Husskade (*Pica pica*): 15490

Summen er højere end summen for 2003 på 1374, men lavere end gennemsnittet for de foregående 10 år på 2329. I første halvår er der indsendt følgende større antal fra rast/overnatningstræk: 15/1 10 Skyum (LFD), 17/1 36 Kistrup (STA), 28/1 10 Mosbjerg Kirke (BKR), 1/2 10 Grenen-Nordstrand (KEC TEP LAM OS), 4/2 35 Hadsund (TN), 9/2 25 Blæsbjerg (BKR), 16/2 23 Gandrup By (SSC RSN), 12/4 10 Hjarbæk (AMY) 14/2 21 Østerådalene (GRA) og 14/3 26 Østerådalene (WS). Forårstrækket ved Skagen:1/2-3/6 682 (RoC KEC KNP PR m.fl.) med de største observationer: 14/2 57 Butterstien (LAM TEP), 17/3 39 Grenen (RoC), 28/3 30 Ellekrattet (KNP), 8/4 49 Nordstrand (PSJ KBO) og 5/4 32 Grenen (RoC). I 2. halvår kan følgende store antal rastende/overnatningstrækkende fugle nævnes: 9/11 60 Skagen (LAM) og fra Hjørring: 27/12 83 og 31/12 105 (AØ).

Sum: 1889. 1. halvår 1276, 2. halvår 613. Observationer 314. Indsendere 42. Lokaliteter 113.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
200	321	324	301	119	11	5	26	41	70	208	263

Nøddekrige (*Nucifraga caryocatactes*): 15570

Årssummen på 11 fugle er betydeligt lavere end gennemsnittet for de sidste 10 år på 32. De laveste tal for perioden er fra 2001 og 2003, begge på 4. Højest for 10 årsperioden er fra 1996 med 150 og 1997 med 52. Fra Skagen er der indsendt 7 observationer af hver et individ i perioden 23/7-12/8 (KEC PR RoC). Det er sandsynligvis det samme individ. Derudover er der følgende observationer fra oktober: 10/9 1 SSV Arden kommune vejobs (NF) og 10/10 1 V Høstemark Skov (WS).

Allike (*Corvus monedula*): 15600

Summen: 39.838 er meget højere end gennemsnittet for de foregående år på 24.728, og er i 10-årsperioden kun overgået af 1997 med 47.946 og 1999 med 47.199. I 1. halvår er største tal på rast/overnatningstræk 9/1 650 Hjarbæk Fjord ved Kølsen Enge (TRK), 25/1 750 Ålestrup Kommune vejobs (TBN), 26/1 800 Strandet Enge (TBN) og 21/2 800 T Hjørring (JS). Forårstrækket ved Skagen: 15/2-9/6 26.687 (RoC m. fl.) med største 18/2 2748 NØ, 19/2 3180 NØ og 9/3 2770 NØ. Af forårstræk uden for Skagen kan nævnes 17/3 2027 N Mulbjerg (DN). Trækket ved Skagen i 2.halvår: 10/10-20/11 558 med største observationer 10/10 150 SV og 26/10 102 (RoC KNP LAM m.fl.). I andet halvår kan nævnes følgende overnatningstræk: 17/12 35 Nørreådalene, omkring Skjern Hovedgård (TBN) og 27/12 100 NV Årup/Kvorning Enge (TBN). På de fleste overnatningstræk er Alliken talt sammen med andre arter som Krage og Råge, se nedenfor.

Sum: 39.838. 1. halvår 38.405, 2. halvår 1433. Observationer 289. Indsendere 37. Lokaliteter 102.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
4882	15027	15970	2273	186	67	-	61	7	768	350	247

Råge, Aalborg, 26. januar 2004. (Foto: Ole Krogh).

Råge (*Corvus frugilegus*): 15630

Summen er over gennemsnittet for de foregående 10 år på 14.429, og er kun overgået af årene 1996-1998, hvor højeste sum var 29.024 i 1998. Den laveste sum i perioden var 5576 i 2002.

Fra 1. halvår er der indsendt følgende store antal fra rast/fouragering/overnatning: 14/2 500 Hadsund Kommune Vejbs (WS), 1/3 450 Skals Enge (TBN) og 13/3 2500 Rødding (TRK). Forårstrækket ved Skagen: 18/2-22/5 62, med største tal: 16/3 5 TF, 3/4 3 R, 3/4 4 T, 22/4 3 TF og 28/4 11 TF (RoC m.fl.). Der er optalt følgende kolonier med min/max: Bøgild 125/150, Thisted by 764/764, Viborg Sønder sø 50/75, Viborg by 24/30, Hjørring 34/34, Harken 150/200 og Løkken-Vrå 25/25. Derudover er der tal fra kolonier med over 300 ynglefugle: 10/3 399 Sjørring Volde (SBr), 6/4 1693 par Krabbesholm Skov (DMB) og 8/4 500 Vester Hassing By (WS).

Fra 2. halvår er indsendt følgende trækobservationer 14/10 2 Ø Skagen Nordstrand (KNP), 23/10 18 SV og 24/10 24 SV Hirtshals Fyr (AØ) og 20/10 3 V Aalborg by, Gug (WS). Følgende større antal rast/fouragering/overnatning er indsendt 10/10 350 Agersted Fælle (WS), 8/11 350 Hammer bakker (MLU), 11/11 250 Klarup (WS), 26/11 250 Vinkel (TBR) og 26/12 300 Brokholm Sø (FD).

Sum: 15.140. 1. halvår 12.446, 2. halvår 2695. Observationer 194. Indsendere 37. Lokaltiteter 94.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1457	2283	3750	4420	529	7	250	15	162	542	1136	590

Sortkrage (*Corvus corone corone*): 15671

Et år med særlig mange Sortkrageobservationer. Summen på 147 er den højeste inden for de sidste 10 år, Gennemsnittet for 1994-2003 ligger på 62. Højeste sum i perioden er 1996 med 105 og laveste er 2000 med 30. 1. halvårs træk ved Skagen: 19/3-24/5 73 (flere observatører) med de højeste tal for perioden 21/5 4 (PR TN), 22/5 6 (TA LPe TN) og 24/5 5 (MKP). Derefter er der i perioden kun indsendt højst 2 rastende fugle ved Skagen. De er også indsendt fra 2. halvår. Uden for Skagen er der indsendt følgende trækobservation fra foråret 5/4 1 N Ejstrup Strand og klit (WS). Fra 2. halvår er de højeste tal 10/9 3 R Viskum (TBR) og 31/10 4 Lille Vildmose, nord (PEN).

Sum: 168. 1. halvår 142, 2. halvår 26. Observationer 117. Indsendere 41. Lokaltiteter 50.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
7	3	11	25	75	21	3	5	6	11	1	-

Gråkrage (Corvus corone cornix): 15670

Summen på 27.635 er under gennemsnittet for de foregående 10 år på 31.921. I 10 årsperioden er den højeste sum 1996 med 57.456 og den laveste sum 2002 med 8234. I 1. halvår er der indsendt følgende store tal 5/1 300 Ulvedybet (ULV), 7/2 300 Sandels Fenner (RSN MoN), 14/3 360 Ulvedybet (MP). Fra Skagen er der følgende træktal 15/2-24/5 10.526 med største observationer 14/3 800 T og 5/4 850 T (RoC HAC). Af andre trækobservationer fra foråret kan nævnes 17/3 515 N Mulbjerg (DN). I 2. halvår er der indsendt følgende trækobservationer fra Skagen:12/8-3/12 722, med største observation 28/10 126 TI (RoC). De største observationer af Gråkrager i 2. halvår er 25/7 250 R Viskum (TBR), 11/11 516 Lille Vildmose, Nord (WS) og 19/11 350 Kielstrup Sø og Skov.

Sum: 27.635. 1. halvår 21.603, 2. halvår 6032. Observationer 706. Indsendere 63. Lokaliteter 238.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2699	4331	5398	8192	672	305	507	152	199	1396	1930	1847

Sortkrage x Gråkrage (corvus corone corone x C. c. cornix): 15679

Summen: 23 er lige så stor som den næsthøjeste sum for 10-året 1994-2003, hvor gennemsnittet er på 13. Højeste sum i 10 års perioden er 1999 med 24 og laveste 2002 med 0. Alle fund er af et individ. De fleste observationer (17) er fra Skagen. Her nævnes alle observationer uden for Skagen: 21/1 1 Kjul Strand (RSN), 7/2 1 Sandels Fenner (RSN MoN), 27/3 1 Aalborg Havn + fjorden ud for (DN PHK), 18/4 1 Selbjerg Vejle (HHN), 9/5 1 Ålbæk (RSN) og 29/11 1 Hanstholm Havn (RSN KBC).

Sum: 23. 1. halvår 19, 2. halvår 4. Observationer 23. Indsendere 6. Lokaliteter 13.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2	3	1	9	4	-	-	1	-	2	1	-

Ravn (Corvus corax): 15720

Den højeste sum indenfor de sidste 10 år, hvor gennemsnittet er på 703. Antallet af fugle er steget jævnt i hele perioden. I 1. halvår er der indsendt følgende fund af mange fugle 9/1 27 Hjarbæk Fjord ved Kølsen (TBN), 21/3 20 Gårdbo Sø (BKR) og 8/5 23 Gårdbogård (PR). Forårstrækket ved Skagen: 19/2-2/5 191 (RoC m fl), med første observation 19/2 2 V Butterstien (LAM), 1/3 2 TF Grenen (RoC AnB KEC) og 2/3 1 SV Skagen (KEC RoC), største observation 7/3 10 TF Grenen (KEC RoC), 14/3 10 R Ellekrattet (KNP), 19/3 15 TF Ellekrattet (RoC) og 5/4 10 TF Grenen (RoC) og sidste observation 18/4 1 TF Grenen (RoC), 19/4 1 R Grenen (RoC) og 2/5 2 R Flagbakken (SEF PEN JHC). Der er indsendt observationer af 26 ynglepar. Heraf har JTN optalt 18 par i Vendsyssel. Øvrige er Skindbjerglund (DOF NF) og Irup Skov (LFD), Onsild Ådal 2 (CSS), Åsted Å (Lindet til Ravnshøj) 1 redebyggende (SFH), Hald Sø 1 par ungeførende (TN) og Fosdalen Plantage 2 kaldende (LFD). Fra 2. halvår er følgende trækobs indsendt 6/11 4 SV Vestbjerg By (UK). Af større antal fra 2. halvår kan nævnes 7/9 22 R Skagen Kommune (RoC), 23/9 30 og 30/9 67 overnatning Gårdbogård (BKR), 3/10 41 Nørreris (MK), 17/10 23 Tversted (NOE), 21/11 11 Ø Tjele Langsø (TRK) og 18/12 11 Tapdrup (MK).

Sum: 1362. 1. halvår 823, 2. halvår 539. Observationer 569. Indsendere 94. Lokaliteter 253.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
88	92	260	219	127	37	56	54	168	136	68	57

Allike/Råge/Krage (Corvus sp.) 15749

Følgende observationer af blandede flokke er indsendt 9/1 200 Onsild Ådal (KBC), 17/1 3500 Loldrup Sø (SA) (Alliker og Råger), 29/1 10.000 overnatning Hammer Bakker (SEM), 4/3 250 Hasseris Ås udløb (GRA), 31/10 100 Ulvedybet (ULV), 3/12 1000 Tjele Langsø (TRK) og 3/12 2000 Toftesø (TL).

Stær, Ørum Sø, 10. august 2004. (Foto: Jens Kristian Kjærgaard).

STÆRE

Stær (*Sturnus vulgaris*): 15820

Summen for i år ligger langt under gennemsnittet for de seneste 10 år på 544.309 fugle. Det skyldes uden tvivl manglende systematiske optællinger af de store overnattende flokke i Vejlerne.

I vinteren enkelte pæne flokke, f.eks. 2/1 1200 Nr. Rind (STA), 17+20/1 1000 og 21/1 1200 Bygholm Vejle (AS HHD HHN). Ellers skal man helt frem til slutningen af marts med f.eks. 28/3 5000 Kærup Holme (PEN), før der tilsyneladende kommer fugle til i større omfang. Som næsten altid tælles de største flokke i forbindelse med fælles overnatningspladser. Største forårsflok ud over allerede nævnte er 14/4 4000 Mølholmssøerne (DN).

Fra yngletiden kun meget få tal indrapporteret og de ofte pænt store fælles overnatningsflokke, der tidligere er set omkring Sct. Hans f.eks. i Vejlerne, rapporteres der ikke noget om i år. Vi skal frem til 2/7 15.500 Selbjerg Vejle (HHN) før der sker noget. Derefter pæne tal flere steder fra, f.eks. 18/7 8700 Lønnerup Fjord (HHN), 24/7 25.000 Agger Tange (TRK) og 26/8 9000 Ulvedybet (ULV). Resten af efteråret er de største ansamlinger 2/9 6000 Viskum (LM) og 7+20/9 6000 Ulvedybet (ULV).

Hen mod årets slutning ses kun få fugle, hvoraf eneste nævneværdige er 28/12 250 Viskum (TBR).

Sum: 199.091. 1. halvår 42.721, 2. halvår 156.370. Observationer 544. Indsendere 80. Lokalteter 187.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
8215	1307	13056	10458	1160	8525	76312	34210	30118	12973	2185	572

Rosenstær (*Sturnus roseus*): 15840

Arten er fra og med i år taget af SU-listen og fund skal således ikke mere dokumenteres.

I alt 10 observationer af fire forskellige fugle. Alle nævnes:

15/8 1 1K NØ Grenen, Skagen (RoC ETO), hvilket er første fund af en 1K fugl i Skagen kommune, 29/8 1 1K SV Ulvedybet (SSC), 1+3/10 1 1K Skagen (Niels Bohrsvej, Nedermoste, Buttervej m.v.) (OZG MSN KNP m.fl.) og 4/10 1 1K Bedsted, Thy (AKV). Sidstnævnte fugl sås ved et foderbræt gennem et par dage.

Sum: 10. 1. halvår 0, 2. halvår 10. Observationer 10. Indsendere 7. Lokalteter 5.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	-	-	-	2	-	8	-	-

SPURVE

Gråspurv (Passer domesticus): 15910

Stadig meget få Gråspurve indrapporteret. Vi skal ikke mere end 10 år tilbage for at finde en indrapportering, der var 10 gange så stor.
De største flokke i årets løb er 9/1 30 Låstrup (TRK), 23/7 40 Nordstjernevej, Skagen (KEC), 3/10 30 Sdr. Harritslev (HHL) og 10/12 40 Aalborg vestby (GRA).

Sum: 575. 1. halvår 250, 2. halvår 325. Observationer 58. Indsendere 19. Lokaltiteter 34.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	158	10	31	20	31	55	58	12	36	36	40	124

Skovspurv (Passer montanus): 15980

Selv om der stadig er tale om en ringe indrapportering, er der trods alt tale om den største årssum i syv år! Fra vinteren 2+4/1 31 Viborg (STA), 8/2 30 Svenstrup By (HHB) og 28/2 50 Vodskov By (HHB). Herefter er fuglene spredt godt og grundigt ud i landskabet og først med ungernes udflyvning i løbet af sommeren dukker igen større flokke op. Største sommerflokke er 27/7 90 Try Enge (RSN) og 22/8 40 Nymølle Bæk (HHL).
I efteråret en enkelt trækobservation 27/10 121 S Nordmandshage (PR). Det er ikke så ofte arten konstateres på træk.
Sidst på året igen en del flokke, primært ved foderpladser; f.eks. 27/11 30 Albæk (KRA) og 31/12 40 Vodskov By (MLU).

Sum: 1340. 1. halvår 515, 2. halvår 825. Observationer 121. Indsendere 35. Lokaltiteter 47.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	235	156	40	37	28	19	120	114	51	264	168	108

FINKER

Bogfinke (Fringilla coelebs): 16360

Indrapporteringen faktisk helt flot i år. Summen ligger noget over gennemsnittet for de seneste 10 år på 33.591. Som det ses af månedsfordelingen, er det forårstrækket der dominerer.
Fra vinteren følgende nævneværdige tal; 10/1 200 Hvidemose (KEC), 18/1 400 Hjardemål Klit (HHN) og samme dag 200 Tørkeriet, Læsø (FHK). Forårstrækket registreres i Skagen i perioden 7/3-29/5 med i alt 20.077 T og 265 TF (RoC PSJ m.fl.), ved Mulbjerg 410 N 17/3 (DN) og ved Bulbjerg 31/3 8955 NØ (SHN). Største træk dage ved Skagen er 3/4 7000 T Grenen (RoC), 4/4 1906 T Grenen (RoC) og 6/4 2842 T Nordstrand, Skagen (PSJ).
Fra sommeren kun meget sporadiske tal.
Efterårets gennemtræk foregår noget mere diskret, idet de største observationer er 25/9 250 V Bulbjerg (TBR) og samme dag 190 SV Hirtshals Fyr (AØ). Ellers går efterårstallene ubemærket over i vinterflokke sidst på året. Største tal herfra er 21/11 200 Hammer Bakker (SEM).

Sum: 40.549. 1. halvår 38.039, 2. halvår 2510. Observationer 448. Indsendere 55. Lokaltiteter 167.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	1248	412	11648	18859	5206	666	40	60	550	671	589	600

Kvækerfinke (Fringilla montifringilla): 16380

Årets sum ligger betragteligt lavere end gennemsnittet for de seneste 10 år på 42.162 fugle.
I vinterperioden registreres arten kun fåtalligt i forhold til så ofte før. Antallet varierer dog betydeligt efter fødetilgængeligheden. Eneste nævneværdige og eneste trecifrede vinterobservation er 18/1 170 Hjardemål Klit (HHN).
I foråret registreres nordgående træk allerede fra begyndelsen af marts. I alt registreres i perioden 3/3-11/6 4571 Ø/NØ + 20 TF ved Skagen (RoC PR mfl.). De største dage er 22/4 1500 T Grenen (RoC) og 27/4 2475

Ø Nordstrand (PR). Ved Bulbjerg registreres 1123 Ø i perioden 16/4-7/5 (HHN TRK) med de største dage 17/4 752 Ø og 18/4 335 Ø (begge HHN). Forårets sidste fugle er 7+9+11/6 1 TF Grenen, Skagen (alle RoC). Efterårets første fugle ses 16/9 2 TF Grenen, Skagen (RoC), 25/9 2 V Bulbjerg (TBR) og 1 Kandestederne (CSS). Fra efteråret i øvrigt kun ganske få større træktal, hvoraf de største er 27/10 1700 S, 6/11 1200 S og 13/11 680 S alle Nordmandshage (alle PR) og 25/11 4500 S Skørping (HAC). Fra vinteren kun en enkelt nævneværdig flok; 26/12 1000 Mariager Fjord (CGJ).

Sum: 19.753. 1. halvår 8924, 2. halvår 10.829. Observationer 208. Indsendere 50. Lokaliteter 81.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
478	204	468	7739	20	15	-	-	7	2036	6977	1809

Bog-/Kvækerfinke (Fringilla coeleps/montifringilla): 16365

Det er faktisk mange fugle af fra denne ubestemte kategori. Gennemsnittet for de seneste 10 år ligger på 31.973. Stort set alle fuglene er fra Skagen i april og maj, med de største dage 19/4 9973, 29/4 4849 og 9/5 13.000 T Grenen, Skagen (alle RoC). Fra efteråret en enkelt stor observation 24/10 1000 S Nordmandshage (HHB).

Sum: 64.236. 1. halvår 63.151, 2. halvår 1085. Observationer 33. Indsendere 10. Lokaliteter 9.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	60	225	34546	28320	-	-	-	-	1055	-	30

Gulirisk (Serinus serinus): 16400

Et år tæt på gennemsnittet. Alle ca. 12 forskellige fugle nævnes: 3/5 1 TF Grenen, Skagen (RoC mfl.), 11/5 1 hun R Nordstjernevej, Skagen (KEC), 17/5 1 sy. kolonihaverne ved Butterstien, Skagen (RoC), 26/5 1 TF Grenen, Skagen (RoC), 27/5 1 sy. Batterivej, Skagen (JW AEC RoC m fl), 30/5 1 NØ Skørping By (HAC), 31/5 1 TF Grenen, Skagen (RoC) + 1 sy. Batterivej (AEC) + 1 R Skagen By (RoC), 1/6 1 N Agger Tange (FRO), 2/6 1 sy. Batterivej, Skagen (APN), 12/6 1 R Nordstjernevej, Skagen (KEC) og 27/10 1 S Nordmandshage (PR). Efterårsobservationer er ikke årlige.

Sum: 15. 1. halvår 14, 2. halvår 1. Observationer 15. Indsendere 8. Lokaliteter 8.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	11	3	-	-	-	1	-	-

Grønirisk (Carduelis chloris): 16490

Årssummen ligger lige i underkanten af gennemsnittet for de seneste 10 år på 8558 fugle. I vinterperioden optælles flere store flokke, især i Skagen. De største vinterforekomster er 18/1 200 Grenen (KNP KEC), 25/1 151 Skagen (LAM TEP) og 28/1 225 Grenen (PR). Allerede ved udgangen af februar er de store vinterflokke spredt ud i mindre, og der anes en bevægelse af trækkende fugle i Skagen, f.eks. 29/2 7 TF Grenen, Skagen (RoC). I perioden 29/2 – 9/5 ses i alt 171 Ø/NØ + 137 TF i Skagen (RoC KNP m.fl.). I sommeren kun meget få observationer og først fra slutningen af august samles fuglene igen i større fourageringsflokke. Efterårets største er 26/8 150 Rødding (TRK), 14/10 150 Hirtshals Østerstrand (AØ), 7/11 200 Grenen, Skagen (KEC) og 29/11 200 Skagens Havn (RoC).

Sum: 8106. 1. halvår 4368, 2. halvår 3738. Observationer 335. Indsendere 41. Lokaliteter 105.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2597	975	513	205	54	24	12	295	121	952	1593	765

Stillits (Carduelis carduelis): 16530

Igen en lidt ringe årssum. Gennemsnittet for de seneste 10 år ligger på 3465 fugle. Fra vinteren forholdsvis få og spredte flokke med de største 2/2 20 Ræhr (AS), 9+15/2 20 Lindholm Fjord-

park (GRA HHB), 13/2 35 Aalborg (GRA) og 28/2 45 Staun, Barmer og Valsted Enge (DN). Fra foråret kun små tal fra trækstederne. Eneste nævneværdige er 16/4 13 NØ og 18/4 8 NØ begge Bulbjerg (TRK HHN). Yngletiden forbigås stort set i stilhed og bortset fra 28/8 51 R Hjarbæk Fjord ved Kølsen (TRK) bemærkes der ikke nævneværdige antal før 8/10 82 ved majsmark i Viskum (LM). Andre store flokke er 15/10 100 Lille Vildmose (TL TBN) og 27/10 86 S Nordmandshage (PR). Derefter kun ret små flokke året ud.

Stillits, Frøslev, Mors, 5. juli 2004. (Foto: Jens Kristian Kjærgaard).

Sum: 1497. 1. halvår 612, 2. halvår 885. Observationer 213. Indsendere 46. Lokaliteter 94.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	41	213	127	151	76	4	20	68	13	523	186	75

Grønsiken, Farstrup, 5. april 2004. (Foto: Albert Steen Hansen).

1272 TF + 650 R Skagen (RoC PR DN m.fl.). De største dage er 8/3 800 T + 304 TF Grenen (RoC), 3/4 1405 Ø Nordstrand (DN) og 8/5 1500 T Grenen (RoC).

Straks i halen af forårstrækket registreres de første fugle på returtræk, f.eks. 26/6 138 SV Batterivej, Skagen (RoC). Som RoC skriver, drejer det sig nok om ikke-ynglende fugle (2K-fugle eller fugle, hvis ynglesæson af en eller anden grund er slået fejl). I august registreres igen en del trækforsøgende fugle, men udelukkende i Skagen, f.eks. 2/8 215 TF og 5/8 202 TF begge Grenen, Skagen (RoC). Først med 16/9 685 S Nordmandshage (PR) registreres et reelt sydgående efterårstræk. Resten af året igen en del mellemstore flokke på under 100 eks, denne gang spredt ud over hele regionen.

Sum: 24.079. 1. halvår 20.011, 2. halvår 4068. Observationer 402. Indsendere 54. Lokaliteter 124.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	507	1056	7580	6013	4302	553	246	1369	742	338	946	427

Grønsiken
(*Carduelis spinus*): 16540

Et år over middel. Gennemsnittet for de seneste 10 år ligger på 16.258 fugle. Faktisk er det den største års-sum i mere end 10 år. Som det ses af månedsfordelingen er det forårs-trækket, der dominerer. Det passer fint med, at det er nordgående returtræk efter mange fugle i efteråret 2003.

Fra vinteren en del småflokke på 25-50 fugle. Enkelte er større, heraf 7/1 80 Bouet (SEM), 23/1 110 Aalborg (WS) og 11/2 100 Østerådalens (GRA). Allerede fra sidst i februar starter det nordgående træk. Grønsiken er en af de aller tidligste trækfugle, vi har overhovedet. Fra 19/2-17/6 ses i alt 14.206 T/NØ +

Tornirisk (*Carduelis cannabina*): 16600

Årssummen ligger meget langt under gennemsnittet for de seneste 10 år på 7096 fugle.

Årets første ses ret sent 17/3 8 N Mulbjerg (DN), 18/3 1 T Grenen, Skagen (RoC) og 20/3 5 T Golfklubben Hvide Klit, Skagen (RoC). Fra sidst i marts ses arten mange steder i området. Forårstræk registreres primært i Skagen i perioden 18/3-10/5 med 977 T/Ø (RoC PSJ mfl.). De største dage er 5/4 201 Ø, 6/4 216 Ø og 8/4 90 Ø alle Nordstrand, Skagen (PSJ). Af andre trækobs. kan nævnes 16/4 35 NØ Bulbjerg (TRK). Fra yngletiden er indsendt lidt syngende fugle, men kun ganske enkelte ynglefund. Største observation fra perioden er 27/5 15 sy. Vandplasken (HHL).

I efteråret sker der ikke rigtig nogen floksamlinger før 21/9 45 Skansehavnen, Frederikshavn (SEF) og 26/9 150 Ulvedyb (RSN). Reelt efterårstræk er ikke registreret.

Årets sidste fugle er 6/11 6 Stensnæs (KRA), 7/11 3 Mulbjerg (KRA) og 11/11 4 Hou Strand (LYA).

Sum: 2161. 1. halvår 1530, 2. halvår 631. Observationer 171. Indsendere 57. Lokalteter 84.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	53	1284	178	15	91	91	255	180	14	-

Bjergirisk (*Carduelis flavirostris*): 16620

Årets sum ligger betydelig under gennemsnittet for de seneste 10 år på 11.125 fugle. Der er dog betydelige udsving mellem de enkelte år.

Fra vinteren er der indrapporteret en del flokke, hvoraf de største er 2/1 180 Hovsør Røn (HHN), 11/2 140 Breum (FD) og 13/2 141 Aalborg Havn (KBC). Hovedparten af fuglene ses i umiddelbar nærhed af kysterne – især langs Limfjorden og Kattegat.

Fra sidst i marts anes et begyndende forårstræk med 23/3 14 Ø og 31/3 22 NØ Bulbjerg (HHN TRK).

Underligt nok registreres arten kun sporadisk på forårstræk i Skagen. Den største obs er f.eks. 5/4 42 Ø Nordstrand, Skagen (PSJ). De næststørste er på sølle 3 fugle registreret på flere datoer. Bulbjerg er det "helt store" træksted med i alt 89 Ø/NØ i perioden 23/3-18/4 (HHN TRK). Forårets sidste fugle er 13/5 3 TF Grenen, Skagen (PR FRO), 29/5 3 Skagen (AMY) og 18/6 1 TF Grenen, Skagen (RoC). RoC gør opmærksom på, at sidstnævnte kunne være en potentiel ynglefugl idet arten sandsynligvis ynglede i Skagen i 80'erne og godt stadig kunne være der!

Efterårets første fugle ses 5/10 1 TF Grenen, Skagen (RoC), 7/10 8 R Starholm (KEC) og 8/10 18 R Grenen, Skagen (KNP). Efterårsfuglene toppe midt-sidst i oktober med de største obs 12/10 200 FU Grenen, Skagen (OBO), 20/10 300 R Asaa Enge (AØ) og 27/10 160 Nordmandshage (PR). Bortset fra 6/11 130 Nordmandshage (PR) og 21/11 100 Hovsør Røn (AS) ses kun flokke på maks. 60 fugle resten af året.

Sum: 6725. 1. halvår 3361, 2. halvår 3364. Observationer 181. Indsendere 60. Lokalteter 64.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
883	983	971	509	14	1	-	-	-	2557	488	319

Gråsiken sp.

(*Carduelis flammea/cabaret*): 16630

Bl.a. pga. usikkerhed med arts- og racebestemmelsen af de indsendte Gråsiskener er DOF-basens kategorier Nordlig Gråsiken (C. f. flammea), Stor Gråsiken (C. flammea) og Lille Gråsiken (C. cabaret) slået sammen til Gråsiken sp.

Årets sum ligger betragtelig under gennemsnittet for de seneste 10 år på 13.566 fugle. Der er dog meget store udsving mellem de enkelte år, idet der i 1996 sås 49.088 fugle og der i 2002 kun sås 956 fugle.

Fra vinteren er indrapporteret meget få fugle, hvoraf de største er 22/1 20 R Melholdt Rimmer (RSN) og 25/1 19

Gråsiken, Farstrup, 5. april 2004. (Foto: Albert Steen Hansen).

Bygholm Vejle (RDN). Først i forbindelse med forårstrækket ses et stigende antal fugle. I perioden 6/3-30/5 har Skagen 514 T/Ø + 12 R (RoC PR TRK mfl.), heraf de største dage 5/4 65 Ø Nordstrand (PSJ), 1/5 130 Ø Reservatet (HAC) og 10/5 55 T Nordstrand (RT), Mulbjerg har 17/3 26 N (DN), Bulbjerg har på 5 trækdage i perioden 16/4-7/5 185 Ø (HHN TRK), hvoraf de største tal er 17/4 66 Ø og 18/4 67 Ø (begge HHN).

Fra sommerperioden er der forholdsvis stille omkring arten bortset fra enkelte syngende fugle og et enkelt ynglefund.

Efterårstrækket starter lige i månedsskiftet sept./okt. med 30/9 26 S Krylle Klit (HHB), men topper meget koncentreret ult. november med en række store tal fra Skagen; 17/11 786 TF Ellekrattet (RoC), 20/11 400 TF Grenen (RoC KNP) og 21/11 550 TF Grenen (RoC KNP). Fra andre lokaliteter er 23/11 100 V Lihme (FRO) langt den største observation. Resten af året er der kun indrapporteret meget små tal.

Sum: 4228. 1. halvår 1021, 2. halvår 3207. Observationer 230. Indsendere 48. Lokaliteter 78.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	82	85	77	336	429	12	21	67	38	132	2700	249

Hvidsisken (Carduelis hornemanni): 16640

Et år lidt under middel for de seneste 10 år på 26 fugle. Summen på 13 fugle drejer sig om 8-9 forskellige fugle. Alle obs. nævnes: 21+25/1 1 ad. han øst for Kraptårnet, Vejlerne (HHN RDN KKK m.fl.), 8/2 1 2K han Grenen, Skagen (KNP), 16+17/11 1 TF Ellekrattet, Skagen (HHN SHN RoC EKr), 20/11 1 fou. ved Hegedal øst for Hobro (CSS), 27/12 3 Skansehavnen, Frederikshavn (MST RSN SSC) og 28/12 1 R Melholt Rimmer (RSN). I det øvrige land er der set en del Hvidsiskener i forbindelse med flokke af Gråsiskener i efteråret/vinteren, men det blev kun til de ganske få nævnt ovenfor i det nordjyske.

Sum: 13. 1. halvår 3, 2. halvår 10. Observationer 9. Indsendere 7. Lokaliteter 8.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	3	7

Hvidvinget Korsnæb (Loxia leucoptera): 16650

Efter kæmpeinvasionen i vinteren 2002/2003 er vi nu tilbage under et normalt leje med kun en enkelt observation; 28/10 1 ad. han Uggerby Klitplantage (MHE).

Lille Korsnæb (Loxia curvirostra): 16660

Årets sum ligger på ca. det dobbelte af gennemsnittet for de seneste 10 år på 6861 fugle. Forekomsten i efteråret må kaldes invasionsagtig.

I første halvår ses stort set alle fuglene på områdets langt bedste træksted for korsnæb – Skagen. I alt 1888 af forårets fugle, svarende til 93% ses her. Fuglene registreres spredt over stort set hele 1. halvår, men dog med et top allersidst i maj. De største træktalet fra foråret er 30/5 108 TF Grenen (RoC KNP mfl.), 31/5 173 TF Grenen (AEC RoC RSN mfl.) og 2/6 66 TF Grenen (RoC). Til sammenligning er 1. halvårs største tal fra de øvrige nordjyske lokaliteter 21/2 27 Hvims (Naturopleveren).

I efteråret er Skagen lidt mindre dominerende med ”kun” 55% af alle fund. Invasionen starter allerede i august med 1/8 235 SV Grenen (PR) og 12/8 180 TF Grenen, Skagen (RoC). Derefter er der en afmatning indtil invasionen for alvor tager fart fra starten af oktober med 8/10 185 R Skagens Klitplantage (KNP LAM), 14/10 230 Ø Nordstrand (KNP) og 29/10 490 Ø Grenen (RoC). Efter 17/11 293 TF Ellekrattet, Skagen (RoC) falder der igen nogenlunde ro over trækbevægelserne i Skagen.

Fra andre lokaliteter i det nordjyske er de største tal 10/10 1085 Ø Hirtshals Fyr (AØ), 24/10 380 S og 6/11 310 S Nordmandshage (HHB SSC PR) og 7/11 210 Nystrup Plantage (JJA). Også i resten af Nordjylland ses der forholdsvis få fugle efter midten af november.

Sum: 13.280. 1. halvår 2024, 2. halvår 11.256. Observationer 459. Indsendere 56. Lokaliteter 105.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	13	224	205	70	949	563	586	1691	514	6289	1944	232

Stor Korsnæb (Loxia pytyopsittacus): 16680

En årssum, der ligger lidt under gennemsnittet på 110 stk. for de seneste 10 år. Stor Korsnæb har tilsyneladende ikke haft samme tendens til invasion i efteråret som de små korsnæb. RoC har gjort redaktionen opmærksom på, at der visse år må stilles spørgsmålstegn ved om alle de indrapporterede fugle er korrekt bestemt. Mange års erfaring fra Skagen, der nok må betegnes som det sted i landet, der bedst giver indtryk af arternes invasionsmønstre viser, at Stor Korsnæb selv i invasionsår er meget sjældne uden for perioden ult. september-ult marts (evt. pri. april i meget store år). På den baggrund må vi bede om yderligere dokumentation for to af årets observationer af hver to fugle fra hhv. maj og juli.

Alle øvrige observationer nævnes:
Fra 1. halvår: 20/1 12 R Bulbjerg (TRK), 12/2 8 Koldkær (ATL), 14/2 11 Råbjerg Mile (AØ), 21/2 1 han R Butterstien, Skagen (LAM), 7/3 2 Tranum Klitplantage (WS), 7/3 5 R Slette Å (DN), 9/3 11 T Grenen, Skagen (PR), 6/4 2 hanner Hessellund Hede (LN) og samme dag 1 Ø Nordstrand, Skagen (HAC).
Fra 2. halvår: 11/10 5 Store Arden og Alminden Skov (TN), 20/10 2 Hals Kommune (LYA), 27/10 2 hanner S Nordmandshage (PR), 7/11 10 Kielstrup Sø (BH), 17/11 4 Rold Skov (CSS).

Sum: 76. 1. halvår 53, 2. halvår 23. Observationer 15. Indsendere 14. Lokalteter 12.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	12	20	18	3	-	-	-	-	-	9	14	-

Karmindompap (Carpodacus erythrinus): 16790

En årssum, der ligger lidt over gennemsnittet for de seneste 10 år på 186 fugle. Årets første fugle ses 16/5 1 han TF Grenen (RSN JHC), 23/5 1 sy. Tornby Klitplantage (KUP) og 24/5 2 TF + 1 R Grenen, Skagen (RoC MKP AEC SAL). Fra 16/5-19/6 registreres der i alt ca. 46 TF + 49 R/sy. i Skagen (RoC RSN SAL LAM mfl.). De bedste dage er 30/5 7 TF Grenen (RSN RoC), 31/5 9 TF Grenen (AEC RSN RoC mfl.) + 7 sy. Butterstien (OBO). Det er umuligt at vurdere, hvor mange forskellige fugle der er i det indsendte materiale.

Den 11/6 melder RoC om at Skagen huser i alt 5 syngende hanner mellem den centrale del af reservatet og Skagen Fyr, vest. Den 5/8 ser eller hører RoC ingen fugle under en 7 timers observation, hvilket vidner om at der formentlig ingen ynglefugle er i Skagen mere. Det står i skærende kontrast til at der opholdt sig 75-100 fugle i området på samme årstid i 1992.

Uden for Skagen ses ud over ovennævnte kun 30/5 1 sy. Liver Ås udløb (KUP), 1/6 1 sy. Agger Tange (HHN FRO), 2/6 1 ad. han sy. Vigsø (MOK), 5/6 1 sy. Tornby Klitplantage (KUP), 13/6 1 han Lerbæk (Naturopleveren), 15/6 1 han Bannerslund (Naturopleveren), 20/6 1 Harrerenden (BHI) og 26/6 1 Tornby Strand (KUP).

Fra efteråret som vanligt kun ganske få observationer, 6/7 1 sy. Tversted Søerne (KNP), 8-11/8 og 14/8 1 1K+ han TF Grenen, Skagen (RoC),

Sum: 221. 1. halvår 214, 2. halvår 7. Observationer 146. Indsendere 26. Lokalteter 25.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	-	121	93	2	5	-	-	-	-

Krognæb (Pinicola enucator): 16990

Dette århundredes hidtil største invasion efter at der ikke er set fugle siden sidste århundredes største invasion i 1998. I alt er indrapporteret 422 observationer af 206 fugle. Sorteret for gengangere svarer det til mindst 11 forskellige fugle.

Allerede tidligt i efteråret dukker de første meldinger op om store sydgående bevægelser af arten i Sverige og Norge, men først i starten af november dukker de første fugle op på Sjælland og et par dage efter også i Skagen, der som også i 1998 er landets klart bedste sted at træffe Krognæb.

Alle SU-godkendte observationer nævnes:

14/11 1 ad. hun + 1 1K+ hun + 2 1K hanner på hjørnet af Batterivej, Skagen (KNP mfl.), samme dag 1 ad. han Ellekrattet (KNP) + 1 hunfarvet ved redningsstationen, Batterivej (CSS). En af fuglene blev dræbt mod en rude dagen efter.

Den 16/11 ses 2 1K hunner + 1 ad. hun 07.42 Fyrvej, Skagen (RoC) og de samme fugle 07.50 på hjørnet af Batterivej (KNP). Den 17/11 var vejret perfekt til at høre trækkende fugle ved Ellekrattet, hvor de typisk ses/høres, men de tilstedeværende folk (RoC EKr mfl.) oplever ingen Krognæb. En kort og meget koncen-

Krogneb, Frederikshavn, 27. december 2004. (Foto: Ole Krogh).

treret optræden må man sige.

Den 19/12 var der så pludselig 6 fugle og dagen efter 5 på Rimmers Allé i Frederikshavn (BZ RL). Mindst 4 af fuglene var nogenlunde stedfaste i området indtil årets udgang, men de er kun indsendt og godkendt på de to første dage.

Den samlede invasion bidrog således til mindst 11 forskellige fugle i det nordjyske, afhængig af antallet af gengangere i skagensmaterialet.

Det skal dog retfærdigvis lige nævnes, at mindst to andre observationer af fugle i det nordjyske ikke er beskrevet til SU – endnu.

Dvs. invasionen var betydelig mindre end invasionen i 1998. Det bør måske lige nævnes, at invasionen også bragte en del fugle til Nord- og Østsjælland, til Vestjylland og uden for landets grænser helt ned til Holland.

Arten er SU-art. Der må ikke refereres til observationer, der ikke er godkendt af SU.

Sum: 206. 1. halvår 0, 2. halvår 206. Observationer 56. Indsendere 25. Lokaliteter 9.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	43	163

Dompap (Pyrrhula pyrrhula): 17100

Årets sum ligger langt over gennemsnittet for de seneste 10 år på 1191 fugle. Også Dompap må siges at have optrådt invasionsagtigt i efteråret/vinteren.

I de første af årets måneder ses arten forholdsvis spredt og kun i små flokke, hvoraf de eneste tocifrede er 13/1 15 R Reservatet, Skagen (RoC) og 18/2 10 Aalborg By (HHB) og 26/3 12 Hammer Bakker (SEM). Forårstræk er et næsten ikke eksisterende begreb – i alt fald i år, idet de største tal fra Skagen er 9/3 8 TF og 10/3 8 TF begge Grenen (PR). Fra Mulbjerg er der en enkelt trækobs på 7 N 17/3 (DN). Øvrige træktaal er på 1-3 fugle/dag.

Fra sommeren er der meldinger om i alt 4 ynglepar (TBR TN).

Fra midt i oktober ses de første tegn på at en kraftig invasion i Vesteuropa også forplanter sig til Nordjylland med 15/10 20 S og 16/10 120 S Agger Tange (GGU). Samtidig dukker de første meldinger op om at fuglene lyder anderledes end de plejer. Mange sammenligner en del af fuglenes kald med en legetøjstrømpe – i øvrigt næsten samme kald som Hvidvinget Korsnæb praktiserer. En diskussion på "NETfugl" har frembragt ideer om at fuglene kunne stamme fra Kaukasus i Rusland, hvor vinteren er indtrådt usædvanlig tidligt med snedække en måned før normalt. Dette understøttes af at fuglene er bemærket stort set alle

steder i Europa – således også i Østrig og Ungarn, der nok ikke ville blive berørt, hvis der udelukkende var tale om Skandinaviske fugle. Hvor fuglene kommer fra finder vi nok aldrig ud af helt præcist. Af andre træktal bør også nævnes 24/10 38 S, 27/10 359 S, 6/11 214 S og 13/11 119 S alle Nordmandshage (SSC HHB PR) samt 31/10 20 TF Grenen, Skagen (KNP) og 17/11 22 TF Ellekrattet, Skagen (RoC). Året ud er fuglene tilsyneladende trukket længere sydpå eller spredt så meget ud i landskabet, så der ikke ses de helt store samlinger. Eneste større tal ved årets slutning er 27/12 30 Kjellerup (MDH). Enkelte af de anderledes lydende Dompapper træffes stadig sidst på året.

Sum: 2559. 1. halvår 519, 2. halvår 2040. Observationer 422. Indsendere 59. Lokaliteter 129.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
98	124	155	98	37	7	23	9	25	780	810	393

Kærnebider

(*Coccothraustes coccothraustes*): 17170

Årets sum ligger langt over gennemsnittet for de seneste 10 år på 446 fugle. 372 af årets fugle er set i Skørping (af HAC), hvilket svarer til 38% af det samlede materiale.

Fra årets start ses mest enkelte fugle eller ganske små flokke. Eneste større obs er 21/2 13 Frederikshavn (SEF), 10/3 16 Viborg Nørresø (PWB) og 28/4 12 Hald Sø (TRK).

Ved Skagen registreres i alt 88 Ø/TF i perioden 17/4-12/6 (RoC PR KEC TRK mfl.). Største dag er 2/6 med 8 Ø (TRK). I sommeren og efteråret dominerer de mange indrapporterede fugle fra Skørping, med maks. 23/6 20, 27/6 18 og 28/9 22 (alle HAC). Fra øvrige lokaliteter er de største flokke 7/11 6 Hammer Bakker (MLU), 25/11 og 2/12 begge 7 Aalborg By (HHB). De mange fugle fra Skørping er ikke noget nyt fænomen, blot har de ikke tidligere været indrapporteret i dette omfang.

Kærnebider, Farstrup, 9. april 2004. (Foto: Albert Steen Hansen).

Sum: 967. 1. halvår 656, 2. halvår 311. Observationer 299. Indsendere 52. Lokaliteter 79.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
50	50	109	137	174	136	34	49	60	116	29	23

VÆRLINGER

Laplandsværpling (*Calcarius lapponicus*): 18470

Årets sum ligger meget tæt på gennemsnittet for de seneste 10 år på 110 fugle.

Fra vinteren kun en enkelt observation 5/1 1 Hov, Lønnerup Fjord (RSN KBF m.fl.).

De næste fugle ses først i forbindelse med forårstrækket: 3/4 2 Ø Bulbjerg (HHN), 4/4 1 han T Grenen (RoC) og 8/4 3 R Staun, Barmer og Valsted Enge (DN) og 1 N Gl. Toftegård (RSN).

I alt har Skagen 30 fugle Ø/T + 5 R i perioden 4/4-7/5 (RoC KNP DN LAM m fl). Største dage er 17/4 6 Ø (DN EHS m fl) og 22/4 4 T Grenen (RoC m.fl.). Ved Bulbjerg registreres der i alt 11 Ø på 4 datoer i perioden 3-18/4 (HHN SHN AS). De største dage er 17+18/4 begge 4 Ø (HHN SHN DN m fl). Ud over de allerede nævnte fugle er det meget begrænset hvad der ses uden for de to hovedområder (Skagen og Bulbjerg) – det er faktisk kun 25/4 1 hun R Jerup Strand (RSN SSC) og 27/4 1 R Østerild Fjord (HHN). Forårets sidste er 5/5 1 R Grenen, Skagen (RoC m.fl.), 6/5 1 ad. han Ø Nordstrand (AEC JHC) og 7/5 1 T Grenen, Skagen (RoC TBN m.fl.) og 1 Ø Pælebakke Klit, Skagen (LAM).

Efterårets første fugle ses 29/8 2 R Grenen, Skagen (RoC), 25/9 1 V Bulbjerg (TBR) og samme dag 1 S Kandestederne (CSS). Efterårets største er 2/10 3 R-S Ørhage (AS HAC HHB SSC), 5/10 3 R Grenen, Skagen

(KEC RoC m fl), 28/11 13 Gerå Enge (RSN) og endelig 3/12 8 Lille Vildmose (HAC). Årets sidste 27/12 1 R Nordstrand, Skagen (MVS).

Sum: 116. 1. halvår 57, 2. halvår 59. Observationer 61. Indsendere 19. Lokalteter 17.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	-	-	47	9	-	-	2	4	30	14	9

Snespurv, Nordstrand, 13. oktober 2004. (Foto: Knud Pedersen).

Snespurv (Plectrophenax nivalis): 18500

Årets sum ligger på ca. det dobbelte af gennemsnittet for de seneste 10 år på 4640 fugle. I vinterperioden en del småflokke med op til 30 fugle primært i kystnære egne. Enkelte er større, og de største flokke er 7/1 130 R Klitgårds Fiskerleje (DN), 8/2 80 Ør. Grønning (FD) og 19/2 125 Grenen-Nordstrand (ATL). I løbet af marts forsvinder hovedparten af fuglene ud af landet. Direkte træk konstateres dog kun ret begrænset, idet Skagen f.eks. kun har 89 Ø/T i perioden 14/3-9/5 (RoC KNP HAC m.fl.) og Bulbjerg har 11 Ø + 1 R på 4 datoer mellem 28/3-16/4 (TRK SHN CSS). Forårets sidste fugle ses 16/4 2 NØ Bulbjerg (TRK), 3/5 1 V og 9/5 4 T begge Grenen (KNP RoC m.fl.) Efterårets første ses 19/9 2 S Kærsgård (GRA) og samme dag 1 R Grenen, Skagen (LAM), 24/9 1 Agger Tange (JKK) og 25/9 fugle mange steder i området. Efterårets flokke har en tendens til at blive større jo senere på året man kommer. Der ses mange mindre flokke i oktober men de største ses ret sent; således top- per listen med 7/11 190 Jerup Strand (BKR), 24/11 175 Mariager Fjord (HLL) og 26/11 250 Nørreådal v. Skjern Hgd. (TBR) – hvilket er usædvanligt mange for en indlandslokalitet. Ved årets afslutning igen en del større vinterflokke med f.eks. 4/12 150 Årup/Kvorning Enge (TBR) – inde i landet, 21/12 250 Vår Enge (ASH) og 31/12 300 Hjorthede By (TBR) – igen rigtig mange på en usædvanlig lokalitet langt inde i landet. Som TBR rigtigt skriver, kan man undre sig over, at der er så helt usædvanligt mange fugle på steder inde i landet, langt fra de sædvanlige steder ved saltvandspåvirkede kyster.

Sum: 9187. 1. halvår 3084, 2. halvår 6103. Observationer 377. Indsendere 80. Lokalteter 103.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1041	1337	648	53	5	-	-	-	32	994	3244	1833

Gulspurv (Emberiza citrinella): 18570

Årets sum ligger lidt lavere end gennemsnittet for de seneste 10 år på 6991 fugle. Fra vinteren en del småflokke og enkelte rigtig store samlinger – typisk ved foderpladser eller ved halmlagre

i det åbne land. De største vinterflokke er 2/1 225 Glenstrup Sø (TN), 5/1 125 Ulvedybet (ULV) og 23/1 200 Krik (HRS). Allerede fra sidst i februar falder indrapporteringen af større flokke og bortset fra 20/3 120 Vogn Enge ses der ikke flokke på mere end 60 fugle efter udgangen af februar. Trækkende Gulspurve er ikke talrige og en observation som 3/4 19 Ø Nordstrand, Skagen (DN) bør nævnes. Fra marts og hen over sommeren er indrapporteret en del syngende fugle, men kun ganske enkelte sikre ynglefund. Flest syngende er set ved Hammer Bakker 21/3 med 24 sy. og 4/4 18 sy. samme sted (begge SEM). Fra oktober samles fuglene igen i flokke og efterårets største er 10/10 150 Lille Vildmose (WS), 27/11 100 Årup/Kvorning Enge (TBR) og 10 og 18/12 75 Nørreåen ved Skjern Hovedgård (TBR).

Sum: 5096. 1. halvår 3053, 2. halvår 2043. Observationer 411. Indsendere 57. Lokaltiteter 173.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	1236	801	458	263	180	115	55	57	49	481	582	819

Hortulan (Emberiza hortulana): 18660

Årets sum ligger meget tæt på gennemsnittet for de seneste 10 år på 27 fugle. Vi skal dog helt tilbage til 1998 for at finde en bedre indrapportering, selv om der er mange gengangere i materialet. Sorteret for gengangere drejer årets fund sig om højest 8 forskellige fugle. Hortulan er så absolut en eksklusiv art her i det vestdanske.

Alle observationer nævnes: Årets første ses 5/5 2 R + 1 TF Grenen, Skagen (RoC), 5/5 3, 6/5 2, 7/5 1 og 8/5 2 hanner R Buttervej/Farmerstien, Skagen (JHC AEC KNP LAM m.fl.), 7/5 1 Ø Grenen, Skagen (TBN RoC), 8/5 1 T Grenen (RoC JHC m.fl.).

Sum: 30. 1. halvår 30, 2. halvår 0. Observationer 18. Indsendere 10. Lokaltiteter 6.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-

Rørspurv, Sydthy, 10. august 2004. (Foto: Jens Kristian Kjærgaard).

Rørspurv (Emberiza schoeniclus): 18770

Årets sum ligger langt under gennemsnittet for de seneste 10 år på 5560 fugle. Som det ses af månedsfordelingen er der en del vinterfugle til stede i år. Næsten alle steder er der tale om enkeltfugle eller et par stykker sammen i nærheden af saltvandskyster. Kun følgende observationer er på flere; 5/1 5 R, 16/2 6 R og 28/2 5 R alle Nordstrand, Skagen (RoC KEC), 7/1 7 og 25/1 10 Bygholm Vejle (JSH RDN).

Midt i marts ses de første syngende fugle og næsten samtidig registreres de første fugle på træk. I Skagen ses der i alt 754 T/Ø i perioden 14/3-10/5 (RoC PR KEC m.fl.). De største dage er 3/4 72 Ø Nordstrand (DN), 7/5 150 T og 8/5 200 T Grenen (begge RoC). Ved Bulbjerg ses der 52 NØ på 5 dage i perioden 31/3-7/5 (TRK SHN HHN). Ved Stensnæs ses der 17/3 59 S (PR) - måske på returtræk fra Skagen eller flugt fra dårligt vejr.

Syngende hanner registreret efter træktiden formodes at være ynglefugle. Disse er registreret en del steder. Flest er talt 16/5 61 sy. Ulvedybet (ULV), 2/6 15 sy. Toftegårds Enge (MP) og 10/6 10 sy. Reservatet, Skagen (RoC). Her ud over en del steder med færre antal/lokalitet.

Reelt efterårstræk ses faktisk kun 16/9 230 S og 19/10 20 S begge Nordmandshage (PR RSN). En del steder noteres ansamlinger af rastende fugle. De største af den slags er 22/9 30 R og 3/10 80 R begge Grenen, Skagen (KNP RoC) og 14/11 40 R Bygholm Vejle (TC). Hen mod årets udgang igen en del fugle, der forsøger sig med overvintring. De sidste er 31/12 2 R Skagens Havn, 2 R Grenen og 1 R Nordstrand (alle RoC).

Sum: 2586. 1. halvår 1691, 2. halvår 895. Observationer 327. Indsendere 64. Lokaliteter 108.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	41	20	291	565	669	105	56	123	406	198	78	34

Bomlærke
(*Emberiza calandra*): 18820

Årets sum ligger noget under gennemsnittet for de seneste 10 år på 8468 fugle. Det høje gennemsnit holdes dog kun oppe af to store år midt i 90'erne. Vurderet ud fra de seneste år er årets sum faktisk tæt på det normale. Man må sige, at denne notoriske landbrugsfugl klarer sig utrolig godt i det hårdt prøvede danske landbrugslandskab. Som den eneste art formår den at holde en nogenlunde stabil bestand trods de kedelige omgivelser af store kulturmarker og manglende naturarealer!

Helt fra årets start ses en del store vinterflokke. De største er 2/1 175 Glenstrup Sø (TN), 3/1 180

Agerø (MK), 17/1 180 Roddenbjerg Sø (JKK), 18/1 175 Liver Å (HHL) og 26/1 200 Strandet Enge (TBN). I løbet af marts bliver de observerede flokke langsomt mindre i takt med at fuglene spredes til ynglepladserne, og samtidig begynder der at komme lyd på hannerne. Arten er ikke kendt for de store trækbevægelser så 15/2 4 TF Grenen, Skagen (RoC) er lidt usædvanligt med hensyn til kombinationen af tidspunkt og antal. 7/5 og 7/6 begge 3 TF Grenen (RoC) er lidt mere normalt.

Fra yngletiden er der som oftest en del tal på enkelte spredte syngende fugle, hvilket svarer meget godt til artens forekomst om sommeren. Enkelte tællinger fra større områder er dog indrapporteret. F.eks. 17/4 19 sy. Ulvedybet (ULV), 10/5 20 sy. Løkken-Vrå Kommune (AØ) og 29/5 15 sy. Hals Kommune (GRA). I løbet af oktober ses igen en tendens til flokdannelser, f.eks. 16/10 60 Bolle Enge (RSN). Efterårets/vinterens største flokke ses 30/11 190 nord for Smidstrup (HHL), 19/12 200 Ulvedybet (ULV) og en kæmpeflok 24/12 450 Nautrup (KJLJ).

Sum: 5707. 1. halvår 3683, 2. halvår 2024. Observationer 274. Indsendere 68. Lokaliteter 132.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	1838	845	404	319	233	44	72	9	3	218	546	1176

Bomlærke, Sdr. Vorupør, 8. maj 2004. (Foto: Jens Kristian Kjærgaard).

Der er indkommet 1081 observationer af 27 arter pattedyr.

Pindsvin (*Erinaceus europaeus*) er observeret fra 16/3 trafikdræbt Hjørring (BHJ) til 2/11 død Gug (WS). Sidste levende ses 4/10 Gl. Skørping (HHB). Ud af de kun 25 observationer af **Muldvarp** (*Talpa europaea*) kan nævnes en varp set lyslevende oven på jorden ved højlys dag 16/2 Tofte Mose (JTL). Eneste indberettede artsbestemte flagermus er **Langøret Flagermus** (*Plecotus auritus*) 16/7 2 Gug (WS).

Der er indrapporteret 31 **Egern** (*Sciurus vulgaris*) fra det meste af området. **Hare** (*Lepus europaeus*) er observeret 329 gange, med største samlede flok 18/6 8 ved Grenen (RoC).

170 indkomne observationer af **Ræv** (*Vulpes vulpes*) tyder på fortsat fremgang efter skabsepidemien. Kun to er set med skab: 11/4 Hulsig (via RoC) og 23/4 Loldrup Sø (OLI). Største ungeflok på 6 hvalpe på Ørneklit i Reservatet i Skagen ses og indrapporteres af en række observatører. Desværre er kun 6 levende ud af 22 observerede **Grævling** (*Meles meles*), øvrige er trafikdræbte. **[Mink]** (*Mustela vison*) er heldigvis kun obser-

Halsbåndsmus, Farstrup, 28. april 2004.
(Foto: Albert Steen Hansen).

Lækat, Frederikshavn, 1. januar 2004. (Foto: Arthur Jensen).

Spættet Sæl (*Phoca vitulina*) er indrapporteret med 428 ex, hvoraf største forekomst er 7/3 142 Krik Vig (HHN SHN). Ved Skagen ses op til 10 ex, hvoraf flere er meget tamme og lader turisterne komme ganske tæt på (RoC m.fl.). **Gråsæl** (*Halichoerus grypus*) er indrapporteret med 10 ex. fra Skagen og Frederikshavn. Eneste observation af flere dyr er 7/11 3 Skansehavnen, Frederikshavn (SEF).

Marsvin (*Phocoena phocoena*) er indrapporteret med 103 ex., flest fra Skagen, hvor 6/3 9 Nordstrand er største antal (RoC). To fund fra Limfjorden: Et skelet findes 18/5 Ertebølle, og én set 18/7 ved Aalborg (begge via www.hvaler.dk). En død 215 cm lang hun **Hvidnæse** (*Lagenorhynchus albirostris*) findes 21/5 Stenbjerg, Thy (www.hvaler.dk). En ca. 4 – 5 meter lang død **Vågehval** (*Balaenoptera acutorostrata*) driver 15/9 ind på stranden ved Bøgsted Rende nord for Nørre Vorupør (www.hvaler.dk). **Kaskelot** (*Physeter macrocephalus*) ses og videofilmes 14/7 ved Asaa. Formodentlig samme individ ses senere flere steder i Østersøen (www.hvaler.dk).

Vildsvin (*Sus scrofa*) er i år kun rapporteret fra Tofte Skov med i alt 143 ex. og 6/6 43 (TC) som største antal. Af **Krondyr** (*Cervus elaphus*) er set 790 ex., flest fra de "gamle" områder i Nordvendsyssel, Thy og Østhimmerland, men arten er under stadig spredning, og er således rapporteret fra en del skove i det centrale Vendsyssel (JTN). Vi tager lige de største antal: 10/6 120 Tofte Skov (TC) og 9/10 70 Nors Sø, bugten ved Isbjerg (LPJ). **Rådyr** (*Capreolus capreolus*) er set med 790 ex. i hele området.

KRYBDYR

Der er i år indkommet 68 observationer af 5 arter krybdyr.

Markfirben (*Lacerta agilis*) ses fra 16/4 Ørslevkloster Sø (TBN) og ses på i alt 11 lokaliteter, fortrinsvis ved vestkysten incl. Skagen-området. **Almindeligt Firben** (*Lacerta vivipara*) ses fra 24/3 Skårup Odde (AS). **Stålorm** (*Anguis fragilis*) ses 26/4 Hedestederne (HHB), 11/5 Mulbjerg (HHB) og 6/6 Ålbæk Klitplantage (RoC). **Hugorm** (*Vipera berus*) ses fra 1/3 Skårup Odde (AS) til 3/10 Skårup Odde (AS). Af større antal kan nævnes 16/3 11 Skårup Odde (JPK) og 28/3 11 Selbjerg Vejle (HHN). **Snog** (*Natrix natrix*) ses 26/4 Jægersborg Skov/Nordre Purker (TN) og 12/6 Tindbæk (TBR). Bestanden af **Rødøret Terrapin** (*Trachemys scripta*) i parkanlægget Sct. Knuds Kilde i Hjørring holder åbenbart stand, idet der ses 5 individer 31/5 (JS).

PADDER

Der er indkommet 20 observationer af 5 arter padder. Vi nævner første forårsfund: **Lille Vandsalamander** (*Triturus vulgaris*) 9/5 Bulbjerg (AS), **Skrubtudse** (*Bufo bufo*) 19/3 Sennels (AS), **Strandtudse** (*Bufo calamita*) 19/4 Nordstrand, Skagen (RoC), **Butsnudet Frø** (*Rana temporaria*) 30/3 Mølholm-søerne (NF) og **Spidssnudet Frø** (*Rana arvalis*) 23/3 Portlandsmosen, Lille Vildmose (BHJ).

DAGSOMMERFUGLE

Der er indkommet 529 observationer af hele 45 arter (mod 27 arter sidste år), og det på trods af det ikke særligt sommerfuglevenlige vejr i sommeren. Den første **Citronsommerfugl** (*Gonepteryx rhamni*) ses 15/3 Aalborg (PEØ), og der sker en markant udflyvning i dagene 9-14/4 med 20 ex fra hele området. Ellers er førstefundene: **Daggpåfugleøje** (*Inachis io*) 16/3 Hjørring (BHJ), **Nældens Takvinge** (*Aglais urticae*) 26/3 Frøstrup (AS), **Admiral** (*Vanessa atalanta*) 30/3 Skagen (KEC), **Aurora** (*Anthocharis cardamines*) 24/4 Skårup Odde (OLI) og **Skovblåfugl** (*Celastrina argiolus*) 30/4 Skagen (RoC). **Søgekåbe** (*Nymphalis antiopa*) ses med 17 individer i perioden 17/4 – 15/8. Tilflyveren **Tidselsommerfugl** (*Cynthia cardui*) ses med meget beskedne 14 eksemplarer fra 17/4 Skagen (GRA) til 15/8 Jenle Plantage (HMT). Af de mere eller mindre sjældne arter skal nævnes: **Markperlemorsommerfugl** (*Mesoacidalia aglaja*) 24/7 5 Høstemark Skov (APN), **Hedepletvinge** (*Euphydryas aurinia*) 6/6 25 Råbjerg Mose (KNP), **Skovrandøje** (*Pararge aegeria*) i sydøstlige Himmerland med 18 individer 9/5 – 13/8 (TN) samt på 26/6 6 Livø (KNP), **Moserandøje** (*Coenonympha tullia*) 11/8 2 Lille Vildmose (WS), **Ensianblåfugl** (*Maculinea alcon*) 7/7 25 ex. Kringelrøn, Læsø (LBO), **Sortbrun Blåfugl** (*Aricia artaxerxes*) 6/7 5 Tverstedssøerne (KNP), 12/7 10 Tornby Klitplantage (RDN CHP) og 21/7 Tornby Klitplantage (TBN) samt endelig den lille frække **Bølleblåfugl** (*Vacciniina optilete*) 17/7 Lille Økssø i Rold Skov (TN).

Litteraturliste

Eskildsen, J. 2004: Skarver 2004. Naturovervågning. Danmarks Miljøundersøgelser. 46 s.
- Arbejdsrapport fra DMU, nr. 199.

Forklaring på kategorier nævnt i rapporten

For enkelte af arterne i rapporten er der nævnt at den tilhører kategori C eller D (f.eks. Amerikansk Skarveand). Alle øvrige arter behandlet i rapporten regnes for at tilhøre kategori A.

Jf. DOFs Sjældenhedsudvalg gælder følgende beskrivelse:

I henhold til AERC-standarten inddeles de i Danmark trufne fuglearter i 5 kategorier, defineret som følger:

- A. Arter der betragtes som spontant optrædende og er truffet mindst én gang siden 1. januar 1950; f.eks. Vibe og Amerikansk Pibeand. Som spontant optrædende regnes ligeledes skibs- eller på anden måde assisterede forekomster, når fuglen ikke har været fodret eller tilbageholdt.
- B. Arter der betragtes som spontant optrædende, men kun er truffet før 1950; f.eks. Kravetrappe og Bartramsklire.
- C. Udsatte og undslupne arter, som har etableret en fritlevende og selvsupplerende bestand, enten herhjemme eller i andre lande; f.eks. Nilgås.
- D. Arter som ville være placeret i A eller B, hvis ikke der var rimelig tvivl om, hvorvidt de nogensinde har optrådt spontant i landet; f.eks. Flamingo og Alm. Pelikan.
- E. Arter der betragtes som undsluppet fra fangenskab eller på anden måde unaturligt har optrådt i landet, eller hvis fritlevende bestande – hvis eksisterende – formentlig ikke er selvsupplerende; f.eks. Rødrygget Pelikan, Steppeørn med stropper og ynglefund af Mandarinand.

Den officielle danske liste udgøres af arterne i kategori A, B og C. Fund af arter i kategori D og E behandles også af SU, men publiceres særskilt bagest i SU-rapporten.

Lokale SU-arter

Følgende arter er lokale SU-arter, hvilket vil sige at fund af de pågældende arter skal godkendes af SU, inden de kan medtages i "Fugle og Dyr i Nordjylland":

Hunfarvede individer af

- Kongeederfugl
- Stellersand og
- Hvidhalset Fluesnapper

Alle individer af

- Sandterne
- Fyrremejse

I forhold til 2002 rapporten er Korttået Træløber således taget af den lokale SU-liste.

Indsendere 2004

ABK	Andreas	B. Kristensen	2100ABK	EA	Erling	Andersen	7752EA
AEC	Andreas	E. Christensen	2100AEC	EAg	Erik	Agertoft	2700EAG
AFR	Anders	Frederiksen	9440AFR	EDJ	Ejnar Dahl	Jensen	9870EDJ
AHA	Anders	Hammergart	2800AH	EDY	Hans Erik	Dylmer	8600EDY
AKV	Allan Kjær	Villesen	7620AKV	EEE	Erhardt	Edmund Ecklon	5700EEE
ALM	Asger L.	Møldrup	8210ALM	EHS	Erik	H. Sørensen	9900EHS
AMY	Anders	Myrtue	5210AMY	EI	Egon	Iversen	6470EI
ANB	Anders	Bojesen	8230ABB	ELJ	Eyvind L.	Jakobsen	8800ELJ
ANP	Andreas	Petersen	2100AP	EM	Egon	Mogensen	8832EM
AnS	Anders	Søgaard	2830ANS	EO	Erik	Overgaard	8462EO
APN	Anni & Peter	Nielsen	8382APN	ESØ	Esben S.	Østergaard	8330ESØ
AR	Anders	Rasmussen	8500ARA	EØ	Egon	Østergaard	7490EØ
ARJ	Arthur R.	Jensen	9900ARJ	FA	Flemming	Ahlmann	9210FA
AS	Albert	Schmidt	7741AS	FD	Flemming	Damskov	7870FD
ASF	Alex Sand	Frich	7300ASF	FFA	Fugleværnsfonden, Agerø		
ASH	Albert	Steen-Hansen	9240ASH	FHK	Folmer Hjort	Kristensen	9940FHK
AT	Anders	Tøttrup	1422AT	FJN	Finn	Jensen	4700FJN
ATL	Anton T.	Larsen	9310ATL	FNI	Flemming	Nielsen	8541FNI
AWM	Andreas W.	Mønsted	8654AWM	FRJ	Frank	Jeppesen	9574FRJ
AWN	Anders Wiig	Nielsen	4000AWN	FRO	Frits	Rost	8800FRO
AØ	Anders	Østerby	9800AØ	FSH	Freddy	Hansen	5600FSH
BBA	Bent	Bardtrum	4320BBA	GBL	Gerda	Bladt	6200GBL
BH	Benny	Haahr	9500BH	GGD	Gedsted	Gruppen	8732HBP
BHJ	Bjarke	Huus Jensen	9800BHJ	GGU	Georg	Guldvang	8600GGU
BIR	Birgit	Rosenberg	6700BIR	GM	Gerner	Majlandt	7600GM
BJ	Bent M.	Jürgensen	2970BJ	GP	Gunner	Kjerulf Poulsen	9230GUP
BJS	Bjarne Boye	Sørensen	8500BJS	GRA	Gert	Rasmussen	9000GRA
BKR	Benny	Kristensen	8900BKR	HAC	Hans	Christophersen	9520HAC
BKR	Brian	Kristensen	0BKR	HAG	Andreas	Hagerman	2200AH
BLE	Bo	Leth-Espensen	2900BLE	HBA	Henrik G.	Baark	4180HBA
BOSK	Bo	Skelmose	6893BOSK	HBP	Hans Jørgen	Pedersen	8240HBP
BR	Brian	Ravnborg	9800BR	HBR	Henrik	Brænder	4200HBR
BRS	Bo Ryge	Sørensen	8600BRS	HBØ	Henrik	Böhmer	7150HBØ
BTU	Bo	Tureby Hansen	4690BTU	HCH	Henrik	Christoffersen	9310HCH
BZ	Brian	Zobbe	9900BZ	HEJ	Hans Erik	Jensen	6430HEJ
CAn	Carsten	Andersen	3790CAN	HET	Henning	Ettrup	8471HET
CAS	Carsten	Sørensen	9900CAS	HHB	Henrik Holm	Brask	9000HHB
CGj	Claus	Gjerrild	3700CGJ	HHD	Hans	Heissel Dall	7741HHD
CGL	Carsten G.	Laursen	7400CGL	HHe	Henning	Heldbjerg	1417HHe
CH	Christian	Hjorth	7830CH	HHH	Hans Henrik	Hust	7752HHH
CHE	Christian	Elbek	4180CHE	HHL	Hans Henrik	Larsen	7790HHL
CHØ	Carsten	Høeg	8270CHØ	HHL	Hans Henrik	Larsen	9800HHL
CKP	Carsten	Krog Pedersen	7741CKP	HHN	Henrik H.	Nielsen	7742HHN
CLK	Claus	Kobberø	7442CLK	HLI	Hanne	Lind	8220HLI
CP	Carlo	Pedersen	9881CP	HLL	Henning L.	Larsen	8240HLL
CSS	Carsten S.	Sørensen	9500CSS	HMT	Henrik Møller	Thomsen	9000HMT
CSv	Christian	Svane	7800CSv	HOC	Hans	Ole Christensen	7752HOC
DB	Dan	Blohm	8300DB	HP	Hans	Pinstrup	8700HP
DD	Morten D. D.	Hansen	8240MDH	HRC	Helge	Røjle Christensen	7742HRC
DMB	David	Boertmann	7800DMB	HRS	Henning R.	Sørensen	7830HRS
DN	Dennis	Broe Nielsen	9000DBN	HST	Henrik	Stenholt	8600HST
DOF	DOF	Fuglenes Hus	1620DOF	HTH	Hanne Mie	Thomsen	9330HTH

IBG	Inge B.	Gudnitz	9550IBG
IHO	Ib	Helles Olesen	2100IHO
IOL	Ivan	Olsen	3000IOL
IZN	Inger & Ivan	Zink-Nielsen	8270IZN

JaKi	Jan	Kiel	4180JKI
JBA	Jørgen	Ballegaard	8654JBA
JBK	Jan	B. Kristensen	2100JBK
JBO	Jens	Boesen	4400JBO
JBR	Jesper	B. Nielsen	4480JBR
JDU	Jan	Durinck	7730JDU
JEB	Jens	Bækkelund	5400JEB
JFA	Jens	Frimer Andersen	7742JFA
JG	Jens	Gregersen	8700JG
JHC	Jørgen	H. Christiansen	2610JHC
JHP	Jakob	Holm Pedersen	7700JHP
JJA	Jens Jørgen	Andersen	7700JJA
JKA	Jeppe	Kajgaard	9970JKA
JKI	Jens	Kirkeby	8680JKI
JKK	Jens Kristian	Kjærgård	7950JKK
JKP	Jens Kristian	Pedersen	6800JKP
JLA	Johnny	Laursen	9520JLA
JLY	Jørn	Lykkegård	8000JLY
JN	Jacob	Niss	2000JN
JOG	Jonas	Gadgaard	6710JOG
JOK	Jørgen	Kabel	9400JOK
JOL	Jon	Lehmberg	2800JOL
JPk	Jørgen Peter	Kjeldsen	7741JPk
JS	Jørgen	Stubgaard	9800JS
JSA	Jacob	Sterup	5854JSA
JSH	Jens Søgaard	Hansen	3660JSH
JSK	Jan Skjoldborg	Kristensen	7730JSK
JSO	Jesper	Sonne	2300JSO
JSW	Jørgen	Wiwe	8355JSW
JTL	Jørgen Terp	Laursen	8220JTL
JTN	Jan Tøttrup	Nielsen	9870JTN
JVS	Jørn Vinther	Sørensen	6100JVS
JW	Jesper	Windeløw	8000JW
JWC	Jens Walsted	Christoffersen	4863JWC
JWJ	Jan	Winther Jensen	2620JWJ
JØP	Jørn	Baasch-Pedersen	8200JØP

KAH	Klaus Anker	Hansen	9530KAH
KBC	Kenneth Bach	Christensen	9000KBC
KBO	Kurt	Bonde	4800KBO
KEB	Keld	Bakken	6800KEB
KEC	Knud Erik	Christensen	9990KEC
KEE	Knud Erik	Ebbesen	8220KEE
KEH	Keld	Henriksen	8230KEH
KEK	Karl Erik	Kristensen	6950KEK
KEN	Kaj Erik	Nielsen	2970KEN
KEV	Knud Erik	Vinding	6400KEV
KF	Kim	Frost	8270KF
KH	Karsten	Hansen	9530KH
KHA	Kristoffer	Hansen	6000KHA
KIA	Kield	Andersson	6893KIA

KJLJ	Karl Johan	Legaard Jensen	7870KJLJ
KKK	Klaus Kevin	Kristensen	8200KKK
KL	Kield	Lund	7000KL
KLa	Kristian	Laustsen	9640KLa
KLH	Knud Lykke	Hansen	9700KLH
KNP	Knud	Pedersen	9990KNP
KO	Kent	Olsen	
KRA	Kurt	Rasmussen	9330KRA
KRN	Kenneth Rude	Nielsen	9000KRN
KTR	Kristian T.	Rasmussen	8000KTR
KUP	Kurt	Prentow	9800KUP

LAM	Lars H.	Mortensen	9800LAM
LBO	Lars	Borup	8220LBO
LBJ	Lars	Breum Jeppesen	
LFD	Lasse F.	Dahlgaard	7900LFD
LFN	Lars Fenger	Nielsen	7100LFN
LGN	Laus	Gro-Nielsen	9800LGN
LLH	Leo L.	Hansen	8270LLH
LM	Lars	Mogensen	8830LM
LMR	Lars Maltha	Rasmussen	6760LMR
LN	Leif	Novrup	7830LN
LNA	Lars	N. Andersen	2700LNA
LPA	Lars	Paaby	2730LPA
LPE	Lars	Pedersen	8700LPE
LPJ	Lars P.	Johansson	8544LPJ
LR	Lars	R Pedersen	9800LR
LTP	Lars	Tom-Petersen	8900LTP
LUHJ	Lars U. Holm	Jacobsen	9460LUHJ
LWC	Lars	W. Christoffersen	4750LWC
LYA	Lydia	Hind	9310LYA

MBH	Morten	Bentzon Hansen	2000MBH
MD	Mogens	Damm	9900MD
MER	Mogens	Erlandsen	8600MER
MHE	Morten	Heegaard	2610MHE
MHH	Martin	Høj Hansen	8210MHH
MHR	Mikkel	Rasmussen	8500MHR
MIK	Michael	Anker	8230MIK
MK	Martin	Kviesgaard	8800MK
MKH	Morten	Kofoed-Hansen	2840MKH
MKi	Morten	Kirk	7742MOK
MKP	Michael	Køie Poulsen	3480MKP
MLU	Martin	Lundholm	9310MLU
MMH	Morten	Møller Hansen	2605MMH
MO	Mads	Olsen	8240MO
MP	Mark	Pedersen	9000MP
MST	Mogens S.	Jensen	8410MST
MVS	Mathias	Vogdrup-Schmidt	2920MVS

NBJ	Niels Bomholt	Jensen	5762NBJ
NF	Niels	Fabæk	9000NF
NJR	Niels Jørgen	Relsted	8240NJR
NOE	Naturopleveren,	Elling v/Ove Pedersen	
NPB	Niels Peter	Brøgger	7430NPB

Indsendere 2004

OA	Ole	Amstrup	6830OA	SEF	Svend Erik	Frandsen	9900SEF
OBO	Ole Bent	Olesen	5000OBO	SEK	Sebastian	Klein	2300SEK
OGJ	Ole	Gylling-Jørgensen	8340OGJ	SEM	Svend Erik	Mikkelsen	9310SEM
OJE	Ole	Jensen	8361OJE	SFH	Søren	Ferdinand Hansen	2300SFH
OLEB	Ole	Brauer	3480OLEB	SHN	Søren	Haaning Nielsen	7742SHN
OLH	Ole	Hansen	6710OLH	SIL	Silvana	Hansen	9982SIL
OLI	Ole	Lilleør	8800OLI	SK	Søren	Koch	8500SK
ONB	Ole	Nørgaard	9480ONB	SKr	Søren	Kristoffersen	9000SØK
OO	Ole C.	Olesen	7490OO	SOJ	Svend Ove	Jensen	6400SOJ
OPE	Ove	Pedersen	9900OPE	SPP	Søren Peter	Pinnerup	4320SPP
ORJ	Ole Riis	Jensen	9210ORJ	SRS	Sune	Riis Sørensen	2200SRS
OZG	Ole	Zoltan Göller	6760OZG	SSC	Simon S	Christiansen	9200SSC
				SSL	Stephan	Lund	8240SSL
PB	Preben	Bach	8600PB	STA	Stinne	Aastrup	8800SA
PBJ	Peter	Bjerre	2770PBJ	SUT	Søren	Ulrich Thomsen	9620SUT
PCH	Per	Christensen	7755PCH	SVI	Simon	Vikstrøm	4872SVI
PEC	Peter	Christiansen	2000PEC	SØP	Søren	Poulsen	8000SØP
PEN	Poul	Erik Niebuhr	8600PEN				
PEØ	Poul Erik	Østergaard	8330PEØ	TA	Tim	Andersen	2605TA
PGH	Per G.	Henriksen	8464PGH	TBA	Thorkild	Bastholm	2100TBA
PHA	Peter	Hahn	8320PHA	TBA	Tom Bak	Andersen	9200TBA
PHA	Peter	Halkier	7700PHA	TBN	Thomas	Buus Nielsen	8800TBN
PJP	Peder	Pedersen	7830PJP	TBR	Thorkil	Brandt	8300TBR
PKR	Poul	Krag	7830PKR	TC	Tscherning	Clausen	9270TC
PLA	Peter	Lange	8464PLA	TF	Tommy	Frandsen	8700TF
PNN	Peder N.	Nielsen	7300PNN	THM	Thomas	Maul	7451THM
PPO	Per	Poulsen	6710PPO	TK	Tommy	Kaae	8723TK
PR	Palle A. F.	Rasmussen	9000PR	TL	Thorkild	Lund	9280TL
PR	Per	Reng	8500PR	TLY	Torben	Lyng	9900TLY
PRA	Per	Rasmussen	5792PRA	TM	Troells	Melgaard	2100TM
PS	Per	Steffensen	9280PS	TN	Torben	Nielsen	9560TN
PSC	Peter	S. Christensen	2600PSC	TNy	Timme	Nyegaard	1663TNY
PSJ	Peter	Søgaard Jørgensen	2300PSJ	TOC	Torben	Clausen	9760TOC
PUR	Poul Ulrich	Riis	7760PUR	TQA	Torben Quist	Andersen	8500TQA
PWB	Per Wessel	Buchwald	8800PWB	TRK	Tonny Ravn	Kristiansen	8830TRK
				TSC	Tommy S.	Christensen	9900TSC
RBC	Rune Bisp	Christensen	2300RBC	TSK	Thomas Siig	Kristensen	5000TSK
RDN	Rasmus Due	Nielsen	8260RDN				
RHJ	Rasmus Høyer	Jensen	8240RHJ	UDA	Uffe	Damm Andersen	2800UDA
RNL	Rene	Larsen	9900RL	UJE	Uffe	Jensen	7400UJE
RoC	Rolf	Christensen	9990ROC	UK	Ulf	Klemmetsby	9380UK
ROR	Ronni	Røjgaard	2200ROR	ULV	Ulvedybsgrp.	(adr: HMT)	9000ULV
RSN	Rune Sø	Neergaard	8220RSN	USv	Ulrik	Svane	2860ULS
RT	Rasmus	Turin	2700RT				
RYT	Hans	Rytter	5772RYT	VL	Villy	Lauritsen	8800VL
				VV	Vagn	Valentinussen	2000VV
SAL	Svend	Aage Linderström	2680SAL				
SAR	Steen	Reimers	8000SAR	WJ	Willy	Jørgensen	9280WJ
SBr	Steen	Brølling	7741SBr	WS	Willy	Sørensen	9000WS

Denne rapport er baseret på indsendte oplysninger fra 260 observatører og grupper af ornitologer i Skagen, Ulvedybet, Sønder Lem Vig samt hertil materiale fra internettet.

En stor del af de anvendte data i rapporten stammer fra DOF-basen (www.dofbasen.dk), og er anvendt efter aftale med DOF lokalafdelinger og DOF centralt.

Iagttagelser af fugle og dyr bør indtastes i DOF-basen (se under aktiviteter side 3), men kan også skrives på kartotekskort som det viste. På hvert kort noteres iagttagelser for én art for én måned. Endvidere kan noteres trækretning, alder og andre relevante oplysninger.

Observationer indtastes i DOF-basen eller indsendes på kort inden 10/1 til foreningens adresse.
Der indsamles oplysninger om fugle, padder, krybdyr, pattedyr og sommerfugle.

ART	MÅNED	ART - BARK ORNITOLOGISK	ORNITOLOGISK - Gennemsnit af alle observationer af arten i Danmark
93	4	TÅRNFALK	Jens Jensen Byvej 3, 7800 Skive 97520025
DATA	ART, MÅNED, ALDER	LOKALITET (v. l. koordinater)	Observeret
3	10	Sdr. Lem Vig	
2	2	Højstov	
9	12	Skagen	
9	2	v. Thorup plant.	
16	2	Bjergsten dammen	
30	1	v. Skov	

træk 1700-1810
ungfugle i flokke

Forkortelser

Følgende forkortelser anvendes i rapporten.
Disse bør også bruges, når kartotekskortene skal udfyldes:

ad.	adult, voksendragt	sdr.	sommerdragt
imm.	immature, dragter mellem juv. og ad.	odr.	overgangsdragt
juv.	juvenil, den første fulde fjerdragt	vdr.	vinterdragt
pull.	pullus, dundragt		
2K	aldersangivelse i kalenderår.	h	hørt
	Fuglen "fylder år" ved årsskiftet.	R	rast
3K+	Fuglen er mindst i sit 3. kalenderår.	fou.	fouragerende
		sy.	syngende
pri.	Primo, de første 10 dage i måneden	T	trækkende
med.	Medio, den 11.-20. dag i måneden	TF	trækforsøg
ult.	Ultimo, fra den 21. og måneden ud	ringm.	ringmærket
NNØ	Trækretning, verdenshjørne (også S, Ø, SV osv.)		
SU	Dansk Ornitologisk Forenings Sjældenshedsudvalg.		

Foreningen FUGLE og Dyr i Nordjylland har til formål at indsamle, registrere og videreformidle oplysninger om forekomsten af fugle, sommerfugle, padder, krybdyr og pattedyr i både Nordjyllands og Viborg amter.

Foreningen driver Nordjysk Ornitologisk Kartotek samt udgiver årsrapporten "FUGLE og DYR i Nordjylland".

Foreningen samarbejder med Dansk Ornitologisk Forening, andre grønne foreninger og myndigheder.